

LOCUS

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN ZA PRIMORSKO-NOTRANJSKO RAZVOJNO REGIJO

FAZA: OKOLJSKO POROČILO – OSNUTEK

LJUBLJANA, 19. 6. 2026

Naročnik: RRA Zeleni Kras d.o.o.
Prečna ulica 1
6257 Pivka

Odgovorni predstavnik naročnika: Boštjan Požar

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Matjaž Harmel

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Leon Kobetič

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ecol.	Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Ana Vojnovič, mag. mol. funkc. biol.	Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.	Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.	Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.	Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Pija Lapajne, mag. geog.	Staša Brecelj, dipl. inž. kraj. arh.
Peter Kastelic, mag. geog.	
Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.	
Andrej Gortnar, kem. teh.	

Projekt: Celovita presoja vplivov na okolje za regionalni prostorski plan za Primorsko-notranjsko razvojno regijo

Faza: Okoljsko poročilo – osnutek

Številka pogodbe: RPP01/2025

Številka projekta: 442/2025

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | regionalni prostorski plan | stanje okolja | okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 19. 6. 2026

NETEHNIČNI POVZETEK

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
DRT	dejanska raba tal
EPO	ekološko pomembno območje
EUP	enota urejanja prostora
FZ	faktor zazidanosti
GM	gradbena meja
GNN	gozdnogospodarski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IED	dejavnosti in naprave, ki povzročajo industrijske emisije
MEKVAD	Zakon o ratifikaciji Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NRP	namenska raba prostora
NUP	nosilci urejanja prostora
NUV	Načrt upravljanja z vodami
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OPN	občinski prostorski načrt
OPSI	Odprti podatki Slovenije
OVE	obnovljivi viri energije
PM	parkirna mesta
PNRP	podrobna namenska raba
ReNPVO20–30	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030
RRA	Regionalna razvojna agencija
RPP	Regionalni prostorski plan
SD	spremembe in dopolnitve
SEVESO	obrati manjšega in večjega tveganja za okolje
TGP	toplogredni plin
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VTPodV	vodna telesa podzemnih voda
VTPV	vodnih teles površinskih voda
VVO	vodovarstvena območja
ZG	Zakon o gozdovih
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZON	Zakon o hranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZV	Zakon o vodah
ZVO	Zakon o varstvu okolja
ZVKD	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi nesrečami
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije

KAZALO VSEBINE

1.1	Ozadje za izvedbo Celovite presoje vplivov na okolje	6
1.2	Metode dela	6
2.1	Opis plana	8
2.2	Opredelitev pomembnih vplivov plana	Napaka! Zaznamek ni definiran.
3.1	Področje varstva okolja: Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala	18
3.1.1	Okoljski vidik: Tla	19
3.1.2	Okoljski vidik: Kmetijska zemljišča	24
3.1.3	Okoljski vidik: Gozd	26
3.1.4	Okoljski vidik: Površinske vode	33
3.1.5	Okoljski vidik: Podzemne vode.....	Napaka! Zaznamek ni definiran.
3.1.6	Okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom.....	37
3.1.7	Okoljski vidik: Biotska raznovrstnost.....	44
3.2	Področje varstva okolja: Prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna	52
3.2.1	Okoljski vidik: Prehod v nizkoogljično družbo	53
3.2.2	Okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki	57
3.3	Področje varstva okolja: Varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji	57
3.3.1	Okoljski vidik: Zdravje ljudi.....	65
3.3.2	Okoljski vidik: Naravne in druge nesreče	82
3.3.3	Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam	91
3.4	Področje varstva okolja: Zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja.....	96
3.4.1	Okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline	97
3.4.2	Okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina.....	97
3.4.3	Okoljski vidik: Krajina.....	101
4.1	Sklepna ocena	104
4.2	Alternativne rešitve	104
4.3	Spremljanje stanja okolja	104
6.1	Viri.....	108
6.2	Zakonske osnove.....	109

KAZALO PRILOG

Dodatek za presojo vplivov na varovana območja

Priloge k okoljskemu poročilu:

- Priloga A: Merila vrednotenja
- Priloga B: Opredelitev vplivov plana na okolje
- Priloga C: Povzetek stanja okolja in presoje ugotovljenih vplivov
- Priloga Č: Podatki o stanju okolja

1 SPLOŠNO

1.1 OZADJE ZA IZVEDBO CELOVITE PRESOJE VPLIVOV NA OKOLJE

ZUreP-3 v 69. členu določa, da se postopek celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) »izvede za vse strateške prostorske akte« ter »da se obseg in vsebina okoljskega poročila prilagodita obsegu in vsebini prostorskega strateškega akta«.

Skladno z navedenim je treba za vse regionalne prostorske plane (RPP) izvesti postopek CPVO in izdelati okoljsko poročilo. Okoljsko poročilo za RPP je treba generalizirati oz. ga prilagoditi vsebini in podrobnosti RPP ter izdelati strokovne podlage na način, da bodo omogočale presojo izvedbe RPP na okolje.

Predmetno okoljsko poročilo je izdelano za *Regionalni prostorski plan za Primorsko-Notranjsko razvojno regijo* (25. 5. 2026). Sestavni del okoljskega poročila je tudi *Dodatek za presojo vplivov na varovana območja narave*.

1.2 METODE DELA

Priprava okoljskega poročila temelji na javno dostopnih podatkih, smernicah in mnenjih nosilcev urejanja prostora (NUP), posredovane dokumentacije s strani izdelovalca RPP in delno na podlagi terenskega ogleda.

V nadaljevanju so prikazani obseg in vpliv posega, predlog okoljskih ciljev in kazalcev, analiza stanja okolja in pregled pravnih režimov na varovanih območjih. Ugotovljeni pomembni vplivi so bili natančneje opredeljeni tako, da jim je določena vrsta oz. značaj vpliva v skladu z *Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje*.

Vplivi so ocenjeni na podlagi obsega plana po posameznih kazalcih stanja okolja in njihovi pomembnosti, stopnje upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo kulturne dediščine ter zagotavljanje varnosti prebivalstva in njihovega zdravja.

Velikostni razredi vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev so bili določeni na podlagi prej omenjene *Uredbe*⁷ in imajo oznake od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti. Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev in merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje za posamezen okoljski vidik se nahajajo v Prilogi A (Priloga 1–Priloga 16).

V kolikor se ocene za posledice izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi plana sprejemljivi. V kolikor se ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe predvidenih posegov na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. Za okoljske cilje, za katere je vpliv plana ocenjen kot bistven, vendar je bilo prav tako ocenjeno, da obstajajo

⁷ Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)

omilitveni ukrepi, ki bi lahko vpliv omilili do te mere, da bi imel slednji značilnosti nebistvenega vpliva, je bila podana ocena C (vpliv je nebistven zaradi omilitvenih ukrepov). Podani omilitveni ukrepi so obrazloženi, časovno in krajevno določeni, določen pa je izvajalec omilitvenega ukrepa. V primeru neupoštevanja oz. neizvedbe podanih omilitvenih ukrepov se smatra, da je vpliv bistven in zanj velja ocena D.

2 PODATKI O PLANU

2.1 OPIS PLANA

Ime:	Regionalni prostorski plan Primorsko-notranjske regije – Osnutek RPP za javno razgrnitev, april 2026
Pripravljaivec:	Regionalna razvojna agencija Zeleni Kras, d. o. o. Prečna ulica 1, 6257 Pivka
Izdelovalec:	Locus d.o.o. Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale
Območje izvajanja:	Območje Primorsko-notranjske regije, ki obsega 6 občin: Bloke, Loška dolina, Cerknica, Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna.
Velikost območja izvajanja:	1.456 km ²
Odnos do drugih planov:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Vplivno območje:	RPP obravnava tudi prostorske ureditve in sisteme, ki presegajo meje posameznih občin oziroma regije, kot so prometna, energetska, komunalna in vodna infrastruktura, zeleni sistemi, varstvo naravnih virov, dnevne migracije, gospodarska območja, turizem ter povezave s sosednjimi območji.
Obdobje izvajanja:	Regionalni prostorski plan je dolgoročni prostorski strateški akt. ZUreP-3 zanj ne določa samostojnega obdobja izvajanja; vsebinsko izhaja iz <i>Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050</i> in njenega izvedbenega načrta za obdobje 2025–2034.
PVO posegi:	RPP lahko predstavlja strateško podlago za nadaljnje načrtovanje prostorskih ureditev, ki se v kasnejših fazah lahko izkažejo kot posegi, za katere je treba izvesti PVO ali predhodni postopek. To velja zlasti za prostorske ureditve s področja prometne, energetske, komunalne in okoljske infrastrukture, večjih gospodarskih con, večjih turističnih ureditev, ureditev za ravnanje z odpadki, vodne infrastrukture in drugih posegov, ki so lahko po svoji vrsti, obsegu, lokaciji ali zmogljivosti relevantni z vidika presoje vplivov na okolje.
Potrebe po naravnih virih:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Predvideni odpadki in emisije:	<i>Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>

2.2 CILJI PLANA

RPP opredeljuje naslednje strateške cilje (SC) prostorskega razvoja:

- **SC1: Učinkovita in uravnotežena poselitve.** Razvoj poselitve temelji na policentričnem razvoju, krepitvi Postojne kot nosilnega regijskega središča ter Cerknice in Ilirske Bistrice kot pomembnih urbanih središč, ob hkratnem ohranjanju vitalnosti manjših naselij in podeželja.
- **SC2: Pravična dostopnost do storitev in kakovost bivanja.** Cilj je zagotavljanje enakomerne dostopnosti do storitev splošnega in splošnega gospodarskega pomena ter razvoj družbene infrastrukture v regijskih in lokalnih središčih.

- SC3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura. Cilj vključuje izboljšanje prometne, komunalne, energetske in digitalne infrastrukture ter večjo okoljsko učinkovitost sistemov oskrbe.
- SC4: Zagotavljanje stanovanj za vse generacije in skupine. Cilj je razvoj dostopnih stanovanj, prenova obstoječega stavbnega fonda, aktivacija neizkoriščenih stavbnih zemljišč in usmerjanje stanovanjske gradnje v dobro dostopna naselja.
- SC5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo. Cilj je krepitev obstoječih in novih gospodarskih območij, podpora inovativnim, visokotehnološkim in zelenim dejavnostim ter aktivacija degradiranih območij.
- SC6: Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni. Turizem se razvija na podlagi naravnih in kulturnih danosti regije, ob upoštevanju nosilne zmogljivosti prostora in razbremenjevanju najbolj obiskanih območij.
- SC7: Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo. Cilj je varstvo kakovostnih kmetijskih zemljišč, razvoj kratkih dobavnih verig, prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam in povezovanje kmetijstva s turizmom ter gospodarstvom.
- SC8: Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa. Cilj vključuje varovanje kraških vodnih virov, habitatov, biotske raznovrstnosti, krajinske prepoznavnosti, kulturne dediščine ter razvoj zelenega sistema in prilagajanje na podnebne spremembe.

2.3 PREDVIDENI UKREPI

RPP ukrepe opredeljuje kot prednostne naloge za spremljanje izvajanja ciljev.

Izziv 1: Razpršena poselitev, šibka hierarhija središč, praznjenje manjših naselij

SC1: Učinkovita in uravnotežena poselitev.

SC2: Pravična dostopnost do storitev in kakovost bivanja.

Prednostne naloge:

- Krepitev policentričnega sistema naselij s poudarkom na Postojni kot regionalnem središču ter vlogi Ilirske Bistrice in Cerknice in drugih središč.
- Opredelitev druga za razvoj regije pomembna naselja in lokalnih oskrbnih središč za ohranjanje vitalnosti podeželja pa ohranjanje funkcij v preostalih oskrbnih središčih.

Izziv 2: Slaba notranja povezanost, prometna izoliranost, odvisnost od avtomobila

SC2: Pravična dostopnost do storitev in kakovost bivanja.

SC3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura.

Prednostne naloge:

- Izgradnja avtoceste Postojna–Jelšane ter posodobitev avtoceste A1.
- Posodobitev železniških povezav v regiji: povezave Ljubljana–Postojna–Divača ter Pivka–Ilirska Bistrica–Reka.
- Gradnja obvoznic za razbremenitev naselij.
- Razvoj trajnostne mobilnosti, zlasti javnega potniškega prometa, kolesarskih povezav in večmodalnih sistemov.

Izziv 3: Nizka konkurenčnost, nizka dodana vrednost, nepovezane cone, kadrovski primanjkljaj, beg možganov.

SC5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo.

SC3: Sodobna, varno in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura.

Prednostne naloge:

- Nadgradnja obstoječih gospodarskih con v Postojni, Pivki in Ilirski Bistrici.
- Vzpostavitev nove regijske pomembne gospodarske cone v Postojni na prometno dostopni lokaciji v bližini avtocestnega ali železniškega koridorja.
- Izboljšanje prometne dostopnosti do gospodarskih območij, zlasti povezav z avtocesto A1 in regionalnimi povezavami proti Hrvaški.
- Povezovanje gospodarstva z raziskovalno-razvojnimi institucijami v širšem prostoru (Ljubljana, Primorska).
- Nadgradnja elektroenergetskega omrežja za potrebe razvoja gospodarstva ter vključevanje obnovljivih virov energije.
- Zagotavljanje zanesljive energetske oskrbe za gospodarska območja in ključne razvojne lokacije.

Izziv 4: Neenakomerna dostopnost do javnih storitev ter pomanjkanje ustreznih in primernih površin za razvoj dejavnosti, nezadostna dostopnost do kakovostnih in cenovno dostopnih stanovanj, neustrezna prostorska razporeditev stanovanjske gradnje glede na dostopnost do storitev, delovnih mest in javnega potniškega prometa

SC2: Pravična dostopnost do storitev in kakovost bivanja.

SC3: Sodobna, varno in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura.

SC4: Zagotavljanje stanovanj za vse generacije in skupine.

Prednostne naloge:

- Zagotavljanje enakomerne dostopnosti do javnih storitev z razvojem oskrbnih funkcij v Postojni, Cerknici, Ilirski Bistrici in Pivki.
- Prostorsko usmerjanje družbene infrastrukture (šolstvo, zdravstvo, sociala) v regijska in lokalna središča ter prometno dostopna naselja.
- Zagotavljanje ustreznih površin za razvoj dejavnosti v obstoječih in novih gospodarskih conah ob ključnih prometnicah (npr. Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica).
- Usmerjanje stanovanjske gradnje v naselja z dobro dostopnostjo do storitev, delovnih mest in javnega potniškega prometa.
- Spodbujanje prenove obstoječega stavbnega fonda, zapolnjevanja vrzeli in aktivacije neizkoriščenih stavbnih zemljišč ter degradiranih območij.
- Zagotavljanje dostopnih stanovanj za različne skupine prebivalstva, zlasti v središčih in prometno dostopnih naseljih.
- Določitev središč, v katera se bo umeščala večstanovanjska gradnja.

Izziv 5: Ranljivost kraškega prostora, pritiski na naravne vire, podnebne spremembe ter zaraščanje krajine in opuščanje kmetijske rabe

SC8: Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa.

SC7: Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo.

Prednostne naloge:

- Varovanje vodnih virov in kraških vodnih sistemov, zlasti na območjih Cerknškega polja in Pivških presihajočih jezer.
- Prilagajanje na podnebne spremembe (poplave, suše) predvsem v kraških poljih in poplavnih območjih.
- Razvoj zelene infrastrukture (zeleni koridorji, gozdni sistemi, vodni sistemi) na ravni celotne regije.
- Ohranjanje kmetijske rabe prostora na kulturni krajini kraškega sveta ter preprečevanje zaraščanja, zlasti na območjih Pivške kotline, Cerknškega in Loškega polja ter Brkinov.
- Trajnostno gospodarjenje z gozdovi na območjih Snežnika, Javornika in Nanosa.
- Vzpostavitev celovitega upravljanja varovanih območij (npr. Notranjski regijski park, Krajinski park Pivških presihajočih jezer, območja Natura 2000) ter usklajevanje varstvenih ciljev z razvojnimi interesi lokalnih skupnosti.
- Ohranjanje biotske raznovrstnosti na območjih Natura 2000 in drugih varovanih območjih.
- Izboljšanje osnovne komunalne oskrbe, zlasti na območjih občin Loška Dolina in Bloke.
- Zagotavljanje visokega nivoja čiščenja odpadnih voda ter širitev kanalizacijskih sistemov.
- Zagotavljanje celovite oskrbe s pitno vodo ter varovanje vodonosnikov Malni in Bistrica kot strateških vodnih virov.
- Zmanjševanje tveganj zaradi naravnih nesreč z ohranjanjem in obnovo mokrišč, naravnih zadrževalnikov ter gozdov z izrazito vodovarstveno funkcijo.

Izziv 6: Neizkoriščen potencial, ovire za trajnostni razvoj turizma

SC6: Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni.

Prednostne naloge:

- Razvoj trajnostnih turističnih produktov na ključnih območjih: Cerknško jezero, Rakov Škocjan, Pivška jezera, Snežnik.
- Izboljšanje infrastrukture za obiskovalce v teh območjih (dostopi, interpretacija, usmerjanje obiska).
- Povezovanje turističnih ponudnikov v enotno destinacijo Zeleni kras.
- Spodbujanje povezovanja turizma z drugimi sektorji, zlasti kmetijstvom, z namenom diverzifikacije in dviga dodane vrednosti turistične ponudbe.

A) OPREDELITEV POMEMBNIH VPLIVOV PLANA

Izhodišče za opredelitev pomembnih vplivov plana so ukrepi oziroma prostorske usmeritve, opredeljene v RPP, ki določajo predvideni način prostorskega razvoja regije. Njihova izvedba se v prostoru odraža kot neposredna prostorska sprememba ali obremenitev prostora, pri čemer lahko različni ukrepi povzročijo istovrstne oziroma primerljive posledice. Zato so v nadaljevanju posledice izvedbe ukrepov najprej smiselno združene po vrstah prostorskih sprememb in obremenitev. Na tej podlagi so nato opredeljeni pomembni vplivi plana na okolje, ki se v nadaljevanju okoljskega poročila presojujejo po posameznih okoljskih vidikih in okoljskih ciljih.

Z izvedbo RPP bo v prostoru prišlo predvsem do naslednjih prostorskih sprememb in obremenitev:

- spremembe prostorske organizacije in funkcijske razporeditve razvoja – krepitev policentričnega razvoja, razpršitev funkcij iz preobremenjenih območij, krepitev središčnih naselij, spremembe razporeditve dejavnosti, storitev, delovnih mest in prebivalstva, vzpostavljanje medobčinskih partnerstev za izvajanje prostorskih ureditev ter rezervacija prostora za regionalno pomembno infrastrukturo;
- zgoščevanje, prenova in aktivacija obstoječega prostora – prenova in revitalizacija vaških in mestnih jeder, aktivacija nepozidanih stavbnih zemljišč, prenova obstoječega stavbnega fonda, aktivacija degradiranih območij, sanacija in investicijska aktivacija premalo izkoriščenih območij ter omejevanje razpršene gradnje;
- nova pozidava in širitev stavbnih zemljišč – spodbujanje gradnje dostopnih stanovanj, umeščanje stanovanjskih območij v bližino prometnih vozlišč, storitev in zaposlitvenih območij, razvoj oziroma širitev poslovnih in industrijskih območij, prostorska organizacija regijskih gospodarskih con, novi objekti družbene infrastrukture, prostorske ureditve za lokalne centre zaščite in reševanja ter morebitni novi turistični ali drugi objekti;
- gradnja in nadgradnja prometne, komunalne, energetske in digitalne infrastrukture – razvoj železniške osi kot hrbtenice regije, načrtovanje hitre železniške povezave Ljubljana–Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana–Kranj–Jesenice–Beljak, razvoj Letališča Jožeta Pučnika kot mednarodnega intermodalnega stičišča, vzpostavitev intermodalnih vozlišč, P+R, upravljanja turističnega prometa, regijske kolesarske mreže, cestne in železniške infrastrukture, regionalnega sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda, vodovarstvenih območij, energetskega koncepta, prednostnih območij za OVE in prednostne energetske infrastrukture;
- spremembe tokov, dostopnosti in obremenitev prostora – spremenjeni dnevni, turistični, potniški in tovorni prometni tokovi, preusmerjanje dela mobilnosti iz osebne avtomobilskega prometa v javni potniški promet, železnico, kolo in večmodalne oblike mobilnosti, povečanje dostopnosti središč, storitev, gospodarskih con, turističnih območij in letališča, povečanje ali prerazporeditev turističnega obiska, večje potrebe po vodi, energiji, komunalni opreми, prometnih površinah, parkiriščih in javnih površinah;
- spremembe rabe in upravljanja odprtega prostora – opredelitev in varovanje ključnih krajinskih območij prepoznavnosti, usklajevanje varstvenih in razvojnih interesov, usmerjanje trajnostne rabe kmetijskih zemljišč in naravnih virov, vzpostavitev regionalnih verig, zlasti lesno-predelovalnih, aktivno upravljanje gozdov, ohranjanje zaščitnih funkcij gozda, usmerjanje turističnega razvoja v prednostna območja ter uravnoteženje turizma in bivanja v turističnih območjih;
- vzpostavljanje varovalnih, zelenih in modro-zelenih prostorskih sistemov – vzpostavitev modro-zelenega sistema, povezovanje dolin in nižin, vzpostavitev ekoloških koridorjev in zelenih površin, večnamensko upravljanje vodotokov Save, Sore in Kokre kot nosilcev podnebne regulacije in prostorskega razvoja, obravnava vodotokov 1. reda s pritoki kot celovitega prostorskega sistema, ohranjanje in krepitev gozdov, vodnih sistemov, razlivnih površin in drugih naravnih struktur;
- spremembe režimov upravljanja varovanih, občutljivih in ogroženih območij – opredelitev območij konfliktov med varstvenimi in razvojnimi interesi, vzpostavitev vodovarstvenih območij, upravljanje prostora ob vodotokih, izvajanje ukrepov za zmanjševanje poplavne, plazovite in erozijske ogroženosti, priprava študij večnamenskosti vodotokov, implementacija na naravi

temelječih rešitev v prostorske akte, vzpostavitev sistema upravljanja obiska v turističnih območjih ter določanje režimov za varovanje prepoznavnosti krajine, kulturne dediščine in občutljivih območij.

Z izvedbo RPP bo v prostoru prišlo predvsem do naslednjih pomembnih vplivov:

Tla

- Sprememba rabe tal – sprememba funkcij in ekosistemskih storitev tal, površine zbitih in prekritih tal, rodovitnosti tal, tveganja za erozijo, onesnaženja tal in reliefa.
- Potencialno onesnaženi izkopi.

Kmetijska zemljišča

- Sprememba kmetijske proizvodnje, obsega in zaokroženosti kmetijskih zemljišč njihove fragmentiranosti in pogojev za obdelavo, pridelovalnega potenciala in rodovitnosti zemlje.

Gozd

- Sprememba površin gozda kot dela zelenega sistema, fragmentacije gozdnega prostora, varovalnih, hidroloških, klimatskih in habitatnih funkcij gozda ter požarne ranljivosti gozdov.
- Sprememba motenj (promet, hrup, svetlobno onesnaževanje) v mirnih območjih gozda.

Vode

- Sprememba kemijskega in ekološkega/količinskega stanja voda, stanja vodnih in obvodnih habitatov ter poplavne ogroženosti in prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Sprememba zanesljivosti in varnosti oskrbe s pitno vodo tveganja za onesnaženje vodonosnikov in virov pitne vode, pritiskov na vodne vire, hidrološkega režima in ponikanja.

Območja z naravovarstvenim statusom

- Sprememba upravljanja in prepoznavnosti naravnih vrednot.
- Sprememba pritiskov na varovana območja in njihove varstvene cilje, sprememba fragmentacije habitatov, stanja vrst in habitatnih tipov ter motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje).

Biotska raznovrstnost

- Sprememba stanja obnovljenih habitatov.
- Sprememba pritiskov na vrste in habitate, sprememba fragmentacije habitatov, stanja vrst in habitatov, biokoridorjev, motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje) in prisotnosti invazivnih tujerodnih vrst.

Blaženje podnebnih sprememb

- Sprememba emisij toplogrednih plinov.
- Sprememba ponorov ogljika.

Ravnanje z viri in odpadki

- Sprememba sistema ravnanja z odpadki.
- Sprememba porabe prostora, vode, energije, gradbenih materialov in drugih virov ter količin gradbenih, komunalnih in proizvodnih odpadkov.

Zdravje ljudi

- Sprememba enakosti v zdravju glede na razporeditev storitev in okoljskih obremenitev.

- Sprememba kakovosti bivalnega okolja ter lokalno zmanjšanje izpostavljenosti hrupu, emisijam v zrak, EMS, svetlobnemu onesnaženju, vibracijam in prometnim tveganjem.
- Sprememba zanesljivosti in kakovosti oskrbe s pitno vodo, pritiska na vodne vire ter tveganja za onesnaženje virov pitne vode.

Naravne in druge nesreče

- Sprememba možnosti za pojav naravnih nesreč in tveganj, sposobnosti prostora za obvladovanje ekstremnih dogodkov ter prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Sprememba možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, industrijskih, prometnih ali komunalnih nesreč.

Kulturna dediščina

- Sprememba ohranjanja, prepoznavnosti in družbenega pomena kulturne dediščine.
- Posegi v fizično substanco kulturne dediščine in njeno vplivno območje, sprememba prostorskih razmerij in vedut ter posegi v območja s prisotnostjo arheoloških ostalin.
- Sprememba prepoznavnosti in družbenega pomena nesnovne kulturne dediščine, vezanosti nesnovne dediščine na prostor, prakso in skupnost.

Krajina

- Sprememba krajinske slike, krajinske pestrosti, značaja in prepoznavnosti prostora, vizualne spremembe zaradi novih volumnov, dominant in infrastrukturnih koridorjev ter sprememba identitete kulturne krajine.

Tla

- Zmanjšanje pritiska na tla in izboljšanje funkcij ter ekosistemskih storitev tal.
- Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal, povečanje površine zbitih in prekritih tal, zmanjšanje rodovitnosti tal, povečanje tveganja za erozijo, onesnaženje tal, odstranjevanje rodovitne prsti in spremembe reliefa.
- Potencialno onesnaženi izkopi.

Kmetijska zemljišča

- Ohranjanje kmetijske proizvodnje.
- Trajna izguba kmetijskih zemljišč, zmanjšanje pridelovalnega potenciala in izguba rodovitne zemlje, zmanjšanje obsega in zaokroženosti kmetijskih zemljišč ter njihova fragmentacija in slabšanje pogojev za obdelavo.

Gozd

- Ohranitev gozda kot dela zelenega sistema.
- Zmanjšanje površine gozda, fragmentacija gozdnega prostora, slabšanje varovalnih, hidroloških, klimatskih in habitatnih funkcij gozda ter povečanje požarne ranljivosti gozdov.
- Povečanje motenj (promet, hrup, svetlobno onesnaževanje) v mirnih območjih gozda.

Vode

- Izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja voda, izboljšanje stanja vodnih in obvodnih habitatov ter zmanjšanje poplavne ogroženosti.
- Izboljšanje zanesljivosti in varnosti oskrbe s pitno vodo.

- Poslabšanje kemijskega in ekološkega stanja voda, povečanje tveganja za onesnaženje vodonosnikov in virov pitne vode, povečanje pritiskov na vodne vire, sprememba hidrološkega režima in zmanjšanje ponikanja, slabšanje stanja vodnih in obvodnih habitatov ter zmanjšanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.

Območja z naravovarstvenim statusom

- Izboljšanje upravljanja in večja prepoznavnost naravnih vrednot.
- Povečanje pritiskov na varovana območja in njihove varstvene cilje, izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov, slabšanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov ter povečanje motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje).

Biotska raznovrstnost

- Izboljšanje stanja obnovljenih habitatov.
- Povečanje pritiskov na vrste in habitate, izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov, slabšanje ugodnega stanja vrst in habitatov, prekinjanje ali zoževanje biokoridorjev, povečanje motenj (hrup, svetlobno onesnaževanje) ter vnos invazivnih tujerodnih vrst.

Blaženje podnebnih sprememb

- Zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- Ohranitev ponorov ogljika.
- Povečanje emisij toplogrednih plinov in zmanjšanje ponorov ogljika.

Ravnanje z viri in odpadki

- Izboljšanje sistema ravnanja z odpadki.
- Povečanje porabe prostora, vode, energije, gradbenih materialov in drugih virov ter povečanje količin gradbenih, komunalnih in proizvodnih odpadkov.

Zdravje ljudi

- Izboljšanje enakosti v zdravju glede na razporeditev storitev in okoljskih obremenitev.
- Poslabšanje enakosti v zdravju glede na razporeditev storitev in okoljskih obremenitev.
- Izboljšanje kakovosti bivalnega okolja ter lokalno zmanjšanje izpostavljenosti hrupu, emisijam v zrak, EMS, svetlobnemu onesnaženju, vibracijam in prometnim tveganjem.
- Poslabšanje kakovosti bivalnega okolja ter lokalno povečanje izpostavljenosti hrupu, emisijam v zrak, EMS, svetlobnemu onesnaženju, vibracijam in prometnim tveganjem.
- Izboljšanje zanesljivosti in kakovosti oskrbe s pitno vodo.
- Povečanje pritiska na vodne vire ter povečanje tveganja za onesnaženje virov pitne vode.

Naravne in druge nesreče

- Zmanjšanje možnosti za pojav naravnih nesreč in tveganj, povečanje sposobnosti prostora za obvladovanje ekstremnih dogodkov ter povečanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Povečanje možnosti za pojav naravnih nesreč in tveganj ob hkratni potrebi po povečanju sposobnosti prostora za obvladovanje ekstremnih dogodkov ter zmanjšanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese.
- Zmanjšanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, industrijskih, prometnih ali komunalnih nesreč.

- Povečanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, industrijskih, prometnih ali komunalnih nesreč.

Kulturna dediščina

- Izboljšanje ohranjanja, prepoznavnosti in družbenega pomena kulturne dediščine.
- Posegi v fizično substanco kulturne dediščine in njeno vplivno območje, rušitev prostorskih razmerij in zakrivanje vedut ter posegi v območja s prisotnostjo arheoloških ostalin.
- Povečanje prepoznavnosti in družbenega pomena nesnovne kulturne dediščine.
- Izguba vezanosti nesnovne dediščine na prostor, prakso in skupnost.

Krajina

- Izboljšanje krajinske slike.
- Slabšanje krajinske pestrosti, značaja in prepoznavnosti prostora, vizualne spremembe zaradi novih volumnov, dominant in infrastrukturnih koridorjev ter slabšanje identitete kulturne krajine.

Vsebina bo še posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3 STANJE OKOLJA IN PRESOJA UGOTOVLJENIH VPLIVOV GLEDE NA OKOLJSKE CILJE

V nadaljevanju so po področjih varstva okolja² in po posameznih okoljskih vidikih predstavljeni okoljski cilji, stanje okolja in presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana.

Področja varstva okolja so:

- varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala;
- prehod v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna;
- varovanje prebivalcev pred okoljskimi tveganji;
- zagotavljanje kakovostnega življenjskega okolja.

Za doseganja namena varstva okolja – spodbujanje in usmerjanje takega družbenega razvoja, ki omogoča dolgoročne pogoje za zdravje, počutje in kakovost življenja ljudi ter ohranjanje biotske raznovrstnosti – se pri presoji upoštevajo tudi cilji *Zakona o varstvu okolja (ZVO-2)*, ki so zlasti:

- preprečitev in zmanjšanje obremenjevanja okolja;
- ohranjanje in izboljševanje kakovosti okolja;
- zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prehod v podnebno nevtralnost;
- zagotavljanje odpornosti na podnebne spremembe;
- varovanje in trajnostna raba naravnih virov ter
- ohranjanje biotske raznovrstnosti, naravnega ravnovesja in naravnih vrednot, odpravljanje posledic obremenjevanja okolja, izboljšanje porušenega naravnega ravnovesja in ponovno vzpostavljanje njegovih regeneracijskih sposobnosti.

² Področja varstva okolja okvirno opredeljuje Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30).

3.1 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: VAROVANJE, OHRANJANJE IN IZBOLJŠEVANJE NARAVNEGA KAPITALA

Na področju *varovanja, ohranjanja in izboljševanja naravnega kapitala* so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30)*, *Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028*, *Zakona o kmetijskih zemljiščih (ZKZ)*, *Zakona o gozdovih (ZG)*, *Zakona o ohranjanju narave (ZON)*, *Zakona o vodah (ZV-1)* ter *Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2022–2027* in *Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027 (NUV III)*³:

Tla

- Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (ReNPVO20–30)

Kmetijska zemljišča

- Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ)

Gozd

- Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG)

Površinske vode

- Celostno in trajnostno upravljanje voda za izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja, varstvo pred škodljivimi vplivi ter ohranjanje vodnih količin in priobalnih zemljišč

Podzemne vode

- Doseganje dobrega stanja podzemnih voda in spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda

Območja z naravovarstvenim statusom

- Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v *PUN*) (ReNPVO20–30)

Biotska raznovrstnost

- Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti z varovanjem domorodnih prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti ter vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev

³ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.1.1 OKOLJSKI VIDIK: TLA

Okoljski cilj

- Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Zmanjšana neto letna rast pozidanih zemljišč za 25 % do leta 2030 in s ciljem ničelne rasti pozidanih površin od 2050 (*ReNPVO20–30*)
- Sanacija degradiranih ter revitalizacija degradiranih območij (*ReNPVO20–30*)

V skladu s podatkom dejanske rabe kmetijskih zemljišč (MKGP, 30. 9. 2025) je na območju regije 3.774 ha pozidanih in sorodnih zemljišč. Pozidanih in sorodnih zemljišč v regiji je bilo v letu 2015 3.581 ha, v letu 2025 pa 3.774 ha. V desetih letih je bilo pozidanih 193 ha več zemljišč, kar predstavlja 5,4 %.

Nepozidana stavbna zemljišča določena s presekom namenske rabe iz OPN in pozidanih zemljišč iz masovnega zajema ter dejanske rabe cest in železnic v regiji obsegajo 2.373 ha, kar predstavlja 40 % vseh stavbnih zemljišč. Največ nepozidanih stavbnih zemljišč se pojavlja na območjih stanovanj, območjih zelenih površin in posebnih območij.

Izvajanje monitoringa kakovosti tal v Sloveniji je predpisano v 97. členu ZVO-2. Pravilnik o monitoringu kakovosti tal (Uradni list RS, št. in [44/22](#) – ZVO-2) pa določa način in obseg izvajanja monitoringa kakovosti tal, metodologijo vzorčenja tal, analiziranje vzorcev tal in način poročanja o izsledkih monitoringa kakovosti tal. Monitoring kakovosti tal se izvaja na podlagi programa monitoringa kakovosti tal, trenutno na podlagi programa za obdobje 2022 do 2026.

Na območju regije je 9 vzorčnih mest za monitoring tal. V letih od 2022 do 2024 je bil izveden monitoring na treh vzorčnih mestih. Vrednosti nekaterih onesnažil na vseh treh vzorčnih mestih so bile nekoliko nad mejnimi vrednostmi, vendar v mejah, ki ne pomenijo tveganja za zdravje ljudi.

Razvrednoteno območje je območje, ki mu je zaradi neprimerne ali opuščene rabe znižana gospodarska, socialna, okoljska ali vizualna vrednost ali vrednost po merilih varstva kulturne dediščine in je potrebno prenove. Razvrednoteno območje lahko po fizičnih, funkcionalnih, okoljskih, socialnih merilih ter merilih varstva kulturne dediščine izkazuje različne vrste in stopnje razvrednotenja (ZureP-3, UL RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24, 109/24, 25/25 – odl. US in 75/25). Razvrednotenih območij območij je v regiji 101 ha.

Erozijska območja so opredeljena z opozorilno karto erozije, ki opozarja na erozijske razmere na določenem območju. Za erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode. Določanje erozijskih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Erozijska območja opredeljuje 87. člen Zakona o vodah. Erozijska območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015. V skladu s temi podatki je na območju regije 38.256 ha erozijsko ogroženih območij, kar predstavlja 26,3 % območja regije. Večinoma gre za opozorilna območja, kjer so potrebni zahtevni

zaščitni ukrepi (84 % od vseh erozijskih območij). Na teh območjih se večinoma pojavljajo gozdna in kmetijska zemljišča (96 %), 2,9 % teh zemljišč je pozidanih.

Plazljiva območja so območja, kjer je zaradi pojava vode in geološke sestave tal ogrožena stabilnost zemeljskih ali hribinskih sestojev. Določanje plazljivih območij je namenjeno oceni nevarnostnih razmer na določenem območju, načrtovanju ukrepov za zmanjševanje ogroženosti (gradbeni in negradbeni ukrepi), načrtovanju rabe prostora (priprava državnih in občinskih prostorskih načrtov), načrtovanju ukrepov zaščite in reševanja, osveščanju javnosti in izvajanju mednarodnih obveznosti. Plazljiva območja opredeljuje 88. člen Zakona o vodah. Plazljiva območja so bila opredeljena v Načrtu upravljanja voda za vodni območji Donave in Jadranskega morja 2009 – 2015.

Na območju regije je 26.653 ha (18,3 % celotne regije) območij srednje, velike oziroma zelo velike verjetnosti pojavljanja plazov. Na teh območjih se v 97 % pojavljajo kmetijska in gozdna zemljišča. Pozidanih je 722 ha oziroma 2,7 %.

Za večino območja regije Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA – GeoZS 1:25.000, ki vsebuje združeni prikaz verjetnosti pojavljanja vseh treh glavnih tipov pobočnih premikov – zemeljskih plazov, skalnih podorov in drobirskih tokov, še ni izdelana.

Bistven vpliv RPP na tla bosta povzročala širjenje poselitve in gradnja infrastrukture. To na tla vpliva neposredno in trajno s spremembami rabe zemljišč, predvsem iz kmetijskih in gozdnih v stavbna zemljišča (izguba tal zaradi pozidave), posredno pa zaradi povečanja števila prebivalcev oziroma zaradi izvajanja novih dejavnosti lahko vpliva tudi na onesnaženost tal zaradi neustreznega ravnanja s povečanimi količinami odpadkov, zaradi emisij iz dejavnosti oziroma zaradi povečanih prometnih tokov oz. emisij iz prometa. Neustrezno umeščanje novih prostorskih ureditev na erozijsko ogrožena in plazljiva območja, pa lahko vpliva tudi na povečanje erozije in plazljivosti tal.

Pri vrednotenju vplivov RPP na tla je posebno pozornost ob novih posegih na kmetijska in gozdna zemljišča treba nameniti tudi upravljanju z nepozidanimi zemljišči znotraj naselij, ki so pomembna za zagotavljanje ekosistemskih storitev tal v naseljih.

Pri vrednotenju vplivov na tla pa ni pomembna samo njihova izguba ampak tudi ohranjanje njihovih ekosistemskih storitev. Tla je treba varovati in z njimi trajnostno ravnati na način, da se ohranjajo njihova različnost, kakovost ter sposobnost zagotavljanja ekosistemskih storitev, ki so sledeče:

- so temelj za oskrbo s hrano, krmo, biomaso in surovinami;
- prepuščajo in prečiščujejo padavine in s tem napajajo podzemne vode, ki so v Sloveniji glavni vir pitne vode;
- zadržujejo, filtrirajo in nevtralizirajo onesnaževala;
- pripomorejo k uravnavanju škodljivcev in prenašanju bolezni;
- v talno organsko snov vežejo atmosferski ogljik;
- so ponor toplogrednih plinov in omogočajo kroženje ogljika;
- sodelujejo v procesih kroženja hranil;
- pripomorejo k omilitvi poplav;
- so osnova za različnost kopenskih ekosistemov in biotske pestrosti;
- omogočajo življenjski prostor ljudem in drugim organizmom;

- so oblikovalec krajine, arhiv naravne in kulturne dediščine;
- so temelj za vrsto človekovih dejavnosti in za zagotavljanje človekovih življenjskih in kulturnih potreb.

Ekosistemske storitve tal se varujejo tudi preko ohranjanja narave (biotska raznovrstnost, varstvo posebnih morfoloških oblik tal in talnih tipov) in varstva voda (npr. varstvo vodnih virov, varstvo ogroženih območij, erozijska in plazljiva območja). V tem primeru se usklajujejo z ZRSVN in DRSV.

Zaradi izvajanja RPP lahko na območju regije torej pričakujemo sledeče potencialne pomembne (negativne) vplive:

- Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal ter rodovitnosti s povečanjem zbitih in prekritih tal
- Poseganje na erozijska in plazljiva območja
- Degradirana območja zaradi onesnaženosti tal, povečana onesnaženost tal, ravnanje z zemeljskimi izkopi.

Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal ter rodovitnosti s povečanjem zbitih in prekritih tal

Najširši nabor ekosistemskih storitev tal v okolju zagotavljajo kmetijska in gozdna zemljišča. Varstvo kmetijskih in gozdnih zemljišč pred pozidavo se skozi RPP zagotavlja z usmerjanjem prostorskega razvoja v prenavo razvrednotenih območij, prestrukturiranje in notranji razvoj obstoječih stanovanjskih, industrijskih ter drugih območij in razvoj obstoječega stavbnega fonda. Prednost pred širjenjem poselitve mora imeti zgoščanje urbane strukture. Potrebno je usmerjati širjenje gospodarskih con le tja, kjer so prostorsko in okoljsko sprejemljive, preprečevati razpršeno poselitev ter spodbujati prestrukturiranje obstoječih oz. sanacijo degradiranih površin.

Kljub temu da zgoščanje urbane strukture pomeni zmanjšanje potreb po novih posegih na kmetijska in gozdna zemljišča, lahko pomeni negativen vpliv na ekosistemske storitve tal v naseljih, predvsem z vidika ponikanja meteornih voda, zagotavljanja ponora toplogrednih plinov in z vidik zagotavljanja življenjskega prostora ljudem in drugim organizmom.

Na območju regije se planira nov razvoj tudi na območjih kmetijskih in gozdnih zemljišč, vezan predvsem na širjenje poselitve (območja za dolgoročni razvoj naselij, prednostna območja za stanovanjsko oskrbo, poslovna in industrijska območja, območja družbene infrastrukture in centralnih dejavnosti), načrtuje se novo cestno in železniško infrastrukturo.

Večji del prostorskega razvoja je skoncentriran na Postojnsko polje oz. na poselitveno območje mesta Postojna, pa tudi na poselitveno območje mesta Cerknica in poselitveno območje mesta Ilirska Bistrica, kjer se pojavljajo tudi na ravni regije najboljše kmetijska zemljišča. V trenutnem obsegu bi načrtovani posegi ob njihovi izvedbi lahko imeli bistven vpliv na izgubo tal. Za planirane prostorske ureditve, predvsem za planirano novo osrednje območje za gospodarski razvoj ter za načrtovano prometno infrastrukturo, je treba utemeljiti potrebo po njihovem umeščanju v prostor, ter predlagati variantne rešitve. Zagotoviti je treba, da se ne posega na ekosistemsko pomembna tla z visoko sposobnostjo zagotavljanja ekosistemskih storitev ne glede na vrsto rabe tal, pri čemer se varujejo njihova raznovrstnost, kakovost in funkcionalnost.

Poseganje na erozijska in plazljiva območja

RPP lahko na povečanje izpostavljenosti erozijskim in plazljivim procesom vpliva predvsem z ukrepi, ki pomenijo širitev stavbnih zemljišč, razvoj stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, turističnih območij, energetske, komunalne in prometne infrastrukture. Če bi se te ureditve umeščale na erozijska in plazljiva območja, bi se lahko povečala ogroženost ljudi, premoženja, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšal bi se prostor, potreben za erozijske in plazovne procese.

RPP v okviru varstva okolja in prilagajanja na podnebne spremembe (SC5) že vključuje več pomembnih varovalnih usmeritev. Pri usmerjanju poselitve in dejavnosti glede na naravne omejitve določa usmerjanje poselitve in dejavnosti na območja z nižjo stopnjo podnebnih tveganj, omejevanje novih stavbnih zemljišč na poplavnih, plazovitih in erozijsko ogroženih območjih, prilagoditev obstoječih dejavnosti in infrastrukture na območjih visoke ogroženosti ter umik oziroma premeščanje ranljivih dejavnosti, kadar prilagoditveni ukrepi niso zadostni. V okviru varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (P 4.6.2) RPP kot temeljno načelo izpostavlja preprečevanje povečevanja izpostavljenosti nevarnostim, ohranjanje naravnih varovalnih funkcij prostora, kot so poplavne površine, stabilna pobočja in gozdna območja, ter zagotavljanje prostorskih pogojev za učinkovito ukrepanje ob nesrečah.

Pozitiven vpliv RPP se kaže tudi v usmeritvah za zmanjševanje poplavne, plazovite in erozijske ogroženosti v okviru varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (P 4.6.2), upravljanja komunalnih voda (P 4.4.5), ter izvajanja regijskih usmeritev in ukrepov za doseganje ciljev RPP po posameznih področjih. RPP lahko zato prispeva k zmanjšanju ogroženosti.

Ne glede na navedene usmeritve RPP predvideva obsežen nabor prostorskih ureditev, ki bodo lahko zahtevale širitev stavbnih zemljišč ali posege v še nepozidan prostor. Zato se v RPP dopolni usmeritev za racionalno rabo prostora, preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja. Namen ukrepa je zmanjšati obseg novih posegov v prostor, omejiti pritiske na ogrožena, ranljiva in varovana območja ter zagotoviti, da so prostorske ureditve, predvidene za doseganje ciljev RPP, utemeljene z dejanskimi potrebami regije in izvedene po načelu najmanjšega potrebnega posega. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture; nova stavbna zemljišča in novi infrastrukturni koridorji se načrtujejo šele, kadar manj obremenjujoče alternative niso izvedljive.

Degradirana območja zaradi onesnaženosti tal, povečana onesnaženost tal, ravnanje z zemeljskimi izkopi.

Iz rezultatov monitoringa kakovosti tal izhaja, da stanje onesnaženost tal v regiji ne predstavlja večjih tveganj za zdravje ljudi oz. okolje. Potencialno nevarnost lahko predstavljajo zemeljski izkopi onesnaženih tal na funkcionalno degradiranih območjih pri njihovi sanaciji ali revitalizaciji. Onesnaženost tal na funkcionalno degradiranih območjih (FDO) predstavlja zapuščena ali premalo izkoriščena zemljišča, obremenjena s preteklim industrijskim delovanjem, rudarjenjem ali odlaganjem odpadkov. Glavna tveganja vključujejo prisotnost težkih kovin, organskih onesnaževal in nevarnost za podtalnico.

Med ukrepe za doseganje ciljev RPP je med drugim vključena prednostna raba degradiranih območij za razvoj dejavnosti ter zagotavljanje ažurne evidence degradiranih površin. Pomembno je, da se ob razvoju teh degradiranih območij predvidi tudi raziskave morebitne onesnaženosti tal. V primeru ugotovljenih onesnaženj pa je treba predvideti sistem ravnanja z onesnaženimi zemeljskimi izkopi.

OPREDELITEV OCENE VPLIVA

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Povečana sposobnost izvajanja ekosistemskih storitev tal (<i>ReNPVO20–30</i>) 		C
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
OU01	<p>Za načrtovane prostorske ureditve, predvsem za novo prometno infrastrukturo, planirane širitve poselitve, je treba utemeljiti potrebo po njihovem umeščanju v prostor, ter predlagati variantne rešitve. Zagotoviti je treba, da se ne posega na ekosistemsko pomembna tla z visoko sposobnostjo zagotavljanja ekosistemskih storitev ne glede na vrsto rabe tal, pri čemer se varujejo njihova raznovrstnost, kakovost in funkcionalnost.</p>	<p>Večji del prostorskega razvoja je skoncentriran na opredeljena poselitvena območja mest, kjer se pojavljajo tudi najboljša kmetijska zemljišča v regiji. V trenutnem obsegu bodo planirane ureditve lahko imele ob njihovi izvedbi bistven vpliv na izgubo tal.</p>
OU2	<p>V RPP dopolni usmeritev za racionalno rabo prostora, preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture; nova stavbna zemljišča in novi infrastrukturni koridorji se načrtujejo šele, kadar manj obremenjujoče alternative niso izvedljive.</p>	<p>Namen ukrepa je zmanjšati obseg novih posegov v prostor, omejiti pritiske na ogrožena, ranljiva in varovana območja ter zagotoviti, da so prostorske ureditve, predvidene za doseganje ciljev RPP, utemeljene z dejanskimi potrebami regije in izvedene po načelu najmanjšega potrebnega posega.</p>
OU3	<p>V primeru priporočene aktivacije funkcionalno razvrednotenih območij v regiji je treba predvideti tudi raziskave onesnaženosti tal na teh degradiranih območjih in opredeliti sistem ravnanja z onesnaženimi zemeljskimi izkopi.</p>	<p>Preprečevanje širjenja onesnaženosti tal ob neustreznem ravnanju z onesnaženimi zemeljskimi izkopi.</p>

3.1.2 OKOLJSKI VIDIK: KMETIJSKA ZEMLJIŠČA

Okoljski cilj

- Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ)

Okoljski podcilji:

- Trajnostno ravnanje z rodovitno zemljo (ZKZ)
- Ohranjanje krajine ter ohranjanje in razvoj podeželja (ZKZ)

V skladu s podatki dejanske rabe kmetijskih zemljišč (2025) površina kmetijskih zemljišč v regiji znaša 38.142 ha. V zadnjih 10 letih se obseg kmetijskih zemljišč skoraj ni spremenil (leta 2015 je znašal 38.145 ha). Se je pa spremenila raba kmetijskih zemljišč. Povečala so se zemljišča v zaraščanju, predvsem na račun trajnih travnikov.

Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo so določena z uredbo (Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za Republiko Slovenijo (Uradni list RS, št. 71/16)). Delijo se na štiri tipe, in sicer od bolj do manj pomembnih:

- izjemno pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, 16.445 (11%)
- zelo pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane, 24.897 (17%)
- pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane 32.359 (22%) in
- ostala območja za kmetijstvo in pridelavo hrane 71.862 (49%).

Vsako izmed območij je razdeljeno še na podtipe.

Kmetijska zemljišča se v skladu z Zakonom o kmetijskih zemljiščih razvrščajo na območja trajno varovanih kmetijskih zemljišč (TVKZ) in območja ostalih kmetijskih zemljišč (OKZ). TVKZ so namenjena dolgoročnemu ohranjanju kmetijske rabe, medtem ko OKZ predstavljajo preostala območja kmetijskih zemljišč.

- Trajno varovana kmetijska zemljišča: 18.867 ha
- Ostala kmetijska zemljišča: 20.105 ha

VIR: Strokovna podlaga s področja kmetijstva za leto 2026; MKGP

Potencialni pomembni negativni vplivi

- izguba tal in njihova fragmentacija zaradi pozidave kmetijskih zemljišč

Varstvo kmetijskih zemljišč pred pozidavo se skozi RPP zagotavlja z usmerjanjem prostorskega razvoja v notranji razvoj, ki ima prednost pred širjenjem na nova zemljišča. Prednostno se zgošča urbane strukture, usmerja se širjenje gospodarskih con le tja, kjer so prostorsko in okoljsko sprejemljive, preprečuje razpršeno poselitev ter prestrukturira obstoječa oz. sanira degradirane površine.

Kljub temu, se na območju regije planira tudi razvoj novih območij poselitve na kmetijskih zemljiščih. Gre predvsem za razvoj prednostnih območij za stanovanjsko oskrbo, širitve poslovnih in industrijskih območij, območij družbene infrastrukture in centralnih dejavnosti ter načrtovanje novih cestnih in železniških povezav. RPP predvideva določitev območij za dolgoročni razvoj naselij vsem opredeljenim središčem oziroma naseljem, ki ta središča sestavljajo. Območja za dolgoročni razvoj naselij, ki se bodo določila glede na izdelane urbanistične zasnove ter glede na predviden razvoj dejavnosti v teh naseljih, bodo najverjetneje vključevala tudi nekatera kmetijska zemljišča namenjena dolgoročnemu razvoju poselitve.

Večji del prostorskega razvoja je skoncentriran na tir poselitvena območja: poselitveno območje mesta Postojna, poselitveno območje mesta Cerknica in poselitveno območje mesta Ilirska Bistrica. Znotraj poselitvenih območij se pojavljajo na regijski ravni nekatera izmed najboljših kmetijskih zemljišč, ki so v skladu s Strokovno podlago s področja kmetijstva opredeljena kot trajno varovana kmetijska zemljišča. V trenutnem obsegu bi lahko načrtovani posegi ob njihovi izvedbi imeli večji vpliv na izgubo kmetijskih zemljišč in njihovo fragmentacijo, predvsem novi prometni koridorji (obvoznice, nova infrastruktura). Za načrtovane prostorske ureditve, predvsem za novo prometno infrastrukturo, je treba utemeljiti potrebo po njihovem umeščanju v prostor, ter predlagati variantne rešitve. Zagotoviti je treba, da se ne posega najbolj kvalitetna kmetijska zemljišča in da se jih ne fragmentira in ne onemogoča njihove dostopnosti.

OPREDELITEV OCENE VPLIVA

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
Ohranjanje in izboljševanje pridelovalnega potenciala ter povečevanje obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane (ZKZ)		C
Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01	V trenutnem obsegu načrtovani posegi bi lahko imeli ob njihovi izvedbi bistven vpliv na izgubo kmetijskih zemljišč in njihovo fragmentacijo, predvsem novi prometni koridorji. Za načrtovane prostorske ureditve, predvsem za novo prometno infrastrukturo, je treba utemeljiti potrebo po njihovem umeščanju v prostor, ter predlagati variantne rešitve. Zagotoviti je treba, da se ne posega najbolj kvalitetna kmetijska zemljišča in da se jih ne fragmentira in ne onemogoča njihove dostopnosti.	Večji del prostorskega razvoja je skoncentriran na območjih, kjer se nahajajo na regionalni ravni najboljša kmetijska zemljišča. Ta so v Strokovni podlagi s področja kmetijstva tudi opredeljena kot trajno varovana kmetijska zemljišča. Pritiski na ta zemljišča so tako na poselitvenih območjih največji. V trenutnem obsegu načrtovani posegi lahko ob njihovi izvedbi

		znatno vplivajo na izgubo kmetijskih zemljišč in njihovo fragmentacijo.
--	--	---

3.1.3 OKOLJSKI VIDIK: GOZD

Okoljski cilj

- Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG)

Okoljski podcilji:

- Trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij (ZG)
- Vključevanje gozdov v zeleni sistem regije – sistem funkcionalno povezanih in raznovrstnih krajinskih območij (SPRS 2050)

Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot je zagotovljena preko Gozdnogospodarskih načrtov za gozdnogospodarsko območje. Območje regije pokrivata dve gozdnogospodarski območji in sicer Postojna ter Sežana. V severnem delu Primorsko-Notranjske regije prevladujejo bukovi in jelovo bukovi gozdovi na planotah Menišija, Bloke in na Racni gori ter na masivih Snežnika, Javornika, Nanosa in Hrušice. V osrednjem in južnem delu pa v submediteranskem pasu prevladujejo primorsko bukovje, primorsko gabrovje in hrastovje ter primorsko belogabrovje in gradnovje ter kisloljubno gradnovo bukovje, ki se pojavlja predvsem v Brkinih. V severnem delu regije, prevladujejo produktivni gozdovi s povprečnimi lesnimi zalogami za slovenske razmere, v južnem delu pa so gozdovi manj produktivni in zato tudi z nižjimi lesnimi zalogami. Gozdovi so bili zelo prizadeti v žledolomu leta 2014, ki je botroval velikemu znižanju lesnih zalog ter prirastkov in korenito zamajal stabilnost gozdov v območju. Dodatno pomeni velik pritisk na gozdove tudi preštevilčna jelenjad, ki predvsem na visokem krasu otežuje, če ne že onemogoča naravno pomlajevanje predvsem jelke, pa tudi bukve in ostalih ključnih drevesnih vrst. Drevesna sestava gozdov je dokaj ohranjena, nizka je stopnja poškodovanosti drevja. Ujme so v zadnjem desetletju povzročile veliko škode, na visokem krasu je bilo tako v zadnjem desetletju kar $\frac{3}{4}$ vseh sečenj, povezanih s sanitarnim posekom. Gozdovi so dokaj dobro odprti z gozdnimi cestami in vlakami, se pa še vedno načrtujejo nove, do leta 2030 se tako načrtuje gradnja okrog 100 km cest in 750 km gozdnih vlak. Z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti pa je izjemnega pomena ohranjanje ekoloških koridorjev, ki so zelo pomembni za prehajanje živali iz primorskega dela v notranjost. V prostoru so bili v preteklosti narejeni nekateri posegi, ki imajo zelo pomemben vpliv na ekološko povezljivost (železnice, avtocesta,..). V nekaterih primerih so ti posegi presekali naravne poti živali, in razmisliti bo treba, kako te koridorje ponovno vzpostaviti. Gozdovi predstavljajo pomemben vir lesa hkrati pa tudi pomemben ponor CO₂ v Sloveniji. (ZGS, 2025a)

Za trajnostno sonaravno ter večnamensko gospodarjenje v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot, trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema in uresničevanje njihovih funkcij ter vključevanje gozdov v zeleni sistem regije je pomembno upoštevanje varstvenih režimov pri prostorskem načrtovanju.

Po podatkih ZGS (2026) (Napaka! Vira sklicevanja ni bilo mogoče najti.) je na območju regije 102.673 gozda, od tega ima na 1. stopnji poudarjene ekološke⁴ funkcije 33% gozda, socialne⁵ funkcije 13% gozda in proizvodne⁶ funkcije 85% gozda (ZGS, 2026). Glede na namensko rabo prostora (NRP) (MNVP, 2026) je opredeljenih 100.374 ha (69 % območja regije) gozdnih zemljišč. Glede na dejansko rabo tal (DRT) (MKGP, 2025) so površine gozda nekoliko večje – 102.849 ha (71 % območja regije). V primerjavi z letom 2005 se je skupna površina gozdov po DRT (MKGP, 2005) povečala za 1.044 ha.

Del gozdov sodi v kategorijo varovalnih gozdov⁷ ali gozdov s posebnim namenom (gozdnih rezervatov)⁸. V regiji je po *Uredbi o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom*⁹ 1.431 ha varovalnih gozdov (1,0 % gozda) in 3.925 ha gozdov s posebnim namenom oz. gozdnih rezervatov (2,7% gozda). 64.572 ha gozda se nahaja na območju Natura 2000¹⁰(44% regije).

Grafični podatki o gozdovih so na voljo na portalu Pregledovalnik podatkov o gozdovih (ZGS, 2025).

Zaradi izvajanja RPP lahko na območju regije pričakujemo potencialne pomembne vplive na naslednje okoljske cilje in podcilje:

- Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG)
 - Trajno in optimalno delovanje gozdov kot ekosistema ter uresničevanje njihovih funkcij (ZG)
- Vključevanje gozdov v zeleni sistem regije – sistem funkcionalno povezanih in raznovrstnih krajinskih območij (SPRS 2050)

Ključni negativni vplivi na okoljske cilje bodo lahko nastali zaradi:

- zmanjšanja in fragmentacije gozdnega prostora,
- povečanja motenj v gozdnem prostoru,
- ohranjanje in krepitev funkcij gozda.

Zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora

RPP predvideva razvoj poselitve, stanovanjskih območij, gospodarskih con, prometne, energetske in druge gospodarske javne infrastrukture ter turističnih ureditev. Ti ukrepi lahko povzročijo lokalno

⁴ Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka funkcija, biotopska funkcija ter klimatska funkcija.

⁵ Zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska funkcija, turistična funkcija, poučna funkcija, raziskovalna funkcija, higiensko-zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna funkcija ter estetska funkcija.

⁶ Lesnoproizvodna funkcija, pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija.

⁷ Gozdovi, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenatglo odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. (ARSO, 2022a [GZ05, 2021])

⁸ Gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in dosedanjega razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine. (ARSO, 2022a [GZ05, 2021])

⁹ Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)

¹⁰ Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)

zmanjšanje gozdnih površin, posege v gozdni rob, fragmentacijo sklenjenih gozdnih območij in slabšanje ekoloških, socialnih, proizvodnih, varovalnih in hidroloških funkcij gozda. Tveganje je večje predvsem tam, kjer se razvojni pritiski približujejo sklenjenim gozdnim kompleksom, ekološkimi koridorjem, območjem Natura 2000, varovalnim gozdovom, gozdovom s posebnim namenom oziroma gozdovom z izrazito poudarjenimi funkcijami.

RPP ta vpliv že pomembno omejuje. Razvoj poselitve usmerja v obstoječa središča, prednost daje notranjemu razvoju, prenovi, aktivaciji nepozidanih stavbnih zemljišč in funkcionalno razvrednotenih območij ter s tem zmanjšuje pritisk na kmetijska, gozdna in naravno ohranjena območja. Pri razvoju podeželja in naselij posebej poudarja ohranjanje krajinske prepoznavnosti, tradicionalne rabe prostora, gozdov, kmetijskih zemljišč, ekološke povezanosti in podnebne odpornosti prostora.

Pomembna varovalka RPP je tudi izrecna usmeritev, da se ohranjajo večji gozdni kompleksi, zlasti območja Snežnika, Javornikov in drugih gozdnatih hribovij, ter da se novi posegi v gozd, predvsem za potrebe infrastrukture, energetike ali turizma, omejujejo na območja, kjer ne povzročajo bistvenega zmanjšanja ekoloških funkcij gozda, fragmentacije prostora ali razvrednotenja krajinske podobe.

RPP poleg tega gozdove opredeljuje kot strateški naravni vir, nosilni del zelenega sistema in surovinsko osnovo za razvoj gozdno-lesne verige. Pri razvoju gozdarstva in lesne predelave določa usmerjanje dejavnosti v obstoječe oziroma načrtovane gospodarske cone ter izključevanje najobčutljivejših območij, kot so gozdni rezervati, varovalni gozdovi, mirne cone divjadi, zimovališča, ekološki koridorji, vodovarstveno občutljiva območja in območja z izrazito poudarjenimi funkcijami gozda.

Kljub navedenim varovalkam RPP na strateški ravni še ne določa vseh konkretnih lokacij, obsega in izvedbenih rešitev prihodnjih posegov, zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju zagotoviti dodatne omilitvene ukrepe. Razvojna območja se oblikujejo tako, da se čim bolj ohranjajo sklenjene gozdne površine, gozdni robovi in ključne gozdne povezave. Posegi v gozdne rezervate in varovalne gozdove niso dopustni, posegi v gozdove s poudarjeno varovalno, hidrološko ali ekološko funkcijo pa se dopustijo le izjemoma, kadar ni izvedljive manj konfliktne alternative. Pri linijski infrastrukturi se čim bolj omeji nova fragmentacija gozda in zagotovi prehodnost gozdnega prostora. Na stikih naselij, gospodarskih območij in infrastrukture z gozdom se ohranja oziroma sonaravno oblikuje gozdni rob ter upošteva požarna ogroženost območja.

Ob upoštevanju določil RPP in dodatnih omilitvenih ukrepov se vpliv zmanjšanja in fragmentacije gozdnega prostora ocenjuje kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Povečanje motenj v gozdnem prostoru

RPP razvoj turizma usmerja v naravno in kulturno dediščino regije, pri čemer so pomemben del turistične ponudbe tudi gozdovi, opazovanje prostoživečih živali, naravoslovne učne poti, pohodništvo, kolesarstvo, jahanje, izletništvo in druge oblike rekreacije v naravi. Tak razvoj lahko

poveča obremenitve gozdnega prostora zaradi prometa, parkiranja, obiskovalcev, hrupa, osvetljevanja, novih poti, vstopnih točk in druge spremljajoče infrastrukture. Vpliv je lahko pomemben predvsem v sklenjenih, mirnih in ekološko občutljivih gozdnih območjih ter na območjih, ki so pomembna za varovane habitate in prostoživeče živali.

RPP ta vpliv deloma omejuje z usmerjanjem turizma v obstoječa turistična središča in že prepoznana območja, z razvojem trajnostne mobilnosti, urejanjem vstopnih točk, poti, mirujočega prometa in režimov obiska. Za območja z večjo občutljivostjo prostora in povečanim obiskom določa, da se rekreacija in turizem usmerjata glede na sposobnosti okolja, da se prepreči prekomerne obremenitve naravnega okolja, zlasti na naravovarstveno občutljivih območjih, kot so Cerkiško jezero, Rakov Škocjan in druga ranljiva kraška, mokriščna in vodna območja.

Kljub temu RPP ne določa dovolj neposredno usmerjanja obiskovalcev za gozdni prostor, omejevanja motoriziranega dostopa, sezonskih omejitev, nadzora obiska in posebnega varovanja mirnih območij. Te vsebine so bile v predhodnih okoljskih usmeritvah posebej izpostavljene kot pomembne za zmanjševanje pritiskov na gozdove in občutljiva naravna območja.

Zato se kot dodatni omilitveni ukrep določi, da se za turistično in rekreacijsko najbolj občutljiva gozdna območja pri nadaljnjem načrtovanju pripravi oziroma vključi režim usmerjanja obiskovalcev. Ta naj določi dovoljene dostope, parkiranje, potek poti, omejevanje motoriziranega dostopa, po potrebi sezonske omejitve in nadzor obiska. Turistične, rekreacijske in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij. Nova izhodišča za obisk, parkirišča in dostopi se ne umeščajo v notranjost sklenjenih gozdov, nove pohodniške, kolesarske in druge povezave pa se prednostno navezujejo na obstoječe poti in ne prekinjajo ključnih gozdnih povezav. V gozdnem prostoru in na gozdnem robu se ne umešča nove stalne osvetlitve, razen kjer je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov. Pri usmerjanju obiska se upošteva členitev gozdnega prostora z vidika rekreacije in turizma iz gozdnogospodarskih načrtov območij za obdobje 2021 – 2030 ter poudarjenost ekoloških in socialnih funkcij gozdov.

Pri vrednotenju je treba upoštevati tudi trend zaraščanja kmetijskih zemljišč zaradi opuščanja kmetijske rabe, zlasti v odmaknjenih, hribovitih in podeželskih območjih. Ta trend se lahko v kazalcih kaže kot ohranjanje ali povečanje površine gozda, vendar ga z vidika okoljskega cilja za gozd ni mogoče avtomatično obravnavati kot pozitiven vpliv. Pozitiven je predvsem, če vodi v razvoj stabilnih, odpornih in večnamenskih gozdov ter krepi funkcije zelenega sistema. Če gre za nenadzorovano zaraščanje brez ustreznega gospodarjenja, pa lahko tak trend pomeni predvsem spremembo rabe prostora in izgubo odprte kulturne krajine, kar je pomembno upoštevati pri drugih okoljskih vidikih. RPP ta trend deloma naslavlja z usmeritvami za ohranjanje poseljenosti podeželja, tradicionalnega kmetijstva, gospodarjenja z gozdovi ter ohranjanja kulturne krajine, vendar je uspešnost teh usmeritev odvisna od nadaljnjega izvajanja ukrepov na občinski in sektorski ravni.

Ob upoštevanju določil RPP in dodatnih omilitvenih ukrepov se vpliv povečanja motenj v gozdnem prostoru ocenjuje kot nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Ohranjanje in krepitev funkcij gozda

RPP ima na gozd tudi pomembne pozitivne vplive. Gozdove obravnava kot strateški naravni vir, nosilni del zelenega sistema in osnovo za razvoj gozdno-lesne verige. Izpostavlja njihove varovalne, ekološke in socialne funkcije, zlasti varstvo voda in tal, ponor ogljika, ohranjanje biotske raznovrstnosti, ekološko povezljivost, rekreacijo in turizem. Poudarja tudi potrebo po povečanju predelave lokalnega lesa v regiji in ponovno vzpostavitev regijske gozdno-lesne verige, ki vključuje pridobivanje lesa, zbiranje, sortiranje, skladiščenje, žaganje, sušenje, nadaljnjo predelavo, izdelavo polizdelkov in končnih izdelkov ter uporabo lesnih ostankov po načelih krožnega gospodarstva.

Pozitiven vpliv izhaja tudi iz zasnove zelenega sistema. RPP zeleni sistem gradi na prepletu kraškega sveta, gozdnih območij, kmetijskih površin, vodnih in mokriščnih habitatov ter naselbinske strukture. Gozdnata območja Snežnika, Javornikov, Slivnice, Menišije in drugih hribovij so pomembna kot jedrna območja ekološke povezanosti, varstva tal in voda, krajinske prepoznavnosti ter rekreacije.

V predhodnih okoljskih usmeritvah je bilo posebej predlagano, da se gozd v RPP izraziteje opredeli kot bistvena sestavina zelenega sistema zaradi njegove varovalne, hidrološke in ekološke vloge na kraškem območju ter zaradi pomena za požarno in podnebno odpornost prostora. RPP ta vidik v veliki meri upošteva, vendar bi bilo v nadaljnjem izvajanju smiselno še jasneje povezati gospodarjenje z gozdom s krepitvijo podnebne odpornosti, zlasti z ohranjanjem strukturne in drevesne pestrosti, naravne obnove, povezanosti gozdov, zadrževanja vode v krajini ter prilagajanja gozdov na sušo, žled in požarno ogroženost.

Pozitiven vpliv RPP se zato ocenjuje kot pozitiven vpliv (A).

Skupna ocena vpliva

RPP Primorsko-notranjske regije gozd prepoznava kot enega ključnih naravnih virov, nosilni del zelenega sistema, pomemben element krajinske identitete in osnovo za razvoj gozdno-lesne verige. V plan so vključene pomembne varovalke za ohranjanje sklenjenih gozdnih kompleksov, usmerjanje posegov izven najboljčutljivejših gozdnih območij, ohranjanje ekološke povezanosti, preprečevanje zaraščanja odprte kulturne krajine ter zmanjševanje pritiskov turizma in rekreacije.

Kljub temu lahko izvedba RPP zaradi razvoja poselitve, gospodarskih con, prometne, energetske in turistične infrastrukture lokalno povzroči posege v gozdni prostor, fragmentacijo gozdnih površin, posege v gozdni rob in povečanje motenj. Ker RPP ne določa vseh izvedbenih lokacij in podrobnih rešitev, je treba v nadaljnjih fazah načrtovanja zagotoviti dodatne omilitvene ukrepe, zlasti za

varovanje sklenjenih in občutljivih gozdov, omejevanje fragmentacije, usmerjanje obiskovalcev, omejevanje motoriziranega dostopa in upoštevanje požarne ogroženosti gozdnega prostora.

Ob upoštevanju določil RPP in predlaganih dodatnih omilitvenih ukrepov se skupni vpliv RPP na okoljski cilj za gozd ocenjuje kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Zagotovitev trajnostnega sonaravnega ter večnamenskega gospodarjenja v skladu z načeli varstva okolja in naravnih vrednot (ZG) 		C
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01	<p>Pri nadaljnjem načrtovanju poselitvenih, gospodarskih, prometnih, energetskih in drugih infrastrukturnih ureditev se razvojna območja oblikujejo tako, da se čim bolj ohranjajo sklenjene gozdne površine, gozdni robovi in ključne gozdne povezave. Posegi v gozdne rezervate in varovalne gozdove niso dopustni, posegi v gozdove s poudarjeno varovalno, hidrološko ali ekološko funkcijo pa se dopustijo le izjemoma, kadar ni izvedljive manj konfliktna alternativa. Pri linijski infrastrukturi se čim bolj omeji nova fragmentacija gozda in zagotovi prehodnost gozdnega prostora. Na stikih naselij, gospodarskih območij in infrastrukture z gozdom se ohranja oziroma sonaravno oblikuje gozdni rob ter upošteva požarna ogroženost območja.</p>	<p>Ukrep je potreben, ker lahko izvedba RPP kljub že vključenim varovalkam lokalno povzroči posege v gozd, gozdni rob in gozdne povezave, predvsem zaradi razvoja poselitve, gospodarskih območij ter prometne, energetske in druge infrastrukture. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja, zlasti pri pripravi občinskih prostorskih aktov, umeščanju infrastrukturnih koridorjev, načrtovanju gospodarskih con in projektiranju posameznih ureditev.</p>
OU02	<p>Za turistično in rekreacijsko najbolj občutljiva gozdna območja se pri nadaljnjem načrtovanju pripravi oziroma vključi režim usmerjanja obiskovalcev. Ta</p>	<p>Ukrep je potreben, ker lahko razvoj turizma, rekreacije, prometa, vstopnih točk, parkirišč, poti in obiskovanja poveča motnje v</p>

	<p>določi dovoljene dostope, parkiranje, potek poti, omejevanje motoriziranega dostopa v gozdni prostor, po potrebi sezonske omejitve in nadzor obiska. Turistične, rekreacijske in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij. Nova izhodišča za obisk, parkirišča in dostopi se ne umeščajo v notranjost sklenjenih gozdov. Nove pohodniške, kolesarske in druge povezave se prednostno navezujejo na obstoječe poti in ne prekinjajo ključnih gozdnih povezav. V gozdnem prostoru in na gozdnem robu se ne umešča nove stalne osvetlitve, razen kjer je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov.</p>	<p>sklenjenih, mirnih in ekološko občutljivih gozdnih območij. RPP sicer že usmerja turizem glede na občutljivost prostora, vendar ne določa dovolj konkretno omejevanja motoriziranega dostopa, sezonskih omejitev, nadzora obiska in varovanja mirnih območij. Ukrep je izvedljiv v okviru občinskih prostorskih aktov, upravljavskih načrtov zavarovanih območij, turističnih strategij, prometnih režimov, načrtovanja vstopnih točk in urejanja rekreacijskih poti.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P01 	<p>Pri izvajanju RPP naj se pri ukrepih za gozdarstvo, zeleni sistem, prilagajanje na podnebne spremembe in varstvo pred naravnimi nesrečami še jasneje poveže gospodarjenje z gozdom s krepitvijo podnebne in požarne odpornosti. Posebej naj se spodbuja ohranjanje strukturne in drevesne pestrosti, naravna obnova, povezanost gozdov, zadrževanje vode v krajini ter prilagajanje gozdov na sušo, žled in požarno ogroženost.</p>	<p>Priporočilo krepí pozitivne učinke RPP, saj regija zaradi velike gozdnosti, kraškega značaja prostora in požarne ogroženosti potrebuje jasno povezavo med gozdarstvom, zelenim sistemom, varstvom voda, podnebno odpornostjo in varstvom pred naravnimi nesrečami. Priporočilo je izvedljivo skozi nadaljnje sektorsko načrtovanje, gozdnogospodarske načrte, ukrepe zelenega sistema ter prostorsko načrtovanje na občinski ravni.</p>

3.1.4 OKOLJSKI VIDIK: VODE

3.1.4.1. POVRŠINSKE VODE

Okoljski cilj

- Celostno in trajnostno upravljanje voda za izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja, varstvo pred škodljivimi vplivi ter ohranjanje vodnih količin in priobalnih zemljišč
- Doseganje dobrega stanja podzemnih voda in spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda

Okoljski podcilji:

- Doseganje dobrega kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda (*Uredba NUV*)
- Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda (ZV-1)
- Celostno upravljanje voda za zmanjšanje škodljivih vplivov, ohranjanje vodnih količin ter izboljšanje stanja vodnih in priobalnih zemljišč (*Uredba o NUV*).
- Spodbujanje trajnostne rabe površinskih voda (*Uredba o NUV*)
- Doseganje dobrega kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda (*Uredba NUV*)
- Spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda (*Uredba o NUV*)

Na območju primorsko-notranjske regije je v monitoring kemijskega stanja površinskih voda vključenih 11 odsekov vodotokov in eno jezero. Na vseh mestih monitoringa je kemijsko stanje dobro. V monitoring ekološkega stanja je vključenih 11 odsekov vodotokov in eno jezero. 7 odsekov vodotokov ima dobro ekološko stanje. Pivka (SI144VT1) in Rak (SI143VT) imata zmerno ekološko stanje, Pivka (SI144VT2) ima slabo ekološko stanje, Cerknjščica (SI14102VT) ima zelo slabo ekološko stanje, Unica (SI145VT) pa ima zelo dobro ekološko stanje. V monitoring kemijskega stanja podzemnih voda so vključena 3 območja. Vsa območja imajo dobro kemijsko stanje.

V primorsko-notranjski regiji je bil v okviru revitalizacije in drugih projektov za izboljšanje stanja vodnih teles površinskih voda izveden projekt renaturacije struge Stržena za izboljšanje ekološkega stanja Cerknjškega jezera.

V primorsko-notranjski regiji ni podeljenih koncesij za posebno rabo površinske vode. Podeljenih je 143 vodnih dovoljenj za posebno rabo površinske vode. Evidentirane so 4 posebne rabe vode. Površina primorsko-notranjske regije znaša 145.595 ha. Pozidanih površin je 3.774 ha oz. 2,59 % vseh površin. Poplavno ogrožene pozidane površine, ki jih sestavljajo zelo redke, redke in pogoste poplave obsegajo 228 ha oz. 6,04 % vseh pozidanih površin. Plazljivo ogrožene pozidane površine, ki jih sestavljajo srednja, velika in zelo velika verjetnost pojavljanja zemeljskih plazov obsegajo 723 ha oz. 19,16 % vseh pozidanih površin. Erozijsko ogrožene pozidane površine obsegajo 1.094 ha oz. 28,99 % pozidanih površin.

Primorsko-notranjska regija leži pretežno na kraškem območju, kjer je prepustnost podlage velika, samočistilna sposobnost okolja pa omejena.

Kemijsko stanje podzemne vode (NUV II):

- Goriška Brda in Trnovsko-Banjška planota - VTPodV_6021 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Obala in Kras z Brkini – VTPodV_5019 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Kraška Ljubljana – VTPodV_1010 – dobro (srednja raven zaupanja)

Količinsko stanje podzemne vode je na vodnih telesih znotraj Primorsko - Notranjske regije ocenjeno kot dobro, trend pa nakazuje na zniževanje gladin.

Ni zabeleženih izvedb revitalizacij in drugih projektov za izboljšanje ekološkega stanja vodnih teles podzemnih voda.

Vpliv na stanje voda

Regija je izrazito kraška, vodno občutljiva in hidrološko kompleksna. Za vodonosnike je značilna visoka ranljivost ter tesna povezanost med površinskimi in podzemnimi vodami.

Površinske vode v regiji predstavljajo predvsem Cerkiško jezero, Planinsko polje, Pivška presihajoča jezera, reko Reko, številne kraške izvire ter druge vodne in mokriščne habitate. Prostorski razvoj, predviden z RPP, bo imel na površinske vode tako pozitivne kot potencialno negativne vplive.

Pozitivni vplivi se pričakujejo predvsem zaradi načrtovane nadgradnje sistemov odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda ter izboljšanja komunalne opremljenosti naselij. Izboljšanje kanalizacijskega sistema in višja stopnja čiščenja odpadnih voda bosta zmanjšala obremenitve vodotokov s hranili, organskimi snovmi in drugimi onesnaževali. Pozitivni vplivi se pričakujejo tudi zaradi načrtovanega varovanja mokrišč, naravnih zadrževalnikov voda ter razvoja zelenega sistema regije, ki prispeva k izboljšanju hidroloških funkcij prostora, zmanjševanju poplavne ogroženosti in izboljšanju kakovosti voda. RPP posebej poudarja pomen ohranjanja mokrišč, presihajočih jezer in drugih vodnih ekosistemov kot pomembnih sestavin krajine in naravne dediščine.

Negativni vplivi se lahko pojavijo predvsem zaradi razvoja prometne infrastrukture, novih gospodarskih območij ter turistične infrastrukture. Gradnja novih prometnic in širitev prometnih koridorjev lahko povzroči povečanje površinskega odtoka, povečano obremenjevanje voda z onesnaževali ter morebitnimi posegi v naravno dinamiko vodnih režimov. Na območjih intenzivnejšega turističnega razvoja obstaja tveganje za povečanje količin komunalnih odpadnih voda in večje obremenitve občutljivih mokriščnih območij. Negativni vplivi so pričakovani predvsem v primeru neustreznega odvajanja odpadnih vod, povečanja obremenitve komunalnih sistemov upravljanja obiskovalcev in nezadostne komunalne infrastrukture. Zaradi kraškega značaja območja lahko že manjša razlitja ali uhajanja onesnaževal povzročijo obsežne vplive na podzemne vode in vire pitne vode.

Pozitivni vplivi na podzemne vode so povezani z načrtovanjem vodovarstvenih sistemov in njihovo zaščito. RPP prepoznava vodonosnika Malni in Bistrica kot strateška vodna vira regionalnega pomena. Med prednostnimi nalogami prostorskega razvoja izrecno navaja varovanje teh vodnih virov ter zagotavljanje dolgoročne in varne oskrbe prebivalstva s pitno vodo. Območje vojaškega vadbišča Poček predstavlja enega pomembnejših okoljskih konfliktov v regiji zaradi lege na izrazito kraškem in hidrogeološko občutljivem območju ter aktivnosti, ki se tam izvajajo. Dolgoročno je cilj RPP, da se te

aktivnosti umaknejo s tega območja, kar pomeni zmanjšanje tveganja za onesnaženje podzemne vode na širšem območju.

Poplavna varnost

Cilj RPP je tudi izboljšanje poplave varnosti. Predvideno je, da se območja za dolgoročni razvoj preverjajo z vidika poplavne in erozijske ogroženosti ter prilagajanja podnebnim spremembam.

Raba vode

Med ključnimi razvojnimi usmeritvami RPP predvideva trajnostno upravljanje vodnih virov, zagotavljanje dolgoročno zanesljive oskrbe s pitno vodo ter varovanje strateških vodnih virov regije (predvsem vodonosnikov Malni in Bistrica). Predvideni ukrepi prispevajo k učinkovitejši rabi vodnih virov in večji odpornosti sistema na sušna obdobja. RPP posebej poudarja pomen celovite oskrbe prebivalstva s pitno vodo in trajnostnega upravljanja vodnih virov kot enega ključnih razvojnih izzivov regije.

Po drugi strani lahko načrtovani razvoj poselitve, gospodarskih con, turističnih dejavnosti in drugih razvojnih programov povzroči povečanje potreb po oskrbi z vodo.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Celostno in trajnostno upravljanje voda za izboljšanje kemijskega in ekološkega stanja, varstvo pred škodljivimi vplivi ter ohranjanje vodnih količin in priobalnih zemljišč 		ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
<ul style="list-style-type: none"> Doseganje dobrega stanja podzemnih voda in spodbujanje trajnostne rabe podzemnih voda 		ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	Preverjanje alternativ, združevanje posegov in faznost izvajanja. V RPP se dopolni usmeritev za preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja prostorskih ureditev. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja,	Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na ogrožena območja ter posege v priobalna. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.

	obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture.	
• OU02	Nova poselitvena, gospodarska, prometna, turistična in energetska območja naj se prednostno umeščajo izven varovanih območij podzemnih in površinskih vod. Za posege, ki lahko predstavljajo tveganje za onesnaženje voda, je treba v postopkih načrtovanja zagotoviti strokovne podlage in predvideti ukrepe za preprečevanje vnosa onesnaževal v vode.	Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na vodovarstvena in občutljiva območja. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.
• OU03	Na območjih z izrazitimi sezonskimi turističnimi obremenitvami naj se pri razvoju novih turističnih zmogljivosti preveri razpoložljivo kapaciteto sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter oskrbe s pitno vodo. Pri načrtovanju komunalne infrastrukture je treba upoštevati največje sezonske obremenitve in pričakovane vplive podnebnih sprememb na delovanje kanalizacijskih sistemov ter čistilnih naprav.	Ukrep zmanjšuje tveganje obremenjevanje voda z odpadnimi vodami ter zagotavlja trajnostno rabo pitne vode. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.
• OU04	Pri načrtovanju in izvajanju prostorskih ureditev je treba ohranjati naravno vodno strukturo prostora, vključno z vodotoki, izviri, mokrišči, presihajočimi jezeri, kraškimi polji, poplavnimi ravnici in drugimi vodnimi ter obvodnimi ekosistemi.	Ukrep ohranja naravni prostor. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.
• OU5	Pri načrtovanju novih razvojnih območij, prometne infrastrukture in drugih posegov je treba prednostno uporabljati sonaravne ukrepe za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje odtoka padavinskih voda. Zagotavlja se ohranjanje in krepitev zelene infrastrukture, vključno z mokrišči, vegetacijskimi pasovi, travnatimi jarki, ponikovalnimi sistemi, zelenimi strehami, zadrževalniki in drugimi naravnimi oziroma naravi podobnimi rešitvami.	Ukrep ohranja naravni prostor. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.1.5 OKOLJSKI VIDIK: OBMOČJA Z NARAVOVARSTVENIM STATUSOM

Okoljski cilj

- Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v *PUN*) (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Ohranjanje celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom
- Ugodno stanje klasifikacijskih in zavarovanih habitatnih tipov
- Ugodno stanje kvalifikacijskih in zavarovanih vrst
- Ugodno stanje naravnih vrednot

Opis stanja preko kazalcev in trenda

- Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000
- Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov
- Stanje naravnih vrednot
- Stanje zavarovanih območij.
- Povezanost območij z naravovarstvenim statusom

Na območju regije se nahaja skupno 137.888,56 ha območij z naravovarstvenim statusom, kar predstavlja 94,7 % celotne regije. Pod režimom Natura 2000 je opredeljenih 84.379 ha območij (57,9 % celotne regije), zavarovanih območij je 37.803 ha (25,9 % celotne regije), 47.474 ha s posebnim režimom (17,9 %), naravne vrednote predstavljajo 26.090 ha (17,9 % celotne regije), ekološko pomembnih območij pa je 117.262 ha (80,5 % celotne regije).

Na območju regije je skupno 27 Natura 2000 območij, od tega 20 posebnih ohranitvenih območij (POO, opredeljena na podlagi Direktive o habitatih) ter 7 posebnih območij varstva (POV, opredeljena na podlagi Direktive o pticah), ki se deloma prekrivajo. Med zavarovanimi območji je znotraj regije 101 točkovni element, 140 točkovno opredeljenih naravnih vrednot, 2257 jam ter 12 točkovno opredeljenih ekološko pomembnih območij.

Primorsko-notranjska regija je z vidika naravovarstva izrazito pomembna in občutljiva regija. Zanj je značilen velik delež območij z naravovarstvenim statusom, obsežen gozdni in kraški prostor, prisotnost kraških polj, presihajočih vodnih sistemov, mokrišč, jam, podzemnih vodnih povezav, vodotokov, obvodnih prostorov ter ekstenzivne kulturne krajine. Zaradi teh značilnosti je pomembna tako z vidika ohranjanja habitatnih tipov in vrst kot tudi z vidika prostorske povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Pri območjih Natura 2000 se na strateški ravni upoštevajo vrste in habitatni tipi, zaradi katerih so območja opredeljena, vendar se vplivi RPP ne presojajo na ravni posamezne vrste, habitatnega tipa ali konkretne lokacije. Podrobnejša obravnava posameznih vrst, habitatov, ekoloških povezav in invazivnih tujerodnih vrst se smiselno vključi v okoljski vidik biotska raznovrstnost oziroma v nižje ravni prostorskega načrtovanja in presoje sprejemljivosti.

Kazalci omogočajo presojo, ali RPP prispeva k ohranjanju stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območij razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanja naravnih

vrednot ter stanja zavarovanih območij. Na strateški ravni se vplivi presojajo predvsem glede na tveganje za slabšanje varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Zaradi izvedbe RPP lahko pričakujemo predvsem naslednje skupine vplivov:

- izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom;
- povečanje pritiskov zaradi razvoja poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture;
- povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja;
- vplive na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti;
- vplive na stanje zavarovanih območij;
- vplive na povezanost območij z naravovarstvenim statusom v okviru zelenega oziroma modro-zelenega sistema.

Izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom

RPP ima lahko pozitiven vpliv na okoljski cilj, saj območja z naravovarstvenim statusom obravnava kot pomemben del prostorske identitete, kakovosti bivanja, odpornosti prostora in razvojne prepoznavnosti regije. Regija je prepoznavna kot območje, kjer naravne danosti, kraški pojavi, gozdovi, vodni in mokrotni sistemi ter kulturna krajina predstavljajo pomemben prostorski in razvojni potencial.

Pozitiven vpliv RPP izhaja predvsem iz zasnove zelenega sistema, varovanja naravnih vrednot in biotske pestrosti, usmerjanja razvoja v obstoječa naselja, notranji razvoj, prenavo in aktivacijo razvrednotenih območij ter iz usmerjanja turizma glede na nosilno zmogljivost prostora. Takšne usmeritve lahko zmanjšajo pritisk na odprti prostor in na naravovarstveno občutljiva območja.

Pomemben pozitiven vpliv je možen tudi zaradi povezovanja naravnih območij, vodnih in obvodnih prostorov, gozdov, kraške krajine, kmetijskih površin in drugih zelenih struktur v regijski zeleni sistem. Ta vpliv je pomemben predvsem z vidika podcilja ohranjanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom. Ob doslednem prenosu usmeritev RPP v nižje prostorske akte lahko RPP prispeva k boljši povezanosti območij Natura 2000, EPO, zavarovanih območij in naravnih vrednot ter k boljšemu usklajevanju varstvenih in razvojnih interesov.

Povečanje pritiskov zaradi razvoja poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture

Negativni vplivi so lahko povezani predvsem z razvojem poselitve, območij za dolgoročni razvoj naselij, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter OVE. Gre za prostorske ureditve, ki lahko zahtevajo nove površine, nove infrastrukturne koridorje ali povečano rabo prostora.

Ta sklop vplivov je neposredno povezan z okoljskim ciljem, saj lahko posegi v območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, EPO ter njihova vplivna in funkcionalno povezana območja povzročijo slabšanje stanja habitatnih tipov, kvalifikacijskih vrst, zavarovanih vrst in habitatov, spremembe vrednostnih lastnosti naravnih vrednot ter zmanjšanje celovitosti in povezanosti območij.

Zaradi zelo velikega deleža območij z naravovarstvenim statusom v regiji se razvojne usmeritve pogosto približujejo naravovarstveno pomembnim območjem ali njihovim vplivnim območjem. Pri

tej regiji zato ni pomembno le formalno prekrivanje razvojnih območij z območji varstva narave, temveč tudi funkcionalna povezanost kraških, vodnih, gozdnih, mokrotnih in podzemnih sistemov.

RPP te vplive deloma omejuje z usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja, prenavo in razvrednotena območja, z omejevanjem razpršene poselitve, upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev, varovanjem vodnih virov ter zasnovo zelenega sistema. Kljub temu je zaradi obsega razvojnih potreb in velikega deleža naravovarstveno pomembnega prostora potreben dodaten omilitveni ukrep, ki zagotavlja preverjanje razvojnih območij in infrastrukturnih koridorjev glede na območja z naravovarstvenim statusom ter njihova vplivna oziroma funkcionalno povezana območja.

Povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja

Zaradi naravne ohranjenosti, kraških pojavov, vodnih in mokrotnih sistemov, gozdov, zavarovanih območij in naravnih vrednot ima regija velik turistični in rekreacijski pomen. RPP turizem usmerja v trajnostne, naravoslovne, doživljajske in tematsko povezane oblike ter poudarja potrebo po upoštevanju nosilne zmogljivosti prostora.

Kljub temu lahko razvoj turizma, rekreacije, obiskovanja, parkirišč, vstopnih točk, poti, kolesarskih povezav, interpretacijske infrastrukture, prireditev in spremljajoče ponudbe poveča pritiske na območja z naravovarstvenim statusom. Ti vplivi niso nujno povezani z neposredno spremembo rabe prostora, temveč z večjo dostopnostjo, prometom, obiskom, hrupom, svetlobnim onesnaževanjem, teptanjem, erozijo, odpadki in obremenitvijo občutljivih habitatov.

Vplivi so lahko posebej pomembni na območjih z večjo naravovarstveno občutljivostjo, v kraških, vodnih, mokrotnih, jamskih, gozdnih in obvodnih ekosistemih ter na območjih naravnih vrednot in zavarovanih območij, kjer se obisk že sedaj povečuje. Posledice se lahko kažejo kot vznemirjanje vrst, slabšanje habitatov, poškodbe vegetacije, poškodbe naravnih vrednot, zmanjšanje mirnosti območij in povečana obremenitev občutljivih ekosistemov.

RPP vpliv deloma omejuje z usmerjanjem rekreacije in turizma glede na sposobnosti okolja, urejanjem vstopnih točk, usmerjanjem obiska, trajnostno mobilnostjo in poudarkom na nosilni zmogljivosti prostora. Kljub temu je treba zagotoviti, da večja dostopnost ne povzroči dodatnega pritiska na najbolj občutljive dele območij z naravovarstvenim statusom. Zato je potreben omilitveni ukrep, ki določa usmerjanje obiska na primerna in že obremenjena območja, omejevanje novih dostopov, poti, parkirišč in osvetlitve na občutljivih območjih ter po potrebi vzpostavitev režimov obiskovanja.

Vplivi na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti

Pri naravnih vrednotah se vpliv ne kaže samo kot neposredna izguba ali sprememba površine, temveč predvsem kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. V Primorsko-notranjski regiji je ta vidik posebej pomemben zaradi velikega števila naravnih vrednot, zlasti tistih, ki so vezane na kraške, vodne, mokrotne, jamske, geomorfološke in obvodne pojave.

RPP lahko na naravne vrednote vpliva preko posegov v vodni, obvodni in kraški prostor, urejanja dostopov, poti, parkirišč, turistične in rekreacijske infrastrukture, prometne, energetske in komunalne infrastrukture, gospodarskih območij, vodnih ureditev, OVE ter povečanega obiskovanja.

RPP naravne vrednote prepoznava kot pomemben del naravnih danosti, prostorske identitete in trajnostnega razvoja regije, vendar na strateški ravni ne more dovolj podrobno določiti usmeritev za

ohranjanje vrednostnih lastnosti posameznih naravnih vrednot. Zato je potreben dodaten omilitveni ukrep, ki zagotavlja, da se v nadaljnjih fazah načrtovanja preverijo razlogi za opredelitev naravnih vrednot in da se prostorske ureditve prilagodijo tako, da se njihove vrednostne lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo.

Vplivi na stanje zavarovanih območij

RPP lahko pozitivno vpliva na stanje zavarovanih območij z usmerjanjem turizma glede na nosilno zmogljivost prostora, razvojem zelenega sistema, varovanjem naravnih vrednot, usmerjanjem obiska, trajnostno mobilnostjo, interpretacijo narave in spodbujanjem celovitega upravljanja zavarovanih in drugih varovanih območij.

Hkrati pa lahko večja dostopnost, promet, turistična in rekreacijska infrastruktura, obiskovanje, gospodarske dejavnosti, prometne povezave, komunalna infrastruktura in druge prostorske ureditve povečajo pritiske na zavarovana območja in njihove varstvene cilje. Ta vpliv se navezuje na kazalec stanje zavarovanih območij ter na podcilj ohranjanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Pri nadaljnjem načrtovanju je zato treba razvoj turizma, rekreacije, dostopov, parkirišč, poti, vstopnih točk, interpretacijske in spremljajoče infrastrukture uskladiti z varstvenimi cilji, režimi in upravljavskimi usmeritvami zavarovanih območij. Posebej pomembno je, da se zavarovana območja ne obravnavajo le kot turistični potencial, temveč predvsem kot območja z jasno opredeljenimi varstvenimi cilji in omejitvami.

Vplivi na povezanost območij

Območja z naravovarstvenim statusom je treba obravnavati tudi kot del širšega prostorskega sistema. Njihova ugodna ohranjenost ni odvisna le od stanja znotraj posameznega območja, temveč tudi od povezanosti z drugimi območji, od stanja vodnih in obvodnih ekosistemov, gozdnih povezav, kraških sistemov, odprte krajine ter drugih zelenih struktur.

RPP ima na tem področju lahko pozitiven vpliv, saj predvideva zeleni oziroma modro-zeleni sistem, ekološke koridorje, regijske in medregionalne zelene povezave ter večnamensko upravljanje prostora. Ti elementi lahko prispevajo k ohranjanju povezanosti območij z naravovarstvenim statusom, zlasti v prostoru, kjer se prepletajo kraški, gozdni, vodni, mokrotni, obvodni in kmetijski sistemi.

Hkrati lahko nova infrastruktura, širitev razvojnih območij, gospodarske cone, prometni koridorji, turistične ureditve, energetska infrastruktura in večja dostopnost povzročijo prekinjanje, zoževanje ali razvrednotenje funkcionalnih povezav. Zato se morajo linijska infrastruktura, razvojna območja in turistične ureditve načrtovati tako, da ne povzročajo bistvenega zmanjšanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Spremljanje stanja

Spremljanje učinkov RPP naj se naveže na obstoječe sisteme spremljanja stanja območij Natura 2000, zavarovanih območij in naravnih vrednot na državni ravni. Pri tem se spremlja predvsem stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanje naravnih vrednot ter stanje zavarovanih območij.

Spremljanje naj omogoča ugotavljanje, ali izvedba razvojnih usmeritev RPP vpliva na stanje evropsko pomembnih vrst, habitatnih tipov, naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ali se ohranja

celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom. Na strateški ravni RPP spremljanje ne nadomešča podrobnejših monitoringov in presoj na nižjih ravneh načrtovanja.

Skupna ocena vpliva

RPP vsebuje več usmeritev, ki lahko pozitivno prispevajo k ohranjanju in upravljanju območij z naravovarstvenim statusom, predvsem z zasnovo zelenega oziroma modro-zelenega sistema, usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja, prenovo in razvrednotena območja, omejevanjem razpršene poselitve, varovanjem naravnih vrednot, upoštevanjem nosilne zmogljivosti prostora in usmerjanjem turizma.

Kljub temu lahko izvedba razvojnih usmeritev poveča pritiske na območja z naravovarstvenim statusom, zlasti zaradi poselitve, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne in turistične infrastrukture, OVE, rekreacije, večje dostopnosti in povezanih motenj. Ker gre za strateški prostorski akt, naj se sprejemljivost konkretnih posegov presoja na nižjih ravneh načrtovanja, RPP pa mora zagotoviti jasne usmeritve za preprečevanje slabšanja varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN) (ReNPVO20–30) 	
Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:	
Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01 – preverjanje in prilagoditev razvojnih območij ter infrastrukturnih koridorjev glede na območja z naravovarstvenim statusom. Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja, infrastrukturni koridorji in druge prostorske ureditve prednostno umeščajo izven območij z naravovarstvenim statusom in njihovih funkcionalno pomembnih povezav. Kadar to ni mogoče, se rešitve prilagodijo tako, da ne slabšajo varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti teh območij. Pri tem se poleg formalnega prekrivanja z območji Natura 2000, EPO, zavarovanimi območji in naravnimi vrednotami upošteva tudi funkcionalna	Ukrep je potreben zaradi možnih pritiskov na območja z naravovarstvenim statusom zaradi razvoja poselitve, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter OVE. RPP že vsebuje splošne usmeritve za varovanje narave, zeleni sistem, usmerjanje razvoja in upoštevanje nosilne zmogljivosti prostora, vendar je treba te usmeritve v nadaljnjih fazah načrtovanja konkretizirati glede na območja z naravovarstvenim statusom in njihove funkcionalne povezave. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah

	povezanost kraških, vodnih, mokrotnih, gozdnih, obvodnih in podzemnih sistemov.	prostorskega načrtovanja, projektiranja in presoj sprejemljivosti.
OU02	<p>OU02 – usmerjanje turističnih, rekreacijskih in obiskovalnih ureditev glede na varstvene cilje območij z naravovarstvenim statusom</p> <p>Turistične, rekreacijske, prometne in prireditvene dejavnosti se na območjih z naravovarstvenim statusom usmerjajo na za obisk primerna in že obremenjena območja, izven najbolj občutljivih delov območij Natura 2000, zavarovanih območij in naravnih vrednot. Nova izhodišča za obisk, parkirišča, dostopi, poti, kolesarske povezave, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura se umeščajo na način, ki ne poveča pritiska na varstveno najobčutljivejša območja. Na območjih povečanega obiska se zagotovi usmerjanje obiskovalcev, informiranje, nadzor in po potrebi omejevanje dostopa. Nova stalna osvetlitev se ne umešča, razen kadar je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov na vrste, habitate, naravne vrednote in varstvene cilje območij.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnega povečanja motenj zaradi obiskovanja, prometa, rekreacije, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, teptanja, erozije, odpadkov ter obremenitev občutljivih ekosistemov. RPP že predvideva trajnostno usmerjanje turizma, urejanje vstopnih točk, poti, mirujočega prometa in režimov obiska, vendar je treba te usmeritve pri nadaljnjem načrtovanju konkretizirati z vidika varstvenih ciljev območij z naravovarstvenim statusom. Ukrep je izvedljiv pri načrtovanju turističnih in rekreacijskih ureditev, prometnih dostopov, režimov obiskovanja, prireditev in osvetlitve.</p>
OU03	<p>OU03 – ohranjanje vrednostnih lastnosti naravnih vrednot</p> <p>Pri načrtovanju ureditev na območju naravnih vrednot in njihovih vplivnih območij se preveri, katere vrednostne lastnosti so razlog njihove opredelitve, ter se prostorske ureditve prilagodijo tako, da se te lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo. Posebna pozornost se nameni naravnim vrednotam, ki so vezane na kraške, vodne, mokrotne, obvodne, jamske, geomorfološke, ekosistemske in drevesne značilnosti prostora, ter naravnim vrednotam na območjih povečanega obiska oziroma načrtovanih prostorskih ureditev.</p>	<p>Ukrep je potreben, ker se pri naravnih vrednotah vpliv ne kaže le kot izguba površine, temveč predvsem kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. Ukrep podpira kazalec stanje naravnih vrednot in podcilj spremljanja stanja naravnih vrednot. Izvedljiv je v nadaljnjih fazah načrtovanja in projektiranja, ob uporabi podatkov ZRSVN, naravovarstvenih smernic ter pogojev in mnenj pristojnih NUP.</p>
P01	P01 – pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij	Priporočilo omogoča zgodnje prepoznavanje konfliktov med

	<p>Pri nadaljnjem načrtovanju naj se za območja, kjer se razvojne usmeritve prekrivajo z območji z naravovarstvenim statusom ali njihovimi vplivnimi oziroma funkcionalno povezanimi območji, pripravi pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij. Pregled naj zajame zlasti območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, vodni in obvodni prostor, kraška in mokrotna območja, območja povečanega obiska, turistično-rekreacijska območja ter infrastrukturne koridorje.</p>	<p>razvojnimi usmeritvami in območji z naravovarstvenim statusom ter lažji prenos usmeritev RPP v nižje prostorske akte, projektno dokumentacijo in presoje sprejemljivosti.</p>
--	---	--

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.1.6 OKOLJSKI VIDIK: BIOTSKA RAZNOVRSTNOST

Okoljski cilj

- Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti z varovanjem domorodnih prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti ter vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev

Okoljski podcilji:

- Ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst (*ReNPVO20–30*)
- Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja (*ReNPVO20–30*)
- Prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti (*ReNPVO20–30*)
- Spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene,
- Vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture (*ReNPVO20–30*)
- Povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe (*ReNPVO20–30*)
- Ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev

Opis stanja preko kazalcev in trenda

- Število biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km²
- Površina biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km²
- Število elementov krajinske pestrosti na km²

Opis varovanih, varstvenih in degradiranih območij

- Biokoridorji (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o divjadi in lovstvu (ZDLov-1B) (Uradni list RS, št. 31/18))

Na območju regije so evidentirani potencialni ekokoridorji za prehod jelenjadi, občutljiva območja vodnih ptic, ki je prepoznano kot močno občutljivo območje, ter ekokoridorji medveda.

Na območju regije je evidentiranih več migracijskih koridorjev, ki pokrivajo skupno 5797,79 ha (ZGS, 2025).

Podatki o koridorjih so dostopni na portalu NarciS (NarciS, 2026).

Zaradi izvedbe RPP lahko pričakujemo vplive na okoljski cilj ohranjanja in izboljšanja biotske raznovrstnosti z varovanjem prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti, vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanjem in vzpostavljanjem biokoridorjev ter migracijskih koridorjev.

Pri tem se stanje habitatov ne obravnava kot samostojen kazalec, temveč posredno, preko funkcionalnosti prostora za domorodne prostoživeče vrste, stanja biokoridorjev in migracijskih koridorjev, zelene infrastrukture ter elementov krajinske pestrosti, ki zagotavljajo habitatno pestrost in ekološko povezanost prostora. Raznolika krajina krepi biodiverzitetu in obratno, ekosistemi z

visoko pestrostjo so odpornejši. V okviru zelene infrastrukture so za zagotavljanje večje biodiverzitete posebej pomembni ekološki koridorji, kot so naravni prehodi ter zeleni mostovi nad avtocestami (ekodukti), ki so na območju Slovenije v splošnem niso načrtovani ter namensko vključeni v prostor. Izbrani kazalci ne merijo neposredno stanja habitatov, temveč predvsem prostorske pogoje, ki omogočajo obstoj habitatov ter njihovega (ugodnega) stanja.

Zaradi RPP lahko pričakujemo predvsem naslednje skupine vplivov:

- ohranjanje in krepitev biokoridorjev, migracijskih koridorjev in zelene infrastrukture;
- izgubo, zmanjšanje ali fragmentacijo habitatov ter prekinjanje ekoloških povezav;
- povečanje motenj za domorodne prostoživeče vrste;
- vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst;
- spremembe elementov krajinske pestrosti, ki so pomembni za habitatno pestrost;
- vključevanje ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje;
- povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu.

Ohranjanje in krepitev biokoridorjev, migracijskih koridorjev in zelene infrastrukture

RPP ima lahko pomemben pozitiven vpliv na biotsko raznovrstnost, saj predvideva zasnovo zelenega sistema regije, ohranjanje ekološke povezljivosti, povezovanje jedrnih naravnih območij, obvodnih koridorjev, zelenih površin v naseljih ter rekreacijskih povezav med naselji in odprto krajino. Ti elementi so pomembni za ohranjanje ekološke povezanosti prostora, prehodnosti za vrste ter povezovanje habitatov.

Pozitiven vpliv je še posebej pomemben z vidika podciljev vzpostavljenosti in vzdrževanosti ključne zelene infrastrukture ter ohranjanja in vzpostavljanja biokoridorjev in migracijskih koridorjev. Na strateški ravni se ta vpliv izraža predvsem preko kazalcev števila in površine biokoridorjev oziroma migracijskih koridorjev na km². Če se bodo usmeritve RPP dosledno prenesle v nižje prostorske akte, lahko prispevajo k ohranjanju oziroma izboljšanju ekološke prehodnosti prostora.

Pozitiven vpliv izhaja tudi iz usmerjanja razvoja v obstoječa naselja, prenovu, notranji razvoj in že preoblikovana območja, saj se s tem zmanjšuje pritisk na odprti prostor, gozdne robove, obvodne prostore, kmetijsko krajino in druge habitatno pomembne elemente. Na ta način lahko RPP posredno prispeva k ohranjanju habitatov, krajinske pestrosti in funkcionalnih povezav med območji, ki so pomembna za domorodne prostoživeče vrste.

Pomemben pozitiven vpliv je mogoč tudi zaradi čezmejne in medregionalne povezljivosti zelenega sistema. Koroška ima zaradi svoje lege pomembno povezovalno vlogo med širšimi gorskimi, gozdnimi, obvodnimi in odprtokrajinskimi sistemi, zato je ohranjanje ekološke povezanosti prostora ena ključnih vsebin za varstvo biotske raznovrstnosti.

Izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov ter prekinjanje ekoloških povezav

Negativni vplivi so lahko povezani predvsem z razvojem poselitve, območij za dolgoročni razvoj naselij, stanovanjskih območij, gospodarskih con, prometne, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev, ki lahko zahtevajo nove površine ali nove infrastrukturne koridorje.

Vplivi se lahko kažejo kot izguba ali zmanjšanje habitatov, drobljenje gozdnih in odprtih habitatov, posegi v gozdni rob, zoževanje biokoridorjev in migracijskih koridorjev, prekinjanje funkcionalnih povezav, povečanje robnih učinkov ter slabšanje prehodnosti prostora za domorodne prostoživeče vrste. Posebej pomembni so vplivi linijske infrastrukture, saj lahko ceste, železnice, energetske vode in drugi infrastrukturni koridorji prekinjajo obstoječe povezave med habitatami oziroma zmanjšajo njihovo funkcionalnost.

Ta sklop vplivov je neposredno povezan z okoljskim ciljem ohranjanja in izboljšanja biotske raznovrstnosti ter s podciljem ohranjanja in vzpostavljanja biokoridorjev in migracijskih koridorjev. Najbolj neposredno se izraža preko kazalcev števila in površine biokoridorjev oziroma migracijskih koridorjev na km², posredno pa tudi preko kazalca števila elementov krajinske pestrosti na km², saj lahko zmanjšanje krajinskih elementov oslabi habitatno pestrost in ekološko povezanost prostora.

RPP te vplive deloma omejuje z usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja, prenovo, notranji razvoj in že preoblikovana območja, z zasnovo zelenega sistema, z upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev, z ohranjanjem vodotokov, obvodnih prostorov, gozdov, kmetijskih zemljišč in zelenih povezav. Kljub temu je zaradi razvojnih potreb regije potreben dodaten omilitveni ukrep, ki zagotavlja, da se pri nadaljnjem načrtovanju ohranjajo biokoridorji, migracijski koridorji in habitatno pomembne povezave ter da se pri linijski infrastrukturi zagotovi prehodnost prostora za vrste.

Povečanje motenj za domorodne prostoživeče vrste

Pomembni so tudi posredni vplivi zaradi prometa, turizma, rekreacije, prireditvev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, povečane dostopnosti in obiska. Ti vplivi niso nujno povezani z neposredno izgubo habitatov, lahko pa zmanjšujejo njihovo uporabnost za vrste, povzročajo izogibanje območjem, slabšajo mirnost prostora in zmanjšujejo funkcionalnost biokoridorjev ter migracijskih koridorjev.

Vplivi se lahko kažejo kot vznemirjanje vrst, zmanjšanje mirnih območij, povečanje svetlobnih in zvočnih obremenitev, večja prisotnost ljudi in domačih živali, večji promet, povečana obremenitev izhodišč za obisk ter slabšanje kakovosti habitatov v območjih, ki so pomembna za prehranjevanje, razmnoževanje, počivanje ali premikanje vrst.

Ta sklop vplivov se navezuje predvsem na podcilj ohranjanja ugodnega stanja domorodnih prostoživečih vrst. Posredno se povezuje tudi s kazalcema števila in površine biokoridorjev oziroma migracijskih koridorjev, saj motnje lahko zmanjšajo funkcionalnost koridorjev, tudi kadar ti prostorsko niso neposredno prekinjeni.

RPP vpliv deloma omejuje z usmerjanjem turizma v trajnostne oblike, z vključevanjem rekreacije v zeleni sistem, z usmeritvami za trajnostno mobilnost ter z ohranjanjem naravnih in krajinskih kakovosti prostora. Kljub temu je treba zagotoviti, da večja dostopnost ne povzroči dodatnih motenj v habitatno občutljivih območjih, zato so potrebne dodatne usmeritve za umeščanje dostopov, parkirišč, poti, rekreacijskih ureditev, prireditvev in osvetlitve.

Vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst

RPP lahko posredno vpliva tudi na tveganje za vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst. Tveganje je povezano predvsem z gradbenimi posegi, premiki zemljin, urejanjem brežin in vodotokov, sanacijo

degradiranih območij, urejanjem zelenih površin, prometnimi in energetskimi koridorji, komunalno infrastrukturo, turistično-rekreacijskimi ureditvami ter gospodarskimi območji.

Invazivne tujerodne vrste lahko slabšajo stanje habitatov, izrivajo domorodne vrste, spreminjajo vrstno sestavo, zmanjšujejo habitatno pestrost ter slabšajo funkcionalnost biokoridorjev in migracijskih koridorjev. Ta vpliv je neposredno povezan s podciljem preprečevanja vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oziroma obvladovanja njihovega vnosa in širjenja.

V izbranem naboru kazalcev ni samostojnega kvantitativnega kazalca za invazivne tujerodne vrste, zato se vpliv presoja opisno. Ker RPP zaradi svoje strateške ravni teh vsebin ne more urediti izvedbeno podrobno, je potreben dodaten omilitveni ukrep, ki se nanaša na preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst pri nadaljnjem načrtovanju in izvedbi posegov.

Krajinska pestrost kot podpora habitatni pestrosti

Krajinska pestrost se pri tem okoljskem vidiku obravnava predvsem z vidika njenega pomena za habitatno pestrost in ekološko povezanost prostora. Elementi, kot so mejice, gozdni robovi, posamezna drevesa, skupine dreves, obvodna vegetacija, travniki, pašniki, gozdne zaplate, stopalni kamni in drugi drobni krajinski elementi, lahko zagotavljajo habitate, zatočišča, prehranjevalne površine in povezave za domorodne prostoživeče vrste.

Ta sklop vplivov se neposredno navezuje na podcilj prepoznanja, ovrednotenja in ohranjanja krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti.

RPP lahko pozitivno vpliva na ohranjanje teh elementov z varovanjem zelenega sistema, odprte krajine, vodotokov, obvodnega prostora, gozdov, kmetijskih zemljišč, naravnih virov in krajinskih značilnosti. Negativni vplivi pa so možni, če bi razvojne ureditve povzročile odstranjevanje, zmanjševanje ali prekinjanje habitatno pomembnih krajinskih elementov oziroma poenostavitev krajinske strukture.

Ker je Koroška izrazito gozdnata in hkrati razgibana regija z razpršeno poselitvijo, so za biotsko raznovrstnost pomembni tudi prehodi med gozdnimi, odprtimi in obvodnimi habitatmi. Zato je pri nadaljnjem načrtovanju smiselno ohranjati ne le večja sklenjena naravna območja, temveč tudi manjše krajinske elemente, ki delujejo kot povezovalni členi oziroma stopalni kamni v prostoru.

Ekosistemske storitve in znanje o biotski raznovrstnosti

RPP ima lahko pozitiven vpliv tudi z vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje. Gozdovi, vodotoki, obvodni prostori, odprta krajina, kmetijska zemljišča in zelene površine lahko prispevajo k uravnavanju voda, zmanjševanju erozijskih in poplavnih tveganj, zadrževanju vode v krajini, blaženju podnebnih sprememb, vezavi ogljika, ohranjanju habitatov, rekreaciji, kakovosti bivanja in odpornosti ekosistemov.

Ta sklop vplivov se navezuje na podcilj kartiranosti in ovrednotenosti ekosistemskih storitev ter upoštevanja njihove vrednosti pri pripravi razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov. Ker izbrani kazalci ne merijo neposredno ekosistemskih storitev, se vpliv presoja opisno,

predvsem glede na to, ali RPP omogoča, da se funkcije zelenega sistema, gozdov, vodotokov, odprte krajine in obvodnih prostorov upoštevajo kot merilo pri nadaljnjem načrtovanju.

Pozitiven vpliv je mogoč tudi preko upravljanja obiska, ozaveščanja, izobraževanja, informiranja obiskovalcev in vključevanja lokalnih skupnosti. Ti ukrepi lahko zmanjšajo pritiske na občutljiva območja, izboljšajo razumevanje pomena biotske raznovrstnosti ter povečajo podporo lokalnega okolja za ohranjanje habitatov, vrst in ekološke povezanosti prostora.

Skupna ocena vpliva

RPP vsebuje več usmeritev, ki lahko pozitivno prispevajo k ohranjanju in izboljšanju biotske raznovrstnosti, predvsem z zasnovo zelenega sistema, ohranjanjem ekološke povezljivosti, biokoridorjev in migracijskih koridorjev, ohranjanjem gozdov, vodotokov, obvodnega prostora, odprte krajine, habitatno pomembnih krajinskih elementov, čezmejnih povezav, vključevanjem ekosistemskih storitev ter usmerjanjem razvoja v obstoječa in že preoblikovana območja.

Kljub temu lahko izvedba razvojnih usmeritev poveča pritiske na biotsko raznovrstnost, zlasti zaradi poselitve, stanovanjskih območij, gospodarskih con, prometne, energetske, komunalne in turistične infrastrukture, rekreacije, večje dostopnosti prostora, fragmentacije habitatov, motenj ter tveganja za vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst.

Ker gre za strateški prostorski akt, se sprejemljivost konkretnih posegov presoja na nižjih ravneh načrtovanja oziroma v okviru ustreznih presoj. RPP pa mora zagotoviti jasne usmeritve za ohranjanje biokoridorjev, migracijskih koridorjev, prehodnosti prostora, habitatno pomembnih krajinskih elementov, zmanjševanje motenj in preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst.

Ob upoštevanju usmeritev RPP in izvedbi predlaganih omilitvenih ukrepov se vpliv izvedbe RPP na okoljski cilj ocenjuje kot C – nebitven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje in izboljšanje biotske raznovrstnosti z varovanjem domorodnih prostoživečih vrst in habitatov, omejevanjem invazivnih vrst, ohranjanjem krajinske pestrosti ter vključevanjem ekosistemskih storitev v prostorsko in razvojno načrtovanje ter ohranjanje in vzpostavljanje biokoridorjev ter migracijskih koridorjev. 		C
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
OU01	OU01 – Ohranjanje biokoridorjev, migracijskih koridorjev in prehodnosti prostora. Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja,	Ukrep je potreben zaradi možne izgube, zmanjšanja ali fragmentacije habitatov ter

	<p>prometni, energetske, komunalni, turistični in drugi infrastrukturni koridorji umeščajo tako, da se ne prekinjajo ali bistveno zožujejo biokoridorji, migracijski koridorji in druge ekološko pomembne povezave. Kadar posegom ni mogoče izogniti, se zagotovijo prostorske ali tehnične rešitve za ohranjanje prehodnosti prostora za vrste. Pri linijski infrastrukturi se čim bolj preprečuje dodatna fragmentacija habitatov in po potrebi predvidijo prehodi za živali oziroma druge ustrezne rešitve. Pri tem se upošteva tudi funkcionalna povezanost gozdnih, vodnih, obvodnih, odprtokrajinskih in čezmejnih sistemov.</p>	<p>prekinjanja oziroma zoževanja biokoridorjev in migracijskih koridorjev zaradi razvoja poselitve, gospodarskih območij, prometne, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture. RPP vsebuje splošne usmeritve za zeleni sistem in ekološko povezljivost, vendar je treba pri nadaljnjem načrtovanju zagotoviti operativno varovanje prehodnosti prostora. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja, projektiranja in presoj vplivov.</p>
OU02	<p>OU02 – Zmanjševanje motenj</p> <p>Turistične, rekreacijske, prometne in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven najbolj mirnih in habitatno občutljivih območij. Nova izhodišča za obisk, parkirišča, dostopi, poti, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura se ne umeščajo na način, ki bi povečeval motnje v ključnih habitatih ali koridorjih. Na območjih povečanega obiska se zagotovi usmerjanje obiskovalcev, informiranje, nadzor in po potrebi omejevanje dostopa. Nova stalna osvetlitev se ne umešča, razen kadar je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov na vrste, njihove habitate in ekološke povezave.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnega povečanja motenj zaradi prometa, turizma, rekreacije, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, povečane dostopnosti in obiska. RPP že predvideva trajnostno usmerjanje turizma, razvoj zelenega sistema in trajnostno mobilnost, vendar je treba te usmeritve pri nadaljnjem načrtovanju konkretizirati z vidika zmanjševanja motenj za domorodne prostoživeče vrste. Ukrep je izvedljiv pri načrtovanju turističnih in rekreacijskih ureditev, prometnih dostopov, režimov obiskovanja, prireditev in osvetlitve.</p>
OU03	<p>OU03 – Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju in izvedbi posegov se preprečuje vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst, zlasti pri ravnanju z zemljinami, ozelenjevanju, sanaciji degradiranih območij, urejanju brežin, vodotokov, prometnih robov, zelenih površin, turistično-rekreacijskih</p>	<p>Ukrep je potreben, ker lahko gradbeni posegi, premiki zemljin, urejanje vodotokov, sanacije degradiranih območij, ozelenitve, prometni koridorji, komunalne ureditve, turistična infrastruktura, rekreacijske povezave in gospodarska območja povečajo tveganje za vnos in širjenje</p>

	<p>ureditev, komunalne infrastrukture in gospodarskih območij. Pri zasaditvah se prednostno uporabljajo rastišču primerne domorodne vrste. Na območjih, kjer so invazivne tujerodne vrste že prisotne, se predvidijo ukrepi za njihovo obvladovanje.</p>	<p>invazivnih tujerodnih vrst. Zaradi strateške ravni RPP te vsebine niso opredeljene podrobno, zato je ukrep potreben kot dodatna izvedbena usmeritev za nižje ravni načrtovanja in izvedbe posegov.</p>
P01	<p>P01 – Prostorska konkretizacija ekoloških povezav Pri nadaljnjem načrtovanju naj se biokoridorji, migracijski koridorji, zelena infrastruktura, obvodni koridorji, gozdne povezave in habitatno pomembni elementi krajinske pestrosti prostorsko konkretizirajo ter upoštevajo kot pomemben pogoj pri umeščanju razvojnih območij, infrastrukture, turistično-rekreacijskih ureditev in zelenega sistema.</p>	<p>Priporočilo omogoča zgodnje prepoznavanje ekološko pomembnih povezav ter lažje usklajevanje razvojnih ureditev z ohranjanjem prehodnosti prostora za vrste. Še posebej je pomembno, ker RPP ekološko povezljivost obravnava na strateški ravni, njena izvedbena prostorska konkretizacija pa bo potrebna v nižjih prostorskih aktih.</p>
P02	<p>P02 – Ohranjanje habitatno pomembnih elementov krajinske pestrosti</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju naj se ohranjajo habitatno pomembni elementi krajinske pestrosti, zlasti mejice, gozdni robovi, posamezna drevesa, skupine dreves, obvodna vegetacija, travniki, pašniki, gozdne zaplate, stopalni kamni in drugi krajinski elementi, ki omogočajo habitatno pestrost in prehodnost prostora.</p>	<p>Priporočilo podpira ohranjanje habitatne pestrosti in ekološke povezanosti prostora, ne da bi se podvajalo s samostojnim okoljskim vidikom Krajina. Na ravni biotske raznovrstnosti so ti elementi pomembni predvsem kot zatočišča, prehranjevalne površine, robni habitati in povezovalni členi med večjimi habitati.</p>
P03	<p>P03 – Vključevanje ekosistemskih storitev</p> <p>V nadaljnjih prostorskih in razvojnih dokumentih naj se ekosistemske storitve obravnavajo kot eno izmed meril pri umeščanju in oblikovanju prostorskih ureditev, zlasti v povezavi z zelenim sistemom, vodotoki, obvodnimi območji, gozdovi, odprtim prostorom, kmetijsko krajino in odpornostjo prostora na podnebne spremembe.</p>	<p>Priporočilo spodbuja povezovanje biotske raznovrstnosti z vodnimi, podnebnimi, krajinskimi, rekreacijskimi in razvojnimi funkcijami prostora. To je posebej pomembno pri Koroški, kjer gozdovi, vodotoki, obvodni prostori in odprta krajina opravljajo več funkcij hkrati: ekološko, varovalno, hidrološko, rekreacijsko in podnebno.</p>
P04	<p>P04 – Usmerjanje obiska in ozaveščanje</p>	<p>Priporočilo lahko zmanjša pritiske na habitatno občutljiva območja</p>

	<p>Na območjih povečanega obiska naj se v nadaljnjih fazah načrtovanja predvidijo tudi informiranje, interpretacija narave, usmerjanje obiskovalcev in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.</p>	<p>ter poveča podporo lokalnega okolja za ohranjanje biotske raznovrstnosti. Smiselno je predvsem tam, kjer se prepletajo rekreacija, turizem, naravna ohranjenost, zavarovana območja, naravne vrednote in ekološke povezave.</p>
--	--	--

3.2 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: PREHOD V NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO, KI UČINKOVITO RAVNA Z VIRI, PREPREČUJE ODPADKE IN Z NASTALIMI ODPADKI UČINKOVITO RAVNA

Na področju *prehoda v nizkoogljično družbo, ki učinkovito ravna z viri, preprečuje odpadke in z nastalimi odpadki učinkovito ravna* so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30), Dolgoročne podnebne strategije Slovenije do leta 2050 (ReDPS50) in Uredbe o odpadkih*¹¹:

Blaženje podnebnih sprememb

- Zmanjšane emisije toplogrednih plinov (TGP) v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (*ReNPVO20–30*)

Ravnanje z viri in odpadki

- Učinkovito ravnanje z viri in odpadki ter preprečevanje nastanka odpadkov

¹¹ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.2.1 OKOLJSKI VIDIK: PREHOD V NIZKOOGLJIČNO DRUŽBO

Okoljski cilj

- Zmanjšane emisije toplogrednih plinov (TGP) v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Skupne emisije do leta 2030, glede na leto 2005, zmanjšane skladno s skupnim evropskim ciljem, ki je 55 %
- Ničelne neto stopnje emisij TGP do leta 2050 (*DPS50*)
- Raba končne energije v letu 2050 ne bo višja od 40 TWh in v letu 2040 ne bo višja od 47 TWh
- Zmanjšati rabo primarne energije, da ta v letu 2040 ne bo višja od 65 TWh (*DPS50*)
- Skupni delež obnovljivih virov energije (OVE) bo do leta 2050 dosegel najmanj 60 %. Indikativni cilji v posameznih sektorjih so najmanj 65 % delež OVE v prometu, najmanj 50 % delež OVE pri ogrevanju in hlajenju ter najmanj 80 % delež OVE v bruto končni rabi električne energije (*DPS50*)

Izpusti toplogrednih plinov

Med toplogredne pline, ki se spremljamo v okviru emisijskih evidenc toplogrednih plinov (TPG) uvrščamo ogljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), di-dušikov oksid (N₂O), F-pline, kot so delno fluorirani ogljikovodiki (HFC), popolno fluorirani ogljikovodiki (PFC) in žveplov heksafluorid (SF₆). Glavne vire predstavljajo promet, energetika, industrijski procesi, uporaba proizvodov, goriva v industriji, gospodinjstvih in komercialni rabi, kmetijstvo ter odpadki. Posebna kategorija je sektor rabe in spremembe rabe zemljišč ter gozdarstvo (LULUCF) — ta lahko pomeni bodisi izpuste bodisi zajemanje ogljika.

Leta 2023 so v Sloveniji emisije TGP znašale približno 14.804 kt CO₂-ekv Izpusti izven ETS (tj. sektorji, ki niso vključeni v sistem trgovanja z emisijami). V letu 2023 bili za 4,8 % nižji kot leta 2022, in za približno 9,4 % nižji kot leta 2005.

V letu 2023 je promet predstavljal 36,2% izpustov, energetika 22,4%, industrijski procesi 6,8%, goriva v industriji 11%, kmetijstvo 11%, odpadki 2,4%, drugi sektorji 8,5% ter ubežni izpusti iz goriv 2% (kazalci.arso.gov.si).

Obnovljivi viri energije in delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije

Energijo iz obnovljivih virov (OVE) v bruto končni rabi energije vključuje:

- električno energijo, proizvedeno iz OVE (voda, veter, sonce, biomasa, geotermalna energija),
- toploto in hlad, proizvedeno iz OVE,
- energijo v prometu iz biogoriv in elektrike iz OVE.

Delež OVE v bruto končni rabi energije je v Sloveniji v letu 2022 znašal 23,7%. (Vir: SURS, Eurostat, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, podatki do 2023.)V zadnjih letih delež stagnira (24 do 25%). Glavni vir predstavljajo hidroelektrarne (okoli 60 % elektrike iz OVE), biomasa je ključna v ogrevanju (zlasti v gospodinjstvih in daljinskem ogrevanju), sončna energija hitro raste, a še vedno

predstavlja manjši delež, medtem ko vetrna energija v Sloveniji predstavlja minimalen delež (<1 %). (kazalci.arso.gov.si).

Raba končne energije skupno in po sektorjih

Končna raba energije zajema porabo v industriji (proizvodne dejavnosti in gradbeništvo), prometu, gospodinjstvih ter ostalo rabo (storitev, kmetijstvo, gozdarstvo).

Skupna končna raba energije v Sloveniji je leta 2023 znašala približno 4.491 ktoe (kilotona ekvivalenta nafte), kar pomeni zmanjšanje za 5 % glede na leto 2022.

Glede na pretekla leta je prišlo do zmanjšanja rabe energije predvsem v prometu (6,2%) in industriji (9,1), kar kaže, da spremembe v teh sektorjih prispevajo najbolj k skupnemu znižanju. V gospodinjstvih je znižanje manj izrazito. Delež prometa ostaja zelo velik. Delež rabe končne energije na prebivalca v 2023 v Sloveniji je znašal 2,12 ton/prebivalca.

Vplive na okoljski cilj Prehod v nizkoogljično družbo pri izvajanju RPP lahko pričakujemo zaradi:

- umestitve novih dejavnosti v prostoru, novih prometnih povezav, novih turističnih tokov (negativne),
- krepitve javnega prometa ter novih železniških ter kolesarskih povezav, (pozitivne)
- spodbujanja rabe OVE ter
- ohranjanja zelenih površin.

Emisije TGP

Predvidena izgradnja novih cestnih povezav (avtocesta Postojna - Jelšane, 6. razvojna os, obvoznice,..). predstavlja pomembno tveganje za povečanje cestnega prometa, zlasti tovornega, kar bi lahko vodilo v rast emisij toplogrednih plinov. To lahko predstavlja velik negativen vpliv. Širitev industrijskih območij, kot so Podskrajnik, Neverke in Smrekce te umeščanje novega gospodarskega središča v Postojni, lahko povzroči povečanje emisij.

Pozitivne vplive lahko pričakujemo z ukrepi kot so razvoj sistema trajnostne mobilnosti, krepitev javnega potniškega prometa, razvoj kolesarskih povezav, nadgradnja železniške infrastrukture ter izboljšanje multimodalnih povezav.

RPP predvideva krepitev policentričnega urbanega sistema s poudarkom na Postojni, Cerknici in Ilirski Bistrici kot nosilnih središčih regije. Takšen koncept zmanjšuje potrebo po dolgih dnevniških migracijah. Usmeritve RPP, ki dajejo prednost notranjemu razvoju naselij in zgoščevanju poselitve, pomembno prispevajo k zmanjšanju razpršene gradnje in s tem povezanih emisij iz prometa in ogrevanja. V regije je še velik delež nepozidanih stavbnih zemljišč, zato se poselitve prednostno umešča na ta območja.

RPP spodbuja razvoj trajnostnega turizma, ki temelji na pohodništvu, kolesarjenju in drugih nizkoogljičnih oblikah rekreacije. Takšen pristop zmanjšuje pritiske na okolje in omogoča razpršitev turističnih tokov, kar zmanjšuje obremenitve posameznih območij. Vendar pa lahko rast turističnih obiskov poveča emisije iz prometa.

Povdarek je tudi varovanju gozdov, ohranjanju mokrišč, varovanju naravnih obočij ter razvoju zelenega sistema regije.

Raba OVE

Plan prepoznava pomen obnovljivih virov energije kot enega ključnih mehanizmov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in povečanje energetske odpornosti regije.

Rabo sončne energije se prednostno umešča na strehe javnih objektov, strehe proizvodnih in poslovnih objektov v gospodarskih conah, večje utrjene oziroma pozidane površine, območja energetske samooskrbe in energetskih skupnosti ter območja z ustrezno elektroenergetsko infrastrukturo. Konkretnumeščanje sončnih elektrarn plan ne določa.

Kot OVE plan prepoznava tudi lesno biomaso, bioplin, biometan, vodi ter hranilnike energije pri tem pa razvoj elektro energetskega sistema opredeljuje kot ključni pogoj za energetski prehod. Zanesljivo in zmogljivo omrežje je pogoj za priključevanje novih proizvodnih virov OVE.

Glede veterneenergije je pristop precej previden in izrazito usmerjen v zmanjševanje konfliktov z naravo in krajino. RPP ne opredeljuje prednostnih območij za umeščanje vetrnih elektrarn niti ne predvideva njihovega pomembnejšega prispevka k energetski oskrbi regije.

RPP dopušča nadaljnji razvoj plinovodne infrastrukture predvsem zaradi zagotavljanja zanesljivosti energetske oskrbe in podpore gospodarskemu razvoju. Ker zemeljski plin predstavlja fosilni energent, širitev plinovodnega omrežja dolgoročno ne prispeva k doseganju podnebne nevtralnosti in zmanjševanju emisij toplogrednih plinov. Pozitivni učinki so omejeni predvsem na zmanjševanje emisij v primerjavi z uporabo kurilnega olja ali premoga ter na povečanje energetske varnosti.

Oprelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Zmanjšane emisije toplogrednih plinov (TGP) v skladu s sprejetimi mednarodnimi zavezami (<i>ReNPVO20–30</i>) 		ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 	Opredelijo naj se jasni cilji za zmanjšanje emisij TPG skladno s strategijami za doseganje podnebne nevtralnosti, ki jo določa Dolgoročna podnebna strategija Slovenije.	Ukrep je potreben za doseganje ciljev na nacionalni ravni, ki so opredeljeni v strateških dokumentih. V <i>RPP</i> ni jasno kolikšen prispevek naj bi imel plan k zmanjšanju emisij. Plan ne opredeli učinkov razvojnih območij, predvsem gospodarskih con, cestne infrastrukture in turističnih območij. Ta območja lahko

		povečajo prometne tokove, porabo energije in emisije TGP. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah.
<ul style="list-style-type: none"> • OU02 	<p>V planu naj se opredelijo razvojna območja za umeščanje OVE in se opredeli o primernosti umeščanja na ta območja. Prednostno naj se opredeli širitev OVE na možnost umestitve na že degradirana območja.</p>	<p>Ukrep je potreben za povečanja deleža OVE ter za učinkovito umeščanje OVE v prostor. Z določitvijo potencialnih lokacij in možnosti umeščanja OVE se lahko opredeli potencial regije za povečanju deleža rabe OVE. Ukrep je izvedljiv v naslednjih fazah.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU03 	<p>Pri načrtovanju energetskega sistema naj imajo prednost ukrepi učinkovite rabe energije, daljinski sistemi na OVE, sončna energija ter druge oblike brezogljicne oskrbe. Nova plinovodna infrastruktura naj bo tehnično prilagojena morebitni prihodnji uporabi obnovljivih plinov (biometan, vodikove mešanice), kjer je to tehnično in ekonomsko izvedljivo.</p>	<p>Ukrepe je potreben zaradi povečanja deleža rabe OVE te zmanjšanja emisij TPG. Ukrep je izvedljiv v naslednjih fazah.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU4 	<p>Ze nove objekte se spodbuja gradnja ničenergijskih ali nizkoenergetskih stavb. Pri načrtovanju novih območij se preverja možnosti za uporabo obnovljivih virov energije, lokalno energetske samooskrbe, skupnostne energetske sisteme ter uporabo nizkoogljicnih gradbenih materialov. Prostorske ureditve naj omogočajo optimalno orientacijo objektov, učinkovito izrabo sončne energije ter zmanjševanje potreb po rabi energije za ogrevanje, hlajenje in razsvetljava.</p>	<p>Ukrepe je potreben zaradi zmanjšanja emisij TPG. Ukrep je izvedljiv v naslednjih fazah.</p>

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.2.2 OKOLJSKI VIDIK: RAVNANJE Z VIRI IN ODPADKI

Okoljski cilj

- Učinkovito ravnanje z viri in odpadki ter preprečevanje nastanka odpadkov

Okoljski podcilji:

- Priprava za vnovično uporabo in recikliranje najmanj 55% mase komunalnih odpadkov do leta 2025 in nato do leta 2030 najmanj 60%
- Dobro kemijsko in ekološko stanje vseh vodnih teles površinskih voda in preprečitev poslabšanja stanja vseh teles površinskih voda
- Racionalna raba vode
- Pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije

Odpadki

Izvirni povzročitelj odpadkov je vsaka pravna ali fizična oseba, katere delovanje povzroča nastajanje odpadkov. Izvirni povzročitelji odpadkov so na primer gospodarske družbe, podjetniki, obrtniki, zadruga, zavodi, kmetijska gospodarstva, trgovci, gostinci, agencije, vrtci, šole, fakultete, državni organi, lokalne skupnosti, samozaposlene osebe, gospodinjstva (posamezniki) ..., če pri njihovem delovanju nastajajo odpadki. Poročilo ODP-nastajanje za preteklo koledarsko leto predložijo izvirni povzročitelji odpadkov do 31. marca tekočega koledarskega leta. V skladu s temi podatki je na območju regije v letu 2023 nastalo 90.181 t odpadkov. Količina odpadkov se je glede na leto 2019 povečala za 19.403 t. (Vir: <https://www.gov.si/zbirke/storitve/porocilo-o-nastalih-odpadkih-in-ravnanju-z-njimi-odp-nastajanje/>).

V regiji ni vzpostavljenega delujočega regijskega centra za ravnanje z odpadki, temveč sistem temelji na mreži občinskih oz. lokalnih zbirnih centrov v Postojni, Pivki/Neverkah, Cerknici, Starem trgu pri Ložu in Ilirski Bistrici/Globovniku ter na nadaljnji oddaji zbranih frakcij zunanjim prevzemnikom oz. obdelovalcem. Nekdanja odlagališča na območju regije, med njimi Stara vas, Rakek-Pretržje in Jelšane, so zaprta. Tako se večina odpadkov obdela izven regije, znotraj regije potekata le zbiranje in začasno skladiščenje odpadkov.

Podatki o nastalih odpadkih v regiji:

- Količina nastalih odpadkov [OD07] leto 2023 (ARSO): 90.181 ton
- Količina nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca 2024 [OD01] (SiStat): 420 kg/prebivalca
- Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov 2024 (SiStat): 73,5 %
- Količina odloženih komunalni odpadkov na prebivalca 2024 (SiStat): 38,3 kg/prebivalca

Za Primorsko-notranjsko regijo so na področju ravnanja z odpadki najpomembnejši izzivi:

- odsotnost lastnega regijskega centra za obdelavo odpadkov,
- odvisnost od zunanjih prevzemnikov oz. obdelovalcev odpadkov,
- razpršena poselitev in s tem večji logistični stroški zbiranja in odvoza odpadkov,
- potreba po nadgradnji zbirnih centrov v občinskih oziroma lokalnih središčih,
- potreba po boljšem ravnanju z gradbenimi, azbestnimi, nevarnimi in biološko razgradljivimi odpadki,

- tveganje nelegalnega odlaganja odpadkov na kraških območjih, v gozdnem prostoru, ob vodotokih in na območjih razpršene poselitve,
- sezonsko povečanje količin odpadkov zaradi turizma in večjih javnih prireditev

V odročnejših in manj nadzorovanih delih regije se lahko pojavljajo nelegalna odlagališča, predvsem gradbenih, kosovnih, avtomobilskih, azbestnih in mešanih komunalnih odpadkov. Zaradi kraškega značaja regije so takšna odlagališča posebej problematična, saj lahko onesnaženje hitro prehaja v kraške vodonosnike, izvire in podzemne vode. Aktualni podatki o številu nezakonitih odlagališč niso dostopni.

RPP na področju ravnanja z odpadki predvideva ohranjanje in nadgradnjo mreže zbirnih centrov v občinskih oziroma lokalnih središčih. Predvidena je preveritev zadostnosti in prostorskih možnosti za nadgradnjo zbirnih centrov v Postojni, Pivki, Cerknici, Starem trgu pri Ložu, Ilirski Bistrici in na Blokah. Zagotavljajo se površine za ločeno zbiranje, začasno skladiščenje in pretovor posameznih frakcij odpadkov. Spodbuja se vzpostavitev ali okrepitev centrov ponovne uporabe, izmenjevalnic, popravilnic in drugih oblik zmanjševanja nastajanja odpadkov.

Za ravnanje z zelenim odrezom in biološko razgradljivimi odpadki se predvideva ureditev ustreznega sistema, vključno z možnostmi lokalnega kompostiranja, kjer je to prostorsko in okoljsko sprejemljivo. Za gradbene odpadke je predvidena priprava strokovnih podlag za umeščanje regionalnega centra za gradbene odpadke, z večjim poudarkom na recikliranju in ponovni uporabi gradbenih odpadkov na mestu nastanka. Zagotoviti je treba tudi ustrezne lokacije in postopke za varno zbiranje gradbenih, azbestnih in nevarnih odpadkov.

Zbirni centri in druge ureditve za ravnanje z odpadki se umeščajo na prometno dostopne, komunalno opremljene in okoljsko sprejemljive lokacije, izven območij pomembnih vodnih virov, poplavne ogroženosti in občutljive krajine. Na območju celotne regije se izvaja sanacija nelegalnih odlagališč in ukrepi za preprečevanje novih nedovoljenih odlaganj, zlasti na območjih kraških vodonosnikov, gozdnih robov, vodotokov in razpršene poselitve.

Kot pomembna naloga je opredeljeno medobčinsko usklajevanje ravnanja s frakcijami, ki zahtevajo večje površine, posebno obdelavo ali skupne logistične rešitve. Posebno pozornost naj bi bilo treba nameniti razpršeni poselitvi in manjšim naseljem, kjer je treba zagotavljati dostopno zbiranje odpadkov, redno obveščanje prebivalcev ter učinkovito ravnanje s kosovnimi, nevarnimi, biološkimi, gradbenimi in drugimi posebnimi vrstami odpadkov, ki v primeru neurejenega zbiranja in odvoza predstavljajo tveganje za okolje. .

Na ravni regije je potrebno zagotavlja ustrezne kapacitete za odlaganje odpadkov, z zagotavljanjem pogojev za širitev in sanacijo odlagalnih polj. Zagotavlja se ustrezne površine za uvajanje novih tehnologij za obdelavo in predelavo odpadkov, npr. sušilnica blata iz MČN.

Na območju celotne regije se izvaja sanacija nelegalnih odlagališč odpadkov in izvajanje ukrepov za preprečevanje nastajanja novih nelegalnih odlagališč, prvenstveno na vodovarstvenih območjih in naravnem okolju. Uresničujejo se načela krožnega gospodarstva. Regija si prizadeva za optimizacijo sistemov zbiranja, obdelave in predelave odpadkov. Temeljni cilj ostaja preprečevanje nastajanja odpadkov in spodbujanje njihove ponovne uporabe.

Z RPP so podani pogoji, da se kljub načrtovanemu razvoju, sistem ravnanja z odpadki v regiji izboljša.

Odpadne vode

Sistem ravnanja z odpadnimi vodami v Primorsko-notranjski regiji temelji na zbiranju, odvajanju in čiščenju komunalnih ter padavinskih odpadnih voda. Cilj sistema je preprečevanje onesnaževanja podzemnih voda, izvirov, kraških vodonosnikov, vodotokov, presihajočih jezer in drugih občutljivih vodnih ekosistemov ter varovanje zdravja prebivalcev. Odpadne vode se prek kanalizacijskega omrežja odvajajo na centralne ali lokalne čistilne naprave, kjer se mehansko in biološko očistijo, preden se vrnejo v okolje.

Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda so občine v preteklih letih že izvedle pomembne naložbe v kanalizacijska omrežja in čistilne naprave, vendar predvsem v manjših naseljih, razpršeni poselitvi in odmaknjenih podeželskih območjih še ostajajo potrebe po dodatnih vlaganjih. Zaradi majhne samočistilne sposobnosti kraškega prostora je treba nadaljevati širitev in posodobitev kanalizacijskih sistemov, izboljšati učinkovitost čiščenja ter zmanjševati obremenitve podzemnih voda in vodotokov.

V Primorsko-notranjski regiji sistem upravlja več komunalnih podjetij:

- JP Kovod Postojna, vodovod, kanalizacija, d.o.o. (občina Postojna, občina Pivka)
- JP Komunala Cerknica d.o.o. (občina Cerknica, občina Loška dolina)
- JP Komunala Ilirska Bistrica d.o.o. (občina ilirska Bistrica)
- Režijski obrat Občine Bloke (občina Bloke)

Po podatkih Registra okoljevarstvenih dovoljenj za komunalne čistilne naprave JP Kolvod Postojna upravlja dve komunalni čistilni napravi Pivka in Postojna, JP Komunala Cerknica upravlja šest komunalnih čistilnih naprav: Bločice, Cerknica, Dane, Grahovo, Rakek ter Stari trg (Lož), JP Komunala Ilirska Bistrica prav tako šest komunalnih čistilnih naprav Bač, Hrušica, Ilirska Bistrica, Knežak, Podgrad in Šembije ter Režijski obrat Občine Bloke še 3 komunalne čistilne naprave: Hudi Vrh, Nova vas in Velike Bloke.

V letu 2024 je ustrezno odvedene in očiščene 98 % odpadne vode nastale na območju regije. Pri tem je za 86 % odpadne zagotovljeno terciarno čiščenje ter za preostalih 12 % vsaj sekundarno čiščenje vode. Na območju regije je s Operativnim programom odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (2020) opredeljenih 89 aglomeracij, od tega jih je 6 s skupno obremenitvijo enako ali večjo od 2000 PE. Občine imajo po večini sprejete lastne operativne programe s katerimi načrtujejo opremljanje znotraj občin.

Velik del regije sestavljajo manjša naselja, kraška območja in razpršena poselitve, kjer je gradnja javne kanalizacije tehnično zahtevna in finančno zahtevnejša. Na območjih, kjer priključitev objektov na javno kanalizacijsko omrežje ni možna, se odvajanje komunalne odpadne vode ureja z individualnimi ureditvami, skladno s predpisi.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- onesnaženje tal,
- onesnaženje podzemnih voda in kraških vodonosnikov,
- onesnaženje vodotokov, izvirov in presihajočih jezer,
- povečane obremenitve čistilnih naprav zaradi razvoja poselitve, gospodarstva in turizma,
- preobremenitve kanalizacijskih sistemov ob intenzivnih padavinskih dogodkih.

Neustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih voda lahko povzroči pomembno onesnaženje tal in vodnih virov. To je posebej problematično na kraških območjih, kjer je zaradi prepustnosti tal, razvitih podzemnih tokov in hitrega prenosa onesnaževal tveganje za onesnaženje vodnih virov večje. Posebno pozornost je treba nameniti območjem vodnih virov, vodovarstvenim območjem, zaledjem izvirov, območjem presihajočih jezer ter prispevnim območjem občutljivih vodnih ekosistemov.

Z RPP je predvideno, da se razvoj poselitve, gospodarskih con in turističnih območij usklajuje z zmogljivostjo sistemov odvajanja in čiščenja odpadnih voda. Večje širitve poselitvenih, industrijskih in turističnih območij so možne le, če so kapacitete kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav prilagojene predvidenim obremenitvam.

Obstoječe čistilne naprave se, skladno z razvojnimi potrebami oziroma predvidenimi širitvami poselitve, nadgradijo na način, da omogočajo ustrezne zmogljivosti in kakovost čiščenja. V naseljih, kjer kanalizacijsko omrežje še ni zgrajeno ali ni ustrezno dograjeno, je treba pred razvojem novih poselitvenih območij zagotoviti ustrezno komunalno opremljenost.

Umeščanje in izgradnja cevovodov za odpadno vodo ter objektov čistilnih naprav se v prostoru načrtujeta tako, da se zagotavlja ohranjanje lastnosti zavarovanih območij, naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij in območij Natura 2000. Posebna pozornost se nameni čiščenju odpadnih voda na občutljivih območjih zaradi evtrofikacije, na območjih kopalnih voda ter na njihovih prispevnih območjih.

Načrtujejo in urejajo se ločeni sistemi odvajanja komunalnih odpadnih in padavinskih voda. Zaradi vse pogostejših padavinskih dogodkov z večjo intenziteto se na območjih, kjer obstoječ kanalizacijski sistem še ni urejen ločeno, načrtuje rekonstrukcija in ločevanje kanalizacijskih sistemov. Ob novogradnjah se spodbuja lokalno ponikanje meteornih voda, kjer je to hidrogeološko in okoljsko sprejemljivo, ter izvajanje ukrepov za zmanjševanje hipnega odtoka z urbanih površin.

Z RPP so podani pogoji, da se kljub načrtovanemu razvoju sistem ravnanja z odpadnimi vodami v regiji izboljša.

Racionalna raba vode

Racionalna raba vode pomeni zmanjševanje nepotrebne porabe vode v gospodinjstvih, industriji, kmetijstvu, turizmu in drugih dejavnostih. Med pomembne ukrepe sodijo odpravljanje izgub v vodovodnih sistemih, uporaba varčnih naprav, zbiranje deževnice za zalivanje in tehnično rabo, ponovna raba vode, ozaveščanje prebivalcev ter prilagajanje prostorskega razvoja razpoložljivosti vodnih virov.

Primorsko-notranjska regija je z vidika oskrbe s pitno vodo izrazito občutljiva zaradi kraškega značaja prostora, neenakomerne razporeditve vodnih virov in pomena strateških vodnih virov za regijo in širši

prostor. Oskrba s pitno vodo se zagotavlja prek več vodovodnih sistemov, med katerimi so pomembnejši sistemi Postojna–Pivka, Ilirska Bistrica, Cerknica, Stari trg in Bloke. Vodni viri niso enakomerno razporejeni, zato se posamezne občine deloma oskrbujejo tudi iz vodnih virov, ki ležijo zunaj njihovega območja.

Ključna naloga na področju vodooskrbe je zagotavljanje zanesljive in kakovostne oskrbe vseh občin, varovanje strateških vodnih virov, zlasti Malnov, Bistrice in Unice, ter zmanjševanje izgub v vodovodnih sistemih. Posebnega pomena je načrtovano povezovanje vodovodnih sistemov Primorsko-notranjske in Obalno-kraške regije, skupaj s hidravličnimi izboljšavami, saj bo to okrepilo zanesljivost oskrbe in omogočilo boljše upravljanje razpoložljivih vodnih virov, tudi v sušnih obdobjih.

V letu 2024 je bilo v regiji skupaj dobavljene vode iz vodovoda 4.896.000 m³ (na prebivalca 91 m³), od tega je gospodinjstvom bilo dobavljene 1.192.000 m³ (na prebivalca 22 m³), dejavnostim 1.288.000 m³, dobavljene neobračunane vode 245.000 m³, izgube v vodovodnem sistemu pa so znašale 2.171.000 m³. Skupaj dobavljena količina vode na prebivalca regije je za 15 % od slovenskega povprečja (na prebivalca 79 m³).

Potencialni pomembni negativni vplivi

- povečana poraba vode,
- povečanje vodnih izgub v dotrajanih sistemih,
- zmanjšana zanesljivost oskrbe v sušnih obdobjih,
- povečani pritiski na strateške vodne vire,
- tveganje onesnaženja kraških vodonosnikov zaradi neustrezno umeščenih dejavnosti.

V okviru RPP so podane usmeritve za varovanje in racionalno rabo vodnih virov. Vodna vira Malni in Bistrica se obravnavata kot strateška vodna vira Primorsko-notranjske in širše regije, zato se njuno varovanje upošteva kot prednostna prostorska usmeritev. Razvoj vodooskrbe se usmerja v povezovanje vodovodnih sistemov v odpornejšo regionalno vodovodno mrežo, ki omogoča zanesljivejšo oskrbo tudi v primeru suš, onesnaženj ali drugih izrednih dogodkov.

RPP predvideva opredelitev magistralnega vodovodnega sistema regije kot regijsko pomembne infrastrukture za povezovanje vodnih virov, vodovodnih sistemov in oskrbnih območij. Podpira se izvedba projekta Vodooskrba slovenske Istre ter Krasa, zlasti povezovanje vodovodnih sistemov Postojna–Pivka in Ilirska Bistrica ter vključitev vodnega vira Malni v širši sistem oskrbe. Zagotavljajo se prostorski pogoji za povezovalne vodovode, vodohrane, črpališča, razbremenilnike in druge objekte, potrebne za delovanje regionalnega vodovodnega sistema.

Izvedejo se hidravlične izboljšave vodovodnih sistemov, obnova dotrajanih odsekov in ukrepi za zmanjšanje vodnih izgub. Pri umeščanju novih stanovanjskih, gospodarskih in turističnih območij se predhodno preveri zmogljivost obstoječega vodovodnega sistema oziroma potreba po njegovi nadgradnji. Na območjih kraških vodonosnikov se omejujejo oziroma prilagajajo dejavnosti, ki lahko pomenijo tveganje za kakovost pitne vode.

Z RPP so podani pogoji, da se kljub načrtovanemu razvoju poraba vode ne bo bistveno povečala oziroma da se bo razvoj prilagajal razpoložljivosti vodnih virov, zmogljivosti vodovodnih sistemov in varstvu strateških vodnih virov.

Pridobivanje energije iz obnovljivih virov energije

Obnovljivi viri energije imajo v sodobni energetske politiki vse pomembnejšo vlogo, saj omogočajo zmanjševanje emisij toplogrednih plinov, večjo energetske neodvisnost ter trajnostni razvoj. V Primorsko-notranjski regiji imajo zaradi prostorskih in naravnih značilnosti največji pomen sončna energija, lesna biomasa in učinkovita raba lokalnih virov energije. Potenciali za rabo obnovljivih virov energije so pomembni, vendar jih je treba usklajevati z visoko naravno in krajinsko občutljivostjo območja, kraškimi vodonosniki, območji Natura 2000, kulturno dediščino, vedutami in kakovostnimi kmetijskimi zemljišči.

Regija ima velik delež gozdov, zato je lesna biomasa pomemben lokalni energetski vir. Njena raba se lahko razvija predvsem za daljinsko ogrevanje, javne stavbe, gospodarske cone in večje porabnike toplote, pri čemer mora biti povezana s trajnostnim gospodarjenjem z gozdovi, gozdno-lesno verigo in učinkovito uporabo lesnih ostankov. Raba biomase mora biti načrtovana tako, da ne povzroča prekomerne sečnje, degradacije tal ali zmanjševanja biotske raznovrstnosti.

Sončna energija predstavlja pomemben razvojni potencial. Sončne elektrarne se prednostno umeščajo na strehe objektov, zlasti javnih stavb, industrijskih, poslovnih, trgovskih in drugih večjih objektov v urbanih naseljih in gospodarskih conah. Ob prenovah javnih stavb in večjih energetskih sanacijah se preverja možnost vgradnje sončnih elektrarn. Dodatno se za umeščanje sončnih elektrarn preverjajo razvrednotena in infrastrukturna območja, kot so zaprta odlagališča, opuščeni površinski kopi, parkirišča, prometne in servisne površine, območja obstoječih energetskih objektov ter območja RTP in RP, kjer so izpolnjeni prostorski, tehnični in varstveni pogoji.

Večje prostostoječe sončne elektrarne se umeščajo zadržano in le na podlagi podrobne preveritve primernosti lokacije. Pri tem se upoštevajo potencial vira, možnost priključitve na elektroenergetsko omrežje ter vplivi na krajinsko podobo, kmetijsko rabo, biotsko raznovrstnost, vodni režim, kulturno dediščino in poselitev. Ne usmerjajo se na kakovostna kmetijska zemljišča, naravovarstveno občutljiva območja, območja pomembnih vedut, vodovarstveno občutljiva in krajinsko prepoznavna območja.

Raba vetrne energije se obravnava zadržano. Vetrna energija ne predstavlja bistvenega dela energetskega potenciala regije, posamezne lokacije pa so dopustne le ob podrobni preveritvi vplivov in sprejemljivosti. Na območjih z visoko naravno in krajinsko ranljivostjo, pomembnih vedutah ter območjih ekološke povezljivosti se vetrnih elektrarn ne načrtuje.

Obnovljivi viri energije imajo v primerjavi s fosilnimi gorivi pomembne okoljske prednosti, vendar lahko povzročajo tudi negativne vplive na okolje:

Obnovljivi viri energije (OVE) imajo v primerjavi s fosilnimi gorivi pomembno prednost, saj zmanjšujejo emisije toplogrednih plinov in prispevajo k blaženju podnebnih sprememb. Kljub temu pa njihova uporaba povzroča tudi negativne vplive na okolje kot so:

- sončne elektrarne lahko zavzamejo večje površine in spremenijo krajinsko podobo, če niso umeščene na že pozidane ali razvrednotene površine,
- biomasa lahko ob neustreznem načrtovanju vodi v prekomerno rabo gozdnih virov,
- vetrne elektrarne lahko vplivajo na krajinsko podobo, ptice, netopirje in ekološko povezljivost,

RPP v okviru zasnove energetske infrastrukture določa, da se za učinkovito načrtovanje regijske energetske politike pripravi Regijski energetski koncept. Ta bo predstavljal temeljni strateški dokument za razvoj regionalno pomembnih energetskih sistemov, spodbujanje učinkovite rabe energije, rabe obnovljivih virov energije, zmanjševanje emisij toplogrednih plinov ter prostorsko usklajeno umeščanje energetske infrastrukture.

Ob umeščanju OVE v prostor je treba preveriti prostorske možnosti z vidika okoljske sprejemljivosti. Preveri se energetski potencial ter upoštevajo tudi druge funkcije prostora, zlasti turizem, kmetijstvo, promet, pridobivanje mineralnih surovin, varstvo pred naravnimi nesrečami, prilagajanje na podnebne spremembe, ohranjanje ugodnega stanja habitatov, ekološka povezljivost, kulturna dediščina in varstvo vodnih virov.

Z RPP so podani pogoji, da se raba obnovljivih virov energije v regiji poveča na način, ki ne povzroča bistvenih negativnih vplivov na okolje, naravo, krajino, vodne vire in kakovost bivanja.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Učinkovito ravnanje z viri in odpadki ter preprečevanje nastanka odpadkov 		C
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
OU01	Ob umešanju OVE v prostor je treba preveriti prostorske možnosti za umeščanje z vidika okoljske sprejemljivosti.	OU je že vključen v RPP. Dopolnitve RPP niso potrebne.

3.3 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: VAROVANJE PREBIVALCEV PRED OKOLJSKIMI TVEGANJI

Na področju *varovanja prebivalcev pred okoljskimi tveganji* so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30)*, *Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN)* ter *Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja*¹²:

Zdravje ljudi

- Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (*ReNPVO20–30*)

Naravne in druge nesreče

- Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (*ZVNDN*)

Prilagajanje podnebnim spremembam

- Dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (*ReNPVO20–30*)

¹² Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.3.1 OKOLJSKI VIDIK: ZDRAVJE LJUDI

Okoljski cilj

- Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Enakost v zdravju
 - Zmanjšanje neenakosti v ranljivosti na okoljska tveganja zaradi različnega socialno ekonomskega položaja (Deklaracija okolje-zdravje)
 - Kakovost zunanje zraka
 - Zmanjšan vnos onesnažil v zrak in izboljšanje kakovosti zunanje zraka
 - Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami
 - Zmanjšano število prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom
 - Obremenitev zaradi virov sevanja
 - Zmanjšanje obremenitev zaradi virov sevanja
 - Onesnaženost in degradacija tal (obravnavano že v poglavju 3.1.1 Okoljski vidik: Tla)
 - Sanacija degradiranih ter revitalizacija degradiranih območij (*ReNPVO20–30*)
 - Oskrba s pitno vodo
 - Zagotovljena oskrba prebivalcev s skladno in zdravstveno ustrezno pitno vodo v zadostnih količinah
 - Dostopnost kopalnih voda
 - Zagotavljanje dostopnosti kopalnih voda
 - Dostopnost zelenih površin
 - Zagotavljanje dostopnosti do zelenih površin

ENAKOST V ZDRAVJU

Socialno-ekonomski položaj pomembno vpliva na izpostavljenost okoljskim tveganjem. Ljudje z nižjimi dohodki, nižjo izobrazbo, slabšo prometno dostopnostjo ali slabšim dostopom do javnih storitev so pogosto bolj izpostavljeni okoljskim tveganjem oziroma imajo manj možnosti za prilagajanje nanje. To lahko vodi v slabše zdravje, večjo ranljivost in manjšo kakovost življenja. Zmanjševanje okoljskih neenakosti je zato pomemben del trajnostnega prostorskega razvoja in socialne pravičnosti.

Okoljska tveganja zaradi socialno-ekonomskega položaja ljudi so tveganja za zdravje in kakovost življenja, ki so povezana z neenako porazdelitvijo okoljskih obremenitev med različnimi družbenimi skupinami. Ljudje z nižjim socialno-ekonomskim položajem imajo pogosto manj možnosti izbire kraja bivanja, manj sredstev za kakovostno energetska sanacija stavb, slabši dostop do informacij ter manjšo sposobnost odzivanja na okoljske vplive, kot so onesnažen zrak, hrup, ekstremni vremenski dogodki ali nezanesljiva oskrba s pitno vodo.

Glavna okoljska tveganja v takih primerih so:

- Onesnažen zrak – revnejše skupnosti pogosto živijo bližje industrijskim območjem, prometnicam ali drugim virom onesnaženja.
- Onesnažena voda in tla – večja verjetnost bivanja na območjih s slabšo infrastrukturo ali bližino odlagališč odpadkov.
- Slabši stanovanjski pogoji – vlaga, plesen, nezadostno ogrevanje ali hlajenje povečujejo tveganje za bolezni.
- Hrup – bližina cest, železnic ali industrije lahko povzroča stres, motnje spanja in druge zdravstvene težave.
- Podnebne spremembe – socialno šibkejše skupine težje prenašajo vročinske valove, poplave ali druge ekstremne vremenske dogodke.
- Pomanjkanje zelenih površin – manj možnosti za rekreacijo, sprostitev in zmanjševanje vplivov vročine v urbanih območjih.

Glavne negativne posledice v takih primerih so lahko:

- Več bolezni dihal in srca.
- Večje tveganje za duševne stiske in stres.
- Slabše splošno zdravstveno stanje.
- Krajša pričakovana življenjska doba.
- Povečevanje družbenih neenakosti.

Samoocena zdravja je uveljavljena mera splošnega zdravstvenega stanja prebivalstva, ki dobro odseva in napoveduje zmanjšano zmožnost, funkcionalno sposobnost, obolevnost in umrljivost prebivalstva. Samoocena zdravja zajame fizične in duševne komponente zdravja pa tudi splošno zadovoljstvo z življenjem.

Vrednost kazalnika prikazuje delež oseb, ki svoje zdravje ocenjuje kot dobro, opisuje število odraslih oseb, starih 15 let ali več, ki so v anketi svoje zdravje ocenili kot dobro ali zelo dobro

V skladu s podatkom NIJZ iz leta 2021 (NIJZ, Kazalniki zdravja, 2021) je v Primorsko-Notranjski regiji delež oseb, ki svoje zdravje samoocenjuje kot dobro 72,8%. Delež se je od leta 2016 povečal za 5,7%, kar nakazuje na trend višanja vrednosti, kar se kaže kot izboljšanje.

Koliko let, brez večjih oviranosti, lahko pričakuje slovensko prebivalstvo

Strukturni kazalnik Zdrava leta življenja opazuje omejitve posameznika pri običajnih aktivnosti in predstavlja pričakovano trajanje življenja brez oviranosti. (NIJZ)

Po podatkih NIJZ-ja (NIJZ, 2023) je povprečna vrednost za Zdrava leta življenja za Primorsko-Notranjsko regijo je 67,3 let. Pričakovano trajanje pa 81,6 let. Vrednost zdravih let življenja, kot % pričakovanega trajanja življenja (%) je tako 82,4.

Stopnja razvitosti občin prikazuje razlike med občinami, kjer so upoštevani tako ekonomski dejavniki (dodana vrednost, dohodnina), socialni kazalniki (indeks staranja, brezposelnost,...), kot tudi kulturni vidik (kulturni spomeniki) in naravne danosti. Stopnja razvitosti občine je določena na podlagi indeksa razvojne ogroženosti občine. (NIJZ)

Razvitost Primorsko-Notranjske regije je nad slovenskim povprečjem (1,00) in znaša 1,02. Ob tem ima najvišjo vrednost občina Cerknica (1,10), najnižjo pa občina Pivka (0,93).

Po podatkih dostopnih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo v letu 2024 delovno aktivnih 74,60% prebivalstva. V letu 2014 pa le 61%, kar nakazuje na izboljšanje.

Kazalnik 'osnovno izobraženi odrasli' prikazuje delež populacije v starosti med 25 in 64 let, katerih zadnja zaključena stopnja izobrazbe je osnovna šola ali manj (NIJZ).

Po podatkih iz leta 2024, je v Primorsko-Notranjski regiji take populacije 24% oz. 10.963. V letu 2014 je bil delež višji in sicer 30%.

Med območja z dejavnostmi, ki lahko povzročijo pomembnejše negativne vplive na okolje štejemo npr. prednostna območja za gospodarstvo, območja za izkoriščanje mineralnih surovin, območja okoljske infrastrukture, prometne infrastrukture, energetske infrastrukture ipd. Takih območji je v regiji 233, Njihova površina znaša 685,9 ha.

Potencialni pomembni negativni vplivi

Okoljska tveganja zaradi socialno ekonomskega položaja ljudi:

- Vplivi na splošne kazalnike zdravja in kakovost življenja povezani z družbeno ekonomskim položajem prebivalcev (večja ranljivost na spremembe okoljskih dejavnikov zdravja, manjša sposobnost prilagajanja in odziva na okoljske vplive).

To je neposredno povezano z zagotavljanjem zdravega življenjskega okolja vsem prebivalcem in se vrednoti preko kakovosti zraka, obremenjevanja okolja s hrupom in vibracijami, obremenjevanja s sevanji, oskrbe s pitno vodo ter dostopnosti do zelenih površin,. Te vsebine so obravnavane v nadaljevanju.

KAKOVOST ZUNANJEGA ZRAKA, OBREMENJEVANJE S HRUPOM IN VIBRACIJAMI

Kakovost zunanjega zraka

Po podatkih iz Poročila o kakovosti zraka v Sloveniji iz leta 2023 (ARSO Okolje, Ljubljana, 2024) na območju regije ni bilo merilnih mest za vrednosti letnih emisij SO₂, NO_X, NMVOC, NH₃, PM_{2,5}. Niti za letne emisije delcev, težkih kovin in POP v zrak.

Epidemiološke študije kažejo, da imajo z vidika onesnaženosti zraka najbolj negativen vpliv na zdravje prav delci PM₁₀ in PM_{2,5}. Celo ravni pod sedanjimi zakonodajnimi mejnimi vrednostmi predstavljajo zdravstveno tveganje. Poročila Svetovne zdravstvene organizacije kažejo na to, da ne obstaja meja, pod katero ni pričakovati vpliva na zdravje. Do vpliva na zdravje prihaja zaradi vdihavanja delcev in posledicnega vdora v pljuča in krvni sistem, kar povzroča okvare respiratornega, kardiovaskularnega, imunskega in živčnega sistema. Manjši kot so delci, bolj globoko lahko prodrejo v pljuča. Povišane ravni delcev PM₁₀ se pri nas tipično pojavljajo v zimskih mesecih, ko se v primeru anticiklonalnih razmer s šibkimi vetrovi v prizemnih plasteh pogosto pojavi temperaturni obrat.

Izpusti delcev se zmanjšuje skozi leta, kar je posledica izboljšanja energetske učinkovitosti in procesov zgorevanja, posodobitve tehnoloških procesov, zamenjave trdih fosilnih goriv z zemeljskim plinom in obnovljivimi viri energije, uvajanja strožjih emisijskih standardov za motorna vozila. Glavni antropogeni vir primarnih delcev je zgorevanje goriv v gospodinjstvih in storitvenem sektorju, predvsem zaradi uporabe lesa v zastarelih kurilnih napravah. (ARSO Okolje, Ljubljana, 2024)

Vrednosti PM₁₀ in PM_{2,5} delcev so bile sicer merjene na dveh merilnih mestih, ampak so bili podatki zaradi prevelikega izmada meritev informativnega značja. Na nobenem od dveh merilnih mestih vrednosti niso presegle mejnih.

Na merilnem mestu IB Gregorčičeva ni bila presežena dnevna vrednost. Število dni s preseganjem dnevne mejne vrednosti se je v zadnjih desetih bistveno letnih zmanjšalo in ni več presegalo mejnih vrednosti. Od leta 2008 letne vrednosti niso presegle mejne vrednosti.

Število primerov prezgodnje smrti zaradi onesnaženega zraka (PM_{2,5}) (EEA, 2021) je v regiji znašalo 43. Vrednost upada.

V Primorsko-notranjski regiji na kakovost zraka vplivajo predvsem:

- cestni promet, zlasti ob avtocestnem koridorju A1 in pomembnejših regionalnih prometnicah,
- tranzitni in tovorni promet,
- ogrevanje objektov z individualnimi kurišči v kurilni sezoni,
- gospodarske dejavnosti v večjih gospodarskih conah,
- pridobivanje in predelava mineralnih surovin,
- prašenje z večjih prometnih, parkirnih, gradbiščnih in manipulacijskih površin,
- sezonske turistične obremenitve na območjih večjega obiska.

Regija ni izrazito industrijsko obremenjena, vendar so lokalne obremenitve lahko pomembne na območjih gospodarskih con, ob prometno obremenjenih cestah in v naseljih, kjer prevladuje ogrevanje z individualnimi kurilnimi napravami na lesno biomaso. Zaradi kotlinskih in kraških značilnosti posameznih območij, slabše prevetrenosti in temperaturnih obratov se lahko v kurilni sezoni lokalno pojavljajo povišane koncentracije delcev.

Poseben vpliv na kakovost zraka ima promet. Primorsko-notranjska regija leži na pomembni prometni povezavi med osrednjo Slovenijo, obalnim območjem in jugovzhodno Evropo. Najpomembnejša prometna os je avtocesta A1, ki prevzema pomemben delež tranzitnega in tovornega prometa. Pomembne so tudi regionalne povezave Postojna–Pivka–Ilirska Bistrica–Jelšane, Postojna–Cerknica–Stari trg pri Ložu ter druge povezave med občinskimi središči in podeželskimi območji.

Regija je tako prometno precej obremenjena, kar posledično pomeni povečane emisije škodljivih snovi in hrupa. V zadnjih 10-ih letih je precej zazanaven trend rasti prometa na avtocesti, predvsem zaradi dnevniških migracij, tranzita in gospodarskega razvoja.

Na kakovost zraka lahko pomembno vpliva tudi izvajanje dejavnosti v gospodarskih območjih (industrij/proizvodnja) in območjih izkoriščanja mineralnih surovin. Na zdravje ljudi to vpliva predvsem, če se te dejavnosti izvajajo neposredno ob bivalnem okolju. Taka območja so prepoznana kot konfliktna območja, v regiji je obstoječih oziroma z OPN načrtovanih 54.

Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami

Okoljski hrup je moteč zvok, ki ima lahko na zdravje ljudi več negativnih učinkov. Med obstoječimi viri hrupa v okolju predstavlja največji problem za prebivalce hrup cestnega, železniškega in letalskega prometa ter hrup industrijskih obratov. Hrup na zdravje in počutje ljudi vpliva na različne načine. Hrup lahko povzroča stres, motnje spanja, zmanjšano koncentracijo, slabše počutje ter dolgoročno povečuje tveganje za srčno-žilne bolezni. Vrednost hrupnega okolja prikazuje delež oseb, starih 25 – 74 let, ki ocenjujejo okolje, v katerem bivajo kot zelo hrupno in srednje hrupno. (NIJZ)

Po podatkih NIJZ, 2022 je povprečna vrednost 'Hrupnega okolja' v regiji znašala 24,8%.

V Primorsko-notranjski regiji je najpomembnejši vir hrupa cestni promet. Obremenitve so največje ob avtocesti A1, ob glavnih regionalnih cestah, v središčih naselij, skozi katera poteka tranzitni ali tovorni promet, ter na območjih dostopa do gospodarskih con in turističnih območij. Hrup je lahko povečan tudi ob železniških progah, zlasti tam, kjer proga poteka skozi ali neposredno ob naseljih.

V zadnjih 10-ih letih je precej zaznaven trend rasti prometa na avtocesti ter na turističnih območjih, zlasti v okolici Postojnske jame ter na drugih pomembnejših turističnih točkah regije. Na števnem mestu PLDP na avtocesti A1 – Ravbarkomanda AC, se je od leta 2013 do leta 2023 št. vozil povečalo za 14.000.

Na obremenjenost okolja s hrupom lahko pomembno vpliva tudi izvajanje dejavnosti v gospodarskih območjih (industrij/proizvodnja, logistika) in območjih izkoriščanja mineralnih surovin. Na zdravje ljudi to vpliva predvsem, če se te dejavnosti izvajajo neposredno ob bivalnem okolju. Taka območja so prepoznana kot konfliktna območja, v regiji je obstoječih oziroma z OPN načrtovanih 119.

Pomemben vir občasnih obremenitev okolja s hrupom so tudi večja območja za potrebe obrambe. V Primorsko-notranjski regiji so med območji izključne rabe za potrebe obrambe opredeljeni med drugim Poček, Bač, Bloška polica, Mačkovec, Pečna Reber, Vojašnica barona Andreja Čehovina Postojna, Vojašnica Stanislava Požarja Pivka, Gorica – Pivka, Polhova jama in druga območja. S hrupom je posebej obremenjeno in izpostavljeno območje Osrednjega vadišča Slovenske vojske Postojna oziroma OSVAD Postojna ter strelišče oziroma obrambno območje Bač. Hrup iz obrambnih območij je praviloma občasnega značaja, vendar je lahko zaradi streljanja, bombardiranja z letali, detonacij, vojaških vaj, premikov vojaških vozil, uporabe težke mehanizacije in drugih vadbenih aktivnosti za okoliško prebivalstvo izrazito moteč. Poleg neposrednega hrupa je možen tudi vpliv vibracij, zlasti ob uporabi močnejših eksplozivnih sredstev, ter povečanje prometnega hrupa na dostopnih cestah v času vojaških aktivnosti. RPP razvoj obrambnih dejavnosti usmerja predvsem na obstoječa območja, ki so že namenjena obrambi in imajo za to ustrezne prostorske, varnostne in infrastrukturne pogoje, pri načrtovanju obrambne infrastrukture pa je treba zagotavljati usklajenost z drugimi prostorskimi sistemi, zmanjševati vplive na okolje in prostor ter upoštevati potrebne varnostne odmike od stanovanjskih območij, gospodarskih in storitvenih dejavnosti, območij kulturne dediščine, naravovarstveno pomembnih območij ter drugih občutljivih rab prostora.

Z vidika varovanja zdravja ljudi je treba zagotoviti, da se nove za hrup občutljive rabe prostora ne umeščajo v območja vplivov obrambnih dejavnosti, pri obstoječih konfliktnih stikih pa je treba izvajati ukrepe za zmanjšanje obremenitev, kot so časovno omejevanje najbolj hrupnih aktivnosti, obveščanje prebivalcev, spremljanje hrupa in vibracij, prostorsko omejevanje vadbenih aktivnosti, varovalni odmiki ter po potrebi drugi tehnični in organizacijski ukrepi.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- Poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe ali povečane onesnaženosti zraka.
- Povečanje izpostavljenosti delcem PM₁₀ in PM_{2,5} zaradi prometa in ogrevanja.
- Povečanje obremenjenosti okolja s hrupom in vibracijami zaradi prometa, železnice, industrije, logistike in izkoriščanja mineralnih surovin.
- Poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja s hrupom kot posledici prometa, industrije ipd.
- Povečanje prometnih obremenitev v središčih naselij in na dostopih do gospodarskih con.
- Nastanek novih konfliktnih območij med bivalnim okoljem ter prometno, industrijsko, logistično ali proizvodno rabo prostor.

Ogrevanje objektov

RPP neposredno ne obravnava onesnaženja zraka zaradi ogrevanja kot samostojnega poglavja, vendar je tema povezana z usmeritvami za nizkoogljično družbo, energetske infrastrukturo, učinkovito rabo energije, obnovljive vire energije, prenovo stavb in podnebno odpornost.

V Primorsko-notranjski regiji ima zaradi velike gozdnatosti pomembno vlogo lesna biomasa. Raba lesne biomase je lahko z vidika lokalne samooskrbe in zmanjšanja odvisnosti od fosilnih goriv pozitivna, vendar lahko individualna kurišča ob neustreznem zgorevanju pomembno prispevajo k emisijam delcev PM₁₀ in PM_{2,5}. To je posebej pomembno v slabše prevetrenih naseljih in v kurilni sezoni.

RPP kot enega od ciljev navaja tudi varovanje okolja in prilagajanje podnebnim spremembam, vključno z zmanjševanjem vplivov na okolje, prenovo in revitalizacijo obstoječih urbanih območij. V kontekstu ogrevanja to pomeni predvsem energetske sanacije stavb, zmanjšanje rabe energije za ogrevanje in prehod na čistejše sisteme.

RPP spodbuja povečanje rabe obnovljivih virov energije in pripravo regijskega energetskega koncepta. Ta mora opredeliti možnosti za učinkovito rabo energije, rabo obnovljivih virov, energetske samooskrbo, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in prostorsko usklajeno umeščanje energetskih sistemov. Pri sistemih ogrevanja je treba prednostno spodbujati energetske sanacije stavb, učinkovitejše kurilne naprave, skupinske sisteme ogrevanja, kjer je to prostorsko in ekonomsko smiselno, ter uporabo nizkoemisijskih tehnologij.

RPP posebej izpostavlja daljinske sisteme ogrevanja. Spodbuja se širitev in nadgradnja obstoječih sistemov ter povezovanje večjih odjemalcev v skupne sisteme, z namenom učinkovite rabe energije in zmanjšanja vplivov na okolje. RPP raba biomase za daljinsko ogrevanje prednostno spodbuja v večjih naseljih z razmeroma visoko gostoto poselitve in na območjih gospodarskih con, vendar ob pogoju zagotavljanja ustreznih filtrov za varstvo zraka. Individualni sistemi na lesno biomaso so po RPP primernejši za manjša naselja z nizko gostoto poselitve, vendar zunaj območij, ki so ogrožena zaradi onesnaženosti z delci PM10 ali imajo slabšo prevetrenost.

Kot eden ključnih ukrepov RPP navaja pripravo regionalnega energetskega koncepta. Ob upoštevanju usmeritev RPP in usmeritev, ki bodo izhajale iz regijskega energetskega koncepta, je mogoče pričakovati izboljšanje stanja na področju emisij iz ogrevanja, zlasti če bodo ukrepi usmerjeni v zmanjšanje rabe energije, zamenjavo neustreznih kurilnih naprav, spodbujanje čistejših energentov in učinkovitejše rabe lokalne lesne biomase.

Promet

Z RPP so predvidene nadgradnje cestnega in železniškega omrežja, izboljšanje regionalnih povezav, razvoj obvoznic ter krepitev javnega potniškega prometa in drugih trajnostnih oblik mobilnosti. Namen je izboljšati notranjo in zunanjo dostopnost regije, povezati občinska središča, izboljšati dostopnost do storitev in delovnih mest ter zmanjšati prometne pritiske na središča naselij.

RPP ugotavlja, da je regija kljub ugodni prometni legi notranje neenakomerno povezana. Posamezna naselja ostajajo slabše dostopna, prometne obremenitve na glavnih cestnih povezavah pa negativno vplivajo na pretočnost, prometno varnost in kakovost bivanja v naseljih. Poseben pritisk predstavlja cestni promet, saj se večina mobilnosti in blagovnih tokov odvija po cestnem omrežju.

Z vidika zdravja ljudi je pozitivno, da RPP poudarja razvoj trajnostne mobilnosti. Sistem trajnostne mobilnosti temelji na izboljšanju dostopnosti do storitev, dela, javnih prostorov in narave, ne pa zgolj na povečevanju hitrosti ali pretočnosti prometa. Eden od ciljev prostorskega razvoja v RPP je tako krepitev trajnostne mobilnosti in policentričnega prostorskega razvoja za povezanost regije, s čimer bo vpliv povečanja prometa na okolje nekoliko omiljen. Namen je izboljšati dostopnost, trajnostno mobilnost ter funkcijsko povezanost urbanih in podeželskih območij. Dolgoročna rešitev je integriran javni promet, kjer je železnica hrbtenica sistema, avtobusi, P + R, kolesarjenje in pešačenje pa dopolnilni sistemi. Načrtuje se vzpostavitev večmodalnih točk in vzpostavitev intermodalnega povezovanja. Takšna zasnova lahko zmanjša odvisnost od osebnega avtomobila, prometno revščino, emisije v zrak in hrup.

Med pomembnimi ukrepi so:

- krepitev javnega potniškega prometa kot nosilnega sistema mobilnosti,
- izboljšanje železniških povezav,
- razvoj intermodalnih točk, sistem vlak + avtobus + P + R + kolo,
- ureditev varnih kolesarskih in peš dostopov do železniških postaj, avtobusnih postajališč, šol, zdravstvenih ustanov in upravnih središč,
- razvoj regionalne kolesarske mreže,
- vzpostavitev mreže polnilne infrastrukture za električno mobilnost.

Zaradi umika dela prometa iz središč naselij, razvoja obvoznic in krepitve trajnostne mobilnosti je mogoče pričakovati zmanjšanje obremenitev bivalnega okolja v najbolj obremenjenih središčih. Po drugi strani lahko razvoj novih cestnih povezav, gospodarskih con, logističnih dejavnosti in turističnih območij povzroči dodatne prometne obremenitve. Zato je treba pri nadaljnjem načrtovanju zagotoviti, da nove prometne ureditve ne povečujejo tranzitnega in tovornega prometa skozi stanovanjska območja.

Pri umeščanju nove prometne infrastrukture oziroma nadgradnji obstoječe je treba prednostno preveriti variante, ki zmanjšujejo tranzitni in tovorni promet skozi naselja ter ne povečujejo obremenitev stanovanjskih območij z emisijami, hrupom in vibracijami. Na območjih neposredno ob prometnih koridorjih se preprečuje umeščanje novih stanovanjskih in drugih za hrup občutljivih rab, razen kadar je z ukrepi dokazano zagotovljena ustrezna kakovost bivalnega okolja.

Izvajanje dejavnosti (industrija/proizvodnja, logistika, izkoriščanje mineralnih surovin)

RPP gospodarski razvoj regije usmerja v novo regionalno pomembno gospodarsko cono v Postojni ter v krepitev in nadgradnjo obstoječih gospodarskih con v Postojni, Cerknici, Pivki in Ilirski Bistrici. Prednost imajo območja z urejeno prometno, energetske in komunalno infrastrukturo ter možnostjo širitve, ki ne povzročajo večjih prostorskih ali okoljskih obremenitev.

Z vidika zdravja ljudi je pomembno, da se pri načrtovanju novih gospodarskih con in širitve obstoječih con preprečuje neposreden stik industrijskih, logističnih in proizvodnih dejavnosti s stanovanjskimi območji. Na stikih z bivalnim okoljem so dopustne predvsem dejavnosti z nizkimi vplivi na okolje, kot so poslovne, storitvene, raziskovalne, tehnološke in manjše obrtne dejavnosti. Za obstoječa konfliktna območja je treba pripraviti sanacijske ukrepe, ki vključujejo zelene varovalne pasove, prometno preureditev, zmanjšanje hrupa in emisij ter postopno prestrukturiranje neustreznih dejavnosti.

Razvoj novih prometno intenzivnih dejavnosti, logističnih centrov in večjih turističnih območij ne sme povzročati novih negativnih vplivov na bivalno okolje. Takšne dejavnosti se lahko razvijajo le ob zagotovljeni ustrezni navezavi na regionalno oziroma državno prometno omrežje, brez povečevanja tranzitnega in tovornega prometa skozi stanovanjska območja.

Z RPP so podani pogoji, da se ob upoštevanju omilitvenih ukrepov kakovost zraka in obremenjenost s hrupom zaradi načrtovanega prostorskega razvoja ne bosta bistveno poslabšali. Za zmanjšanje tveganj pa je treba RPP v nadaljnjih fazah dopolniti z jasnejšimi usmeritvami za preprečevanje konfliktov med bivalnim okoljem in prometno, industrijsko, logistično ter proizvodno rabo prostora.

OBREMENITEV ZARADI VIROV SEVANJA

Elektromagnetno sevanje

Elektromagnetno sevanje (EMS) je fizikalni pojav, ki ga ustvarjajo električno nabiti delci, ki mirujejo, se gibljejo z določeno hitrostjo ali nihajo z določeno frekvenco. EMS so prisotna v naravi (na primer v obliki svetlobe, toplotnega sevanja, zemeljskega magnetnega polja in različnih električnih procesov v živih bitjih), nekatera pa je umetno ustvaril človek, bodisi namenoma za diagnostiko in zdravljenje, bodisi kot stranski učinek pri prenosu električne energije in informacij ter delovanju električnih naprav. (MOPE, 2025).

Med vire EMS sodijo predvsem visokonapetostno elektroenergetsko omrežje, bazne postaje, oddajniki in podobno. V regiji so 3 transformatorske postaje z napetostjo do 10.000 kW ter 81 km daljnovoda z napetostjo 400 kV in 220 kV. V regiji je 44 oddajnikov (radijskih in televizijskih) in 60 baznih postaj.

Površina poselitvenih območij znotraj varovalnih pasov visokonapetostnega elektroenergetskega omrežja znaša 1,7 ha.

RPP predvideva dograditev in krepitev elektroenergetskega omrežja. Med pomembnejšimi načrtovanimi ureditvami so dodatni 400 kV daljnovod na povezavi Beričevo–Divača, visokonapetostni enosmerni projekt HVDC Beričevo–Divača, dograditev 110 kV povezave med Divačo in Pivko, krepitev povezave na 110 kV nivoju med Postojno, Cerknico in Loško dolino ter dolgoročna nadgradnja daljnovoda 220 kV proti Hrvaški na 400 kV sistem. Predviden je tudi prenosni plinovod M8 Kalce–Jelšane, ki sicer ni vir EMS, vendar predstavlja pomembno državno energetska infrastrukturo, ki jo je treba usklajevati z razvojem poselitve, gospodarskih območij, varstvom narave, vodnimi viri in drugimi rabami prostora.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- Poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja z EMS kot posledico umeščanja virov EMS ali z ionizirajočim sevanjem kot posledici naravne koncentracije radona v stavbah ter umeščanja jedrskih objektov, daljnovodov, baznih postaj ipd. Velja tudi za načrtovanje poselitvenih območij blizu obstoječih virov sevanj.
- Poslabšanje zdravja ljudi zaradi obstoječe in/ali povečane prekomerne obremenjenosti okolja s svetlobnim onesnaževanjem kot posledica umeščanja virov svetlobnega onesnaževanja ipd.
- Povečanje izpostavljenosti prebivalcev v primeru neustreznega umeščanja novih elektroenergetskih in telekomunikacijskih objektov.
- Poslabšanje kakovosti bivanja zaradi kombiniranih vplivov infrastrukturnih koridorjev, hrupa, vidne izpostavljenosti in EMS.

RPP določa, da se pri umeščanju novih elektroenergetskih objektov in vodov zagotavlja usklajenost z varstvom narave, vodnimi viri, kulturno krajino, poselitvijo, gospodarskimi območji in načrtovanimi prometnimi ureditvami. Kljub temu je z vidika varovanja zdravja ljudi treba dodatno poudariti, da se novi daljnovodi, RTP in telekomunikacijski objekti umeščajo izven strnjenih stanovanjskih območij ter z zadostnimi varovalnimi odmiki od stanovanjskih območij, šol, vrtcev, zdravstvenih in varstvenih ustanov.

Pri obstoječih konfliktnih stikih je treba preveriti možnosti zmanjšanja izpostavljenosti z optimizacijo tras, kabliranjem, premestitvami, tehničnimi ukrepi ali drugimi prostorskimi in tehničnimi rešitvami. Pri načrtovanju novih stanovanjskih območij se je treba izogibati umeščanju v neposredno bližino obstoječih virov EMS, razen če je z meritvami in strokovnimi podlagami dokazano, da obremenitve ne presegajo dopustnih vrednosti.

Svetlobno onesnaženje

Svetlobno onesnaževanje je emisija svetlobe iz virov svetlobe, ki poveča naravno osvetljenost okolja. Svetlobno onesnaževanje okolja povzroča za človekov vid motečo osvetljenost in občutek bleščanja pri ljudeh, ogroža varnost v prometu zaradi bleščanja, zaradi neposrednega in posrednega sevanja proti nebu moti življenje ali selitev ptic, netopirjev, žuželk in drugih živali, ogroža naravno ravnotežje na varovanih območjih, moti profesionalno ali amatersko astronomsko opazovanje, ali s sevanjem proti nebu po nepotrebnem porablja električno energijo.

Svetlobno onesnaževanje ureja Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/2007, 109/2007, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2) (v nadaljevanju Uredba). Bistvene vsebine, ki jih določa Uredba in so povezane s prostorskim načrtovanjem so osvetljevanje z okolju prijaznimi svetilkami, ciljne vrednosti za razsvetljavo cest in javnih površin ter razsvetljava drugih območij in objektov.

Kot glavni kazalnik za svetlobno onesnaževanje v okviru okoljskih presoj se uporablja kazalnik letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, ki jih občina upravlja, izračunana na prebivalca s stalnim ali začasnim prebivališčem v tej občini, ne sme presegati ciljne vrednosti 44,5 kWh.

Svetlobno onesnaževanje za državne ceste nima določene ciljne vrednosti na prebivalca ampak je vezana na tehnične in energetske normative. V splošnem velja, da je glavni vir svetlobnega onesnaževanja v naseljih razsvetljava občinskih cest (70 – 90%), državne ceste prispevajo 10 – 30%.

RPP svetlobnega onesnaževanja ne obravnava kot samostojnega vsebinskega sklopa, vendar ga naslavlja posredno prek usmeritev za zgoščanje poselitve, omejevanje razpršene gradnje, energetska učinkovitost, varovanje zelenega sistema, trajnostno mobilnost in usmerjanje razvoja v obstoječa urbana območja ter ob obstoječe infrastrukturne koridorje.

Z RPP se predvideva razvoj poselitve, gospodarskih con, prometne infrastrukture in turističnih območij, kar bi lahko povečalo potrebo po javni razsvetljavi. Hkrati pa RPP določa usmeritve, ki lahko prispevajo k zmanjšanju svetlobnega onesnaževanja:

- usmerjanje razvoja v obstoječa naselja in ob obstoječe prometne koridorje,
- omejevanje razpršene poselitve in infrastrukturnih širitvev v odprtem prostoru,
- energetska učinkovita prenova javne razsvetljave,
- varovanje naravnih območij, območij Natura 2000 in zelenega sistema,
- upravljanje turističnega obiska v občutljivih območjih,
- spodbujanje trajnostne mobilnosti, ki zmanjšuje potrebo po širitvi cestne infrastrukture in razsvetljave.

Pri načrtovanju javne razsvetljave je treba uporabljati okolju prijazne svetilke, omejevati razsvetljavo na nujno potrebne površine, uporabljati časovno regulacijo osvetljevanja, preprečevati osvetljevanje neba ter posebej varovati temna območja narave, gozdne robove, vodne površine, ekološke koridorje in območja pomembna za netopirje, ptice in druge vrste.

Z usmerjanjem prostorskega razvoja skladno z RPP bistvenega povečanja svetlobnega onesnaževanja ni pričakovati, če bodo pri nadaljnjem načrtovanju in izvedbi upoštevani ukrepi za omejevanje svetlobnih emisij.

OSKRBA S PITNO VODO

Pitna voda je ključnega pomena za zdravje ljudi in delovanje ekosistemov. Zanesljiva oskrba s kakovostno pitno vodo preprečuje širjenje nalezljivih bolezni, omogoča vzdrževanje higiene ter podpira splošno dobro počutje prebivalstva. Onesnaženje vodnih virov s kemikalijami, mikroorganizmi ali odpadnimi snovmi pa lahko resno ogrozi zdravje ljudi in poruši ravnovesje v naravi. Uredba o oskrbi s pitno vodo (Uradni list RS, št. 88/12, 44/22 – ZVO-2, 70/24 in 21/25 – ZOPVOOV) določa vrste nalog, ki se izvajajo v okviru storitev obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo (v nadaljnjem besedilu: javna služba), in nekatere pogoje za oskrbo s pitno vodo, ki se izvaja kot javna služba, ter za lastno oskrbo s pitno vodo. Uredba o pitni vodi (Uradni list RS, št. 61/23) pa v skladu z Direktivo (EU) 2020/2184 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o kakovosti vode, namenjene za prehrano ljudi (prenovitev) (UL L št. 435 z dne 23. 12. 2020, str. 1) določa zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda z namenom varovanja zdravja ljudi pred škodljivimi učinki zaradi onesnaženja pitne vode, z zagotavljanjem, da je zdravstveno ustrezna in skladna. Po podatkih NLZOH (2023) delež prebivalcev z javno oskrbo s pitno vodo v regiji znaša 98,20%.

Po podatkih monitoringa Ministrstva za zdravje iz Letnega poročila o pitni vodi v letu 2024 (NLZOH) je delež neskladnih vzorcev naslednji:

- brez priprave 9,2 %
- prisotnost kolioformnih bakterij 3,7 %
- prisotnost E. Coli 2,8 %
- prisotnost enterokokov 0,9 %
- prisotnost Clostridium perfringens 0,9 %

V letu 2024 nikjer v Sloveniji ni prišlo do hidričnega izbruha. V zadnjih 10 letih so se na nivoju države pojavili le štirje.

Za varovanje pitne vode, ki se uporablja za javno oskrbo prebivalstva ali je tej oskrbi namenjena v prihodnje, so določena vodovarstvena območja in vodovarstveni režimi. Z omejevanjem posegov na teh območjih se zmanjšuje možnost poslabšanja kakovosti vode. V regiji je vodovarstvo deloma neustrezno urejeno, zato je treba vzpostaviti oziroma dopolniti manjkajoča vodovarstvena območja. V Primorsko-notranjski regiji je trenutno 3.584 ha državnih vodovarstvenih območij in 14.731 ha občinskih vodovarstvenih območij. Število lastnih vodnih zajetij za oskrbo s pitno vodo je 6. Po

podatkih Statističnega urada RS je bilo leta 2024 gospodinjstvom dobavljene 22 m³ vode na prebivalca, kar je manj kot leta 2014, ko je vrednost znašala 33,6 m³ na prebivalca.

Primorsko-notranjska regija je z vidika oskrbe s pitno vodo posebej občutljiva zaradi kraškega značaja prostora, neenakomerne razporeditve vodnih virov, pomena podzemnih voda in prisotnosti strateških vodnih virov. Oskrba s pitno vodo se zagotavlja prek več vodovodnih sistemov, med katerimi so pomembnejši sistemi Postojna–Pivka, Ilirska Bistrica, Cerknica, Stari trg in Bloke. Poseben pomen imata vodna vira Malni in Bistrica, ki se obravnavata kot strateška vodna vira Primorsko-notranjske in sosednje Obalno-kraške regije. Za oba vira je treba zagotoviti trajno varovanje, določitev oziroma dopolnitev vodovarstvenih območij ter režime rabe prostora, ki preprečujejo tveganja za kakovost pitne vode.

Zaradi kraškega prostora je tveganje za onesnaženje vodnih virov povečano, saj se lahko onesnaževala hitro prenašajo skozi prepustna tla, razpoke in podzemne vodne tokove. Zato so dejavnosti na prispevnih območjih vodnih virov, vodovarstvenih območjih, območjih kraških vodonosnikov in v zaledjih izvirov posebej pomembne z vidika varovanja zdravja ljudi.

Potencialni pomembni negativni vplivi:

- Poslabšanje zdravja ljudi zaradi izpostavljenosti prebivalcev obstoječi in/ali povečani prekomerni onesnaženosti pitne vode zaradi zmanjšanja razpoložljivosti pitne vode kot posledici povečane porabe vode, premajhne zmožnosti infrastrukture za oskrbo s pitno vodo, zmanjšanega količinskega stanja vodnih virov, in/ali poslabšanja kakovosti pitne vode kot posledici izvedbe posegov na vodovarstvenih območjih, v bližini vodnih virov brez vodovarstvenega območja, incidentnih onesnaženj in onesnaženj ob večjih nesrečah.
- Poslabšanje kakovosti pitne vode zaradi posegov na vodovarstvenih območjih, v bližini vodnih virov brez vodovarstvenega režima ali zaradi incidentnih onesnaženj,
- Onesnaženje kraških vodonosnikov zaradi neustreznega odvajanja in čiščenja odpadnih voda, prometnih površin, gospodarskih con, turizma, nelegalnih odlagališč ali večjih nesreč,
- Povečanje vodnih izgub v dotrajanih vodovodnih sistemih,
- Tveganje za onesnaženje pitne vode zaradi neustreznega odvajanja in čiščenja odpadnih voda, prometnih površin, gospodarskih con, območij obrambe in nelegalnih odlagališč.

Negativne vplive na varstvo vodnih virov in oskrbo s pitno vodo v regiji lahko povzročijo širjenje poselitve na vodovarstvena območja, povečanje prometa, razvoj industrijskih in gospodarskih con, izvajanje obrambnih dejavnosti ter turistične ureditve, zlasti parkirišča in območja z neurejenim odvajanjem padavinskih in odpadnih voda. Ti posegi lahko vplivajo na onesnaženje tal in posledično podzemnih voda, kar je na kraškem območju posebej problematično. RPP oskrbo s pitno vodo in varstvo vodnih virov obravnava kot eno ključnih razvojnih in varstvenih tem regije. Zagotavlja strateški okvir za zanesljivo in varno oskrbo s pitno vodo, varovanje vodovarstvenih območij, nadgradnjo vodovodnih sistemov, medobčinsko povezovanje infrastrukture, zmanjševanje izgub v vodovodnih omrežjih, zagotavljanje rezervnih vodnih virov ter prilagajanje vodne infrastrukture podnebnim spremembam.

V okviru projekta Vodooskrba slovenske Istre ter Krasa se načrtuje vzpostavitev skupnega sistema oskrbe s pitno vodo s povezavo štirih regionalnih vodovodov, ki jih upravljajo Rižanski vodovod Koper, Kovod Postojna, Kraški vodovod Sežana in Komunala Ilirska Bistrica. Za Primorsko-notranjsko

regijo sta posebej pomembna povezovanje vodovodnih sistemov Postojna–Pivka in Ilirska Bistrica ter vključitev vodnega vira Malni v širši sistem oskrbe.

Nove ureditve se prednostno umeščajo v oskrbna območja javnega vodovodnega omrežja, kjer je zagotovljeno priključevanje na vodovod. Obstoječa vodovodna infrastruktura se zaradi zmanjšanja izgub posodablja in rekonstruira. Izvajajo se tudi ukrepi za zmanjševanje porabe pitne vode, predvsem z varčno rabo v gospodinjstvih in gospodarstvu ter z uporabo meteornih in očiščenih odpadnih voda za tehnološke namene, zalivanje, namakanje, sanitarno vodo in druge ustrezne namene.

RPP določa, da se dejavnosti z nevarnimi emisijami ne umeščajo na vodovarstvena območja ter da se na teh območjih preprečuje intenzivna urbanizacija, širitev gospodarskih con in razvoj dejavnosti, ki bi lahko ogrozile kakovost vodnih virov. Hkrati je treba zagotavljati ustrezno odvajanje in čiščenje odpadnih voda, zlasti na prispevnih območjih pomembnih vodnih virov in kraških vodonosnikov.

Posebno pozornost RPP namenja območju OSVAD Postojna oziroma območju Počka in Bil, ki leži nad kraškim vodonosnikom Javorniki in v neposredni bližini vodnega zajetja Malni. RPP izpostavlja, da je bila povezava med ponori na Počku in izvrom v Malnih dokazana s sledilnim poskusom, zato lahko dejavnosti na območju vadišča neposredno vplivajo na kakovost strateškega vodnega vira. Kraški vodonosnik ima hitro infiltracijo in omejeno sposobnost filtracije, zato se lahko morebitna onesnaževala hitro prenesejo v podzemne vode. RPP kot možna tveganja izpostavlja goriva in naftne derivate, dekontaminacijska sredstva, sulfate in nitrata iz streliva in eksplozivov, težke kovine ter ostanke streliv in eksplozivov. Območje OSVAD Poček je zato z vidika varovanja vodnega vira Malni in oskrbe s pitno vodo izrazito konfliktno. Predvidena sta sprejem programa opustitve rabe v vojaške namene ter sanacija onesnaženih delov vojaškega vadišča. Do izvedbe teh ukrepov je treba zagotavljati stroge omejitve dejavnosti, spremljanje kakovosti podzemnih voda, transparentno poročanje o uporabljenih sredstvih ter ukrepe za preprečevanje incidentnih onesnaženj.

Z RPP so podani pogoji, da se zanesljivost oskrbe s pitno vodo izboljša, če bodo izvedene načrtovane povezave vodovodnih sistemov, zmanjšane vodne izgube, zagotovljeno varovanje strateških vodnih virov ter izboljšano odvajanje in čiščenje odpadnih voda na kraško in vodno občutljivih območjih. Čeprav se bodo potrebe po pitni vodi zaradi načrtovanega razvoja povečale, se ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ki jih RPP že predvideva, ocenjuje, da vpliv na oskrbo s pitno vodo ne bo bistven.

DOSTOPNOST ZELENIH POVRŠIN

Kakovost življenja v veliki meri določa naš življenjski prostor – preplet naravne in grajene okolice, prebivalcev, obiskovalcev ter dejavnosti v lokalnem okolju. Nenehna interakcija med ljudmi in prostorom oblikuje pogoje za vsakdanje delovanje, delo, rekreacijo, počitek in zasebnost. Raziskave potrjujejo, da ima lokalno okolje ključno vlogo pri telesnem, duševnem in socialnem počutju. Dostopnost in vključenost prebivalcev v zelene površine imata ključno vlogo pri izboljšanju kakovosti življenja, saj prispevata k zdravemu življenjskemu slogu, socialni povezanosti in zmanjšanju negativnih učinkov urbanega okolja.

Tako je dostopnost do zelenih površin pomemben dejavnik zdravja ljudi. Zelene površine omogočajo telesno dejavnost, rekreacijo, socialne stike, sprostitev, zmanjševanje stresa, blaženje vročinskih

obremenitev, izboljšanje mikroklima, zadrževanje padavinskih voda in zmanjševanje drugih okoljskih obremenitev. Posebej pomembne so za otroke, starejše, socialno ranljive skupine in prebivalce gosteje pozidanih naselij.

Primorsko-notranjska regija ima zaradi obsežnih gozdov, kraških pojavov, presihajočih jezer, rečnih koridorjev in raznolike kulturne krajine zelo velik potencial za kakovostno bivalno okolje in rekreacijo v naravi. Dostopnost do zelenih površin v regiji je načeloma dobra, predvsem do naravnih zelenih površin (gozdovi, vodni in obvodni prostor). Tudi v urbanih območjih je dostopnost zelenih površin večinoma dobra, vendar mestoma prostorsko neenakomerna, predvsem v gosteje pozidanih delih.

V regiji je delež javno dostopnih površin namenjenih za šport in rekreacijo ter igro otrok 88%. Število javno dostopnih zelenih območij je bilo določeno na podlagi namenske rabe prostora občin v regiji. Pri določevanju so bile upoštevana območja s podrobno namensko rabo (ZV – površine za vrtičkarstvo, ZP – park in ZS – površine za oddih, rekreacijo in šport). V regiji je skupno 58 površin večjih od 0,5 ha (ZP, ZS ali ZV), samo 9 jih ni v oddaljenosti 300 m od poseljenih površin. 4 pa so večje od 20 ha in je v oddaljenost 2 km od poseljenih površin.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- zmanjševanje območij zelenih površin zaradi pozidave
- slabšanje dostopnosti do zelenih površin zaradi prometnih ovir, razpršene gradnje ali neustreznega načrtovanja poselitve,
- fragmentacija zelenega sistema zaradi prometne, energetske ali gospodarske infrastrukture,
- povečanje pritiskov na naravno občutljiva območja zaradi turizma in rekreacije,
- zmanjšanje kakovosti bivanja v urbanih središčih zaradi pomanjkanja urejenih javnih zelenih površin.

RPP zeleni sistem regije obravnava kot pomemben del prostorskega razvoja. Zeleni klini, ekološki koridorji, rečni koridorji, jezera in druge vodne površine tvorijo modro-zeleno infrastrukturo regije. Reka Reka, Pivka, Unica in Cerknjiščica s pritoki predstavljajo osnovno os modro-zelenega sistema. Večje sklenjene gozdne površine imajo pomembno vlogo pri uravnavanju vodnega režima in mikroklima. Zeleni klini prispevajo h kakovosti bivanja, blaženju podnebnih vplivov, izboljšanju klimatskih razmer in ohranjanju krajinske prepoznavnosti.

Ohranjanje povezanega, dostopnega in funkcionalnega zelenega sistema, ki podpira kakovost bivanja, zdravje prebivalcev in podnebno odpornost je eden izmed ključnih ciljev RPP. Ključni ukrepi za doseganje tega cilja so ohranjanje naravnih območij, povezovanje naravnih in urbanih zelenih površin v sklenjen regijski zeleni sistem ter vzpostavljanje ekoloških in krajinskih koridorjev. Posebej je izpostavljeno zagotavljanje in razvoj urbanih zelenih površin ter izboljšanje njihove dostopnosti. Sam cilj in ukrepi RPP vezani na razvoj zelenega sistema bi lahko imeli pozitiven vpliv na dostopnost prebivalcev do zelenih površin.

Pomembni so varni peš in kolesarski dostopi do zelenih površin, povezava zelenih površin z javnimi ustanovami, šolami, vrtci, zdravstvenimi ustanovami, športnimi površinami in stanovanjskimi območji ter zagotavljanje zelenih površin v novih stanovanjskih in gospodarskih ureditvah.

Je pa treba pri tem upoštevati tudi druge razvojne cilje, ki bi lahko bili v konfliktu z razvojem zelenega sistema. Izpostaviti je treba predvsem usmerjanje poselitve v notranji razvoj, kar pomeni zgoščanje poselitve in s tem pritisk na zelene površine v naseljih ter razvoj prometne infrastrukture, ki lahko prepreči povezanost in dostopnost do zelenega sistema.

Tudi na to RPP delno že odgovarja. RPP izpostavlja, da zgoščanje naselij predstavlja pomemben mehanizem za zmanjševanje prostorskih pritiskov, vendar lahko ob neustreznem načrtovanju povečuje toplotno obremenitev in zmanjšuje kakovost bivanja. Zato mora biti zgoščanje prilagojeno podnebnim razmeram, pri čemer se:

- zagotavlja ustrezen delež zelenih in odprtih površin,
- izboljšuje mikroklima (senčenje, prezračevanje),
- usklajuje z zmogljivostjo infrastrukture in javnih storitev.

Javni prostor se celostno preoblikuje v sistem podnebno odpornih površin, pri čemer se:

- vzpostavlja mreža odprtih prostorov ob rekah in potokih kot nosilcev hlajenja in prezračevanja,
- povečuje delež ozelenjenih in prepustnih površin v urbanih središčih,
- razvija povezan sistem javnih odprtih površin kot del zelenega sistema.

RPP konflikta med razvojem prometne infrastrukture (umeščanje novih koridorjev) in zagotavljanjem povezanosti in dostopnosti zelenega sistema ne omenja. RPP je treba dopolniti z usmeritvijo, da je pri umeščanju prometnih koridorjev v prostor treba zagotavljati varen peš/kolesarski prehod do prvih zelenega sistema (gozd, vodni in obvodni prostor, ..).

RPP na področju zelenega sistema lahko pomembno pozitivno vpliva na zdravje ljudi, če bo razvoj poselitve in infrastrukture usklajen z ohranjanjem dostopnih zelenih površin, ekoloških povezav in rekreacijskih poti.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> • Prebivalci, varovani pred okoljskimi tveganji (<i>ReNPVO20–30</i>) 		C
Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01	Pri umeščanju nove prometne infrastrukture oziroma pri nadgradnji obtoječe je treba preveriti variante, ki zmanjšujejo tranzitni in tovorni promet skozi naselja ter ne povečujejo obremenitev stanovanjskih območij z emisijami. Na območjih neposredno ob prometnih koridorjih se preprečuje	Prometna infrastruktura je vir emisij, ki pomembno vplivajo na zdravje ljudi.

	<p>umeščanje novih stanovanjskih in drugih za hrup občutljivih rab, razen kadar je z ukrepi dokazano zagotovljena ustrezna kakovost bivalnega okolja.</p>	
<p>OU02</p>	<p>Preprečiti je treba ustvarjanje novih konfliktnih območij in zagotoviti sanacijo vseh obstoječih konfliktnih območij. Pri načrtovanju novih gospodarskih con in širitvi obstoječih con preprečuje neposreden stik industrijskih, logističnih in proizvodnih dejavnosti s stanovanjskimi območji. Na stikih z bivalnim okoljem so dopustne le dejavnosti z nizkimi vplivi na okolje, kot so poslovne, storitvene, raziskovalne, tehnološke in manjše obrtne dejavnosti. Za vsa obstoječa konfliktna območja se pripravijo sanacijski ukrepi, ki vključujejo zelene varovalne pasove, prometno preureditev, zmanjšanje hrupa in emisij ter postopno prestrukturiranje neustreznih dejavnosti.</p> <p>Prav tako je potrebno zagotoviti, da razvoj novih prometno intenzivnih dejavnosti, gospodarskih con, logističnih centrov in večjih turističnih območij ne bo zaradi povečanega prometa povzročal novih negativnih vplivov na bivalno okolje. Te dejavnosti se lahko razvijajo le ob zagotovljeni neposredni navezavi na regionalno oziroma državno prometno omrežje, brez povečevanja tranzitnega in tovornega prometa skozi stanovanjska območja.</p>	<p>Izvajanje dejavnosti (industrija/proizvodnja, logistika, izkoriščanje mineralnih surovin) v bližini bivalnega okolja je vir emisij, ki pomembno vplivajo na zdravje ljudi.</p>

<p>OU03</p>	<p>Pri umeščanju novih virov EMS je treba zagotoviti zadostne varovalne odmike od stanovanjskih območij, šol, vrtcev, zdravstvenih in varstvenih ustanov. Novi daljnovodi, RTP in telekomunikacijski objekti naj se umeščajo izven strnjenih stanovanjskih območij. Pri obstoječih konfliktnih stikih se načrtuje sanacija z zmanjšanjem izpostavljenosti (premestitve, kabliranje, optimizacija lokacij).</p>	<p>EMS pomembno vpliva na zdravje ljudi.</p>
<p>OU04</p>	<p>Pri umeščanju prometnih koridorjev v prostor je treba zagotavljati varen peš/kolesarski prehod do prvin zelenega sistema (gozd, vodni in obvodni prostor, ...).</p>	<p>Prometni koridorji pomenijo bariero v prostoru, ki lahko onemogoča dostopnost do posameznih delov zelenega sistema.</p>

3.3.2 OKOLJSKI VIDIK: NARAVNE IN DRUGE NESREČE

Okoljski cilj

- Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN)

Okoljski podcilji¹³:

- Preprečevanje naravnih in drugih nesreč ter zmanjšanje njihovih posledic (ZVNDN)
- Zmanjšanje števila nesreč ter preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč (ZVNDN)
- Upoštevanje pogojev in omejitev za izvajanje dejavnosti ali poseganje v prostor na ogroženem območju (NUV III)
- Zmanjšanje poplavne in z njo povezane erozijske ogroženosti ljudi, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja (Poplavna uredba)
- Zmanjšanje izpostavljenosti ljudi, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja drugim naravnim nevarnostim, zlasti erozijskim, plazljivim, plazovitim, požarnim, potresnim in vremensko pogojenim nevarnostim, glede na značilnosti posamezne regije (ZVNDN, NUV III)
- Ohranitev vodnega in obvodnega prostora, potrebnega za poplavne in erozijske procese (NUV III)
- Ohranitev ali vzpostavitev večfunkcionalnih razlivnih območij v okviru regionalnih in lokalnih zelenih sistemov (SPRS 2050)
- Preprečevanje večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje (SEVESO III direktiva)

Na območju regije so naravne in druge nesreče¹⁴ pomemben prostorski omejitveni in razvojni dejavnik. Regija ima zaradi kraškega značaja prostora, obsežnih vodonosnikov, kraških polj in ponornih vodnih sistemov, razpršene poselitve, pomembnih prometnih povezav, obsežnih gozdnih območij ter potresne, žledne, požarne in poplavne ogroženosti posebno potrebo po usklajenem

¹³ Za plazljiva in plazovita območja in območja ogrožena zaradi površinske erozije še niso pripravljene ustrezni podzakonski akti, ki bi podrobneje predpisovali cilje, vendar pa tudi za ta območja veljajo splošni cilji iz zakona o vodah (NUV III).

¹⁴ ZVNDN kot naravne nesreče opredeljuje potres, poplavo, zemeljski plaz, snežni plaz, visok sneg, močan veter, točo, žled, pozebo, sušo, požar v naravnem okolju, množični pojav nalezljive človeške, živalske ali rastlinske bolezni in druge nesreče, ki jih povzročijo naravne sile. Za naravno nesrečo se štejejo tudi neugodne vremenske razmere po predpisih o kmetijstvu in odpravi posledic naravnih nesreč, ki jih povzročijo žled, pozeba, suša, neurje, toča ali živalske in rastlinske bolezni ter rastlinski škodljivci. Druge nesreče so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezov, nesreče, ki jih povzročijo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja.

ZVO-2 naravne in druge nesreče deli na okoljske nesreče in večje nesreče. Okoljska nesreča je nenadzorovan ali nepredviden dogodek, povezan s posegom v okolje, ki ima zaradi obremenitve okolja takoj ali pozneje za posledico neposredno ali posredno ogrožanje življenja ali zdravja ljudi ali kakovosti okolja. Večja nesreča je okoljska nesreča, ki je posledica nenadzorovanih dogodkov pri obratovanju obrata tveganja – SEVESO obrata.

prostorskem načrtovanju, ki preprečuje povečevanje izpostavljenosti ljudi, premoženja, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja naravnim in drugim nesrečam.

Grafični podatki o ogroženih območjih so dostopni na portalu eVode, v Vodnem katastru, v zbirki podatkov ogroženih območij – Zbirka vode ter na portalu OPSI (DRSV, 2025; MJU, 2025).

Izpostavljenost naravnim nesrečam, odpornost prostora ter prostor za poplavne, erozijske in plazovne procese

Na območju regije so že danes prisotna obsežna ogrožena območja (Priloga 63; DRSV, 2025):

- srednja erozijska ogroženost obsega 22 % regije,
- zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja plazov 18 % regije,
- zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov 11 % regije,
- velike, srednje in majhne poplavne nevarnosti po iKRPN 1 % regije.

Del teh območij je že pozidan¹⁵, kar pomeni, da je izpostavljenost ljudi, objektov in infrastrukture ob naravnih nesrečah že obstoječa in se lahko ob nadaljnjih prostorskih posegih povečuje. Površina pozidanih zemljišč znaša na območjih (Priloga 63; DRSV, 2025):

- srednje erozijske ogroženosti 948 ha,
- zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja plazov 723 ha,
- zelo velike, velike in srednje verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov po GeoZS¹⁶ 36 ha,
- velike, srednje in majhne poplavne nevarnosti po iKRPN 57 ha,
- opozorilne karte poplav izven območja veljavnosti iKRPN pa 172 ha.

Po podatkih URSZR (Priloga 66) se v:

- 4. razred ogroženosti zaradi poplav uvršča 1 občina – skupno 3.506 prebivalcev;
- v 5. razred ogroženosti zaradi potresa uvrščajo 3 občine – skupno 42.635 prebivalcev, v 4. razred pa 3 občine – skupno 11.191 prebivalcev;
- v 4. razred ogroženosti zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem uvrščajo 3 občine – skupno 36.918 prebivalcev;
- v 5. razred ogroženosti zaradi žleda uvrščajo 3 občine – skupno 36.918 prebivalcev, v 4. razred pa 3 občine – skupno 16.908 prebivalcev.

Pri suši v 4. in 5. razredu ogroženosti ni občin. Pri poplavah je trend v 4. in 5. razredu padajoč, pri potresih različen, pri požarih v naravnem okolju in na prostem ter žledu pa naraščajoč.

RPP lahko na povečanje izpostavljenosti območja naravnim in drugim nesrečam vpliva predvsem z ukrepi, ki pomenijo širitev stavbnih zemljišč, razvoj stanovanjskih območij, družbene infrastrukture, gospodarskih con, turističnih območij, kmetijstva, energetske, komunalne in prometne infrastrukture. Ti ukrepi so povezani z več strateškimi cilji RPP, zlasti z učinkovito in uravnoteženo poselitvijo (SC1), pravično dostopnostjo do storitev in kakovostjo bivanja (SC2), sodobno, varno in okoljsko vzdržno gospodarsko javno infrastrukturo (SC3), zagotavljanjem stanovanj za vse generacije in skupine (SC4),

¹⁵ Pozidana in sorodna zemljišča (3000) po dejanski rabi tal (DRT).

¹⁶ Pri podatkih GeoZS je treba upoštevati, da podatki niso na voljo za občine Cerknica, Loška dolina, Pivka in Postojna.

razvojem regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo (SC5), trajnostnim in vključujočim razvojem turizma na regionalni ravni (SC6), ohranjanjem in razvojem konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo (SC7) ter varovanjem okolja in ohranjanjem danosti Zelenega Krasa (SC8). Če bi se te ureditve umeščale na poplavna, erozijska, plazljiva, požarno, potresno ali druga ogrožena območja, bi se lahko povečala izpostavljenost ljudi, premoženja, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja naravnim nesrečam ter zmanjšal prostor, potreben za poplavne, erozijske in plazovne procese.

RPP v poglavju Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami oziroma v poglavju Zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (pogl. 5.6.1) poudarja preventivno ravnanje in ukrepe na področju prostorskega načrtovanja, upravljanja z vodami, prevoza nevarnih snovi in gradnje stavb. Primorsko-notranjska regija je zaradi geografske lege, razgibanega reliefa in kraškega sveta izpostavljena tveganjem, kot so poplave kraških polj, požari v naravnem okolju, suše, neurja, plazovi in potresi, pa tudi prometnim in tehnološkim nesrečam. RPP zato poudarja pomen celostnega sistema zaščite, reševanja in pomoči, ki povezuje lokalne, regijske in državne zmogljivosti.

Pozitiven vpliv RPP se kaže v usmeritvah za zmanjševanje poplavne, erozijske, plazljive, požarne, potresne, žledne in sušne ogroženosti ter v krepitvi sistema zaščite in reševanja. RPP med razvojnimi priložnostmi izpostavlja celovito upravljanje s podnebnimi tveganji, izvedbo poplavne varnosti v porečjih Pivke, Reke, Cerknishčice in Ljubljani z naravnimi ukrepi, kot so mokrišča, zadrževalniki in sonaravna nasipna zaščita, ter izdelavo in sprejetje potrebnih HH študij in usmeritev za načrtovanje in izvajanje protipoplavnih ukrepov, zasnovanih na naravi temelječih rešitvah, kot so ohranjanje obrečnih gozdov, travnikov in poplavnih ravnin. RPP poudarja tudi razvoj zeleno-modre infrastrukture za prilagajanje ekstremnim vremenskim razmeram, obnovo mokrišč, presihajočih jezer in vodnih habitatov ter zadrževanje vode.

RPP lahko zato prispeva k zmanjšanju ogroženosti, če se usmeritve za varovanje naravnih poplavnih območij, kraških polj, mokrišč, presihajočih jezer, vodotokov, obrečnih gozdov, travnikov, zadrževalnikov, plazljivih in erozijskih območij ter požarno ogroženih gozdnih območij prenesejo tudi v nadaljnje prostorske akte in izvedbene podlage. To je pomembno zlasti na Cerkniskem, Loškem in Planinskem polju, ob Pivki, Reki, Cerknishčici in Ljubljani, na območjih kraških vodonosnikov ter v gozdnatih in sušnih delih regije, kjer lahko kombinacija požarne, sušne, žledne in prometne dostopnosti pomembno vpliva na obvladovanje nesreč.

Ne glede na navedene usmeritve RPP predvideva nabor prostorskih ureditev, ki bodo lahko zahtevale širitev stavbnih zemljišč ali posege v še nepozidan prostor. Zato se v RPP dopolni usmeritev za racionalno rabo prostora, preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja. Namen ukrepa je zmanjšati obseg novih posegov v prostor, omejiti pritiske na ogrožena, ranljiva in varovana območja ter zagotoviti, da so prostorske ureditve, predvidene za doseganje ciljev RPP, utemeljene z dejanskimi potrebami regije in izvedene po načelu najmanjšega potrebnega posega. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture; nova stavbna zemljišča in novi infrastrukturni koridorji se načrtujejo šele, kadar manj obremenjujoče alternative niso izvedljive.

Pri pripravi HH študij in drugih strokovnih podlag za protipoplavne ukrepe se že v fazi načrtovanja predvidi preveritev vplivov na okolje – zlasti vplivi na vodni in obvodni prostor, naravne razlivne površine, mokrišča, kraška polja, hidromorfološko stanje voda, podzemne vode, naravo, kulturno dediščino, kmetijska zemljišča in krajino. S tem se prepreči načrtovanje rešitev, ki bi bile v nadaljnjih fazah zaradi pomembnih okoljskih vplivov težko izvedljive ali bi zahtevale nesorazmerne omilitvene ukrepe. Zaradi kraškega značaja regije je treba pri ukrepih zadrževanja in odvajanja padavinske vode posebej preveriti tudi vplive na kraške vodonosnike in vire pitne vode.

RPP lahko v okviru razvoja poselitve, stanovanj, družbene infrastrukture, gospodarskih območij, turizma, kmetijstva, prometne, energetske in komunalne infrastrukture vpliva tudi na odpornost prostora ob potresu, žledu, požarih v naravnem okolju, suši, neurjih, kraških poplavih, plazovih in drugih ekstremnih dogodkih. Negativen vpliv bi nastal, če bi se pomembni javni objekti, regijske družbena infrastruktura, območja z večjim številom uporabnikov, prometna vozlišča, turistična območja, gospodarske cone ali pomembna infrastruktura umeščali na lokacije z omejeno dostopnostjo, visoko ogroženostjo ali nizko odpornostjo infrastrukturnih sistemov. Pri tem niso pomembne samo neposredne naravne nevarnosti, temveč tudi možnost sočasnih oziroma verižnih dogodkov, kot so žled in izpad energetskega omrežja, požar in omejena dostopnost območja, suša in pomanjkanje vode za gašenje, neurje in kraško poplavljanje ali potres in prekinitve prometnih povezav.

Zato se pri umeščanju pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture, območij z večjim številom uporabnikov, prometnih vozlišč, turističnih ureditev, gospodarskih con in pomembne infrastrukture poleg tehničnih zahtev preverijo tudi ogroženost območja, evakuacijske možnosti, dostopnost za intervencijo, redundanca oskrbnih sistemov, možnost delovanja infrastrukture ob nesrečah ter vpliv ureditev na širše odtočne, erozijske, plazovne in vodovarstvene razmere.

V RPP se doda ukrep, da se za vse večje nove ureditve in prenove obstoječih območij v izvedbenih prostorskih aktih prostorsko opredelijo rešitve za zadrževanje voda, zmanjševanje hipnega odtoka padavinske vode in ustrezno odvodnjavanje padavinskih voda, pri čemer se na kraških območjih preveri tudi varnost ponikanja z vidika varstva podzemnih voda. Ukrep naj se nanaša zlasti na nova stanovanjska območja, gospodarske cone, območja družbene infrastrukture, turistične, športne in rekreacijske površine, prometne in parkirne površine ter prenove javnih odprtih površin. S tem se zagotovi, da zmanjševanje hipnega odtoka postane dejanska prostorska rešitev pri načrtovanju posameznih ureditev in ne le splošna strateška usmeritev.

Kot priporočilo se pri prenovi pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture in stavb kulturne dediščine doda usmeritev za preveritev njihove potresne odpornosti ter po potrebi predvidi protipotresna sanacija. To priporočilo se nanaša predvsem na obstoječe objekte, pri katerih RPP ne določa neposrednih ukrepov, vendar so pomembni z vidika zagotavljanja varnosti območij, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter zmanjšanja posledic potresa za uporabnike, obiskovalce in okoliški prostor.

Pripravljenost in odzivnost sistema zaščite in reševanja

Na območju regije so opredeljena 4 območja, ki se uporabljajo za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, določena na državni ravni (URSZR, 2023 in 2024):

- skladišče v nekdanji vojašnici Ilirska Bistrica – skladišče (občina Ilirska Bistrica);
- Polhova jama – območje za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev (območje se prikazuje kot območje za potrebe obrambe) (občina Pivka);
- Postojna – skladišče Ljubljanska 60 (občina Postojna);
- Polhova jama – območje za uničevanje neeksplozivnih ubojnih sredstev (območje se prikazuje kot območje za potrebe obrambe) (občina Postojna).

Nova območja po podatkih URSZR (2023 in 2024) niso predvidena.

RPP ima lahko pozitiven vpliv na pripravljenost in odzivnost sistema zaščite in reševanja. V okviru varovanja okolja in ohranjanja danosti Zelenega Krasa predvideva okrepitev dejavnosti zaščite in reševanja, izboljšanje opremljenosti in sposobnosti regije za obvladovanje naravnih nesreč in kriznih razmer ter vzpostavitev oziroma krepitev centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji (SC8; pogl. 5.6). RPP v poglavju zaščite in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami poudarja, da se za uspešno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči načrtujejo in uporabljajo območja, namenjena delovanju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter zagotavljajo možnosti za razvoj teh območij.

Pozitiven vpliv se kaže kot boljša prostorska pokritost sistema zaščite in reševanja, hitrejša ukrepanje, boljša logistična podpora, večja povezanost lokalnih, regijskih in državnih zmogljivosti ter večja sposobnost regije za odziv na kraške poplave, požare v naravnem okolju, sušo, žled, potrese, prometne in tehnološke nesreče. To je pomembno zlasti zaradi kraškega značaja prostora, razpršene poselitve, občutljivih vodonosnikov, obsežnih gozdnih območij, pomembnih prometnih koridorjev ter delov regije z omejeno dostopnostjo.

Za zagotovitev dejanske izvedljivosti ukrepov se že na ravni RPP za predvidene prostorske ureditve sistema zaščite in reševanja jasno opredeli, ali gre za ureditve, ki so že predvidene z veljavnimi oziroma pripravljenimi prostorskimi ali projektnimi podlagami in imajo znano lokacijo, ali pa gre za nove prostorske potrebe, ki jih uvaja RPP. Pri načrtovanju nacionalnega oziroma regijskega centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se lokacija, obseg in funkcija uskladijo z URSZR oziroma pristojnimi službami, saj mora biti ureditev skladna z dejanskimi potrebami sistema zaščite in reševanja ter z državnimi, regijskimi in občinskimi načrti zaščite in reševanja. Pri tem se preveri prostorska razpoložljivost in izvedljivost opredeljenih lokacij ter navede, ali je ureditev mogoča na obstoječih stavbnih zemljiščih, na še nepozidanih stavbnih zemljiščih ali pa bi zahtevala širitev stavbnih zemljišč na kmetijska oziroma gozdna zemljišča. Kadar gre za novo ureditev, za katero lokacija še ni potrjena oziroma prostorska izvedljivost ni izkazana, se v RPP opredelijo alternativne lokacije oziroma prilagoditve zasnove.

Tveganje za druge nesreče in nesreče z nevarnimi snovmi

Z vidika drugih nesreč so pomembni predvsem SEVESO obrati, IED dejavnosti, industrijska in gospodarska območja, pomembnejši cestni in železniški koridorji, objekti za ravnanje z odpadki,

energetska in komunalna infrastruktura, prometni koridorji, po katerih poteka prevoz nevarnih snovi, ter območja, povezana z obrambo in uničevanjem neeksplozivnih ubojnih sredstev.

Na območju regije se nahaja 1 SEVESO obrat večjega tveganja za okolje (Priloga 67) in 9 IED dejavnosti oziroma naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Priloga 68).

Regija se po podatkih URSZR uvršča v 5. razred ogroženosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi in v 2. razred ogroženosti zaradi jedrske in radiološke nesreče. V 5. razred ogroženosti zaradi nesreč z nevarnimi snovmi zaradi stacionarnih obratov po Uredbi SEVESO in IED se uvršča 1 občina – skupno 13.255 prebivalcev. Zaradi prevoza nevarnih snovi po cestah, železnici in v letalstvu se v 4. razred ogroženosti uvrščajo 4 občine – skupno 48.766 prebivalcev (Priloga 69; URSZR, 2024). Podatki o varnostnih pasovih SEVESO obratov niso razpoložljivi.

RPP lahko na tveganje za druge nesreče vpliva predvsem prek razvoja regionalnih gospodarskih območij, novih in razširjenih con ter logističnih dejavnosti (SC5), razvoja prometne in energetske infrastrukture, vključno s cestami, železnico in plinovodom (SC3), razvoja turizma in drugih dejavnosti v prostoru (SC6), varovanja okolja in ohranjanja danosti Zelenega Krasa (SC8) ter usmeritev za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (pogl. 5.6.1). RPP v poglavju 5.6.1 določa, da se na karti prikažejo lokacije SEVESO objektov, njihove lokacije in varovalne pasove pa se upošteva pri umeščanju drugih dejavnosti.

Negativen vpliv bi nastal, če bi se dejavnosti z večjim tveganjem umeščale brez ustreznih odmikov, varnostnih pasov, omejitev v prostoru in intervencijske dostopnosti. Tveganje se lahko poveča tudi v obratni smeri, če se v bližino obstoječega SEVESO obrata, IED dejavnosti, območij ravnanja z odpadki, logističnih območij ali koridorjev prevoza nevarnih snovi umeščajo nova poselitvena območja, družbena infrastruktura, turistična območja, območja z večjo koncentracijo ljudi ali druge ranljive rabe prostora. Vpliv je lahko neposreden pri umeščanju novih tveganih dejavnosti, posreden zaradi sprememb prometnih tokov in logistike ter kumulativen zaradi združevanja industrijskih, prometnih, energetskih, komunalnih in odpadkovnih dejavnosti v istih prostorskih koridorjih. Zaradi kraškega značaja regije je lahko pomemben tudi vpliv morebitnih razlitij ali nenadzorovanih emisij na kraške vodonosnike in vire pitne vode.

V RPP se z namenom preprečitve povečanja tveganja opredelijo lokacije in varnostni pasovi obstoječega SEVESO obrata. Določijo se območja oziroma cone, primerne oziroma neprimerne za umeščanje SEVESO obratov, IED dejavnosti, ravnanja z odpadki in drugih dejavnosti z večjim tveganjem, skupaj z merili za oddaljenost od naselij, vodovarstvenih območij, poplavnih območij in občutljivih okoljskih receptorjev. RPP se dopolni z usmeritvami za obvladovanje drugih nesreč, zlasti nesreč z nevarnimi snovmi, industrijskih nesreč, nesreč pri ravnanju z odpadki, nesreč na energetski in komunalni infrastrukturi, nesreč pri prevozu nevarnih snovi ter nesreč, povezanih z neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi. Določijo se tudi pogoji za koridorje prevoza nevarnih snovi in za krizno dostopnost.

Ker področna zakonodaja del zahtev podrobno ureja šele na ravni izvedbenega prostorskega načrtovanja, projektiranja, dovoljevanja in obratovanja, je naloga RPP predvsem, da že na strateški ravni prepreči usmerjanje novih ureditev na očitno neprimerna ali ogrožena območja, opredeli prostorske pogoje za zmanjševanje tveganj ter zagotovi, da se vodnogospodarski, varnostni, gradbenotehnični, okoljski in intervencijski vidiki prenesejo v nadaljnje prostorske akte in projektne rešitve. RPP vsebuje pomembne usmeritve za zmanjševanje izpostavljenosti poplavi, erozijski, plazljivi, požarni, potresni, žledni in sušni ogroženosti, ohranjanje naravnih poplavnih območij, mokrišč, presihajočih jezer, kraških polj in vodnih habitatov, zadrževanje vode, zmanjševanje hipnega odtoka, prilagajanje poselitve in infrastrukture tveganjem ter krepitev sistema zaščite in reševanja. Pozitiven vpliv je posebej izražen pri izboljšanju pripravljenosti in odzivnosti sistema zaščite in reševanja ter pri krepitvi odpornosti kraškega prostora, kjer so zaradi občutljivih vodonosnikov, razpršene poselitve, gozdnatosti in pomembnih prometnih koridorjev posledice nesreč lahko prostorsko in okoljsko izrazite. Obenem pa RPP predvideva nabor razvojnih in infrastrukturnih ureditev, ki lahko ob neustreznem umeščanju povečajo izpostavljenost naravnim in drugim nesrečam, zmanjšajo odpornost prostora ali povečajo tveganje za nesreče z nevarnimi snovmi, zlasti tam, kjer bi lahko bile prizadete kraške podzemne vode in viri pitne vode. Ob upoštevanju predlaganih omilitvenih ukrepov in priporočil je vpliv RPP na okoljski vidik naravne in druge nesreče ocenjen kot nebitven ob izvedbi omilitvenih ukrepov (C).

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – varstvo ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) 	ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>	
Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> OU01 Racionalizacija prostorskih ureditev in preverjanje dejanskih potreb. V RPP se pri širitvah stanovanjskih in gospodarskih con ter drugih prostorskih ureditvah, vključno s protipoplavnimi ukrepi, jasno opredeli, ali gre za uporabo obstoječih nepozidanih stavbnih zemljišč ali za širitev stavbnih zemljišč na kmetijska oziroma gozdna zemljišča. Pri konkretnih regijskih projektih se navede, ali gre za že predviden projekt z znano lokacijo oziroma pripravljeno dokumentacijo ali za novo prostorsko potrebo, ki jo uvaja RPP. 	Ukrep je potreben zaradi obsega prostorskih ureditev, ki jih predvideva RPP in lahko povečajo pritisk na ogrožena, ranljiva in varovana območja. Z njim se omogoči bolj realna presoja vplivov posameznih ukrepov RPP ter prepreči vključevanje projektov, za katere prostorska izvedljivost ni izkazana. Ukrep je izvedljiv z dopolnitvijo opisov ukrepov in regijskih projektov v RPP.

<ul style="list-style-type: none"> • OU02 	<p>Preverjanje alternativ, združevanje posegov in faznost izvajanja.</p> <p>V RPP se dopolni usmeritev za preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja prostorskih ureditev. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture.</p>	<p>Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na ogrožena območja ter posege v kmetijska in gozdna zemljišča. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU03 	<p>Vključitev okoljskih vidikov v HH študije in druge strokovne podlage za protipoplavne ukrepe.</p> <p>Pri pripravi HH študij in drugih strokovnih podlag za protipoplavne ukrepe se že v fazi načrtovanja predvidi preveritev vplivov na okolje, zlasti na vodni in obvodni prostor, naravne razlivne površine, mokrišča, kraška polja, hidromorfološko stanje voda, podzemne vode, naravo, kulturno dediščino, kmetijska zemljišča in krajino.</p>	<p>Ukrep preprečuje načrtovanje protipoplavnih rešitev, ki bi bile v nadaljnjih fazah zaradi pomembnih okoljskih vplivov težko izvedljive ali bi zahtevale nesorazmerne omilitvene ukrepe. Zaradi kraškega značaja regije je posebej pomembno, da se pri načrtovanju ukrepov preverijo tudi vplivi na kraške vodonosnike, ponikanje, izvire in vire pitne vode. Izvedljiv je z dopolnitvijo usmeritev RPP za pripravo strokovnih podlag in nadaljnjih projektnih rešitev.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU04 	<p>Preverjanje prostorske ranljivosti pri umeščanju pomembnih objektov in infrastrukture.</p> <p>Pri umeščanju kritične infrastrukture, pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture, območij z večjim številom uporabnikov, prometnih vozlišč in gospodarskih con se poleg tehničnih zahtev preverijo prostorska ranljivost, evakuacijske možnosti, intervencijska dostopnost, redundanca oskrbnih sistemov in možnost delovanja ob sočasnih tveganjih.</p>	<p>Ukrep zmanjšuje možnost, da bi se pomembne funkcije umeščale na lokacije z visoko ogroženostjo, slabo dostopnostjo ali nizko odpornostjo infrastrukturnih sistemov. Izvedljiv je z dopolnitvijo usmeritev RPP in prenosom zahteve v nadaljnje prostorske akte.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU05 	<p>Prostorska opredelitev rešitev za zadrževanje voda, zmanjševanje hipnega odtoka in varno odvodnjavanje.</p> <p>V RPP se doda ukrep, da se za vse večje nove ureditve in prenove obstoječih območij v izvedbenih prostorskih aktih prostorsko</p>	<p>Ukrep zagotavlja, da zmanjševanje hipnega odtoka ne ostane le strateška usmeritev, temveč postane dejanska prostorska rešitev pri načrtovanju posameznih ureditev. V regiji je posebej pomemben zaradi kraškega odtoka, ponikanja,</p>

	<p>opredelijo rešitve za zadrževanje voda, zmanjševanje hipnega odtoka padavinske vode in ustrezno odvodnjavanje padavinskih voda. Na kraških območjih se predvidi tudi preveritev varnosti ponikanja z vidika varstva podzemnih voda. Ukrep naj se nanaša zlasti na nova stanovanjska območja, gospodarske cone, območja družbene infrastrukture, turistične, športne in rekreacijske površine, prometne in parkirne površine ter prenove javnih odprtih površin.</p>	<p>občutljivih vodonosnikov, kraških polj, presihajočih jezer in poplavne dinamike. Izvedljiv je z dopolnitvijo RPP in prenosom v izvedbene prostorske akte.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU06 	<p>Opredelitev varnostnih pasov in območij za dejavnosti z večjim tveganjem.</p> <p>V RPP se opredelijo oziroma pri pristojnih službah preverijo varnostni pasovi obstoječega SEVESO obrata. Določijo se območja oziroma cone, primerne oziroma neprimerne za umeščanje SEVESO obratov, IED dejavnosti, ravnanja z odpadki in drugih dejavnosti z večjim tveganjem, skupaj z merili za oddaljenost od naselij, vodovarstvenih območij, poplavnih območij in občutljivih okoljskih receptorjev.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi preprečevanja povečanja tveganja za nesreče z nevarnimi snovmi ter zaradi preprečevanja umeščanja ranljivih rab prostora v območja povečane ogroženosti. Zaradi kraškega značaja regije je pomembno tudi preprečevanje tveganj za kraške podzemne vode in vire pitne vode. Izvedljiv je z dopolnitvijo kartografskih in tekstualnih usmeritev RPP ter preveritvijo podatkov pri pristojnih nosilcih urejanja prostora.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU07 	<p>Dopolnitev usmeritev za obvladovanje drugih nesreč.</p> <p>RPP se dopolni z usmeritvami za obvladovanje nesreč z nevarnimi snovmi, industrijskih nesreč, nesreč pri ravnanju z odpadki, nesreč na energetske in komunalni infrastrukturi, nesreč pri prevozu nevarnih snovi ter nesreč, povezanih z neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi. Določijo se tudi pogoji za koridorje prevoza nevarnih snovi in za krizno dostopnost.</p>	<p>Ukrep dopolnjuje RPP tam, kjer obravnava drugih nesreč ni dovolj konkretizirana. Pomemben je zaradi SEVESO in IED dejavnosti, pomembnih prometnih koridorjev, obrambe, kraškega značaja prostora ter možnosti vplivov nesreč na vode, tla, naravo, poselitev in infrastrukturo. Izvedljiv je z dopolnitvijo poglavja o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter z navezavo na gospodarske, prometne, energetske, komunalne, odpadkovne in obrambne ureditve.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P01 	<p>Preveritev potresne odpornosti pomembnih obstoječih objektov.</p> <p>Pri prenovi pomembnih javnih objektov, regijske družbene infrastrukture in stavb</p>	<p>Priporočilo se nanaša na obstoječe objekte, pri katerih RPP ne določa neposrednih ukrepov, vendar so pomembni z vidika zagotavljanja</p>

	<p>kulturne dediščine se preveri njihova potresna odpornost ter po potrebi predvidi protipotresna sanacija.</p>	<p>varnosti območij, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter zmanjšanja posledic potresa za uporabnike, obiskovalce in okoliški prostor. Izvedljivo je v okviru prenov, projektiranja in investicijskega načrtovanja.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • P02 	<p>Preverjanje izvedljivosti lokacij sistema zaščite in reševanja.</p> <p>Že na ravni RPP se za predvidene prostorske ureditve sistema zaščite in reševanja opredeli, ali gre za ureditve z že znano lokacijo in pripravljeno dokumentacijo ali za nove prostorske potrebe, ki jih uvaja RPP. Pri načrtovanju nacionalnega oziroma regijskega centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se lokacija, obseg in funkcija uskladijo z URSZR oziroma pristojnimi službami. Kadar izvedljivosti predvidenih lokacij ni mogoče izkazati, se v RPP opredelijo alternativne lokacije oziroma prilagoditve zasnove.</p>	<p>Priporočilo zmanjšuje tveganje, da bi RPP vključeval ukrepe, ki jih v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja ne bi bilo mogoče izvesti ali bi zahtevali nesorazmerne posege v prostor. Izvedljivo je z dopolnitvijo opisa regijskih projektov, preveritvijo prostorske razpoložljivosti lokacij in uskladitvijo z dejanskimi potrebami sistema zaščite in reševanja.</p>

3.3.3 OKOLJSKI VIDIK: PRILAGAJANJE PODNEBNIM SPREMEBAM

Okoljski cilj

- Dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

/

Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb

Podnebne spremembe niso samo okoljski ampak tudi ekonomski problem. Ekstremni vremenski, hidrološki in podnebni pojavi (npr. neurja, poplave, vročinski valovi, suše) povzročajo gospodarsko škodo.

Skupna škoda v obdobju 1980-2021 je v Sloveniji znaša približno 3.848 milijonov €. V obdobju 1980-2020 je bila skupna škoda približno 3.747 milijonov €. Trendi kažejo, da škoda raste zaradi posledic podnebnih sprememb in s tem povzroča povečano ranljivost gospodarstva. Kmetijstvo je identificiran kot eden izmed najbolj ranljivih sektorjev na posledice podnebnih sprememb (senzitivnost,

izpostavljenost). Poleg kmetijstva je prav tako izpostavljen sektor gozdarstvo, turizem ter infrastruktura (ekstremni vremenski dogodki).

Brez prilagoditvenih ukrepov lahko pričakujemo, da se bodo izgube še povečevale. Pričakujemo lahko več ekstremnih dogodkov, več izpostavljenega premoženja in infrastrukture ter večjo ranljivost.

Ranljivost na podnebne spremembe

Ranljivost pomeni, koliko je sistem (naravni ali človeški) občutljiv na učinke podnebnih sprememb in koliko ima sposobnost prilagoditve.

Podnebne spremembe v Sloveniji so že opazne, saj se povprečna temperatura zraka na letni ravni dviguje hitreje od globalnega povprečja. Analize kažejo, da se je povprečna temperatura od druge polovice 20. stoletja povečala za približno 2°C, kar Slovenijo uvršča med bolj ranljive glede na vplive podnebnih sprememb. Prav tako so vremenski ekstremi, kot so vročinski valovi, suše in močne padavine, vse pogostejši in intenzivnejši, kar znatno vpliva na naravno okolje in gospodarstvo (ARSO, 2018).

Ranljivost na podnebne spremembe se spremlja posredno skozi kazalce izpostavljenosti (število prebivalcev, ki živijo na ogroženih območjih, površina pozidanih območij na ogroženih območjih), občutljivosti (površina kmetijskih površin, površina gozdov, kakovost površinskih in podzemnih vod, zdravja ljudi) ter stopnjo prilagajanja (izobraženost prebivalstva, ukrepi zaščite pred nevarnostmi/nesrečami, strategije prilagajanja). Kazalci so opredeljeni v ostalih poglavjih v OP.

Opis varovanih, varstvenih in degradiranih območij

- Poplavna območja (Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE)). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (MNVP, 2023).
- Erozijska, plazljiva in plazovita območja določena na podlagi Zakona o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US in 78/23 – ZUNPEOVE). Grafični podatki so na voljo na eVode, Vodni kataster (MNVP, 2023).

Plan v pretežni meri prispeva k povečanju odpornosti regije na posledice podnebnih sprememb. Največji pozitivni vplivi so povezani z usmerjanjem prostorskega razvoja v obstoječa urbana središča, ohranjanjem gozdov, kmetijskih zemljišč in drugih naravnih površin ter razvojem zelene infrastrukture. Takšne usmeritve zmanjšujejo pritiske na naravne vire, omejujejo širjenje poselitve na ranljiva območja in omogočajo učinkovitejše prilagajanje prostora na prihodnje podnebne spremembe.

Ohranjanje vodnih in obvodnih prostorov, naravnih retenzijskih območij, gozdov ter drugih ekosistemov prispeva k zmanjševanju poplavne ogroženosti, povečanju zadrževanja vode v krajini ter

zmanjševanju posledic sušnih obdobj. Hkrati varovanje narave in krajine krepi ekosistemske storitve, ki predstavljajo enega ključnih mehanizmov naravnega prilagajanja na podnebne spremembe.

RPP lahko poveča izpostavljenost naravnim in drugim nesrečam predvsem prek širjenja stavbnih zemljišč ter razvoja stanovanjskih, gospodarskih, turističnih in infrastrukturnih območij. Takšni posegi so povezani z več strateškimi cilji RPP. Z umeščanjem na poplavna, erozijska, plazljiva ali druga ogrožena območja, se poveča izpostavljenost ljudi, premoženja, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja ter zmanjšali prostor za naravne procese.

Nova poselitev, javne dejavnosti, gospodarske cone in ključna infrastruktura se praviloma ne umeščajo na območja s povečano stopnjo ogroženosti zaradi poplav, plazov, erozije, požarov v naravnem okolju, industrijskih nesreč ali drugih tveganj. Na območjih, kjer ogroženost že obstaja, se spodbuja postopno zmanjševanje izpostavljenosti z različnimi prilagoditvenimi ukrepi, sanacijo območij, izboljšanjem odpornosti objektov in infrastrukture ter omejevanjem nadaljnega povečevanja škodnega potenciala.

Poseben poudarek je namenjen kritični infrastrukturi. Prometni, energetski, vodovodni, komunikacijski in zdravstveni sistemi se načrtujejo tako, da lahko delujejo tudi v času izrednih dogodkov. Predvidene so nadomestne povezave, intervencijski dostopi in druge rešitve, ki povečujejo robustnost in zanesljivost delovanja sistemov v kriznih razmerah.

RPP uvaja tudi načelo preverjanja kumulativnih tveganj. Pri večjih prostorskih ureditvah je treba upoštevati možnost sočasnega pojavljanja različnih tveganj, na primer prepletanja poplavne nevarnosti, prometa nevarnih snovi, industrijskih dejavnosti, požarne ogroženosti, vodovarstvenih območij in vplivov podnebnih sprememb.

RPP na področju okoljskih ciljev (Izziv 5) zasleduje celovit pristop, ki temelji na varovanju vodnih virov, ohranjanju naravnih ekosistemov in krajine, prilagajanju na podnebne spremembe ter zagotavljanju trajnostne rabe naravnih virov. Poseben poudarek je namenjen ohranjanju funkcij kraškega prostora zlasti na območjih Cerkniskega polja, Planinskega polja, Loškega polja, razvoju zelene infrastrukture, preprečevanju zaraščanja kulturne krajine ter krepitvi lokalne prehranske samooskrbe preko ohranjanja konkurenčnega kmetijstva.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Dosežena manjša izpostavljenost vplivom podnebnih sprememb, občutljivost in ranljivost ter povečana odpornost in prilagoditvene sposobnosti družbe (<i>ReNPVO20–30</i>) 	ocenjujemo kot nebitven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).

Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:

Omilitven ukrep		Utemeljitev in izvedljivost
<ul style="list-style-type: none"> • OU01 	<p>Racionalizacija prostorskih ureditev in preverjanje dejanskih potreb.</p> <p>V RPP se pri širitvah stanovanjskih in gospodarskih con ter drugih prostorskih ureditvah, vključno s protipoplavnimi ukrepi, jasno opredeli, ali gre za uporabo obstoječih nepozidanih stavbnih zemljišč ali za širitev stavbnih zemljišč na kmetijska oziroma gozdna zemljišča. Pri konkretnih regijskih projektih se navede, ali gre za že predviden projekt z znano lokacijo oziroma pripravljeno dokumentacijo ali za novo prostorsko potrebo, ki jo uvaja RPP.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi obsega prostorskih ureditev, ki jih predvideva RPP in lahko povečajo pritisk na ogrožena, ranljiva in varovana območja. Z njim se omogoči bolj realna presoja vplivov posameznih ukrepov RPP ter prepreči vključevanje projektov, za katere prostorska izvedljivost ni izkazana. Ukrep je izvedljiv z dopolnitvijo opisov ukrepov in regijskih projektov v RPP.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU02 	<p>Preverjanje alternativ, združevanje posegov in faznost izvajanja.</p> <p>V RPP se dopolni usmeritev za preverjanje dejanskih potreb, proučitev alternativ, združevanje posegov, usmerjanje umeščanja in faznost izvajanja prostorskih ureditev. Prednostno se uporabijo obstoječe prostorske rezerve, funkcionalno degradirana območja, obstoječi infrastrukturni koridorji in možnosti optimizacije obstoječe infrastrukture.</p>	<p>Ukrep zmanjšuje tveganje za nepotrebne posege v prostor, širitve na ogrožena območja ter posege v kmetijska in gozdna zemljišča. Izvedljiv je kot dopolnitev splošnih usmeritev RPP in kot merilo za nadaljnje načrtovanje ukrepov v izvedbenih prostorskih aktih.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU03 	<p>Vključitev okoljskih vidikov v HH študije in druge strokovne podlage za protipoplavne ukrepe.</p> <p>Pri pripravi HH študij in drugih strokovnih podlag za protipoplavne ukrepe se že v fazi načrtovanja predvidi preveritev vplivov na okolje, zlasti na vodni in obvodni prostor, naravne razlivne površine, mokrišča, kraška polja, hidromorfološko stanje voda, podzemne vode, naravo, kulturno dediščino, kmetijska zemljišča in krajino.</p>	<p>Ukrep preprečuje načrtovanje protipoplavnih rešitev, ki bi bile v nadaljnjih fazah zaradi pomembnih okoljskih vplivov težko izvedljive ali bi zahtevale nesorazmerne omilitvene ukrepe. Izvedljiv je z dopolnitvijo usmeritev RPP za pripravo strokovnih podlag in nadaljnjih projektnih rešitev.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • OU04 	<p>Prostorska opredelitev rešitev za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje padavinskega odtoka.</p> <p>V RPP se doda ukrep, da se za vse večje nove ureditve in prenove obstoječih območij v izvedbenih prostorskih aktih prostorsko opredelijo rešitve za zadrževanje, ponikanje in upočasnjevanje padavinskega odtoka. Ukrep naj se nanaša zlasti na nova stanovanjska območja, gospodarske cone, območja družbene infrastrukture, turistične, športne in rekreacijske površine, prometne in parkirne površine ter prenove javnih odprtih površin.</p>	<p>Ukrep zagotavlja, da zmanjševanje hipnega odtoka ne ostane le strateška usmeritev, temveč postane dejanska prostorska rešitev pri načrtovanju posameznih ureditev. Izvedljiv je z dopolnitvijo RPP in obveznim prenosom v izvedbene prostorske akte.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • OU05 	<p>Na območjih novih razvojnih ureditev je treba zagotavljati ukrepe za zmanjševanje učinkov urbanih toplotnih otokov. Prednostno se načrtuje in ohranja zelena in modro-zelena infrastruktura, vključno z drevoredi, zelenimi koridorji, parkovnimi površinami, ozelenjenimi parkirišči, zelenimi strehami in fasadami ter površinami za ponikanje in zadrževanje padavinske vode. Pri urejanju javnih površin se zagotavlja zadostno senčenje, povečuje delež vegetacijskih površin in zmanjšuje delež neprepustnih ter toplotno akumulativnih površin. Prostorske ureditve naj prispevajo k izboljšanju mikroklimatskih razmer, zmanjševanju pregrevanja naselij ter povečanju odpornosti prebivalcev na vročinske valove.</p>	<p>Ukrep zagotavlja, ugodnejše klimatske razmere in pozitivno vpliva tudi na počutje in zdravje ljudi.. Izvedljiv je z dopolnitvijo RPP in obveznim prenosom v izvedbene prostorske akte.</p>

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.4 PODROČJE VARSTVA OKOLJA: ZAGOTAVLJANJE KAKOVOSTNEGA ŽIVLJENJSKEGA OKOLJA

Na področju zagotavljanja kakovostnega življenjskega okolja so z vidika varstva okolja pomembni sledeči okoljski vidiki oz. se glede na lastnosti plana zasledujejo sledeči relevantni okoljski cilji, ki izhajajo iz *Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30)*, *Zakona o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1)* in *Zakona o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (MEKVAD)*¹⁷:

Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline

- Celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja) (*ZVKD-1*)

Nesnovna kulturna dediščina

- Celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine

Krajina

- Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (*ReNPVO20–30, MEKK*)

¹⁷ Oznake v okroglih oklepajih () se nanašajo na oznake strateških okoljskih dokumentov ali zakonodaje.

3.4.1 OKOLJSKI VIDIK: NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA IN ARHEOLOŠKE OSTALINE

Okoljski cilj

- Celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja) (ZVKD-1)

Okoljski podcilji:

- Nepremična kulturna dediščina:
 - Omogočanje dostopa do dediščine ali do informacij o njej (ZVKD-1)
 - Preprečevanje škodljivih vplivov na dediščino (ZVKD-1)
 - Povečanje splošnega družbenega pomena, ki ga ima dediščina za skupnost in posameznike zaradi svojega kulturnega, vzgojnega, razvojnega, verskega, simbolnega in identifikacijskega potenciala (ZVKD-1)
- Arheološke ostaline:
 - Prepoznavanje arheološke dediščine in ostalin, izvajanje varstvenih ukrepov ter celostno ohranjanje arheološke dediščine in ostalin (MEKVAD)

Na območju regije se pojavlja 1146 enot kulturne dediščine v skupnem obsegu 11.036 ha.

Glede na režim kulturne dediščine je po obsegu največ območij dediščine, sledijo območja arheološke dediščine ter vplivna območja dediščine. Po številu prav tako prevladujejo enote dediščine, sledijo spomeniki, arheološka najdišča ter vplivna območja dediščine.

Potencialni pomembni negativni vplivi

- Spreminjanje materije, videza objektov, zakrivanje vedut, podrejanje dominant, rušitev prostorskih razmerij ali zgodovinske umeščenosti v prostor, prenehanje uporabe enot nepremične KD – vplivi, ki jih povzročata ne vzdrževanje in predvsem neprimerni posegi v enote KD ter v njihove varovane vrednote, v primeru arheološke dediščine pa tudi posegi v zemeljske plasti na območja kjer arheološke ostaline v preteklosti še niso bile poškodovane.
- Vplivi na spoznavanje in doživljanje kulturne dediščine kot posledica načrtovanja vsebin, ki omogočajo njeno doživljanje, posledično tudi izobraževanje in ozaveščanje o nje.

RPP kulturno dediščino obravnava kot pomemben sestavni del prostorskega razvoja regije ter kot ključen element ohranjanja prepoznavnosti krajine, identitete prostora in kakovosti bivalnega okolja. Kulturna dediščina je v planu povezana z razvojem poselitve, turizma, podeželja, krajine in zelenega sistema ter se obravnava skupaj z naravnimi danostmi.

RPP poudarja, da je treba varovati območja in objekte kulturne dediščine ter jih vključevati v prostorski razvoj na način, ki ohranja njihove prostorske, vsebinske, oblikovne in vizualne značilnosti. Kulturna dediščina je del širšega sistema varstva prostora, ki vključuje tudi krajinsko identiteto, mozaično kulturno krajino, naselbinske vzorce, tradicionalno arhitekturo, kraške pojave, mokrišča, presihajoča jezera in obsežne gozdne komplekse.

Posebna pozornost je namenjena ohranjanju naselbinske dediščine in značilne strukture naselij. Razvoj naselij je zato treba usmerjati tako, da se ohranjajo značilni naselbinski vzorci, tradicionalna stavbna tipologija, robovi naselij, vedute in prostorski orientirji.

RPP izpostavlja tudi pomen ohranjanja kulturne krajine, ki je v Primorsko-notranjski regiji posebej povezana s kraškimi polji, Pivško kotlino, Cerkniskim in Loškim poljem, Brkini, Bloško planoto ter širšim območjem Snežnika, Javornikov in Nanosa. Kulturna krajina se ohranja predvsem z vzdrževanjem kmetijske rabe, drobne parcelne strukture, mejic, travniških habitatov, pašnikov, domačij, kozolcev, cerkva, znamenj in arheološke dediščine ter s preprečevanjem zaraščanja odprtih krajinskih območij.

Pri umeščanju nove infrastrukture, gospodarskih con, turističnih ureditev in drugih razvojnih posegov je treba upoštevati vplive na kulturno dediščino, krajinsko prepoznavnost in vedute. Posegi naj se načrtujejo tako, da ne povzročajo razvrednotenja kulturno pomembnih območij, fragmentacije kulturne krajine ali izgube značilnih prostorskih razmerij med naselji, odprto krajino in naravnimi prvinami.

RPP kulturno dediščino prepoznava tudi kot pomemben razvojni potencial, zlasti za trajnostni, butični in doživljajski turizem. Pomembne turistične in kulturne točke, kot so Postojnska jama, Cerknisko jezero, Rakov Škocjan, Notranjski park, Park Pivška presihajoča jezera, grad Snežnik, Križna jama, Notranjski muzej Postojna in Park vojaške zgodovine Pivka, prispevajo k prepoznavnosti regije in omogočajo povezovanje naravne in kulturne dediščine v širšo turistično ponudbo.

RPP poudarja potrebo po usklajevanju prostorskega razvoja z varstvenimi režimi kulturne dediščine ter z varstvom krajinskih in naravnih vrednot. Novi posegi se morajo prilagajati obstoječim varovanim območjem in ne smejo povzročati njihovega razvrednotenja. Posebej pomembno je celostno varovanje kulturne dediščine, dediščinskih in izjemnih krajin, silhuet naselij, domačij, kozolcev, cerkva, znamenj, arheološke dediščine ter značilnih vedut in prostorskih orientirjev.

Nepremična kulturna dediščina je v RPP ustrezno obravnavana tako kot razvojni potencial kot tudi kot varstvena kategorija. Prostorski razvoj regije bo na kulturno dediščino lahko imel vpliv, zlasti zaradi razvoja poselitve, prometne in gospodarske infrastrukture ter turizma, vendar ob upoštevanju usmeritev RPP za varstvo kulturne dediščine, ohranjanje krajinske prepoznavnosti, varovanje naselbinskih vzorcev in usklajevanje posegov z varstvenimi režimi bistvenih negativnih vplivov ni pričakovati. Novi omilitveni ukrepi niso potrebni.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:	
Okoljski cilj	Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Celostno ohranjanje nepremične kulturne dediščine (zagotavljanje nadaljnega obstoja in obogatitve dediščine, njenega vzdrževanja, prenove, uporabe in oživljanja) (ZVKD-1) 	C

Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:

	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01	/	/

3.4.2 OKOLJSKI VIDIK: NESNOVNA KULTURNA DEDIŠČINA

Okoljski cilj

- Celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine

Nesnovna kulturna dediščina so nesnovne dobrine, kot so prakse, predstavitve, izrazi, znanja, veščine, in z njimi povezani premičnine in kulturni prostori, kjer se ta dediščina predstavlja ali izraža in jih skupnosti, skupine in včasih tudi posamezniki prenašajo iz roda v rod in jih nenehno poustvarjajo kot odziv na svoje okolje, naravo in zgodovino.

Na območju regije je registriranih 14 enot nesnovne dediščine in sicer s področij: izdelovanje drevakov, izdelovanje suhorskih pirhov, priprava poprtnikov, škoromatija, suhozidna gradnja, vrbiške šeme in zeliščarstvo.

Potencialni pomembni vpliv

- v homogenizaciji prostora, fragmentaciji tradicionalnih povezav, zmanjševanje lokalnih posebnosti življenjskih praks, turistična preobrazba lokalnih kulturnih praks (izguba izvornega pomena kulturnih praks, sezonska transformacija lokalnega življenja).

RPP Primorsko-notranjske regije nesnovne kulturne dediščine ne obravnava kot samostojne kategorije, jo pa posredno vključuje v razvoj turistične ponudbe, ohranjanje kulturne krajine, identitete prostora in avtentičnosti regije. Turistični razvoj se opira na naravno in kulturno dediščino Zelenega krasa ter na ohranjene prostorske in kulturne vzorce, ki odražajo tudi elemente nesnovne dediščine, kot so tradicionalna raba prostora, lokalna znanja, kmetijske in gozdarske prakse, kulinarika, prireditve ter kulturna identiteta posameznih območij.

Nesnovna kulturna dediščina je v regiji posebej povezana s podeželsko poselitvijo, mozaično kulturno krajino, ekstenzivnim kmetovanjem, pašništvom, rabo gozdov, lokalno prehrano, tradicionalnimi obrtni in skupnostnimi praksami. Ohranjanje teh vsebin je odvisno tudi od prostorskih pogojev, kot so ohranjena kmetijska zemljišča, domačije, vaška jedra in podobno.

Prostorski razvoj, kot ga usmerja RPP, lahko na nesnovno kulturno dediščino vpliva posredno prek sprememb v kulturni krajini, poselitvenih vzorcih in rabi prostora. Ključni vplivi se lahko kažejo v zgoščevanju poselitve, razvoju prometne in gospodarske infrastrukture, širitvi gospodarskih con ter intenzifikaciji turističnih dejavnosti. Takšni procesi lahko vodijo v oslabitev tradicionalnih življenjskih praks, zmanjšanje prostorskih pogojev za njihovo izvajanje, homogenizacijo prostora in zmanjšanje avtentičnosti lokalnih kulturnih vzorcev.

Za ohranjanje nesnovne kulturne dediščine bi bilo RPP smiselno dopolniti z dodatnimi omilitvenimi ukrepi. Ti naj vključujejo prepoznavanje in varovanje nosilcev nesnovne dediščine, ohranjanje

prostorskih pogojev za izvajanje tradicionalnih praks, spodbujanje kulturnih, skupnostnih in lokalnih dejavnosti ter preprečevanje prekomerne komercializacije kulturnih vsebin, zlasti na turistično bolj obiskanih območjih.

Posebno pozornost je treba nameniti območjem, kjer so nesnovne prakse neposredno povezane z rabo prostora, kulturno krajino, kmetijstvom, gozdarstvom, rokodelstvom, kulinariko, prireditvami in turistično ponudbo. Dodatno bi bilo smiselno vzpostaviti sistem spremljanja sprememb v izvajanju nesnovne kulturne dediščine v prostoru, da bi se lahko pravočasno zaznali negativni vplivi prostorskega razvoja in oblikovali ustrezni odzivi.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Celostno ohranjanje nesnovne kulturne dediščine 		C
<p>Poleg pogojev, ki so že vključeni v RPP na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:</p>		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01	<p>V RPP je treba vključiti identifikacijo in varovanje nosilcev nesnovne dediščine, zagotoviti ohranjanje prostorskih pogojev za izvajanje tradicionalnih praks, kjer se daje prednost kulturnim in skupostnim dejavnostim ter preprečuje prekomerna komercializacija kulturnih vsebin. Dodatno je treba zagotoviti sistem spremljanja sprememb v izvajanju nesnovne dediščine v prostoru.</p>	<p>Prostorski razvoj, kot ga usmerja RPP, lahko posredno negativno vpliva na nesnovno kulturno dediščino preko sprememb v kulturni krajini in poselitvenih vzorcih. Ključni vplivi se kažejo v zgoščevanju poselitve, razvoju prometne in gospodarske infrastrukture ter intenzifikaciji turističnih dejavnosti, kar lahko vodi v oslabitev tradicionalnih življenjskih praks, homogenizacijo prostora in zmanjšanje avtentičnosti lokalnih kulturnih vzorcev.</p>

3.4.3 OKOLJSKI VIDIK: KRAJINA

Okoljski cilj

- Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (*ReNPVO20–30, MEKK*)

Okoljski podcilji:

- Ohranjeno stanje izjemnih krajin, območij nacionalne prepoznavnosti ter prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajin (*MEKK*)

Prepoznavnost krajine oblikujejo: vidna in doživljajska kakovost krajinskega območja, reliefne oblike in smeri prostora, način ujemanja med morfološkimi in tipološkimi značilnostmi krajine in raba prostora, sestavljenost, kompleksnost in pričevalnost krajinske zgradbe, kakovost umeščenosti grajenih oziroma ustvarjenih struktur ter zgodovinski ali simbolni pomen posameznih delov ali celote, tako naravnih kot kulturnih. Na krajinsko prepoznavnost negativno vplivajo zlasti nesanirani antropogeni posegi, kot so površinski kopi mineralnih surovin na ravnini ali pobočju, razgaljene površine in spremenjeni vodotoki, vidno izpostavljene stavbe ali grajeni objekti neustreznih oblik, stanja ali umeščenosti ter neustrezna raba na robovih naselij, javna razsvetljava zunaj naselij (in v naseljih) neustreznih dimenzij in obsega ter neustrezna raba na robovih naselij ali zanemarjene površine, na primer zaradi nelegalnega odmetavanja ali puščanje zemeljskih izkopov v okolju (Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50), 2023).

Kot krajinska območja s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni so v regiji opredeljene krajinske podenote (UL BF, CRP V5-2135: Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija, 2024): Cerknjsko polje, Planinsko polje, Nanos, Snežnik in Javorniki, v majhnem obsegu pa na območje regije posegata tudi podenoti Osrednje Vipavske doline in Vipavska brda ter Divaško-Senožeški Kras. Ta območja skupaj obsegajo 51.894 ha oziroma 36 % območja regije.

Izjemna krajina je naravna ali kulturna krajina, ki izkazuje visoko prizoriščno vrednost kot odraz ene ali več edinstvenih oziroma neponovljivih lastnosti: svojevrstne zgradbe, edinstvene rabe tal, posebnega naselbinskega vzorca ali izjemnih naravnih prvin in je kot taka prepoznavna na ravni Slovenije (Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50), 2023).

Na območju regije se pojavljajo tri izjemne krajine in sicer Strmica (manjše kraško polje), Planinsko polje ter Cerknjsko jezero. Skupaj obsegajo 3.170 ha oziroma 2,2 % območja regije.

Na območjih s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni in na območjih izjemnih krajin po dejanski rabi prevladuje gozd (81,5 %), kmetijskih zemljišč je 16,5 %, pozidanih pa 1,2 %.

Potencialni pomembni negativni vplivi:

Zaradi (neustreznega) prostorskega umeščanja naselij, območij dejavnosti in infrastrukture lahko pride do naslednjih vplivov na krajino:

- na lastnosti in prepoznavnost krajine,
- spreminjanja krajinske pestrosti, krajinske slike in kakovosti krajine,
- sprememb pogledov na prostorske dominante,

- negativnih vplivov na ohranjanje izjemnih krajin in območij simbolnega pomena ter
- fragmentacija krajine (predvsem zaradi neustreznega umeščanja linijske infrastrukture).

RPP krajino obravnava kot enega temeljnih nosilcev prostorskega razvoja, identitete in kakovosti življenjskega okolja. Usmeritve temeljijo na ohranjanju in krepitvi krajinske prepoznavnosti regije, ki izhaja iz izrazitega prepleta kraškega sveta, presihajočih jezer, kraških polj, mokrišč, obsežnih gozdov Snežnika, Javornikov in Nanosa, flišnih Brkinov, kmetijske krajine ter značilnih podeželskih naselbinskih vzorcev.

Ključni poudarek RPP je na vzpostavitvi in ohranjanju povezanega krajinskega in zelenega sistema, ki vključuje naravne, kmetijske, gozdne, vodne in naselbinske krajinske prvine ter zagotavlja njihovo funkcionalno povezanost.

RPP posebej izpostavlja varovanje krajinsko najvrednejših in okoljsko občutljivih območij, med njimi Cerkniškega polja, Planinskega polja, Pivške kotline, Loškega polja, Bloške planote, Brkinov ter širših območij Snežnika, Javornikov in Nanosa. Pomembna so tudi območja zavarovane narave in Natura 2000, zlasti Notranjski regijski park, Krajinski park Pivška presihajoča jezera, Regijski park Snežnik v nastajanju ter drugi prostori, kjer se prepletajo naravne, kulturne in krajinske vrednote. Na teh območjih je treba ohranjati visoko stopnjo naravne ohranjenosti, mozaično krajinsko strukturo, značilne vzorce rabe tal, vedute in panoramske poglede.

Hkrati RPP usmerja prostorski razvoj v krepitev središč, notranji razvoj naselij, zgoščevanje poselitve in prenovo obstoječih urbanih oziroma razvrednotenih območij. Tak pristop prispeva k zmanjšanju širjenja pozidave v odprto krajino, vendar lahko na lokalni ravni povzroča pritiske na zelene, odprte in krajinske strukture znotraj naselij. Zato je treba razvoj naselij usklajevati z ohranjanjem njihovega merila, robov naselij, krajinskega okvira, arhitekturne prepoznavnosti ter odprtega prostora med naselji.

Razvoj prometne, energetske in gospodarske infrastrukture predstavlja enega glavnih dejavnikov sprememb v krajini. Načrtovane prometne povezave, nadgradnje infrastrukture, širitev gospodarskih con, pridobivanje mineralnih surovin in druge večje prostorske ureditve lahko povzročajo fragmentacijo krajine, prekinjanje ekoloških in krajinskih koridorjev, spremembe vedut ter razvrednotenje občutljivih območij. Pri njihovem umeščanju je zato treba preverjati variantne rešitve, upoštevati krajinsko prepoznavnost in izbirati rešitve z najmanjšimi vplivi na prostor.

Turizem je v RPP močno vezan na krajinske vrednote, saj regija svojo prepoznavnost gradi na naravnih in kulturnih dediščinah. Turistični razvoj je treba usmerjati tako, da ne povzroča degradacije občutljivih območij, preobremenitve krajine, izgube avtentičnosti ali zmanjšanja doživljajske vrednosti prostora.

RPP daje prednost ohranjanju krajinske strukture in identitete regije ter na strateški ravni določa usmeritve, ki krajino varujejo. Kljub temu razvojni pritiski, zlasti prometna infrastruktura, gospodarske cone, turistična intenzifikacija, urbanizacija in zaraščanje kmetijskih zemljišč, ostajajo ključni dejavniki sprememb v krajini. Na izvedbeni ravni bo zato treba zagotoviti, da se vplivi na krajino v okviru nadaljnjih prostorskih aktov in okoljskih presoj obravnavajo enakovredno z vplivi na druge segmente okolja. Ker za krajino trenutno ni posebej določenega nosilca urejanja prostora, ki bi sistematično sodeloval v postopkih okoljskih presoj, je še toliko pomembneje, da se krajinske vsebine vključijo v strokovne podlage, variantna preverjanja in merila za umeščanje prostorskih ureditev.

Opredelitev ocene vpliva

Vpliv ugotovljenih posledic izvedbe plana na uresničevanje okoljskega cilja:		
Okoljski cilj		Ocena
<ul style="list-style-type: none"> Ohranjeno stanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti (<i>ReNPVO20–30, MEKK</i>) 		C
Poleg pogojev, ki so že vključeni v <i>RPP</i> na podlagi zahtev NUP ali nadrejenih aktov, so v okviru CPVO na podlagi mnenja NUP predlagani sledeči dodatni omilitveni ukrepi in predlagana sledeča priporočila:		
	Omilitven ukrep	Utemeljitev in izvedljivost
OU01	Na izvedbeni ravni pa bo treba zagotoviti, da se vplivi na krajino v okviru okoljskih presoj prostorskih aktov obravnavajo enakovredno z vplivi na druge segmente okolja.	Trenutno za vplive na krajino ni odgovornega nosilca urejanja prostora, ki bi sodeloval v postopkih okoljskih presoj.

4 SKLEPNA OCENA, ALTERNATIVNE REŠITVE IN SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

4.1 SKLEPNA OCENA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

4.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

4.3 SPREMLJANJE STANJA OKOLJA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

5 OPOZORILO O CELOVITOSTI

Okoljsko poročilo (faza osnutek) je pripravljeno na verzijo Regionalni prostorski plan za Primorsko-notranjsko razvojno regijo (maj, 2026).

Proces priprave RPP se v Sloveniji izvaja prvič in istočasno za vse regije. To pomeni, da še ni usklajenega pristopa niti pri pripravi RPP, niti pri presoji ter pripravi smernic. Tako izdelava RPP kot izdelava OP potekata sočasno, ob časovni stiski vseh deležnikov. Zato v procesu nastajanja prve generacije RPP prihaja do slabše dodelanosti nekaterih vsebin. Prav tako se posamezne procesne zahteve in usmeritve spreminjajo tekom priprave RPP, kar izdelovalcem RPP in OP prinaša težave pri organizaciji in kakovosti dela, usklajevanju drugih pogodbenih razmerij in končno pri doseganju zastavljenih rokov.

Vključenim deležnikom ni povsem jasna vloga RPP v celotnem sistemu prostorskega načrtovanja v Sloveniji. Predvsem se odpira vprašanje odnosa RPP do OPN, saj ti že veljajo in opredeljujejo nekatere regionalno pomembne vsebine, po drugi strani pa imajo nekatere občine velike rezerve v nepozidanih stavbnih zemljiščih, ki jih ob upoštevanju ciljev o ničelni pozidavi do leta 2050 verjetno ne bodo v celoti izkoristile. Zato bi bilo prostorski razvoj nekaterih območij smiselno ponovno premisliti oziroma preoblikovati. Trenutno RPP te problematike ne obravnava.

Do oddaje osnutka okoljskega poročila nismo prejeli potrditve Poročila o vsebinjenju, ki je bilo na Sektor za strateške presoje posredovano oktobra 2025. Svoje komentarje na vsebinjenje je podalo le Ministrstvo za kulturo, ki je s tem prispevalo k boljšem vrednotenju in vključenosti kulturne dediščine v RPP. Ostali sektorji se žal na vsebinjenje niso odzvali.

Kratka časovnica priprave RPP in pomanjkljivo pripravljene strokovne podlage se kažejo tudi v vsebini pripravljenih RPP. Ključni sektorji pri pripravi strokovnih podlag in RPP niso dali potrebnega doprinosa k oblikovanju strateških vsebin. Problemska analiza je šibka, zato ni jasno, kako predlagane rešitve odgovarjajo na trenutno problematiko regije. Načrtovani cilji in razvojne iniciative (npr. cestne povezave, nova industrijska območja, stanovanjska območja,...) so pomanjkljivo utemeljeni. Razvojne alternative niso predlagane, cilji so pomanjkljivo opredeljeni, prav tako niso določene prioritete ukrepov. Ker gre za strateški dokument, bi bilo smiselno cilje jasneje in bolj konkretno opredeliti. Prevelika splošnost ciljev in ukrepov bo namreč pomenila, da jih naslednji fazi ne bomo mogli okoljsko vrednotiti, saj pogosto ne bo jasno, kaj plan dejansko načrtuje.

Premalo pozornosti je posvečene prenovi degradiranih območij, prenovi in prestrukturiranju nefunkcionalnih območij, ter aktiviranju obstoječega stavbnega fonda, ki trenutno nima funkcije oziroma se ne uporablja ter infrastrukturi za zaščito in reševanje (npr. heliporti).

OPREDELITEV RAZVOJNIH POTREB S STRANI NOSILCEV UREJANJA PROSTORA

V postopku priprave Izhodišč za Regionalni prostorski plan za Primorsko-notranjsko razvojno regijo (februar, 2025) so bile prejeta izhodišča oz. razvojne potrebe s strani sledečih, z vidika varstva okolja relevantnih, nosilcev urejanja prostora (NUP):

- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (MOPE) (št. 35400-303/2023-2570-370 z dne 16. 1. 2025) – Priprava prve generacije regionalnih prostorskih planov - osnutki Izhodišč za

pripravo regionalnih prostorskih planov – odziv Direktorata za okolje – tla, ravnanje z odpadki, degradirano okolje, kakovost zraka;

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) (št. 350-11/2024/15 z dne 10. 1. 2025) – Pripombe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano na osnutek regionalnih prostorskih planov – kmetijska zemljišča;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) – področje gozdarstva in lovstva (št. 3500-10/2025/2 z dne 28. 1. 2025) – Pripombe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Direktorata za gozdarstvo in lovstvo na osnutek regionalnih prostorskih planov - gozd;
- Direkcija Republike Slovenije za vode (DRSV) (z dne 9. 12. 2024) – Razvojne prioritete s področja upravljanja z vodami;
- Zavod Republike Slovenije za varstvo narave (ZRSVN), Območna enota Celje (št. 3563-0011/2025-2 z dne 10. 1. 2025) – Strokovno mnenje na osnutek Izhodišč za pripravo regionalnih prostorskih planov;
- Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo – Direktorat za podnebne politike (MOPE) (mail 28. 1. 2024) – podnebne spremembe;
- Ministrstvo za zdravje (MZ) (št. 900-326/2024-9 z dne 29. 11. 2024) – Priprava prve generacije RPP – Zaposilo o dodatnih razvojnih prioritetah in strokovnih podlagah resorjev – odgovor
- Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) (št. 350-47/2024-3 (256) z dne 28. 11. 2024) – Izhodišča za pripravo regionalnih prostorskih planov s stališča javnega zdravja;
- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (št. 350-61/2021-12 - DGZR z dne 03. 10. 2023, dopolnitev 29. 11. 2024) – Izdelava obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane;
- Ministrstvo za kulturo (MK) (št. 350-1/2021-3340-147 z dne 16. 12. 2025) – Razvojne prioritete s področja kulture za pripravo regionalnih prostorskih planov.

MNENJE O USTREZNOSTI OKOLJSKEGA POROČILA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

JAVNA RAZGRNITEV

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

6 VIRI IN LITERATURA

6.1 VIRI

- ARSO, 2015. Ocena tveganja za sušo. Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje (številka: 35901 - 27 / 2015 – 2, datum: 21. oktober 2015). URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSO/Ocene-tveganja-za-suso/Ocena_tveganja_za_suso.pdf
- ARSO, 2025. Atlas okolja. Agencija Republike Slovenije za okolje. URL: https://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- DRSV, 2024. Razvojne prioritete s področja upravljanja z vodami. Direkcija Republike Slovenije za vode (z dne 9. 12. 2024)
- DRSV, 2025. e-Vode. Direkcija Republike Slovenije za vode, Ministrstvo za naravne vire in prostor. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php>
- UL BF, CRP V5-2135: Prenova Regionalne razdelitve krajinskih tipov in izjemnih krajin v Sloveniji ter njihova digitalizacija, 2024
- MOPE, 2025a. Register obratov SEVESO (obrati manjšega in večjega tveganja za okolje). Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (zadnja sprememba: 7. 5. 2025) URL: <https://www.gov.si/podrocja/okolje-in-prostor/okolje/onesnazenje-okolja/register-obratov-seveso-obrati-manjsega-in-vecjega-tveganja-za-okolje/>
- MOPE, 2025b. Register upravljavcev in izdanih IED okoljevarstvenih dovoljenj. Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (zadnja sprememba: 27. 3. 2025) URL: <https://www.gov.si teme/industrijsko-onesnazevanje/register-upravljavcev-in-izdanih-ied-okoljevarstvenih-dovoljenj/>
- NIJZ, 2024. Izhodišča za pripravo regionalnih prostorskih planov s stališča javnega zdravja. Nacionalni inštitut za javno zdravje. Številka 350-47/2024-3 (256) z dne 28. 11. 2024.
- NUV III, 2023. Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023–2027 in Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2023–2027. Ministrstvo za naravne vire in prostor. URL: <https://www.gov.si teme/nacrt-upravljanja-voda-na-vodnih-obmocjih/>
- Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023–2028. URL: <https://natura2000.gov.si/natura-2000/life-ip-natura-si/pun-2023-2028/>
- SURS, 2025. Podatkovna baza SiStat. Statistični urad RS. URL: <https://pxweb.stat.si/SiStat/sl>
- URSZR, 2016. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi poplav. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 8420-4/2015-58-DGZR, Datum: 5. 12. 2016) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_poplave.pdf
- URSZR, 2018a. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi potresov. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 842-9/2012-73 - DGZR, Datum: 7. 6. 2018) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_potres.pdf
- URSZR, 2018b. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi žleda. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 842-11/2017-4 - DGZR, Datum: 19. 10. 2018) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_zled.pdf

- URSZR, 2021. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi nesreče z nevarnimi snovmi. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 8420-5/2020-20 - DGZR, Datum: 16. 06. 2021) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_nevarne_snovi.docx
- URSZR, 2023 in 2024. Izdelava obveznih strokovnih podlag za regionalne prostorske plane. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo. Številka 350-61/2021-12 - DGZR z dne 03. 10. 2023, dopolnitev 29. 11. 2024
- URSZR, 2023. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi požarov v naravnem okolju in na prostem. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 842-11/2017-4 - DGZR, Datum: 19. 10. 2018) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_zled.pdf
- URSZR, 2023a. Ocena ogroženosti Republike Slovenije zaradi jedrske in radiološke nesreče. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (Številka: 8420-1/2022-260 - DGZR, Datum: 08. 11. 2023) URL: https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/URSZR/Datoteke/Ocene-ogrozenosti/ocena_ogrozenosti_jedrska_radioloska.pdf
- URSZR, 2024. Ocene ogroženosti zaradi naravnih in drugih nesreč. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ministrstvo za obrambo (zadnja sprememba: 1. 8. 2024) URL: <https://www.gov.si teme/ocene-ogrozenosti-zaradi-naravnih-in-drugih-nesrec/>
- ZGS, 2025. Pregledovalnik podatkov o gozdovih. Zavod za gozdove Slovenije. URL: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>
- ZGS, 2025a. Gozdnogospodarsko načrtovanje. Zavod za gozdove Slovenije URL: <https://www.zgs.si/delovna-podrocja/gozdnogospodarsko-nacrtovanje/izdelava-gozdnogospodarskih-nacrtov/>

6.2 ZAKONSKE OSNOVE

- Pravno-informacijski sistem Republike Slovenije – PISRS. URL: <https://pisrs.si/>
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20).
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)
- Resolucija o Strategiji prostorskega razvoja Slovenije 2050 (ReSPR50), 2023
- Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18, 59/19 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o merilih za določitev najmanjše razdalje med obratom in območji, kjer se zadržuje večje število ljudi, ter infrastrukturo (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25)
- Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Uradni list RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)
- Uredba o pogojih in omejitvah za poseganje v prostor ter za izvajanje dejavnosti na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 34/25)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)

- Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Uradni list RS, št. 68/22)
- Zakon o gozdovih (ZG) (Uradni list RS, št. 30/93, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06 – ORZG40, 110/07, 106/10, 63/13, 101/13 – ZDavNepr, 17/14, 22/14 – odl. US, 24/15, 9/16 – ZGGLRS, 77/16 in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ) (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10)
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD) (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 7/99)
- Zakon o uvajanju naprav za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije (ZUNPEOVE) (Uradni list RS, št. 78/23 in 95/24)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE)
- Zakon o varstvu okolja (ZVO-2) (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV in 56/25 – PoZ)
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (ZVNDN) (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10, 21/18 – ZNOrg in 117/22)
- Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN PRIMORSKO-NOTRANJSKE RAZVOJNE REGIJE

FAZA: DODATEK ZA PRESOJO VPLIVOV NA VAROVANA
OBMOČJA – OSNUTEK

LJUBLJANA, 19. 6. 2026

Naročnik: RRA Zeleni Kras d.o.o.
Prečna ulica 1
6257 Pivka

Odgovorni predstavnik naročnika: Boštjan Požar

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Matjaž Harmel

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Leon Kobetič

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Vodja projekta priprave dodatka: Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.	Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.	Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.	Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.	Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.	Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.	Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.	Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Pija Lapajne, mag. geog.	
Peter Kastelic, mag. geog.	

Projekt: Celovita presoja vplivov na okolje za Regionalni prostorski plan Primorsko-Notranjske razvojne regije

Faza: Dodatek za presojo vplivov na varovana območja – osnutek

Številka pogodbe: P44/2025

Številka projekta: 442/2025

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | regionalni prostorski plan | stanje okolja | okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 19. 6. 2026

NETEHNIČNI POVZETEK

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

SEZNAM KRATIC

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DRSV	Direkcija Republike Slovenije za vode
DRT	dejanska raba tal
EPO	ekološko pomembno območje
EUP	enota urejanja prostora
FZ	faktor zazidanosti
GM	gradbena meja
GNN	gozdnogospodarski načrt
GURS	Geodetska uprava Republike Slovenije
IED	dejavnosti in naprave, ki povzročajo industrijske emisije
MEKVAD	Zakon o ratifikaciji Evropska konvencija o varstvu arheološke dediščine
MJU	Ministrstvo za javno upravo
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MNVP	Ministrstvo za naravne vire in prostor
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MOPE	Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo
MORS	Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
MZ	Ministrstvo za zdravje
NIJZ	Nacionalni inštitut za javno zdravje
NRP	namenska raba prostora
NUP	nosilci urejanja prostora
NUV	Načrt upravljanja z vodami
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OPN	občinski prostorski načrt
OPSI	Odprti podatki Slovenije
OVE	obnovljivi viri energije
PM	parkirna mesta
PNRP	podrobna namenska raba
ReNPVO20–30	Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030
RRA	Regionalna razvojna agencija
RPP	Regionalni prostorski plan
SD	spremembe in dopolnitve
SEVESO	obrati manjšega in večjega tveganja za okolje
TGP	toplogredni plin
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
VTPodV	vodna telesa podzemnih voda
VTPV	vodnih teles površinskih voda
VVO	vodovarstvena območja
ZG	Zakon o gozdovih
ZGS	Zavod za gozdove Slovenije
ZKZ	Zakon o kmetijskih zemljiščih
ZON	Zakon o hranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZV	Zakon o vodah
ZVO	Zakon o varstvu okolja
ZVKD	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZVNDN	Zakon o varstvu pred naravnimi nesrečami
ZZRS	Zavod za ribištvo Slovenije
ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CPVO	celovita presoja vplivov na okolje
DOPPS	Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije
DUDDS	dopolnilni ukrepi za doseganje dobrega stanja
DPN	državni prostorski načrt
DRVS	Direkcija Republike Slovenije za vode

EPO	ekološko pomembna območja
EK	Evropska komisija
EKP	Evropska kohezijska politika
EU	European Union (Evropska Unija)
HE	hidroelektrarna
HT	habitatni tip
ID	identiteta
KP	krajinski park
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NEPN	Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt
NUV	Načrt opravljanja voda
NVDP	naravne vrednote državnega pomena
NVLP	naravne vrednote lokalnega pomena
NZPO	Načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti
OPN	občinski prostorski načrt
OPPN	občinski podrobni prostorski načrt
OU	omilitven ukrep
OVE	obnovljivi viri energije
POV	posebna varstvena območja
POO	posebna ohranitvena območja
pPOO	potencialna posebna ohranitvena območja
PU	program upravljanja
PUN	Program upravljanja območij Natura 2000
PVO	presoja vplivov na okolje
RS	Republika Slovenija
VVO	vodovarstvena območja
VO	vodno območje
VTPV	vodna telesa površinskih voda
VTPodV	vodna telesa podzemnih voda
WFS	spletna objektna storitev za izdajanje okoljskih prostorskih podatkov
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave
ZV	Zakon o vodah
ZVKD	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZVO	Zakon o varstvu okolja

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

KAZALO VSEBINE

1	Ime in kratek opis plana	8
1.1	Cilji in opis plana	8
	Podatki o planu oz. s planom načrtovanem posegu v naravo	12
1.2	Območje plana	12
1.3	Določitve namenske rabe prostora	12
1.4	Predvideno obdobje izvajanja plana	12
1.5	Potrebe po naravnih virih	12
1.6	Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi	12
2	Podatki o varovanem območju	13
2.1	Varstveni cilji varovanega območja in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območij	13
2.1.1	Splošni cilji varstva narave, varovanih območij in območij s posebnim varstvenim statusom	13
2.1.2	Cilji varstva varovanih območij	14
2.2	Prikaz varstvenih, varovanih, zavarovanih, degradiranih in drugih območij	16
2.2.1	Varovana območja	16
2.2.2	Zavarovana območja in območja predlagana za zavarovanje	16
2.2.3	Območja Natura 2000	16
2.2.4	Druga območja s posebnim varstvenim režimom	16
2.3	Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih	18
2.4	Podatki o pridobitvi naravovarstvenih smernic oz. strokovnih podlag in stopnja upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov	20
2.4.1	Naravovarstvene smernice	20
2.5	Prikaz območij dejanske rabe prostora	20
2.6	Vrste in habitatni tipi, za katere je natura območje določeno, vključno s podatki, navedenimi v standardnem obrazcu za podatke o natura območju	21
2.7	Morebitni načrti za upravljanje območja in usmeritve, ki izhajajo iz njih	21
2.8	Opis izhodiščnega stanja	22
2.9	Ključne značilnosti habitatov ali vrst na varovanem območju	27
2.9.1	Podatki o sezonskih vplivih in vplivih naravnih motenj (suš, poplav) na kjučne habitate ali vrste na območju	27
3	Podatki o ugotovljenih vplivih (trajnih in začasnih) in njihovi presoji	30
3.1	Opredelitev ugotovljenih vplivov plana ali s planom načrtovanega posega v naravo na varstvene cilje posameznih varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s kumulativnimi vplivi ...	30
3.2	Alternativne rešitve	34
3.3	Razlaga o možnostih omilitve škodljivih vplivov z navedbo ustreznih omilitvenih ukrepov in razlogi za konkreten izbor omilitvenega ukrepa	35
3.4	Navedbe morebitnih načrtovanih ali obravnavanih pobud za ohranjanje narave, ki lahko vplivajo na bodoče stanje območja	37
4	Navedbe o virih podatkov oz. načinu njihove pridobitve in uporabljenih metodah napovedovanja vpliva in presoj	39
4.1	Zakonske osnove	39
4.2	Viri	40
4.2.1	Literatura	40
4.3	Metode	42
5	Navedbe o izdelovalcih in morebitnih podizvajalcih dodatka za presojo sprejemljivosti	43
5.1	Izdelovalec poročila	43

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah	13
Preglednica 2: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij.....	15
Preglednica 4: Stanje ohranjenosti taksonov rib (ZRSVN, 2019b).....	23
Preglednica 5: Številčnost in populacijski trendi nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v obdobju 2013–2018 (ZRSVN, 2019b).....	25
Preglednica 5: Omilitveni ukrepi.....	35
Preglednica 6: Priporočila	36

SPLOŠNO

Predmeten dodatek je del *Okoljskega poročila, ki se nanaša na izvedbo celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) za regionalni prostorski plan Primorsko-Notranjske razvojne regije*. Gre za osnutek načrta, ki bo v nadaljnjih fazah usklajevan še predmet sprememb in dopolnitev.

S strateškim dokumentom RPP, sestavljenim iz tekstualnega, grafičnega dela in prilog, se za petnajst do dvajsetletno obdobje opredeli dolgoročne usmeritve prostorskega razvoja. Določene so cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije, usmeritve za prostorski razvoj regije, zasnova prostorskega razvoja regije in spremljanje uspešnosti izvajanja regionalnega prostorskega plana. Priloge tekstualnemu delu RPP so: izhodišča za pripravo RPP, analiza stanja po izbranih področjih za razvojno regijo ter druge uporabljene strokovne podlage (Analiza stanja v prostoru in določitev razvojnih potreb in usmeritev za razvoj poselitve, razvoja v krajini in gospodarske javne infrastrukture, Urbanistična zasnova, Krajinska zasnova, itd.).

Priprava okoljskega poročila temelji na javno dostopnih podatkih, smernicah in mnenjih nosilcev urejanja prostora (NUP), posredovane dokumentacije s strani izdelovalca RPP in delno na podlagi terenskega ogleda.

Izhodišča za pripravo okoljskega poročila oz. okoljska izhodišča so pravni režimi, omejitve, okviri, pogoji in druge podlage za doseganje okoljskih ciljev na področju varstva okolja, ohranjanja narave, varstva naravnih virov in kulturne dediščine, ki so v skladu s predpisi s področja varstva okolja določene kot obvezna podlaga za pripravo planov. V okviru priprave predmetnega okoljskega poročila okoljska izhodišča izhajajo iz:

- nacionalnih zakonov in na njihovi podlagi izdanih podzakonskih aktov,
- državnih ali občinskih prostorskih in drugih aktov,
- strateških dokumentov na državni, regionalni in lokalni ravni,
- pridobljenih prvih mnenj in smernic nosilcev urejanja prostor,
- preteklih in sedanjih problemov na obravnavanem območju.

V okoljskem poročilu so tako prikazani obseg in vpliv posega, predlog okoljskih ciljev in kazalcev, analiza stanja okolja in pregled pravnih režimov na varovanih območjih. Ugotovljeni pomembni vplivi so bili natančneje opredeljeni tako, da jim je bila določena vrsta oz. značaj vpliva v skladu z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje.

Vplivi so bili ocenjeni na podlagi obsega plana po posameznih kazalcih stanja okolja in njihovi pomembnosti, stopnje upoštevanja varstvenih ciljev oz. drugih meril vrednotenja, glede na stanje okolja ali stanje njegovih delov, varstvo naravnih virov, varstvo kulturne dediščine ter zagotavljanje varnosti prebivalstva in njihovega zdravja.

Velikostni razredi vplivov plana na uresničevanje okoljskih ciljev (Preglednica 2) so bili določeni na podlagi prej omenjene Uredbe in imajo oznake od A do E z razredom X za primer, ko vplivov ni mogoče oceniti. Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega

posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev in merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje za posamezen okoljski vidik se nahajajo v Prilogi A (Priloga 1–Priloga 16).

Če V kolikor se ocene za posledice izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred A, B ali C, so vplivi plana sprejemljivi. Če V kolikor se ocene za katerikoli posledico izvedbe plana uvrstijo v velikostni razred D ali E, so vplivi izvedbe predvidenih posegov na uresničevanje okoljskih ciljev nesprejemljivi. Za okoljske cilje, za katere je vpliv plana ocenjen kot bistven, vendar je bilo prav tako ocenjeno, da obstajajo omilitveni ukrepi, ki bi lahko vpliv omilili do te mere, da bi imel slednji značilnosti nebistvenega vpliva, je bila podana ocena C (vpliv je nebistven zaradi omilitvenih ukrepov). Podani omilitveni ukrepi so obrazloženi, časovno in krajevno določeni, določen pa je izvajalec omilitvenega ukrepa. V primeru neupoštevanja oz. neizvedbe podanih omilitvenih ukrepov se smatra, da je vpliv bistven in zanj velja ocena D.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

1 IME IN KRATEK OPIS PLANA

Ime plana:	Regionalni prostorski plan Primorsko-Notranjske razvojne regije – Izhodišča za pripravo Regionalnega prostorskega plana v Primorsko-Notranjski razvojni regiji (28.2.2025) in osnutek RPP posredovan 25. 5. 2026
Pripravljaivec plana:	RRA Zeleni Kras d.o.o. Prečna ulica 1 6257 Pivka
Izdelovalec plana:	Locus d.o.o. Ljubljanska cesta 76 1230 Domžale
Območje izvajanja plana:	RPP se pripravi za območje Primorsko-Notranjske razvojne regije, katere obseg določa Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11, 57/12, 46/16 in 18/23 – ZDU-10, v nadaljevanju ZSRR-2), in jo sestavlja 6 občin: Bloke, Loška dolina, Cerknica, Pivka, Ilirska Bistrica in Postojna.
Velikost območja izvajanja plana:	1.456 km ²
Cilji plana:	Cilj dokumenta bo zagotavljanje usklajenega in trajnostnega razvoja regije, ki bo podprl tako gospodarsko rast kot ohranjanje naravnega okolja. RPP bo uvedel nov nivo načrtovanja, ki bo združeval območja vseh občin v regiji in načrtoval ter umeščal vsebine, pomembne za območje celotne regije. S tem bo omogočil načrtovanje in koordinacijo med občinskim in nacionalnim nivojem, kar bo prispevalo k bolj usklajeni in racionalni rabi prostora. Cilji RPP Primorsko-notranjske regije je uskladiti vse interese in potrebe regije v prostoru, da se bo leta lahko, ob ohranjanju naravnega okolja in strateških virov, pospešeno gospodarsko razvijala in nudila dostopno družbeno infrastrukturo.
Odnos do drugih planov:	
Vplivno območje:	
Predvideni ukrepi:	<i>Vsebina bo dopolnjena v naslednji fazi projekta.</i>
Predvideno obdobje izvajanja plana:	
PVO poseg:	
Potrebe po naravnih virih:	
Predvideni odpadki in emisije:	

1.1 CILJI IN OPIS PLANA

V Izhodiščih za pripravo Regionalnega prostorskega plana za Primorsko-notranjsko razvojno regijo so opredeljeni sledeči izzivi, razdeljeni v 5 skupin:

- 1. izziv: Promet

Skozi regijo potekata avtocesta A1 in železniška proga, ki povezuje zahodni del Slovenije z notranjostjo in glavnim mestom. Avtocesta je pod dimenzionirana za današnje in prihodnje prometne tokove, preobremenjena s tovornim prometom, zastoji nastajajo večkrat tedensko. Nujna je izgradnja manjkajočega odseka avtoceste do Jelšan1. Železnica je zastarela, celovita prenova za enkrat ni niti predvidena; daje prednost tovornemu prometu ter s tem zanemarija potniškega, kar še povečuje pritisk osebnih vozil na avtocesto. Nujni so tako ukrepi v smeri trajnostne mobilnosti - prenova železniškega omrežja z večjo frekvenco vožnje vlakov in ureditev železniškega prometa s preusmeritvijo tovora v celoti na železnico ter učinkovit večmodalni potniški promet, ki bo ključno prispeval k zmanjšanju osebnih vozil. Potrebujemo dobro povezano infrastrukturo, ki bo omogočala nemoten prehod med različnimi vrstami prevoza, kot na primer možnost združevanja potnikov pred avtocesto ali prehod na JPP, ipd.

Primorsko-notranjska regija je najredkeje poseljena regija v Sloveniji. JPP je v zadnjih desetletjih v nekaterih predelih prilagojen zgolj šolskim urnikom. Z novimi prometnimi vozlišči, novimi oblikami mobilnosti in zagotavljanjem dostopnosti do storitev tudi v delih regije, ki so oddaljeni od glavnih prometnih poti, bomo lahko zadržali policentrično poselitev na podeželju.

- 2. izziv: Pomanjkanje stanovanjskih enot in povezava z družbeno infrastrukturo

Za regijo je značilno zgoščevanje poselitve v občinskih središčih in ob prometnih koridorjih, kjer so potrebe največje. V teh delih regije vlada izrazito pomanjkanje stanovanjskih enot in enot za gradnjo, za potrebe prebivalstva in tudi zaradi interesa priseljencev iz drugih slovenskih regij in tujine. Zagotoviti je potrebno prosta in dostopna (nerešena lastniška struktura) zemljišča za širitev naselij, prednostno na območjih večjih središč in ob prometnih koridorjih. Posledično je treba zagotoviti tudi ustrezno opremljenost vseh naselij z družbeno in ostalo infrastrukturo ter storitvenimi dejavnostmi.

- 3. izziv: Gospodarske cone

Regija je po razvitosti, v skladu z indeksom razvojne ogroženosti, na predzadnjem mestu med slovenskimi regijami. V zadnjem obdobju je, v primerjavi z drugimi regijami, v gospodarskem razvoju in potencialu za inovativnost manj napredovala v primerjavi z ostalimi regijami. Gospodarske cone so večinoma razpršene, imamo samo 2 večji coni (Plama in Podskrajnik), ki dosegata standarde modernih con, z možnostjo skupnega upravljanja in potencialom krožnega gospodarstva. Na omejenem prostoru, med kmetijskimi in gozdnimi površinami ter območji zavarovane narave, potrebujemo prostor za širitev obstoječih con in umestitev vsaj 150 ha novih površin na strateških lokacijah, da bi zadostili potrebam in zagotovili razvojni potencial za hitrejši gospodarski razvoj regije.

Predvsem moramo ustvariti pogoje za razvoj dejavnosti z višjo dodano vrednostjo, za visoko klasificirana delovna mesta, da bomo visoko izobražen kader lahko zadržali v regiji in zmanjšali dnevne migracije v večje centre.

- 4. izziv: Ohranjanje identitete prostora

Primorsko-notranjska regija je izrazito prepoznavna po krajinsko pomembnih območjih kraškega značaja, kot so presihajoče Cerknjsko jezero, Rakov Škočjan, Pivška jezera, pogorje Snežnika z UNESCO lokaliteto in ostali. Zaradi izjemnosti krajine in kraških znamenitosti je svetovno prepoznano območje in kot tako definira osnovno značilnost regije. Naravne lepote so danost za razvoj

specifičnega turizma in drugih s turizmom povezanih gospodarskih dejavnosti. Za potrebe krepitve in ohranjanja te značilnosti potrebujemo regijsko krajinsko zasnovo, ki je ena ključnih podlag za RPP.

- 5. izziv: Upravljanje z vodnimi viri

Velika večina regije leži na kraški kamninski osnovi, za katero je značilna velika prepustnost in odsotnost zadrževanja in filtracije vseh snovi, ki pronicajo s površja v podzemlje. V celotni regiji je potrebno zagotoviti ustrezno varovanje vodonosnikov za vire pitne vode, z vzpostavitvijo vodovarstvenih območij in opredeljenimi režimi varovanja. Oba vodna vira, s kapaciteto oskrbe več kot 10.000 prebivalcev (Malni in Bistrica), je treba evidentirati kot strateška vodna vira regije in sosednje, Obalno-kraške regije. Ugotovljeno je bilo, da ustreznih rezervnih vodnih virov za oba največja vodna vira, Malne in Bistrice, ni. Tako je nujno izvesti vse potrebne ukrepe za trajno varovanje, tudi s prepovedjo vojaške dejavnosti na vodovarstvenem območju za zajetja Malni - na OSVAD Poček³. Pozornost potrebuje tudi omrežje vodotokov in sistem kraških polj (Loško polje, Cerkniško polje, Planinsko polje) ter porečje reke Reke, ki zadnja leta pogosteje poplavlja.

Z izvedbo plana bi lahko prišlo do sledečih pomembnih vplivov:

- povečanje površin pozidanih in sorodnih zemljišč,
- revitalizacija degradiranih stavbnih zemljišč,
- tveganje za onesnaženje tal,
- zemeljski izkopi potencialno čezmerno onesnaženih tal,
- izguba kmetijskih zemljišč,
- izguba rodovitne zemlje,
- tveganja za onesnaževanje podzemne vode,
- zmanjšanje ponikanja padavinske vode preko biološko aktivnih tal,
- povečanje obremenitev okolja s svetlobnim onesnaževanjem,
- potencialni vnos tujerodnih invazivnih vrst rastlin,
- povečanje obremenitev okolja s TGP,
- povečanje obremenitev okolja z odpadki,
- povečana poraba vode,
- povečanje obremenitev okolja z izpusti v zrak,
- povečanje obremenitev okolja s hrupom,
- povečanje ogroženosti ljudi in njihovega premoženja,
- povečanje ranljivosti na podnebne spremembe,

- rušitev prostorskih razmerij ter
- posegi v tla.

V preglednici v nadaljevanju so opredeljene lastnosti ugotovljenih pomembnih vplivov plana, ki so lahko: pozitivni, negativni, neposredni, posredni, daljinski, kratkoročni, srednjeročni, trajni kumulativni, sinergijski in čezmejni.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

PODATKI O PLANU OZ. S PLANOM NAČRTOVANEM POSEGU V NARAVO

1.2 OBMOČJE PLANA

O planu iz glavnega dokumenta.

1.3 DOLOČITVE NAMENSKE RABE PROSTORA

Regionalni prostorski načrt je strateški dokument, posameznih lokacij ukrepov ne obravnava. Prav tako RPP ne določa namenske rabe prostora. Namenska raba prostora se določa na ravni posameznih občin v okviru priprave občinskih prostorskih načrtov (OPN) oziroma državnih prostorskih načrtov (DPN).

1.4 PREDVIDENO OBDOBJE IZVAJANJA PLANA

Predvideno obdobje izvajanja načrta je od sprejetja naprej za obdobje 15 do 20 let.

1.5 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH

.Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

1.6 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI

Emisije

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

Odpadki in ravnanje z njimi

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2 PODATKI O VAROVANEM OBMOČJU

2.1 VARSTVENI CILJI VAROVANEGA OBMOČJA IN DEJAVNIKI, KI PRISPEVAJO K OHRANITVENI VREDNOSTI OBMOČIJ

2.1.1 SPLOŠNI CILJI VARSTVA NARAVE, VAROVANIH OBMOČIJ IN OBMOČIJ S POSEBNIM VARSTVENIM STATUSOM

Preglednica 1: Splošni cilji varstva narave povzeti po mednarodnih in nacionalnih programih in strategijah

Strategija/Program	Cilji
<p>Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20-30 - (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2) katere del je tudi Nacionalni program varstva narave</p>	<p>Varovanje, ohranjanje in izboljševanje naravnega kapitala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Biotska raznovrstnost in naravne vrednote – Nacionalni program varstva narave: <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ugodnega stanja domorodnih prosto živečih vrst. • Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v PUN). • Preprečevanje vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst oz. obvladovanje njihovega vnosa in širjenja. • Prepoznanje, ovrednotenje in ohranjanje krajinske pestrosti in krajinskih značilnosti, pomembnih za ohranjanje biotske raznovrstnosti. • Spremljanje stanja v obsegu, ki omogoča ugotavljanje stanja ohranjenosti vseh evropsko pomembnih vrst ter vrst in habitatnih tipov, ključnih kot kazalci stanja ter stanja naravnih vrednot. • Spremljanje in izboljšanje ravnanj z živalmi prostoživečih vrst, odvzetih iz narave za zadrževanje v ujetništvu, gojitve, prikazovanja javnosti, trgovine ali druge namene. • Pravična in poštena delitev koristi od uporabe genskih virov ter njihove poznejše rabe in trženja. • Kartiranost in ovrednotenost ekosistemskih storitev ter njihova vrednost upoštevana pri pripravi in sprejemu razvojnih, prostorskih in drugih strateških ali operativnih dokumentov. • Vzpostavljenost in vzdrževanost ključne zelene infrastrukture. • Povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu na vseh ravneh družbe. • Cilji povezani z naravnimi vrednotami: <ul style="list-style-type: none"> • Dolgoročna ohranitev naravnih vrednot tako, da se njihove vrednostne lastnosti čim manj spreminjajo. • Raba naravnih vrednot, ki prednostno pred drugimi oblikami splošne ali posebne rabe omogoča vsakomur spoznavanje in doživljanje naravnih vrednot v njihovih naravnih značilnostih in danostih. • Urejena in nadzorovana splošna posebna raba naravnih vrednot brez negativnih vplivov na vrednostne lastnosti naravnih vrednot. • Izpopolnjeni podatki o naravnih vrednotah in njihovem stanju, med drugimi tudi o vrednostnih lastnostih po posameznih zvrsteh. • Redno spremljanje stanja naravnih vrednot. • Cilji povezani z zavarovanimi območji: <ul style="list-style-type: none"> • Učinkovito upravljanje že vzpostavljenih zavarovanih območij. • Ustanovitev novih širših zavarovanih območij in ožjih zavarovanih območij, prednostno na naravovarstveno najbolj občutljivih površinah.

Strategija/Program	Cilji
Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji (MOP, 2002)	<p>Ohranjanje biotske raznovrstnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohranjanje ekosistemov skozi ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov. • Ohranjanje tradicionalne ekstenzivne rabe prostora, ki ohranja visoko biotsko raznovrstnost, krajinsko pestrost in kulturno identiteto krajine. • Ohranitev ugodnega stanja vseh domorodnih živalskih in rastlinskih vrst (in njihovih habitatov) ter genomov (in genov), s posebnim poudarkom na kvalifikacijskih vrstah. • Preprečitev drobljenja populacij in povezovanje nekoč povezanih populacij za ohranjanje pretoka genov. • Trajnostna raba sestavin biotske raznovrstnosti.
Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3)	<p>Ohranjanje narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spodbujanje ohranjanja biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in naravnih procesov kot bistvenih sestavin kakovostnega naravnega okolja. • Zagotavljanje ustrezne vključitve biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot v gospodarjenje z naravnimi viri in prostorom. • Vzpostavitev omrežja posebnih varstvenih območij in zavarovanih območij.
Strategija EU za biotsko raznovrstnost za leto 2030 (Council of the EU, 2020)	<p>Povezano omrežje zavarovanih območij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • v EU je potrebno zavarovati (originalno: protect) vsaj 30 % kopenskega in 30 % morskega območja EU ter vključiti ekološke koridorje kot del vseevropskega omrežja narave; • strogo je potrebno zavarovati vsaj 30 % zavarovanih območij EU, vključno z vsemi prvotnimi gozdovi in pragozdovi; • treba je učinkovito upravljati z vsemi zavarovanimi območji, opredeliti jasne cilje in ukrepe ohranjanja ter jih ustrezno spremljati. <p>Načrt EU za obnovo narave:</p> <ul style="list-style-type: none"> • države članice zagotovijo, da se trendi in stanje ohranjanja vseh zavarovanih habitatov in vrst do leta 2030 ne poslabšajo. Poleg tega bodo morale države članice zagotoviti, da bo vsaj 30 % vrst in habitatov, ki zdaj niso v ugodnem stanju, v navedeni kategoriji ali da bodo vsaj izkazovali močan pozitiven trend. • Obnoviti je treba vsaj 25.000 km neokrnjenih rek. • Treba je podpirati mesta z več kot 20.000 prebivalci, da bodo do konca leta 2021 pripravila ambiciozne načrte za ozelenitev mest; • odpraviti ali zmanjšati je treba negativne učinke ribolovnih dejavnosti in dejavnosti pridobivanja na občutljive vrste in habitate,

2.1.2 CILJI VARSTVA VAROVANIH OBMOČIJ

RPP obravnava ozemlje regije znotraj Republike Slovenije, zato so cilji povzeti po *Zakonu o ohranjanju narave* (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10) (v nadaljevanju ZON) in *Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) (v nadaljevanju *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000)*).

Cilj *Direktive o habitatih (Direktiva Sveta 92/43/EGS)* je prispevati k zagotavljanju biotske raznovrstnosti z ohranjanjem naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst na evropskem ozemlju držav članic. Ukrepi, sprejeti na podlagi te direktive, so namenjeni vzdrževanju ali

obnovitvi ugodnega stanja ohranjenosti naravnih habitatov in prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst v interesu Skupnosti.

Cilj *Direktive o pticah (Direktiva 2009/147/ES)* je ohranjanje vseh prostoživečih ptic v EU z določitvijo pravil za njihovo zaščito, upravljanje in nadzor. Zajema ptice, njihova jajca, gnezda in habitate. V skladu z direktivo o pticah je potrebno sprejeti ukrepe za ohranitev, vzdrževanje ali ponovno vzpostavitev zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vse kvalifikacijske vrste ptic.

V skladu s prvim odstavkom šestega člena *Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18)* se na osnovi ekoloških potreb posameznih vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura 2000 območje opredeljeno, določijo varstveni cilji na Natura 2000 območjih z namenom ohranjati, vzdrževati ali izboljšati obstoječe lastnosti nežive in žive narave, ki prispevajo k ugodnemu stanju rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov. Če je na Natura 2000 območju več habitatov vrst ali habitatnih tipov, zaradi katerih je Natura 2000 območje opredeljeno, se upoštevajo med seboj usklajeni varstveni cilji.

Varstveni cilji območij Natura 2000 in dejavniki, ki prispevajo k ohranitveni vrednosti območja, so opredeljeni v *Programu upravljanja območij Natura 2000 (PUN) za obdobje 2023-2028*. PUN v Prilogi 6.1 določa varstvene cilje, ki se praviloma nanašajo na vsako vrsto oz. habitatni tip na vsakem območju Natura 2000, izhajajo pa iz varstvenih ciljev v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Opredeljene cilje je treba upoštevati pri presojah planov in posameznih posegov. Glede na stanje v naravi podrobnejši varstveni cilji določajo ali je treba zatečeno stanje ohranjati, obnoviti ali izboljšati, vse zato, da bi vrste oz. habitatni tipi ostali ali se povrnili v ugodno stanje ohranjenosti.

Varstveni cilji zavarovanih območij so v skladu z ZON določeni v aktu o zavarovanju, s katerim se je ustanovilo posamezno zavarovano območje oz. varstveni cilji opredeljeni v načrtu upravljanja posameznega zavarovanega območja, če je načrt predpisan.

Preglednica 2: Opis varstvenih ciljev glede na vrsto varovanih območij

Varovana območja	Varstveni cilji
Natura 2000 območja <i>Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)</i>	Ohranitev ali doseganje ugodnega stanja rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov, za katere je določeno območje Natura.
	Ohranjanje celovitosti območij Natura v smislu ohranjanja njihovih ekoloških struktur, funkcij in varstvenega potenciala.
	Ohranjanje povezanosti območij Natura.
Zavarovana območja <i>Zakon o ohranjanju narave (ZON)</i>	Ohranjanje zavarovanih območij in upoštevanje predpisanih varstvenih režimov.

2.2 PRIKAZ VARSTVENIH, VAROVANIH, ZAVAROVANIH, DEGRADIRANIH IN DRUGIH OBMOČIJ

2.2.1 VAROVANA OBMOČJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna območja varstva (POV), posebna ohranitvena območja (POO) oz. potencialna posebna ohranitvena območja (pPOO).

2.2.2 ZAVAROVANA OBMOČJA IN OBMOČJA PREDLAGANA ZA ZAVAROVANJE

53. člen ZON deli zavarovana območja na ožja in širša zavarovana območja. Ožja zavarovana območja so: naravni spomenik, strogi naravni rezervat in naravni rezervat. Širša zavarovana območja pa so: narodni, regijski in krajinski park. Ustanovitelj zavarovanih območij je lahko Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju vlada) ali pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti skupaj ali skupaj vlada in pristojni organ ene ali več lokalnih skupnosti. ZON predvideva tudi, da se zavarovana območja, ki jih ustanovi država, in zavarovana območja, ki jih ustanovi lokalna skupnost, lahko prekrivajo.

Na območju razvojne regije 1 regijski park, 6 krajinskih parkov, 5 naravnih rezervatov, od tega en državnega pomena, 96 naravnih spomenikov ter 4 spomeniki oblikovane narave. Zavarovanih je 137.888,56 ha, kar je 94,7 % območja celotne regije (ARSO, 2026c). Zavarovana območja so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

2.2.3 OBMOČJA NATURA 2000

V skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) je na ozemlju razvojne regije določenih 27 območij Natura 2000. Od tega jih je 20 določenih na podlagi *Direktive o habitatih* in 7 na podlagi *Direktive o pticah*. Skupna površina v območjih Nature 2000 je 843,90 km² (MNVP, 2026). To predstavlja 58 % površine regije, brez prekrivanja območij. Prihaja do prekrivanja območij, saj je večina površin, predlaganih na podlagi *Direktive o habitatih*, znotraj predlaganih posebnih varstvenih območij po *Direktivi o pticah*. Območja Nature 2000 so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

2.2.4 DRUGA OBMOČJA S POSEBNIM VARSTVENIM REŽIMOM

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

NARAVNE VREDNOTE

Naravna vrednota je poleg redkega, dragocenega ali znamenitega naravnega pojava tudi drug vredni pojav, sestavina oz. del žive ali nežive narave, naravno območje ali del naravnega območja, ekosistem, krajina ali oblikovana narava. Naravne vrednote so zlasti geološki pojavi, minerali in fosili ter njihova nahajališča, površinski in podzemski kraški pojavi, podzemske jame, soteske in tesni ter drugi geomorfološki pojavi, ledeniki in oblike ledeniškega delovanja, izviri, slapovi, brzice, jezera, barja, potoki in reke z obrežji, morska obala, rastlinske in živalske vrste, njihovi izjemni osebki ter njihovi življenjski prostori, ekosistemi, krajina in oblikovana narava (4. člen ZON).

Naravne vrednote so lahko državnega (NVDP) ali lokalnega pomena (NVLP). Zvrsti naravnih vrednot se določajo na podlagi naravnih vrednot, pri čemer se upoštevajo zlasti značilnosti naravnih pojavov in naravnih oblik. Zvrsti naravnih vrednot so geomorfološka površinska naravna vrednota, geomorfološka podzemeljska naravna vrednota, geološka naravna vrednota, hidrološka naravna vrednota, botanična naravna vrednota, zoološka naravna vrednota, ekosistemska naravna vrednota, drevesna naravna vrednota, oblikovana naravna vrednota.

Določena so tudi območja pričakovanih naravnih vrednot.

Na ozemlju regije ima status naravnih vrednot 2.397 delov narave, od tega, 2257 podzemnih jam (ARSO, 2026a). Naravne vrednote so prikazane v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

EKOLOŠKO POMEMBNA OBMOČJA

Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (32. člen ZON).

Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18) določa ekološko pomembna območja v Sloveniji in varstvene usmeritve za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja habitatnih tipov ter prosto živečih rastlinskih in živalskih vrst in njihovih habitatov na teh območjih.

Ekološko pomembna območja glede na 32. člen ZON so:

- Območja habitatnih tipov, ki so biotsko izjemno raznovrstni ali dobro ohranjeni, kjer so habitati ogroženih ali endemičnih rastlinskih ali živalskih vrst in habitati vrst, ki so mednarodno pomembne po merilih ratificiranih mednarodnih pogodb, ali ki drugače prispevajo k ohranjanju biotske raznovrstnosti.
- Območja habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispevajo k ohranjanju naravnega ravnovesja s tem, da so glede na druga ekološko pomembna območja uravnoteženo biogeografsko razporejena in sestavljajo ekološko omrežje.
- Habitati mednarodno varovanih vrst.
- Selitvene poti živali.
- Območja, ki bistveno prispevajo h genski povezanosti populacij rastlinskih ali živalskih vrst.

Na območju regije je trenutno 12 ekološko pomembnih območij, katerih skupna površina znaša 117.278 ha, kar predstavlja 80,5 % ozemlja razvojne regije. Ob tem je za EPO razglašeni tudi 12 jam (ARSO, 2026a). EPO so prikazana v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2026).

VAROVALNI GOZDOVI IN GOZDNI REZERVATI

Območja varovalnih gozdov in gozdnih rezervatov opredeljuje *Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20)*. Predstavljajo gozdove, ki varujejo zemljišča usadov, izpiranja in krušenja, gozdovi na strmih obronkih ali bregovih voda, gozdovi, ki so izpostavljeni močnemu vetru, gozdovi, ki v hudourniških območjih zadržujejo prenaplno odtekanje vode in zato varujejo zemljišča pred erozijo in plazovi, gozdni pasovi, ki varujejo gozdove in zemljišča pred vetrom, vodo, zameti in plazovi, gozdovi v kmetijski in primestni

krajini z izjemno poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti ter gozdovi na zgornji meji gozdne vegetacije. Gozdni rezervati so gozdovi s posebnim namenom z izjemno poudarjeno raziskovalno funkcijo. To so gozdovi, ki so zaradi svoje razvojne faze in doseganja razvoja izjemno pomembni za raziskovanje, proučevanje in spremljanje naravnega razvoja gozdov, biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter kulturne dediščine.

VODOVARSTVENA OBMOČJA

Vodovarstvena območja (VVO) in režimi so vzpostavljeni z namenom varovanja virov pitne vode (zajetij), ki se uporablja za javno oskrbo prebivalstva ali pa bo oskrbi namenjena v bodoče. Določena so na podlagi predpisa Vlade RS ali določena na podlagi občinskih odlokov. Na teh območjih se z omejevanjem gradenj in dejavnosti skrbi za preprečevanje morebitnega poslabšanje kakovosti in količine pitne vode.

POPLAVNA, EROZIJSKA, PLAZLJIVA IN PLAZOVITA OBMOČJA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

KOPALNE VODE

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

OBČUTLJIVA OBMOČJA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

KULTURNA DEDIŠČINA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.3 POVZETEK VELJAVNIH PRAVNIH REŽIMOV NA VAROVANIH OBMOČJIH ALI NJIHOVIH DELIH

NATURA 2000

Varstvene usmeritve za območja Natura 2000 izhajajo iz Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). Uredba določa, da se na Natura 2000 območjih posegi in dejavnosti načrtujejo tako, da se v čim večji možni meri:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov ter habitatov rastlinskih ali živalskih vrst,
- ohranja ustrezne lastnosti abiotskih in biotskih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo,
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitata rastlinskih in živalskih vrst, zlasti tistih delov habitata, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali ter
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča ponovno povezanost, če je ta prekinjena.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovani v skladu s prejšnjim odstavkom, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oz. opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oz. se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja,
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenjane, naravno zasajevanje ali druge oblike razmnoževanja.

Na območja Natura 2000 se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti na potencialnih območjih Natura 2000, ki so načrtovani v skladu z usmeritvami iz prejšnjega odstavka, se izvedejo vsi možni tehnični in drugi ukrepi, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Varstvene usmeritve za zavarovana območja izhajajo iz *Zakona o ohranjanju narave (ZON)* (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP). Ta določa, da se posegi in dejavnosti na zavarovanem območju morajo izvajati v skladu s predpisanimi pravili ravnanja iz akta o zavarovanju, s katerim se ustanovi zavarovano območje.

Zavarovana območja in vplivna območja so sestavni del prostorskih državnih planov in prostorskih planov lokalnih skupnosti.

Naravni spomenik

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege v naravo na način, ki lahko poslabša stanje, spremeni, poškoduje ali uniči naravno vrednoto, in spreminjati razmere ali stanje tako, da se spremeni, poškoduje ali uniči naravna vrednota ali pa zmanjša njen estetski pomen.

Strogi naravni rezervat

Na zavarovanem območju je prepovedano izvajati posege ali opravljati dejavnosti, ki ogrožajo ohranitev zavarovanega območja, namerno uničevati rastline in živali ter zadrževanje oseb, razen oseb, ki izvajajo nadzor.

Ne glede na prepoved iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo izjemoma dovoli zadrževanje na zavarovanem območju zaradi izvajanja znanstveno-raziskovalnega in učno-vzgojnega dela.

Naravni rezervat

Na zavarovanem območju je prepovedano opravljati dejavnosti s sredstvi in na način, ki bi lahko povzročil bistvene spremembe biotske raznovrstnosti, strukture in funkcije ekosistemov, in opravljati dejavnosti v času, ko je lahko ogrožen obstoj rastlin ali živali.

Širša zavarovana območja

Z aktom o zavarovanju širšega zavarovanega območja se na zavarovanem območju glede na vrsto širšega zavarovanega območja lahko prepove, omeji ali drugače uredi izvajanje posegov in dejavnosti.

Narodni park

Narodni park, namen zavarovanja, razvojne usmeritve, varstvena območja, varstveni režimi, upravljavec in drugo se določijo z zakonom.

Regijski park

Regijski park podrobnejša pravila ravnanja na območju parka se določijo z aktom o zavarovanju.

Krajinski park

Krajinski park podrobnejša pravila ravnanja na območju parka se določijo z aktom o zavarovanju.

2.4 PODATKI O PRIDOBITVI NARAVOVARSTVENIH SMERNIC OZ. STROKOVNIH PODLAG IN STOPNJA UPOŠTEVANJA V PLANU, ZLASTI GLEDE OMILITVENIH UKREPOV

2.4.1 NARAVOVARSTVENE SMERNICE

Upoštevane so bile *Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora, št. 3562-0004/21, z dne 29. 3. 2021*. Regionalni prostorski plan je strateški prostorski akt, ki določa vizijo in cilje prostorskega razvoja regije, zasnovo prostorskega razvoja regije ter usmeritve in ukrepe za nadaljnje prostorsko načrtovanje, zato so bile smernice upoštevane na ravni, primerni merilu plana, ki ne določa natančnih lokacij in dejanske rabe tal. Pregled upoštevanja posameznega dela smernic podajamo v nadaljevanju.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.5 PRIKAZ OBMOČIJ DEJANSKE RABE PROSTORA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.6 VRSTE IN HABITATNI TIPI, ZA KATERE JE NATURA OBMOČJE DOLOČENO, VKLJUČNO S PODATKI, NAVEDENIMI V STANDARDNEM OBRAZCU ZA PODATKE O NATURA OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja načrta na strateški ravni v skladu z varstvenimi cilji, opredeljenimi v poglavju 2.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Natančne lokacije ukrepov v RPP niso poznane, zato sezname in podatki o kvalifikacijskih vrstah in habitatnih tipih niso relevantni. Kvalifikacijske vrste in habitatne tipe za posamezno območje Natura 2000 določa *Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)*. Podatki o vsakem posameznem območju Natura 2000 so zbrani v standardnem obrazcu za območje Natura 2000 in so dostopni v Naravovarstvenem atlasu (Naravovarstveni atlas, 2025).

2.7 MOREBITNI NAČRTI ZA UPRAVLJANJE OBMOČJA IN USMERITVE, KI IZHAJAJO IZ NJIH

NATURA 2000

Za območja Natura 2000 je v veljavi PUN (2023-2028), ki med drugim določa:

- podrobne varstvene cilje in ukrepe za njihovo zagotavljanje na območjih Natura 2000 (Priloga 6.1 PUN »Cilji in ukrepi«),
- seznam načrtov rabe naravnih dobrin – planov, ki so lahko neposredno potrebni za varstvo območij Natura 2000 (gozdnogospodarski načrti, načrti lovišč in lovsko upravljavski načrti, načrti ribiških okolišev),
- raziskovalne aktivnosti na področju bazičnih aplikativnih znanosti, ki so nujno potrebne za izboljšanje poznavanja ekologije rastlinskih in živalskih vrst ter habitatnih tipov,
- monitoring kazalcev stanja vrst in habitatnih tipov.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Načrt upravljanja zavarovanega območja kot programski akt, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva je definiran v 60. členu *Zakona o ohranjanju narave (ZON)*. Na podlagi akta o zavarovanju sprejme načrt upravljanja zavarovanega območja organ, ki je sprejel akt o zavarovanju. Če je to država, ga sprejme vlada z uredbo. Za čas do sprejetja prvega upravljavskega načrta lahko ustanovitelj določi začasne upravljavske smernice.

Trenutno so veljavni naslednji načrti upravljanja zavarovanih območij:

- Podrobnejši načrt upravljanja za projektno območje presihajoče Cerkniško jezero (Cerknica, 2009, dopolnjena verzija, oktober 2023)

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.8 OPIS IZHODIŠČNEGA STANJA

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja med varovana območja uvršča zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja.

Slovenija je v skladu z *Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000)* določila 355 območij Natura 2000 na katerih varujemo 205 živalskih in 27 rastlinskih vrst (vrste Nature 2000) ter 60 tipičnih naravnih okolij (habitatni tipi Nature 2000).

Na območju regije je skupno 27 Natura 2000 območjih, od tega 20 posebnih ohranitvenih območij (POO, opredeljena pa podlagi *Direktive o habitatih*) ter 7 posebnih območij varstva (POV, opredeljena na podlagi *Direktive o pticah*), ki se deloma prekrivajo. Stanje biotske raznovrstnosti v nadaljevanju je podano na območje celotne Slovenije, saj podatki ocen iz Poročila po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019) niso podani na nivoju regije.

NATURA 2000

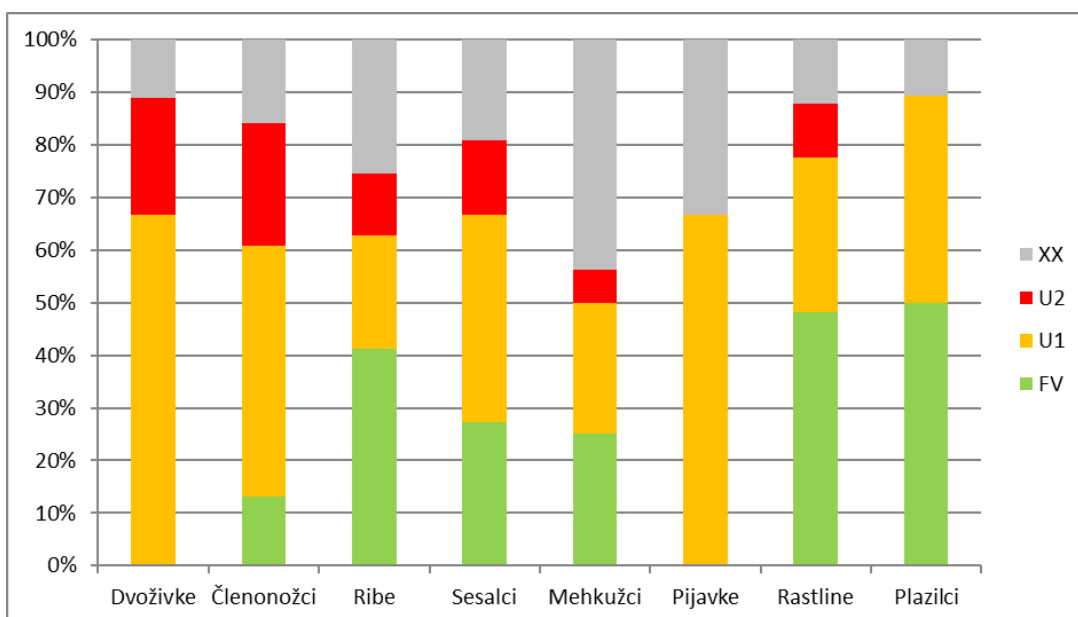
Na stanje biotske raznovrstnosti lahko posredno sklepamo iz ocen v Poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019a) v katerem je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih vrst iz priloge II *Direktive o habitatih*:

- 30 % vseh vrst je v ugodnem stanju ohranjenosti,
- 38 % vseh vrst je v neugodnem, nezadostnem, stanju ohranjenosti,
- 14 % vseh vrst je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti in
- pri 18 % vseh vrst stanja ni bilo mogoče oceniti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti vrst. Ti so:

- v 3 % naraščajoč,
- v 25 % stabilen,
- v 24 % padajoč in
- v 48 % neznan.

Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst po deblih prikazuje Slika 1.

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 1: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst, razvrščenih po deblih v letu 2019 (ZRSVN, 2019b)

V poročilu po 17. členu *Direktive o habitatih* (ZRSVN, 2019a) je 41 % vrst rib je v dobrem stanju ohranjenosti, 21,6 % v neugodnem, 11,8 % v slabem stanju ohranjenosti, pri preostanku stanja ni bilo mogoče ugotoviti. Ocene stanja ohranjenosti ribjih vrst so podane v Preglednica 3.

Preglednica 3: Stanje ohranjenosti taksonov rib (ZRSVN, 2019b)

Slovensko ime vrste	Latnisko ime vrste	Biogeografska regija	Končna ocena stanja 2019	Končna ocena stanja 2019 – kratkoročni trend
Laški potočni piškur	<i>Lethenteron zanandreaei</i>	CON	XX	
Sulec	<i>Hucho hucho</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U2	D
Soška posrtv	<i>Salmo marmoratus</i>	ALP	U1	D
Lipan	<i>Thymallus thymallus</i>	ALP	U1	D
		CON	U1	D
Primorska belica	<i>Alburnus albidus</i>	CON	FV	S
Bolen	<i>Aspius aspius</i>	CON	XX	
Mazenica	<i>Rutilus rubilio</i>	CON	FV	S
Grba	<i>Barbus plebejus</i>	CON	FV	S
		ALP	U1	D
Činklja	<i>Misgurnus fossilis</i>	ALP	XX	
		CON	XX	
Solinarka	<i>Aphanius fasciatus</i>	CON	FV	S
Smrkež	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>	CON	XX	
Čep	<i>Zingel zingel</i>	CON	U2	D
Upiravec	<i>Zingel streber</i>	ALP	XX	
		CON	U2	D
Velika senčica	<i>Umbra krameri</i>	CON	U2	D
Donavski potočni piškur	<i>Eudontomyzon vladykovi</i>	ALP	XX	
		CON	XX	
Sabljarka	<i>Pelecus cultratus</i>	CON	XX	
Velika nežica	<i>Cobitis elongata</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S

Slovensko ime vrste	Latnisko ime vrste	Biogeografska regija	Končna ocena stanja 2019	Končna ocena stanja 2019 – kratkoročni trend
Grbasti okun	<i>Gymnocephalus baloni</i>	CON	XX	
Navadna mrena	<i>Barbus barbus</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Zlata nežica	<i>Sabanejewia balcanica</i>	ALP	U1	Unk
	<i>Sabanejewia balcanica</i>	CON	FV	S
Pohra	<i>Barbus meridionalis</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
	<i>Alburnus sarmaticus</i>	CON	XX	
Primorska nežica	<i>Cobitis bilineata</i>	CON	FV	S
Beloplavuti globoček	<i>Romanogobio vladykovi</i>	CON	FV	S
Pezdirk	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>	ALP	XX	
		CON	FV	S
Platnica	<i>Rutilus virgo</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	D
Primorska podust	<i>Chondrostoma genei</i>	CON	U2	D
Keslerjev golobček	<i>Romanogobio kesslerii</i>	ALP	FV	S
		CON	U1	D
Zvezdogled	<i>Gobio uranoscopus</i>	ALP	XX	
		CON	U2	D
Blistavec	<i>Leuciscus souffia</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Nežica	<i>Cobitis taenia</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Kapelj	<i>Cottus gobio</i>	ALP	FV	S
		CON	FV	S
Navadni koščak	<i>Austropotamobius torrentium</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	Unk
Primorski koščak	<i>Austropotamobius pallipes</i>	ALP	U1	Unk
		CON	U1	Unk
Navadni škržek	<i>Unio crassus</i>	ALP	U1	D
		CON	U1	D

Razlaga ocen stanja

FV	ugodno stanje
U1	neugodno – nezadostno stanje
U2	neugodno – slabo stanje
XX	stanja ni bilo mogoče oceniti

Razlaga ocen trendov

I	naraščajoč trend
S	stabilen trend
D	padajoč trend
U	negotov trend
Unk	neznan trend

Razlaga oznak regij: ALP alpska biogeografska regija; CON kontinentalna biogeografska regija

V Zbirnem poročilu po 12. členu *Direktive o pticah* morajo države članice EU poročati o izvajanju nacionalnih predpisov, ki so bili sprejeti na podlagi direktive. Poroča se na 6 let. Glavni poudarek poročila je na stanju in trendih populacij ptic iz direktive tako na območjih Natura 2000 kot na območju cele države. Za poročanje odgovorno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, koordinator poročanja je Zavod RS za varstvo narave, strokovni del poročila so v večjem delu pripravili v Društvu za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije (DOPPS).

Poročilo iz leta 2018 (ZRSVN, 2019b) kratkoročne trende velikosti populacij za 271 vrst ptic. Trend je:

- naraščajoč pri 17 % populacij ptic,
- stabilen pri 17 % populacij ptic,

- padajoč pri 21 % populacij ptic,
- nihajoč pri 1 % populacij ptic,
- negotov pri 13 % populacij ptic,
- neznan pri 31 % populacij ptic.

Poročilo iz leta 2018 kratkoročne trende velikosti populacij za 210 vrst gnezdil. Trend je:

- naraščajoč pri 16 % populacij ptic,
- stabilen pri 19 % populacij ptic,
- padajoč pri 19 % populacij ptic,
- nihajoč pri 2 % populacij ptic,
- negotov pri 12 % populacij ptic in
- neznan pri 32 % populacij ptic.

V poročilu po 12. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je podano izhodiščno stanje ohranjenosti kvalifikacijskih vrst ptic, ki se pojavljajo ob vodnih telesih (Preglednica 4).

Preglednica 4: Številčnost in populacijski trendi nekaterih kvalifikacijskih vrst ptic v obdobju 2013–2018 (ZRSVN, 2019b)

Vrsta	Populacijska enota	Minimalna velikost populacije	Maksimalna velikost populacije	Velikost populacije v POV	Kratkoročno populacijsko gibanje leta 2019	Dolgoročno populacijsko gibanje leta 2019
Rumenonogi galeb (<i>Larus michahellis</i>)	p	60	120	/	I	I
	i	15.000	30.000	15.000–30.000	D	I
Rečni galeb (<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	p	550	1020	/	I	I
Mlakarica (<i>Anas platyrhynchos</i>)	p	1.500	3.500		Unk	Unk
	i	19.000	30.000	9500–13000	D	D
Zvonec (<i>Bucephala clangula</i>)	i	520	1200	450–1150	S	D
Žličarica (<i>Anas clypeata</i>)	p	0	10	/	unk	unk
	i	53	211	/	i	i
Veliki žagar (<i>Mergus merganser</i>)	p	85	110	/	i	i
	i	450	1.000	110–320	i	i
Velika bela čaplja (<i>Casmerodius albus</i>)	i	420	900	250–550	i	i
Sivka (<i>Aythya ferina</i>)	p	60	150	/	i	i
	i	400	1.600	/	s	d
Sivi galeb (<i>Larus canus</i>)	i	120	1.400	/	D	S
Rjavovrati ponirek (<i>Podiceps grisegena</i>)	p	5	10	/	S	I
Reglja (<i>Spatula querquedula</i>)	p	10	25	/	U	Unk
Pritlikavi kormoran (<i>Microcarbo pygmeus</i>)	i	300	1.300	300–1.300	I	I

Vrsta	Populacijska enota	Minimalna velikost populacije	Maksimalna velikost populacije	Velikost populacije v POV	Kratkoročno populacijsko gibanje leta 2019	Dolgoročno populacijsko gibanje leta 2019
Rdečegrli slapnik (<i>Gavia stellata</i>)	i	o	15	0–10	U	D
Mokož (<i>Rallus aquaticus</i>)	p	200	300	/	Unk	Unk
Liska (<i>Fulica atra</i>)	p	300	500	/	D	S
	i	2.600	9.000	/	Unk	Unk
Mala tukalica (<i>Porzana parva</i>)	cmales	20	40	20–38	U	UNK
Mali žagar (<i>Mergellus albellus</i>)	i	37	70	35–65	S	S
Čopasta črnica (<i>Aythya fuligula</i>)	p	70	110	/	I	Unk
	i	800	3.000	500–2.500	I	D
Grahasta tukalica (<i>Porzana porzana</i>)	cmales	20	60	20–55	U	Unk
Konopnica (<i>Mareca strepera</i>)	p	7	15	/	U	I
	i	40	180	/	S	I
Kostanjevka (<i>Aythya nyroca</i>)	p	25	40	20–35	I	I
	i	1	12	0–6	U	I
Belorepec (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	p	8	11	6–9	I	I
Ribji orel (<i>Pandion haliaetus</i>)	I*	50	130	50–130	Unk	Unk

Razlaga ocen trendov

I	naraščajoč trend
S	stabilen trend
D	padajoč trend
U	negotov trend
Ukn	neznan trend

Populacijska enota

p	parov v času gnezdenja
cmales	pojoči samci
i	osebkov na prezimovanju
I*	osebkov na selitvi
/	vrednost ni poznana

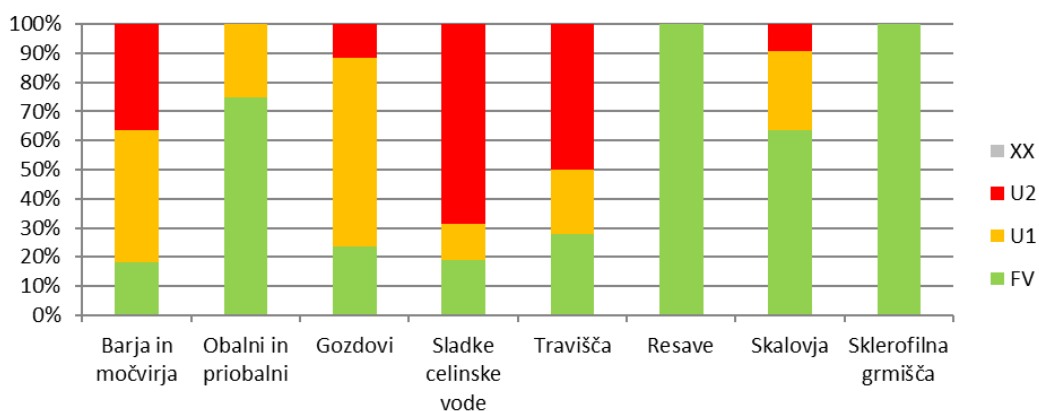
V Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je bilo ugotovljeno sledeče končno stanje kvalifikacijskih habitatnih tipov:

- 38 % vseh kvalifikacijskih HT ima ugodno stanje ohranjenosti,
- 32 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, nezadosten, stanju ohranjenosti,
- 30 % vseh kvalifikacijskih HT je v neugodnem, slabem, stanju ohranjenosti.

Ugotovljeni so bili tudi kratkoročni trendi ocen stanja ohranjenosti kvalifikacijskih HT. Ti so:

- v 1 % naraščajoč,
- v 61 % stabilen,
- v 35 % padajoč in
- v 3 % neznan.

Najugodnejša stanja ohranjenosti so ugotovljena pri resavah in sklerofilnih grmiščih ter obalnih in priobalnih HT ter skalovjih. Najslabše je stanje habitatnih tipov sladkih celinskih voda (Slika 2).

Legenda: FV – ugodno stanje, U1 – neugodno stanje, U2 – slabo stanje, XX – stanja ni mogoče določiti

Slika 2: Stanje ohranjenosti kvalifikacijskih HT razvrščenih v letu 2018 (ZRSVN, 2019b)

V Zbirnem poročilu po 17. členu Direktive o habitatih (ZRSVN, 2019b) je v kontinentalni biogeografski regiji z oceno ohranitvenega stanja ugodno ocenjen samo HT kraška presihajoča jezera in polja. Neugodno ohranitveno stanje je ugotovljeno pri prehodnih barjih, združbah bele kljunke na šotnem mahu, izvirih s trdo vodo, vegetaciji tekočih voda ter Ilirskih hrastovo-belogabrovih gozdovih. Slabo stanje ohranjenosti je ugotovljeno pri sestojih navadne rezike, bazičnih nizkih barjih, evrosibirskih amfibijskih združbah z enoletnicami, podvodnih preprogah parožnic, pionirskih združbah prodišč gorskih rek in potokov ter pri alpskih rekah, lesnati vegetaciji s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov, hrastovo-jesenovi-brestovi gozdovi ob velikih rekah ter srednjeevropska črna jelševja in jesenovja ob tekočih vodah.

ZAVAROVANA OBMOČJA

Niti na območju regiji niti v Sloveniji ni vzpostavljen sistem sistematičnega zbiranja podatkov o stanju zavarovanih območji.

2.9 KLJUČNE ZNAČILNOSTI HABITATOV ALI VRST NA VAROVANEM OBMOČJU

Predmet pričujočega dodatka je presoja RPP na strateški ravni v skladu z opredeljenimi cilji v poglavju 2.1 in ne presoja vplivov na posamezne kvalifikacijske vrste ali HT. Lokacije posegov v RPP niso poznane, zato podatki o ključnih značilnostih habitatov ali vrst na območju nismo podajali.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

2.9.1 PODATKI O SEZONSKIH VPLIVIH IN VPLIVIH NARAVNIH MOTENJ (SUŠ, POPLAV) NA KLJUČNE HABITATE ALI VRSTE NA OBMOČJU

Poglavje v nadaljevanju je povzeto po *Nacionalnem programu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami* (Uradni list RS, št. 44/02 in 57/09 – ReNPVNDN).

POPLAVE

Na vseh petih porečjih v Sloveniji se manjše poplave dogajajo vsako leto. Za Slovenijo so značilni štiri tipi poplav: nižinske in hudourniške poplave, poplave na kraških poljih in poplave morja. Poplavno ogroženih je prek 300.000 ha površin, največ je ozkih dolinskih tal vzdolž hudourniških

grap. Večje in obsežnejše poplave lahko pričakujemo na 94.000 ha površin. Najobsežnejša poplavna območja so v nižinsko-ravninskih predelih severovzhodne in subpanonske Slovenije ter v predalpskih dolinah in kotlinah, ki odmakajo šavrinsko gričevje in hribovje. Najnižje obrečne ravnice ob Lendavi, Muri in Ščavnici prekrivajo obsežna poplavna območja. Prav tako je Drava pod Mariborom obdana s prostranim poplavnim svetom, na široko poplavlja kmetijsko zemljo tudi vsi njeni pritoki, še zlasti Pesnica, Polskava in Dravinja. Vzhodna in osrednja Dolenjska z Belo krajino imata več manjših poplavnih območij ob Kolpi, Krki, Temenici, Mirni in ob njihovih pritokih. Ljubljansko barje, ki je na meji med alpskim in dinarskim gorskim sistemom, je najobsežnejše poplavno območje. Katastrofalne poplave ogrožajo južni del Ljubljane ter del Celja, Laškega, Krškega, Slovenj Gradca, Murske Sobote, Železnikov, Škofje Loke, Litije, Grosuplja, Kočevja in mnoga druga naselja. Analize statističnih podatkov kažejo trend povečevanja pretokov voda na slovenskih rekah, zato mnogi dosedanji ukrepi za zaščito pred visokimi vodami ne ustrezajo več, zaradi česar se povečuje poplavna ogroženost.

ZEMELJSKI PLAZOVI, USADI, PODORI

V Sloveniji je plazenje tal zelo pogosto, dogaja se na približno eni tretjini njenega ozemlja. Razlikuje se glede na hitrost in globino. Plazovite površine sestavljajo labilna in pogojno stabilna zemljišča, ki običajno plazijo ob veliki namočenosti tal ali zaradi neustreznih posegov v prostor, ki porušijo obstoječe ravnovesje zemljin. V Sloveniji najdemo zemeljske plazove skoraj povsod, razen na območju primorskega in dolenskega krasa. Ne pojavljajo se v pretežnem območju karbonatnih alpsko-dinarskih grebenov in na planotah. Prav tako tudi ne v debelozrnatih prodatih in morenskih nanosih v dolinah Soče, Save, Savinje, Drave in Mure. Najbolj pogosti so zemeljski plazovi v permokarbonskih, glinastih in grafitoidnih skrilavcih v osrednjih Karavankah od Rateč do Jezerskega, v Posavskem hribovju od Kresnic do Sevnice, med Kočevjem in Brodom na Kolpi in tudi v škofjeloškem hribovju do Idrije. Tudi v paleozojskih glinastografitnih in sljudastokloridnih skrilavcih Jezerskega in okoli Črne na Koroškem so pogosti nevarni plazovi. Prav tako so lahko veliki in nevarni plazovi na staroterciarnem flišu na območju od Solkana do Razdrtega in od Črnega Kala do Rakitovca v Istri. Zelo nevarni so tudi plazovi v oligocenski sivici na Gorenjskem, v Posavskem hribovju, v Celjski kotlini in okrog Ormoža ter plazovi v miocenskih in panonskih glinah, ki so v okolici Kamnika, na severnem vznožju Gorjancev, okoli Krškega, Podčetrta, Tuhinjske doline ter Goričkega, Haloz, Dravinjskih in Slovenskih goric. V Sloveniji so pogosti tudi kamniti plazovi, med katerimi so najnevarnejši skalni podori. Usadov je največ v vzhodni in severovzhodni Sloveniji. Za subpanonske usade je značilno, da so preperelinski in trgajo predvsem preperelino, včasih le pedološko odejo ali celo samo travno rušo. Usadi se najraje trgajo na travnikih in sadovnjakih, med katerimi so njive in vinogradi, od koder se steka več padavinske vode, kar travna pobočja dodatno obteži. Gospodarjenje oz. izraba zemljiških površin na ogroženih območjih je seveda možna, vendar le pod določenimi pogoji.

EROZIJA

Dosedanje raziskave so pokazale, da se erozijski procesi v Sloveniji odvijajo na skoraj 9.000 km² ali na 44 % njene površine. Nad 4.000 km² teh površin je na hudourniških območjih, ki jih brazda nad 10.000 hudourniških strug. Na teh površinah je spiranje in odplavljanje erozijskega materiala ter zasipavanje rodovitnih zemljišč z jalovimi naplavinami večje, od obnove rodovitnih tal. Zaradi erozije je močno prizadetih okoli 30.000 ha površin, od tega odpade tretjina vseh površin na odprta žarišča globinske ali bočne erozije ter na območja udorov in usadov.

Suša

Suša je v širšem pomenu besede dalj časa trajajoče pomanjkanje vode, do katerega pride iz različnih vzrokov. Na podlagi analiz podatkov za obdobje od 1961 do 1999 leta, je mogoče z zanesljivostjo trditi, da so v pretežnem delu Slovenije padavine v vegetacijskem obdobju dobro razporejene. Pomanjkanje dežja za kmetijske rastline v vegetacijskem obdobju je prisotno le v Primorju in Prekmurju. Pojavljajo se poznopoletne relativne suše in poznozimske oz. zgodnjepomladanske suše. V naravnem okolju v Sloveniji so suše izjemno redke, drugače pa je pri kulturnih rastlinah, še posebno tam, kjer je izbor kulture neustrezen glede na kamninsko osnovo, vrsto in debelino prsti ter splošne padavinske razmere. Vse suše so povezane z razširitvijo subtropskih anticiklonov nad Sredozemljem in južno Evropo, pomanjkanje padavin pa še stopnjujejo severni fenski vetrovi, ko na severni strani Alp dežuje ali sneži, na južni strani pa pihajo suhi in topli vetrovi.

3 PODATKI O UGOTOVLJENIH VPLIVIH (TRAJNIH IN ZAČASNIH) IN NJIHOVI PRESOJI

3.1 OPREDELITEV UGOTOVLJENIH VPLIVOV PLANA ALI S PLANOM NAČRTOVANEGA POSEGA V NARAVO NA VARSTVENE CILJE POSAMEZNIH VAROVANIH OBMOČIJ IN NJIHOVO CELOVITOST TER POVEZANOST, VKLJUČNO S KUMULATIVNIMI VPLIVI

RPP je strateško prostorski akt, zaradi česar vrednotenje vpliva izvedbe načrta na posamezne kvalifikacijske vrste, habitatne tipe ter varovana območja narave ni mogoče. RPP obsega strateške cilje za različna področja ter povezane ukrepe s potencialnimi negativnimi vplivi na varovana območja narave ter na stanje lastnosti varovanih območij.

V nadaljevanju so predstavljeni okoljski cilji in presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana.

Okoljski cilj

- Ohranjanje ugodnega stanja obsega in kakovosti habitatnih tipov, zlasti tistih na ekološko pomembnih območjih (EPO) in območjih Natura 2000 (podrobni cilji in ukrepi so opredeljeni v *PUN*) (*ReNPVO20–30*)

Okoljski podcilji:

- Ohranjanje celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom
- Ugodno stanje klasifikacijskih in zavarovanih habitatnih tipov
- Ugodno stanje kvalifikacijskih in zavarovanih vrst
- Ugodno stanje naravnih vrednot

Opis stanja preko kazalcev in trenda

- Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000
- Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov
- Stanje naravnih vrednot
- Stanje zavarovanih območij.
- Povezanost območij z naravovarstvenim statusom

Primorsko-notranjska regija je z vidika naravovarstva izrazito pomembna in občutljiva regija. Zanja je značilen velik delež območij z naravovarstvenim statusom, obsežen gozdni in kraški prostor, prisotnost kraških polj, presihajočih vodnih sistemov, mokrišč, jam, podzemnih vodnih povezav, vodotokov, obvodnih prostorov ter ekstenzivne kulturne krajine. Zaradi teh značilnosti je pomembna tako z vidika ohranjanja habitatnih tipov in vrst kot tudi z vidika prostorske povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Pri območjih Natura 2000 se na strateški ravni upoštevajo vrste in habitatni tipi, zaradi katerih so območja opredeljena, vendar se vplivi RPP ne presojujejo na ravni posamezne vrste, habitatnega tipa ali konkretne lokacije. Podrobnejša obravnava posameznih vrst, habitatov, ekoloških povezav in

invazivnih tujerodnih vrst se smiselno vključi v okoljski vidik biotska raznovrstnost oziroma v nižje ravni prostorskega načrtovanja in presoje sprejemljivosti.

Kazalci omogočajo presojo, ali RPP prispeva k ohranjanju stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območij razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanja naravnih vrednot ter stanja zavarovanih območij. Na strateški ravni se vplivi presojajo predvsem glede na tveganje za slabšanje varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Zaradi izvedbe RPP lahko pričakujemo predvsem naslednje skupine vplivov:

- izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom;
- povečanje pritiskov zaradi razvoja poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture;
- povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja;
- vplive na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti;
- vplive na stanje zavarovanih območij;
- vplive na povezanost območij z naravovarstvenim statusom v okviru zelenega oziroma modro-zelenega sistema.

Izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom

RPP ima lahko pozitiven vpliv na okoljski cilj, saj območja z naravovarstvenim statusom obravnava kot pomemben del prostorske identitete, kakovosti bivanja, odpornosti prostora in razvojne prepoznavnosti regije. Regija je prepoznavna kot območje, kjer naravne danosti, kraški pojavi, gozdovi, vodni in mokrotni sistemi ter kulturna krajina predstavljajo pomemben prostorski in razvojni potencial.

Pozitiven vpliv RPP izhaja predvsem iz zasnove zelenega sistema, varovanja naravnih vrednot in biotske pestrosti, usmerjanja razvoja v obstoječa naselja, notranji razvoj, prenavo in aktivacijo razvrednotenih območij ter iz usmerjanja turizma glede na nosilno zmogljivost prostora. Takšne usmeritve lahko zmanjšajo pritisk na odprti prostor in na naravovarstveno občutljiva območja.

Pomemben pozitiven vpliv je možen tudi zaradi povezovanja naravnih območij, vodnih in obvodnih prostorov, gozdov, kraške krajine, kmetijskih površin in drugih zelenih struktur v regijski zeleni sistem. Ta vpliv je pomemben predvsem z vidika podcilja ohranjanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom. Ob doslednem prenosu usmeritev RPP v nižje prostorske akte lahko RPP prispeva k boljši povezanosti območij Natura 2000, EPO, zavarovanih območij in naravnih vrednot ter k boljšemu usklajevanju varstvenih in razvojnih interesov.

Povečanje pritiskov zaradi razvoja poselitve, gospodarskih dejavnosti in infrastrukture

Negativni vplivi so lahko povezani predvsem z razvojem poselitve, območij za dolgoročni razvoj naselij, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter OVE. Gre za prostorske ureditve, ki lahko zahtevajo nove površine, nove infrastrukturne koridorje ali povečano rabo prostora.

Ta sklop vplivov je neposredno povezan z okoljskim ciljem, saj lahko posegi v območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, EPO ter njihova vplivna in funkcionalno povezana območja

povzročijo slabšanje stanja habitatnih tipov, kvalifikacijskih vrst, zavarovanih vrst in habitatov, spremembe vrednostnih lastnosti naravnih vrednot ter zmanjšanje celovitosti in povezanosti območij.

Zaradi zelo velikega deleža območij z naravovarstvenim statusom v regiji se razvojne usmeritve pogosto približujejo naravovarstveno pomembnim območjem ali njihovim vplivnim območjem. Pri tej regiji zato ni pomembno le formalno prekrivanje razvojnih območij z območji varstva narave, temveč tudi funkcionalna povezanost kraških, vodnih, gozdnih, mokrotnih in podzemnih sistemov.

RPP te vplive deloma omejuje z usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja, prenavo in razvrednotena območja, z omejevanjem razpršene poselitve, upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev, varovanjem vodnih virov ter zasnovano zelenega sistema. Kljub temu je zaradi obsega razvojnih potreb in velikega deleža naravovarstveno pomembnega prostora potreben dodaten omilitveni ukrep, ki zagotavlja preverjanje razvojnih območij in infrastrukturnih koridorjev glede na območja z naravovarstvenim statusom ter njihova vplivna oziroma funkcionalno povezana območja.

Povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja

Zaradi naravne ohranjenosti, kraških pojavov, vodnih in mokrotnih sistemov, gozdov, zavarovanih območij in naravnih vrednot ima regija velik turistični in rekreacijski pomen. RPP turizem usmerja v trajnostne, naravoslovne, doživljajske in tematsko povezane oblike ter poudarja potrebo po upoštevanju nosilne zmogljivosti prostora.

Kljub temu lahko razvoj turizma, rekreacije, obiskovanja, parkirišč, vstopnih točk, poti, kolesarskih povezav, interpretacijske infrastrukture, prireditev in spremljajoče ponudbe poveča pritiske na območja z naravovarstvenim statusom. Ti vplivi niso nujno povezani z neposredno spremembo rabe prostora, temveč z večjo dostopnostjo, prometom, obiskom, hrupom, svetlobnim onesnaževanjem, teptanjem, erozijo, odpadki in obremenitvijo občutljivih habitatov.

Vplivi so lahko posebej pomembni na območjih z večjo naravovarstveno občutljivostjo, v kraških, vodnih, mokrotnih, jamskih, gozdnih in obvodnih ekosistemih ter na območjih naravnih vrednot in zavarovanih območij, kjer se obisk že sedaj povečuje. Posledice se lahko kažejo kot vznemirjanje vrst, slabšanje habitatov, poškodbe vegetacije, poškodbe naravnih vrednot, zmanjšanje mirnosti območij in povečana obremenitev občutljivih ekosistemov.

RPP vpliv deloma omejuje z usmerjanjem rekreacije in turizma glede na sposobnosti okolja, urejanjem vstopnih točk, usmerjanjem obiska, trajnostno mobilnostjo in poudarkom na nosilni zmogljivosti prostora. Kljub temu je treba zagotoviti, da večja dostopnost ne povzroči dodatnega pritiska na najbolj občutljive dele območij z naravovarstvenim statusom. Zato je potreben omilitveni ukrep, ki določa usmerjanje obiska na primerna in že obremenjena območja, omejevanje novih dostopov, poti, parkirišč in osvetlitve na občutljivih območjih ter po potrebi vzpostavitev režimov obiskovanja.

Vplivi na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti

Pri naravnih vrednotah se vpliv ne kaže samo kot neposredna izguba ali sprememba površine, temveč predvsem kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. V Primorsko-notranjski regiji je ta vidik posebej pomemben zaradi velikega števila naravnih vrednot, zlasti tistih, ki so vezane na kraške, vodne, mokrotne, jamske, geomorfološke in obvodne pojave.

RPP lahko na naravne vrednote vpliva preko posegov v vodni, obvodni in kraški prostor, urejanja dostopov, poti, parkirišč, turistične in rekreacijske infrastrukture, prometne, energetske in komunalne infrastrukture, gospodarskih območij, vodnih ureditev, OVE ter povečanega obiskovanja.

RPP naravne vrednote prepoznava kot pomemben del naravnih danosti, prostorske identitete in trajnostnega razvoja regije, vendar na strateški ravni ne more dovolj podrobno določiti usmeritev za ohranjanje vrednostnih lastnosti posameznih naravnih vrednot. Zato je potreben dodaten omilitveni ukrep, ki zagotavlja, da se v nadaljnjih fazah načrtovanja preverijo razlogi za opredelitev naravnih vrednot in da se prostorske ureditve prilagodijo tako, da se njihove vrednostne lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo.

Vplivi na stanje zavarovanih območij

RPP lahko pozitivno vpliva na stanje zavarovanih območij z usmerjanjem turizma glede na nosilno zmogljivost prostora, razvojem zelenega sistema, varovanjem naravnih vrednot, usmerjanjem obiska, trajnostno mobilnostjo, interpretacijo narave in spodbujanjem celovitega upravljanja zavarovanih in drugih varovanih območij.

Hkrati pa lahko večja dostopnost, promet, turistična in rekreacijska infrastruktura, obiskovanje, gospodarske dejavnosti, prometne povezave, komunalna infrastruktura in druge prostorske ureditve povečajo pritiske na zavarovana območja in njihove varstvene cilje. Ta vpliv se navezuje na kazalec stanje zavarovanih območij ter na podcilj ohranjanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Pri nadaljnjem načrtovanju je zato treba razvoj turizma, rekreacije, dostopov, parkirišč, poti, vstopnih točk, interpretacijske in spremljajoče infrastrukture uskladiti z varstvenimi cilji, režimi in upravljavskimi usmeritvami zavarovanih območij. Posebej pomembno je, da se zavarovana območja ne obravnavajo le kot turistični potencial, temveč predvsem kot območja z jasno opredeljenimi varstvenimi cilji in omejitvami.

Vplivi na povezanost območij

Območja z naravovarstvenim statusom je treba obravnavati tudi kot del širšega prostorskega sistema. Njihova ugodna ohranjenost ni odvisna le od stanja znotraj posameznega območja, temveč tudi od povezanosti z drugimi območji, od stanja vodnih in obvodnih ekosistemov, gozdnih povezav, kraških sistemov, odprte krajine ter drugih zelenih struktur.

RPP ima na tem področju lahko pozitiven vpliv, saj predvideva zeleni oziroma modro-zeleni sistem, ekološke koridorje, regijske in medregionalne zelene povezave ter večnamensko upravljanje prostora. Ti elementi lahko prispevajo k ohranjanju povezanosti območij z naravovarstvenim statusom, zlasti v prostoru, kjer se prepletajo kraški, gozdni, vodni, mokrotni, obvodni in kmetijski sistemi.

Hkrati lahko nova infrastruktura, širitev razvojnih območij, gospodarske cone, prometni koridorji, turistične ureditve, energetska infrastruktura in večja dostopnost povzročijo prekinjanje, zoževanje ali razvrednotenje funkcionalnih povezav. Zato se morajo linijska infrastruktura, razvojna območja in turistične ureditve načrtovati tako, da ne povzročajo bistvenega zmanjšanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.

Spremljanje stanja

Spremljanje učinkov RPP naj se naveže na obstoječe sisteme spremljanja stanja območij Natura 2000, zavarovanih območij in naravnih vrednot na državni ravni. Pri tem se spremlja predvsem stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000, območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov, stanje naravnih vrednot ter stanje zavarovanih območij.

Spremljanje naj omogoča ugotavljanje, ali izvedba razvojnih usmeritev RPP vpliva na stanje evropsko pomembnih vrst, habitatnih tipov, naravnih vrednot in zavarovanih območij ter ali se ohranja celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom. Na strateški ravni RPP spremljanje ne nadomešča podrobnejših monitoringov in presoj na nižjih ravneh načrtovanja.

Skupna ocena vpliva

RPP vsebuje več usmeritev, ki lahko pozitivno prispevajo k ohranjanju in upravljanju območij z naravovarstvenim statusom, predvsem z zasnovo zelenega oziroma modro-zelenega sistema, usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja, prenovo in razvrednotena območja, omejevanjem razpršene poselitve, varovanjem naravnih vrednot, upoštevanjem nosilne zmogljivosti prostora in usmerjanjem turizma.

Kljub temu lahko izvedba razvojnih usmeritev poveča pritiske na območja z naravovarstvenim statusom, zlasti zaradi poselitve, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne in turistične infrastrukture, OVE, rekreacije, večje dostopnosti in povezanih motenj. Ker gre za strateški prostorski akt, naj se sprejemljivost konkretnih posegov presoja na nižjih ravneh načrtovanja, RPP pa mora zagotoviti jasne usmeritve za preprečevanje slabšanja varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti območij.

Na osnovi navedenega lahko zaključimo, da bo imela izvedba RPP na varovana območja narave nebiten vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).

3.2 ALTERNATIVNE REŠITVE

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja v 2. členu določa, da se s presojo sprejemljivosti za plan ali poseg v naravo, katerega izvedba bi sama po sebi ali v povezavi z drugimi plani ali posegi v naravo (v nadaljnjem besedilu: kumulativni vpliv) lahko pomembno vplivala na zavarovana območja in območja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: varovana območja), ugotovijo pričakovani vplivi in presodi sprejemljivost njihove izvedbe na varstvene cilje varovanih območij in njihovo celovitost ter povezanost, vključno s povezanostjo evropskega ekološkega omrežja Natura 2000 (v nadaljnjem besedilu: omrežje). 3. člen določa, da se na II. stopnji presoje ugotavljajo pričakovani vplivi plana ali posega v naravo in presoja njihova sprejemljivost, kar vključuje morebitno presojo variantnih rešitev in v primeru ugotovljenih pričakovanih škodljivih vplivov tudi presojo ustreznih omilitvenih ukrepov, ter se s sklepom potrdi plan ali z odločbo dovoli ali zavrne izvedbo posega v naravo. V III. stopnji presoje se ugotavlja obstoj alternativnih rešitev za doseganje ciljev plana ali posega v naravo in presoja njihova ustreznost. V IV. stopnji presoje se ugotavlja obstoj izravnalnih ukrepov in presoja njihova ustreznost. Na podlagi rezultatov III. in IV. stopnje presoje se z odločbo odloči o prevladi druge javne koristi nad javno koristjo ohranjanja narave.

V predmetnem Dodatku niso bili ugotovljeni bistveni vplivi izvedbe RPP, zato obravnava možnih alternativ ni bila izvedena.

3.3 RAZLAGA O MOŽNOSTIH OMILITVE ŠKODLJIVIH VPLIVOV Z NAVEDBO USTREZNIH OMILITVENIH UKREPOV IN RAZLOGI ZA KONKRETEN IZBOR OMILITVENEGA UKREPA

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

Preglednica 5: Omilitveni ukrepi

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa ter izvedljivost
OU01	<p>OU01 – preverjanje in prilagoditev razvojnih območij ter infrastrukturnih koridorjev glede na območja z naravovarstvenim statusom.</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja, infrastrukturni koridorji in druge prostorske ureditve prednostno umeščajo izven območij z naravovarstvenim statusom in njihovih funkcionalno pomembnih povezav. Kadar to ni mogoče, se rešitve prilagodijo tako, da ne slabšajo varstvenih ciljev, celovitosti, povezanosti in vrednostnih lastnosti teh območij. Pri tem se poleg formalnega prekrivanja z območji Natura 2000, EPO, zavarovanimi območji in naravnimi vrednotami upošteva tudi funkcionalna povezanost kraških, vodnih, mokrotnih, gozdnih, obvodnih in podzemnih sistemov.</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnih pritiskov na območja z naravovarstvenim statusom zaradi razvoja poselitve, gospodarskih območij, prometne, železniške, energetske, komunalne, turistične in druge infrastrukture ter OVE. RPP že vsebuje splošne usmeritve za varovanje narave, zeleni sistem, usmerjanje razvoja in upoštevanje nosilne zmogljivosti prostora, vendar je treba te usmeritve v nadaljnjih fazah načrtovanja konkretizirati glede na območja z naravovarstvenim statusom in njihove funkcionalne povezave. Ukrep je izvedljiv v nadaljnjih fazah prostorskega načrtovanja, projektiranja in presoj sprejemljivosti.</p>
OU02	<p>OU02 – usmerjanje turističnih, rekreacijskih in obiskovalnih ureditev glede na varstvene cilje območij z naravovarstvenim statusom</p> <p>Turistične, rekreacijske, prometne in prireditvene dejavnosti se na območjih z naravovarstvenim statusom usmerjajo na za obisk primerna in že obremenjena območja, izven najbolj občutljivih delov območij Natura 2000, zavarovanih območij in naravnih vrednot. Nova izhodišča za obisk, parkirišča, dostopi, poti, kolesarske povezave, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura se umeščajo na način, ki ne poveča pritiska na varstveno najobčutljivejša območja. Na območjih povečanega obiska se zagotovi usmerjanje obiskovalcev, informiranje, nadzor in po potrebi omejevanje dostopa. Nova stalna osvetlitev se ne umešča, razen kadar je nujna zaradi varnosti in izvedena brez</p>	<p>Ukrep je potreben zaradi možnega povečanja motenj zaradi obiskovanja, prometa, rekreacije, prireditev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, teptanja, erozije, odpadkov ter obremenitev občutljivih ekosistemov. RPP že predvideva trajnostno usmerjanje turizma, urejanje vstopnih točk, poti, mirujočega prometa in režimov obiska, vendar je treba te usmeritve pri nadaljnjem načrtovanju konkretizirati z vidika varstvenih ciljev območij z naravovarstvenim statusom. Ukrep je izvedljiv pri načrtovanju turističnih in rekreacijskih ureditev, prometnih dostopov, režimov obiskovanja, prireditev in osvetlitve.</p>

Št. OU	Omilitveni ukrep	Utemeljitev ukrepa ter izvedljivost
	pomembnih vplivov na vrste, habitate, naravne vrednote in varstvene cilje območij.	
OU03	<p>OU03 – ohranjanje vrednostnih lastnosti naravnih vrednot</p> <p>Pri načrtovanju ureditev na območju naravnih vrednot in njihovih vplivnih območij se preveri, katere vrednostne lastnosti so razlog njihove opredelitve, ter se prostorske ureditve prilagodijo tako, da se te lastnosti ne poškodujejo, uničijo ali bistveno spremenijo. Posebna pozornost se nameni naravnim vrednotam, ki so vezane na kraške, vodne, mokrotne, obvodne, jamske, geomorfološke, ekosistemske in drevesne značilnosti prostora, ter naravnim vrednotam na območjih povečanega obiska oziroma načrtovanih prostorskih ureditev.</p>	<p>Ukrep je potreben, ker se pri naravnih vrednotah vpliv ne kaže le kot izguba površine, temveč predvsem kot sprememba lastnosti, zaradi katerih je območje ali objekt opredeljen kot naravna vrednota. Ukrep podpira kazalec stanje naravnih vrednot in podcilj spremljanja stanja naravnih vrednot. Izvedljiv je v nadaljnjih fazah načrtovanja in projektiranja, ob uporabi podatkov ZRSVN, naravovarstvenih smernic ter pogojev in mnenj pristojnih NUP.</p>

Preglednica 6: Priporočila

Št. PR	Priporočila z utemeljitvijo
PR01	<p>P01 – pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij</p> <p>Pri nadaljnjem načrtovanju naj se za območja, kjer se razvojne usmeritve prekrivajo z območji z naravovarstvenim statusom ali njihovimi vplivnimi oziroma funkcionalno povezanimi območji, pripravi pregled konfliktov in usmeritev po tipih območij. Pregled naj zajame zlasti območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, vodni in obvodni prostor, kraška in mokrotna območja, območja povečanega obiska, turistično-rekreacijska območja ter infrastrukturne koridorje.</p> <p>Priporočilo omogoča zgodnje prepoznavanje konfliktov med razvojnimi usmeritvami in območji z naravovarstvenim statusom ter lažji prenos usmeritev RPP v nižje prostorske akte, projektno dokumentacijo in presoje sprejemljivosti.</p>

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

3.4 NAVEDBE MOREBITNIH NAČRTOVANIH ALI OBRAVNAVANIH POBUD ZA OHRANJANJE NARAVE, KI LAHKO VPLIVAJO NA BODOČE STANJE OBMOČJA

Na podlagi PUN v Sloveniji potekajo številni projekti, ki so namenjeni ohranjanju biodiverzitete in varovanih območij. Večina najpomembnejših projektov je dostopna na spletni strani http://www.natura2000.si/aktualno/projekti?tx_news_pi1%5Baction%5D=list&tx_news_pi1%5Bcontroller%5D=News&cHash=7d265df9611828046b086f3e186fd0bc.

Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena v naslednji fazi projekta.

4 NAVEDBE O VIRIH PODATKOV OZ. NAČINU NJIHOVE PRIDOBITVE IN UPORABLJENIH METODAH NAPOVEDOVANJA VPLIVA IN PRESOJ

4.1 ZAKONSKE OSNOVE

- Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A32001L0042>
- Direktiva o habitatih. Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22. 7. 1992, pp. 7). URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:31992L0043&from=SL>
- Direktive o pticah. Direktiva 2009/147/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32009L0147&from=SL>
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Uradni list RS, št. 76/04, 33/07 – ZPNačrt, 61/17 – ZUreP-2 in 199/21 – ZUreP-3). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=STRA12>
- Pravilnik o občutljivih območjih (Uradni list RS, št. 98/15 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV12494>
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV5539>
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED629>
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=NEZN154>
- Uredba o Načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6964>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Goričko za obdobje 2021–2025 (Uradni list RS, št. 91/21). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED8068>
- Uredba o Načrtu upravljanja Krajinskega parka Strunjan za obdobje 2018–2027 (Uradni list RS, št. 13/19). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED7754>

- Uredba o Načrtu upravljanja Naravnega rezervata Škočjanski zatok za obdobje 2015–2024 (Uradni list RS, št. 102/15). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6948>
- Uredba o Načrtu upravljanja Triglavskega narodnega parka za obdobje 2016–2025 (Uradni list RS, št. 34/16). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED6942>
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED283>
- Uredba o upravljanju kakovosti kopalnih voda (Uradni list RS, št. 25/08 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED4701>
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13, 39/15 in 191/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED3176>
- Zakon o ohranjanju narave (ZON) (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb in 105/22 – ZZNŠPP).
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1) (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg). URL: <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO4144>
- Zakon o vodah (ZV-1) (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1244>

4.2 VIRI

4.2.1 LITERATURA

- Allan, J. David, María M. Castillo, and Krista A. Capps. Stream ecology: structure and function of running waters. Springer Nature, 2021.
- ARSO, 2026a. Agencija Republike Slovenije za okolje, NarciS, WFS, Narava. URL: http://gis.arso.gov.si/wfs_web/faces/WFSLayersList.jspx
- ARSO, 2022b. Agencija Republike Slovenije za okolje, Atlas okolja. URL: http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso
- ARSO, 2026c. ARSO Okolje, NarciS, WFS, Kazalci okolja, Naravovarstveni podatki, Območja s statusom, Zavarovana območja, Zavarovana območja. URL: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/zavarovana-obmocja-5>
- ARSO, 2022d. ARSO Okolje, Kazalci okolja, Vodovarstvena območja. URL: <http://kazalci.arso.gov.si/sl/content/vodovarstvena-obmocja-1>
- Bolpagni, R., 2021. Towards global dominance of invasive alien plants in freshwater ecosystems: the dawn of the Exocene?. Hydrobiologia, 848(9), pp.2259–2279.

- Cote, D., Kehler, D.G., Bourne, C. and Wiersma, Y.F., 2009. A new measure of longitudinal connectivity for stream networks. *Landscape Ecology*, 24(1), pp.101–113.
- Council of the EU, 2020. Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030. URL: https://environment.ec.europa.eu/strategy/biodiversity-strategy-2030_sl
- DRSV, 2022a. Direkcija Republike Slovenije za vode, e-Vode, Vodni kataster. URL: <http://www.evode.gov.si/index.php?id=84>
- DRSV, 2022b. Direkcija Republike Slovenije za vode, Atlas voda. URL: <https://gisportal.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=11785b60acdf4f599157f33aac8556a6>
- Gerber, E., Krebs, C., Murrell, C., Moretti, M., Rocklin, R. and Schaffner, U., 2008. Exotic invasive knotweeds (*Fallopia* spp.) negatively affect native plant and invertebrate assemblages in European riparian habitats. *Biological conservation*, 141(3), pp.646–654.
- Govedič, M., 2006. Potočni raki Slovenije: razširjenost, ekologija, varstvo. Miklavž na Dravskem polju: Center za kartografijo favne in flore.
- Kiruba-Sankar, R., Raj, J.P., Saravanan, K., Kumar, K.L., Angel, J.R.J., Velmurugan, A. and Roy, S.D., 2018. Invasive species in freshwater ecosystems—threats to ecosystem services. In *Biodiversity and Climate Change Adaptation in Tropical Islands* (pp. 257–296). Academic Press.
- MOP, 2002. Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, 79 str. URL: <https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Publikacije/cfdbffe81b/biotska.pdf>
- MORS, 2016. Ocena ogroženosti RS zaradi poplav. Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje, št. 8420-4/2015-58-DGZR, 5. 12. 2016, 60 str. URL: https://skupnostobcin.si/wp-content/uploads/2016/11/ocena-ogrozenosti-poplave_predlog_november2016.pdf
- MK, 2022. Kulturna dediščina, Direktorat za kulturno dediščino. URL: <https://data-mk-indok.opendata.arcgis.com/>
- MNVP, Natura 2000 območja, 2026. URL: <https://podatki.gov.si/dataset/natura-2000>
- Naravovarstveni atlas, 2026. URL: <https://www.naravovarstveni-atlas.si/web/DefaultNvaPublic.aspx>
- NUV III, 2022. Osnutek Načrta upravljanja voda za vodno območje Donave za obdobje 2022–2027, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022; Načrta upravljanja voda za vodno območje Jadranskega morja za obdobje 2022–2027, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022; Program ukrepov upravljanja voda, Gradivo za javno obravnavo, avgust 2022 (gradivo posredovano s strani MOP 23. 8. 2022). Ministrstvo za okolje in prostor.
- PUN. Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (sprejet na 74. redni seji Vlade, dne 4. 10. 2023).

- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2). URL: <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ODLO1985>
- Schmutz, S. and Sendzimir, J., 2018. Riverine ecosystem management: Science for governing towards a sustainable future. Springer Nature.
- ZGS, 2026. Zavod za gozdove Slovenije, Pregledovalnik podatkov o gozdovih. URL: <https://prostor.zgs.gov.si/pregledovalnik/>
- ZRSVN, 2019a. Zbirno poročilo po 12 členu Direktive o pticah 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-12-clenu-direktive-o-pticah/>
- ZRSVN, 2019b. Zbirno poročilo po 17 členu Direktive o habitatih 2013–2018 URL: <https://zrsvn-varstvarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/porocanje-po-17-clenu-direktive-o-habitatih/>

4.3 METODE

Podatki, uporabljeni v poročilu, so bili pridobljeni na podlagi javno dostopne literature na spletnih straneh, pripravljenih strokovnih podlag posameznih investitorjev ter grafičnih podatkov ZRSVN. Posledice učinkov izvedbe NUV III na varovana območja smo ocenjevali v skladu s *Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja*:

- A – ni vpliva/pozitiven vpliv
- B – nebistven vpliv
- C – nebistven vpliv pod pogoji (ob izvedbi omilitvenih ukrepov)
- D – bistven vpliv
- E – uničujoč vpliv

Velikostni razred A, B, C »VPLIVI POSEGA NISO ŠKODLJIVI«. Velikostni razred D, E »VPLIVI POSEGA SO POMEMBNI IN ŠKODLJIVI«.

Pri izdelavi presoje so uporabljeni obstoječi, javno dostopni podatki o stanju prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst njihovih habitatov in habitatnih tipov.

Pri pripravi tega dodatka je bil upoštevan tudi 25. člen citiranega pravilnika, ki pravi, da za operative programe in druge plane ali njihove dele, ki niso plani s področja prostorskega načrtovanja in se iz njihovega opisa tudi s sklepanjem ne da ugotoviti vseh načrtovanih posegov, ker v opisih ni konkretnih lokacij posegov oz. iz njih ni razvidna dovolj podrobna vrsta posegov, se pri presoji sprejemljivosti matrika iz Priloge 6 tega pravilnika ne izpolni. V tem primeru se za posamezne vsebine iz tega pravilnika podajo strokovne ocene za ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v skladu z določbo prejšnjega člena. Matrika iz Priloge 6 tega pravilnika se mora v takih primerih izpolniti pri presoji sprejemljivosti na ravni podrobnejšega plana ali posega. Presoja vplivov in ocene so tako podane na podlagi strokovne ocene in brez matrik.

5 NAVEDBE O IZDELOVALCIH IN MOREBITNIH PODIZVAJALCIH DODATKA ZA PRESOJO SPREJEMLJIVOSTI

5.1 IZDELOVALEC POROČILA

Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominškova 40, 1000 Ljubljana

Locus prostorske informacijske rešitve d.o.o.
Ljubljanska cesta 76, 1230 Domžale

SODELUJOČI PRI IZDELAVI POROČILA

Vodja projekta: Matjaž Harmel

Vodja projekta priprave dodatka: Ana Vojnović

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ekol.

Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.

Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.

Ana Vojnović, mag. mol. funkc. biol.

Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.

Matevž Premelč, univ. dipl. geog.

Pija Lapajne, mag. geog.

Peter Kastelic, mag. geog.

Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.

Andrej Gortnar, kem. teh.

Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.

Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.

Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.

Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.

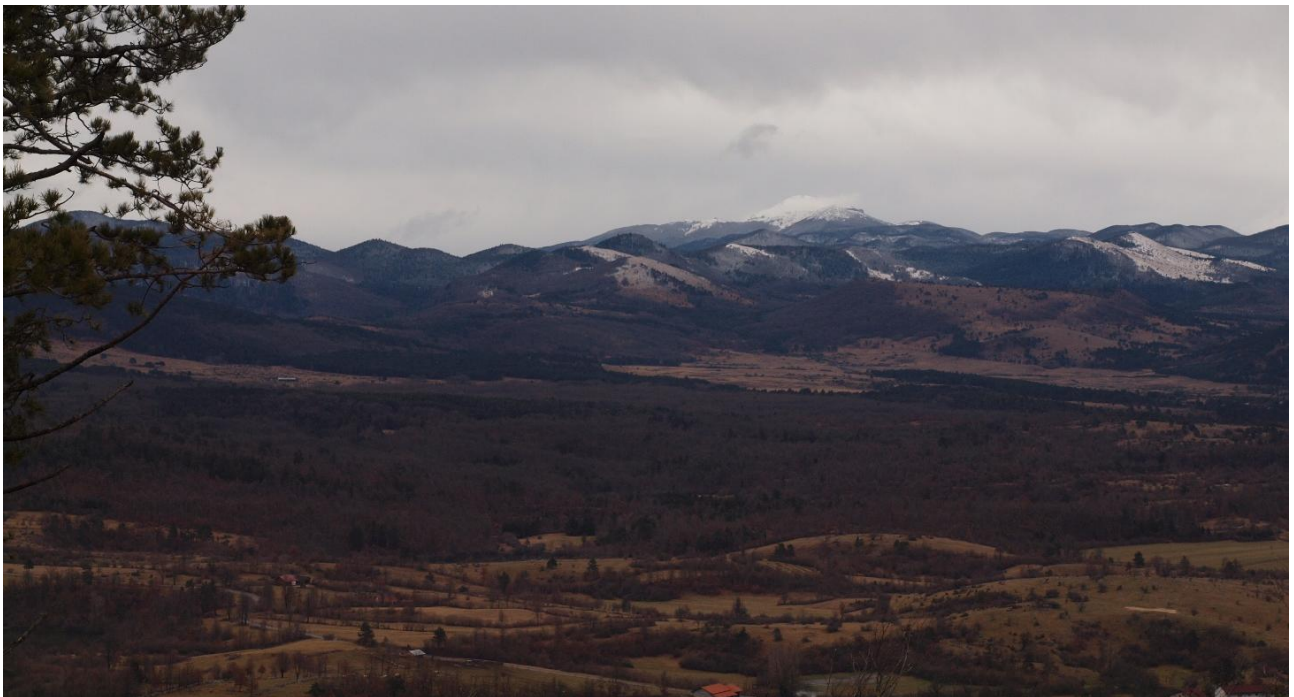
Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.

Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.

Petra Zapušek, mag. prost. načrt.

LOCUS

CELOVITA PRESOJA VPLIVOV NA OKOLJE ZA REGIONALNI PROSTORSKI PLAN ZA PRIMORSKO-NOTRANJSKO RAZVOJNO REGIJO

FAZA: PRILOGE K OKOLJSKEMU POROČILU – OSNUTEK

LJUBLJANA, 19. 6. 2026

Naročnik: RRA Zeleni Kras d.o.o.
Prečna ulica 1
6257 Pivka

Odgovorni predstavnik naročnika: Boštjan Požar

Izdelovalec: Zavita, svetovanje, d.o.o.
Tominiškova 40
1000 Ljubljana

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Matjaž Harmel

Locus d.o.o.
Ljubljanska cesta 76
1230 Domžale

LOCUS

Odgovorni predstavnik izdelovalca: Leon Kobetič

Vodja projekta: Sabina Cepuš

Ključni strokovnjaki:

Sabina Cepuš, univ. dipl. ecol.
Matjaž Harmel, univ. dipl. inž. gozd.
Aleksandra Krajnc, univ. dipl. geog.
Ana Vojnovič, mag. mol. funkc. biol.
Klemen Strmšnik, univ. dipl. geog.
Matevž Premelč, univ. dipl. geog.
Samo Škrjanec, univ. dipl. inž. gozd.
Pija Lapajne, mag. geog.
Peter Kastelic, mag. geog.
Klemen Banovec, mag. inž. arh. urb.
Andrej Gortnar, kem. teh.

Metka Jug, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Leon Kobetič, univ. dipl. inž. grad.
Nina Lipušček, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Nuša Britovšek, univ. dipl. inž. kraj. arh.
Tosja Vidmar, univ. dipl. geogr.
Maja Šinigoj, univ. dipl. inž. arh.
Petra Zapušek, mag. prost. načrt.
Staša Brecelj, dipl. inž. kraj. arh.

Projekt: Celovita presoja vplivov na okolje za regionalni prostorski plan za Primorsko-notranjsko razvojno regijo

Faza: Priloge k okoljskemu poročilu – osnutek

Številka pogodbe: RPP01/2025

Številka projekta: 442/2025

Ključne besede: celovita presoja vplivov na okolje | okoljsko poročilo | regionalni prostorski plan | stanje okolja | okoljski cilji | okoljski kazalniki

Datum: 19. 06. 2026

KAZALO PRILOG

Priloga A: Merila vrednotenja.....	1
Priloga 1: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev.....	1
Priloga 2: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla.....	1
Priloga 3: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča.....	1
Priloga 4: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd.....	2
Priloga 5: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode.....	3
Priloga 6: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom.....	4
Priloga 8: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost.....	4
Priloga 9: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb.....	4
Priloga 10: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki.....	5
Priloga 11: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi.....	5
Priloga 12: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče.....	6
Priloga 13: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja <i>prebivalcev pred okoljskimi tveganji, okoljski vidik: prilagajanje podnebnim spremembam</i>	7
Priloga 14: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline.....	7
Priloga 15: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina.....	7
Priloga 16: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina.....	8
Priloga B: Vplivi.....	9
Priloga 17: Vrsta oz. značaj vpliva plana na okolje.....	9
Priloga 18: Opredelitev lastnosti pomembnih vplivov plana.....	10
Priloga C: Povzetek stanja okolja in presoje ugotovljenih vplivov.....	12
Priloga 19: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla.....	13
Priloga 20: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča.....	14
Priloga 21: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd.....	16
Priloga 22: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode.....	17
Priloga 23: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom.....	19

Priloga 24: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost	20
Priloga 25: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb	23
Priloga 26: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki	24
Priloga 27: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi	26
Priloga 28: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče	30
Priloga 29: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam	34
Priloga 30: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kulturna dediščina	35
Priloga 31: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina	37
Priloga Č: Podatki o stanju okolja	39
Priloga 32: Pozidana in nepozidana stavbna zemljišča v regiji	39
Priloga 33: Pregled površin gozda	39
Priloga 34: Kemijsko in ekološko stanje	40
Priloga 35: Število podeljenih vodnih pravic za posebno rabo površinske vode	40
Priloga 36:	41
Priloga 37:	41
Priloga 38:	41
Priloga 39:	42
Priloga 40:	42
Priloga 41:	42
Priloga 42:	42
Priloga 44:	42
Priloga 45:	42
Priloga 46:	43
Priloga 47:	43
Priloga 48:	43
Priloga 49:	43
Priloga 50:	43
Priloga 51:	44
Priloga 52:	44
Priloga 53:	44
Priloga 54:	44
Priloga 55:	44
Priloga 56:	45
Priloga 57:	45
Priloga 58:	45
Priloga 59:	45
Priloga 60:	45
Priloga 61:	45
Priloga 62:	45

Priloga 63: Površina ogroženih območij in delež območja regije z opredeljeno ogroženostjo ter površina pozidanih zemljišč na ogroženih območij v letih 2005 in 2025	45
Priloga 64: Območje pomembnega vpliva poplav v regiji.....	47
Priloga 65: Območja pomembnega vpliva poplav v regiji.....	47
Priloga 66: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob naravnih nesrečah.....	48
Priloga 67: SEVESO obrati na območju regije.....	49
Priloga 68: IED dejavnosti na območju regije	49
Priloga 69: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob drugih nesrečah.....	49
Priloga 70:.....	50
Priloga 71:	50
Priloga 72:.....	50
Priloga 73:.....	50
Priloga 74:.....	50
Priloga 75:.....	50
Priloga 76:.....	50
Priloga 77:.....	50
Priloga 78:.....	50
Priloga 79:.....	51

PRILOGA A: MERILA VREDNOTENJA

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Priloga 1: Lestvica velikostnih razredov vplivov izvedbe plana ali s planom načrtovanega posega v okolje na uresničevanje okoljskih ciljev

Razred	Opredelitev razreda	Sprejemljivost vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev
A	Ni vpliva oz. je lahko vpliv pozitiven	Sprejemljiv
B	Nebistven vpliv	
C	Vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	
D	Bistven vpliv	Nesprejemljiv
E	Uničujoč vpliv	
X	Ugotavljanje vpliva ni možno	

Vir: Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje

Priloga 2: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju izven pozidanih zemljišč. Degradirana območja bodo sanirana in revitalizirana. <u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja neto letne rasti pozidanih zemljišč; revitalizacije degradiranih območij.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju izven pozidanih zemljišč. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na rast pozidanih zemljišč.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do neto letne rasti pozidanih zemljišč. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven. Degradirana območja se zaradi novih posegov ne bodo povečala.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do neto letne rasti pozidanih zemljišč. Degradirana območja se bodo zaradi novih posegov povečala.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja neto letne rasti pozidanih zemljišč. Nastala bodo nova degradirana območja.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 3: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane, pridelovalni potencial kmetijskih zemljišč se ne bo spremenil. <u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja pridelovalnega potenciala ter povečanja obsega kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. Vpliv bo nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na pridelovalni potencial ter obseg kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane.

¹ Merila vrednotenja plana na doseganje okoljskih ciljev so bila določena na podlagi Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje in okoljskega vidika oz. okoljskih ciljev.

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na pridelovalni potencial ter obseg kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. Zaradi omilitvenih ukrepov vpliv ne bistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na pridelovalni potencial ter obseg kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja pridelovalnega potenciala ter zmanjšanja obsega kmetijskih zemljišč ter poslabšanja ravnanja z rodovitno zemljo.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 4: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd

Razred učinka	Merila vrednotenja ^{Error! Bookmark not defined.}
A	<p><u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do spremembe površine ali deleža gozda po kazalcih gozdnogospodarskih načrtov, dejanske rabe tal in namenske rabe prostora. Plan prav tako ne bo vplival na gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu ter ne bo povzročal dodatnih motenj, fragmentacije ali posegov v gozdni rob.</p> <p><u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do ohranjanja ali izboljšanja stanja kazalcev, zlasti z ohranjanjem oziroma krepitvijo površine in deleža gozda, izboljšanjem trenda gozdnosti, boljšim varovanjem gozdov s posebnim namenom, varovalnih gozdov ali območij Natura 2000 v gozdu ter zmanjševanjem pritiskov, fragmentacije ali motenj v gozdnem prostoru.</p>
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana lahko pride do manjših, lokalno omejenih posegov v gozd ali gozdni rob, vendar ti ne bodo vplivali na površino in delež gozda na ravni regije ter ne bodo pomembno posegali v gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu. Motnje v gozdnem prostoru bodo lokalne in ne bodo vplivale na mirnost ali povezanost sklenjenih gozdnih območij.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana lahko pride do zmanjšanja ali fragmentacije gozdnega prostora, posegov v gozdni rob ali povečanja motenj zaradi prometa, rekreacije, turizma, hrupa, osvetljevanja ali obiskovalcev. Vplivi bi lahko poslabšali kazalce površine in deleža gozda oziroma vplivali na gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu, vendar se z upoštevanjem določil plana in dodatnih omilitvenih ukrepov zmanjšajo na sprejemljivo raven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bi lahko prišlo do pomembnega zmanjšanja površine ali deleža gozda, pomembne fragmentacije gozdnega prostora ali obsežnejših posegov v gozdni rob. Vpliv je bistven tudi, kadar bi plan pomembno posegal v gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu oziroma povzročil pomembno povečanje motenj v sklenjenih ali občutljivih gozdnih območjih, omilitveni ukrepi pa niso določeni ali niso zadostni.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bi prišlo do obsežnega ali trajnega zmanjšanja površine in deleža gozda na ravni regije, do nepovratne izgube pomembnih gozdnih območij ali do obsežnega poseganja v gozdove s posebnim namenom, varovalne gozdove ali območja Natura 2000 v gozdu. Vplivov na gozdni prostor, njegove posebne pravne režime in mirnost sklenjenih gozdnih območij ne bi bilo mogoče ustrezno omiliti.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 5: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<p><u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do škodljivih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in ne bo prišlo do spremembe rabe površinskih voda.</p> <p>Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju podzemnih voda in ne bo prišlo do spremembe rabe podzemnih voda.</p> <p><u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do pozitivnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, izboljšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, izboljšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in ne bo prišlo do spremembe rabe površinskih voda.</p> <p>Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda in do zmanjšanja rabe podzemnih voda</p>
B	<p><u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do povečanja rabe površinskih voda. Vpliv bo manjšega obsega in ne bo bistven.</p> <p>Z izvedbo plana bo prišlo do manjših posegov na območju podzemnih voda in do manjšega povečanja rabe podzemnih voda.</p> <p>Vpliv bo nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda, raba voda bo trajnostna.</p>
C	<p><u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do povečanja rabe površinskih voda. Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, vpliv ne bo bistven.</p> <p>Z izvedbo plana bo prišlo do negativnega vpliva na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda in do povečanja rabe podzemnih voda, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.</p>
D	<p><u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do bistvenih negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, bistvenega poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, bistvenega poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do bistvenega povečanja rabe površinskih voda.</p> <p>Z izvedbo plana bo prišlo do negativnega vpliva na kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda in do ne-trajnostne rabe podzemnih voda.</p>
E	<p><u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do uničujočih negativnih vplivov na kemijsko in ekološko stanje površinskih voda, ohranjanje vodnih količin, uničujočega poslabšanja stanja vodnih in priobalnih zemljišč, uničujočega poslabšanja varstva pred škodljivim delovanjem voda in do bistvenega povečanja rabe površinskih voda.</p> <p>Z izvedbo plana bo prišlo do uničujočega poslabšanja kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda.</p>
X	<p><u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.</p>

Priloga 6: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju z naravovarstvenim statusom.
	<u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju z naravovarstvenim statusom. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na stanje rastlinskih in živalskih vrst ter habitatov. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja celovitosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 7: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju koridorjev ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst.
	<u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, migracijskih koridorjev ter njihove povezljivosti.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju migracijskih koridorjev ter habitatov rastlinskih in živalskih vrst. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do vpliva na stanje rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, koridorjev ter njihove povezljivosti.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na celovitost in povezanost območij z naravovarstvenim statusom. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na stanje rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, koridorjev ter njihove povezljivosti.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja rastlinskih in živalskih vrst, habitatov, koridorjev ter njihove povezljivosti.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 8: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do nastanka emisij TGP.
	<u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja emisij TGP.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do nastanka emisij TGP. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do povečanja emisij TGP.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja emisij TGP, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja emisij TGP.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do vpliva na podnebne spremembe.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 9: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do povečane rabe virov in nastanka odpadkov.
	<u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja količin odpadkov.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do nastanka odpadkov, vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do povečanja količin odpadkov. Raba virov se ne bo povečala.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja rabe virov in količin odpadkov, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja rabe virov in količine odpadkov.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja virov ter preobremenitve sistema ravnanja z odpadki.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 10: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Zdravje ljudi

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla oziroma vode, novih virov hrupa oziroma sevanja. Oskrba s pitno vodo in dostopnost do zelenih površin se ne bo spremenila.
	<u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja vnosa onesnažil v zrak, tla oziroma vode in posledično izboljšanja stanja okolja. Število prebivalcev, ki so čezmerno obremenjeni s hrupom oziroma elektromagnetnim sevanjem se bo zmanjšalo. Delež prebivalcev oskrbovan z zdravstveno ustrezno pitno vodo se bo povečal. Dostopnost do zelenih površin se bo izboljšala.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla in vode, novih virov hrupa, elektromagnetnega sevanja oziroma svetlobnega onesnaževanja. Vpliv bo nebistven, saj ne bo prišlo do poslabšanja stanja okolja, nova konfliktna območja ne bodo nastala. Oskrba s pitno vodo in dostopnost do zelenih površin se ne bo spremenila.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla in vode, novih virov hrupa, elektromagnetnega sevanja oziroma svetlobnega onesnaževanja. Povečale se bodo potrebe po oskrbi s pitno vodo. Obočja zelenih površin se bodo zmanjšala. Vpliv bo nebistven, saj zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov ne bo prišlo do poslabšanja stanja okolja, nova konfliktna območja ne bodo nastala, delež prebivalcev z zagotovljeno oskrbo zdravstveno ustrezno pitno vodo se ne bo spremenil, dostopnost do zelenih površin se ne bo spremenila.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do umeščanja novih virov onesnažil v zrak, tla in vode, novih virov hrupa, elektromagnetnega sevanja oziroma svetlobnega onesnaževanja. Povečale se bodo potrebe po oskrbi s pitno vodo. Obočja zelenih površin se bodo zmanjšala. Prišlo bo do poslabšanja stanja okolja, nastala bodo nova konfliktna območja, delež prebivalcev z zagotovljeno oskrbo zdravstveno ustrezno pitno vodo se bo zmanjšal, zmanjšala se bo dostopnost do zelenih površin.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do preobremenitve okolja in prebivalcev z onesnaženim zrakom, hrupom ter sevanji. Oskrba z zdravstveno ustrezno pitno vodo ne bo zagotovljena. Dostopnost do zelenih površin ne bo zagotovljena.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 11: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<p><u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana območje regije ne bo dodatno izpostavljeno okoljskim tveganjem in nevarnostim oziroma z izvedbo plana ni možno vplivati na izpostavljenost okoljskim tveganjem in nevarnostim ter s tem na: preprečevanje naravnih nesreč ter omejevanje njihovih posledic, število nesreč ter preprečevanje oziroma zmanjšanje žrtev in drugih posledic teh nesreč, poplavno, erozijsko, plazovno in drugo z naravnimi nesrečami povezano ogroženost prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, ohranitev prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, pojav večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanje njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali število drugih nesreč.</p> <p><u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja izpostavljenosti okoljskim tveganjem in nevarnostim ter s tem do: preprečevanja naravnih nesreč ter omejevanja njihovih posledic, zmanjšanja števila nesreč ter preprečevanja oziroma zmanjšanja žrtev in drugih posledic teh nesreč, zmanjšanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, ohranitve prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, preprečevanja večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter omejevanja njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali zmanjšanja števila drugih nesreč.</p>
B	<p><u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do manjše, prostorsko omejene povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer obstoječa izpostavljenost še ni prekomerna, načrtovane ureditve pa so skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem ne bo prišlo do bistvenega povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč.</p>
C	<p><u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo na širšem območju prišlo do povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer je obstoječa izpostavljenost že prekomerna, načrtovane ureditve pa so sicer skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem bi lahko prišlo do bistvenega povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč. Vpliv bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov zmanjšan na sprejemljivo raven in bo zato nebistven.</p>
D	<p><u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo na širšem območju prišlo do povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer je obstoječa izpostavljenost že prekomerna, načrtovane ureditve pa so sicer skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem bi lahko prišlo do bistvenega povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč. Vpliva z omilitvenimi ukrepi ni mogoče zmanjšati na sprejemljivo raven.</p>
E	<p><u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo na širšem območju prišlo do povečane izpostavljenosti okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, pri čemer je obstoječa izpostavljenost že prekomerna, načrtovane ureditve pa niso skladne z okoljsko zakonodajo. Pri tem bo prišlo do povečanja naravnih nesreč ter njihovih posledic, povečanja števila nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč, povečanja poplavne, erozijske, plazovne in druge z naravnimi nesrečami povezane</p>

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
	ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti, infrastrukture, kulturne dediščine in okolja, zmanjšanja prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese, povečanja pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje, ali povečanja števila drugih nesreč.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 12: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju *varovanja prebivalcev pred okoljskimi tveganji, okoljski vidik: prilagajanje podnebnim spremembam.*

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do povečanja ranljivosti na podnebne spremembe. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do zmanjšanja ranljivosti na podnebne spremembe.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do manjšega povečanja ranljivosti na podnebne spremembe, vendar bo vpliv nebistven.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do pomembnejšega povečanja ranljivosti na podnebne spremembe. Zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov bo vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do pomembnejšega povečanja ranljivosti na podnebne spremembe.
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do povečanja ranljivosti širšega območja na posledice podnebnih sprememb.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 13: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina in arheološke ostaline

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju nepremične kulturne dediščine ali z arheološkim potencialom. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja nepremične kulturne dediščine ali poznavanja arheološkega potenciala brez posega v arheološke ostaline.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju nepremične kulturne dediščine ali arheoloških ostalin, vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do poslabšanja stanja.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nepremične kulturne dediščine ali arheoloških ostalin, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nepremične kulturne dediščine ali arheoloških ostalin
E	<u>Uničujoč vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja enot kulturne dediščine ali arheoloških ostalin
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno</u> : Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 14: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva</u> : Z izvedbo plana ne bo prišlo do sprememb nesnovne kulturne dediščine. <u>Vpliv je pozitiven</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja na področju nesnovne kulturne dediščine.
B	<u>Nebistven vpliv</u> : Z izvedbo plana bo prišlo do sprememb nesnovne kulturne dediščine, vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do poslabšanja stanja.

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nesnovne kulturne dediščine, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja nesnovne kulturne dediščine.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja nesnovne kulturne dediščine.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

Priloga 15: Merila za vrednotenje vplivov na okoljske cilje na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina

Razred učinka	Merila vrednotenja ¹
A	<u>Ni vpliva:</u> Z izvedbo plana ne bo prišlo do posegov na območju prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
	<u>Vpliv je pozitiven:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do izboljšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
B	<u>Nebistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do posegov na območju prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine. Vendar bo vpliv nebistven, saj pri tem ne bo prišlo do poslabšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
C	<u>Nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine. Vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov vpliv nebistven.
D	<u>Bistven vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do poslabšanja stanja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
E	<u>Uničujoč vpliv:</u> Z izvedbo plana bo prišlo do uničenja prepoznavnih in tipoloških značilnosti krajine.
X	<u>Ugotavljanje vpliva ni možno:</u> Zaradi pomanjkanja podatkov ugotavljanje vplivov plana ni možno.

PRILOGA B: VPLIVI

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Priloga 16: Vrsta oz. značaj vpliva plana na okolje

Vrsta oz. značaj vpliva	Opis
Neposreden vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki na območju plana neposredno vpliva na izbrana merila vrednotenja. Ugotovljeno območje neposrednega vpliva izhaja iz ugotovitev na terenu, podrobnejših podatkov o izvedbi posega v okolje in iz drugih dejanskih okoliščin.
Daljinski vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so posledica izvedbe plana in se zgodijo oddaljeno od posega v okolje.
Kumulativen vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrana merila vrednotenja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljiv.
Sinergijski vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje z vplivi, ki so v celoti večji od vsote posameznih vplivov.
Čezmejen vpliv	Se ugotavlja, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki bistveno vpliva na stanje okolja v drugi državi.
Trajanje vpliva	Začasni vpliv: predstavlja vpliv začasne narave. Kratkoročni vpliv: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v petih (5) letih od začetka vplivanja. Srednjeročni vpliv: je vpliv, ki preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja med petimi (5) in desetimi (10) leti od začetka vplivanja. Dolgoročni vpliv: je vpliv, ki ne preneha vplivati na izbrane kazalce stanja okolja v desetih (10) letih od začetka vplivanja. Trajni vpliv: predstavlja vpliv, ki pusti trajne posledice.

Vir: Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje

Priloga 17: Opredelitev lastnosti pomembnih vplivov plana

Vpliv	Positiven/ negativen	Neposreden	Posreden	Daljinski	Kratkoročen	Srednjeročen	Trajen	Kumulativen	Sinergijski	Čezmejen
Povečanje površin pozidanih in sorodnih zemljišč	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Revitalizacija funkcionalno razvrednotenih in degradiranih stavbnih površin	+	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Zemeljski izkopi potencialno čezmerno onesnaženih tal	-	✓	x	✓	✓	x	x	✓	x	x
Izguba kmetijskih zemljišč	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Izguba rodovitne zemlje	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora ter posegi v gozdni rob, s slabšanjem ekoloških, socialnih, proizvodnih in varovalnih funkcij gozda	-	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje motenj v gozdnem prostoru ter slabšanje mirnosti in povezanosti sklenjenih gozdnih območij	-	x	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
Ohranjanje in krepitev trajnostnega večnamenskega gospodarjenja z gozdom ter njegovih ključnih funkcij	+	✓	✓	✓	x	x	✓	✓	x	x
Tveganja za onesnaževanje podzemne in površinske vode	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Zmanjšanje ponikanja padavinske vode preko biološko aktivnih tal	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja s svetlobnim onesnaževanjem	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Potencialni vnos tujerodnih invazivnih vrst rastlin	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja s TGP	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Umeščanje OVE v prostor	+	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja z odpadki	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečana poraba vode	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja z izpusti v zrak	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečanje obremenitev okolja s hrupom	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Povečana izpostavljenost okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim, povečanje števila/obsega nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč ter povečanje poplavne in erozijske ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti in kulturne dediščine	-	✓	✓	✓			✓	✓		
Zmanjšanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese	-	✓	✓	✓			✓	✓		
Preprečitev naravnih nesreč ter omejitve njihovih posledic	+	✓	✓			✓	✓	✓		
Preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic nesreč										
Povečanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje	-	✓	✓				✓	✓		

Vpliv	Pozitiven/ negativen	Neposreden	Posreden	Daljinski	Kratkoročen	Srednjeročen	Trajen	Kumulativen	Sinergijski	Čezmejen
Zmanjšanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje										
Povečanje ranljivosti na podnebne spremembe	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Rušitev prostorskih razmerij	-	✓	x	✓	x	x	✓	✓	x	x
Posegi v tla	-	✓	x	x	x	x	✓	✓	x	x

Legenda: + vpliv je pozitiven, - vpliv je negativen, ✓ vpliv ima to lastnost, x vpliv nima te lastnosti

PRILOGA C: POVZETEK STANJA OKOLJA IN PRESOJE UGOTOVLJENIH VPLIVOV

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Preglednice v nadaljevanju vsebujejo sledeče podatke:

- Kazalci (trend): Prikaz stanja okolja in njegovih delov s kazalci stanja okolja.
- Posebni pravni režimi: Povzetek veljavnih pravnih režimov na varovanih območjih ali njihovih delih, podatke o pridobitvi naravovarstvenih smernic oz. drugih smernic za pripravo plana ter strokovnih podlagah in stopnjo njihovega upoštevanja v planu, zlasti glede omilitvenih ukrepov.
- Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila: Določila RPP izhajajo iz obravnavanega prostorskega akta, omilitveni ukrepi in priporočila so opredeljeni v predmetnem okoljskem poročilu.

Legenda:

↑ povečanje vrednosti

↓ zmanjšanje vrednosti

↔ vrednost ostaja enaka

● izboljšanje

● poslabšanje

● ni spremembe

Priloga 18: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Tla

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Tla						
<ul style="list-style-type: none"> Neto letna rast (ha) pozidanih zemljišč 2015–2025 (VIR: MKGP): 193 ha oz. 5,4 %. Trend: ↑	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Ogrožena območja (ZV-1): <ul style="list-style-type: none"> srednja erozijska ogroženost: 32.224 ha (22 % regije) zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja plazov: 26.653 ha (18 % regije) zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov: 16.593 ha (11 % regije) Funkcionalno razvrednotena območja (Nacionalna evidenca FRO) 	↑	<ul style="list-style-type: none"> SC1: Učinkovita in uravnotežena poselitev – razvoj naselij, policentrični razvoj, notranji razvoj naselij. SC3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura – prometna, energetska in komunalna infrastruktura. SC4: Zagotavljanje stanovanj za vse generacije in skupine – nova stanovanjska območja in stanovanjska gradnja. SC5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo – gospodarske cone in razvojne površine. 	- Trajna ali začasna zasedba tal – zmanjšanje funkcij in ekosistemskih storitev tal ter rodovitnosti s povečanjem zbitih in prekritih tal	C	Potencialni vplivi izhajajo iz RPP ukrepov: <ul style="list-style-type: none"> širitev poselitve in novih stanovanjskih območij; razvoj in širitev gospodarskih območij; gradnjo ter nadgradnjo prometne, energetske in komunalne infrastrukture; nove prostorske ureditve za razvoj gospodarstva, turizma in oskrbe prebivalstva. RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z: <ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem razvoja v notranji razvoj naselij, prenovo razvrednotenih območij, aktivacijo nepozidanih stavbnih zemljišč ter prestrukturiranje obstoječih pozidanih površin namesto širjenja na nova zemljišča; preprečevanjem razpršene poselitve ter usmerjanjem razvoja v obstoječa naselja ob upoštevanju varstvenih režimov, značilnosti krajine in kakovosti bivalnega okolja; usmerjanjem razvoja gospodarskih območij na obstoječe ali že načrtovane razvojne površine ter s prenovo in sanacijo funkcionalno razvrednotenih območij; prednostnim umeščanjem prometne in druge infrastrukture v obstoječe koridorje ter nadgradnjo obstoječih infrastrukturnih povezav. Dodatni omilitveni ukrepi:
<ul style="list-style-type: none"> Površina (ha) nepozidanih stavbnih zemljišč v letu 2025 (VIR: PIS, ESZ, Matična evidenca DR JCI in JŽI): 2.373 ha Trend: ⇄				- povečanje tveganja za erozijo, onesnaženje tal in spremembe reliefa. - izkopavanje potencialno onesnaženih	C	Potencialni vplivi izhajajo iz RPP ukrepov: <ul style="list-style-type: none"> širitev poselitve in gospodarskih območij; razvoj prometne, energetske in komunalne infrastrukture; razvoj turistične infrastrukture in rekreacijskih ureditev; RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z: <ul style="list-style-type: none"> spodbujanjem prenove funkcionalno razvrednotenih območij, aktivacije nepozidanih stavbnih zemljišč ter notranjega razvoja naselij pred posegi na nova zemljišča;

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
						<ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem razvoja v skladu z nosilno zmogljivostjo prostora ter upoštevanjem občutljivosti kraškega okolja, naravnih virov in krajinskih značilnosti; RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z: <ul style="list-style-type: none"> spodbujanjem prenove funkcionalno razvrednotenih območij, aktivacije nepozidanih stavbnih zemljišč ter notranjega razvoja naselij pred posegi na nova zemljišča; usmerjanjem razvoja v skladu z nosilno zmogljivostjo prostora ter upoštevanjem občutljivosti kraškega okolja, naravnih virov in krajinskih značilnosti; varovanjem kakovostnih kmetijskih zemljišč, naravnih območij in drugih prostorsko občutljivih območij pred neustreznimi posegi; spodbujanjem trajnostne rabe prostora in zmanjševanjem pritiskov na ohranjena območja narave in krajine. Dodatni omilitveni ukrepi:
<ul style="list-style-type: none"> Število potencialno onesnaženih območij; 2022 (ARSO): 19 Trend: – podatki za pretekla leta niso dosegljivi			<ul style="list-style-type: none"> SC1: Učinkovita in uravnotežena poselitev SC4: Zagotavljanje stanovanj za vse generacije in skupine SC7: Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo SC8: Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	+ Zmanjšanje pritiska na tla in izboljšanje funkcij ter ekosistemskih storitev tal.	A	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> usmerjanje razvoja v obstoječa naselja, prenovo funkcionalno razvrednotenih območij ter zgoščevanje poselitve; omejevanje širjenja poselitve v naravno ohranjena območja in varovanje kakovostnih kmetijskih zemljišč; preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč ter trajnostno gospodarjenje z zemljišči; ohranjanje mozaične krajinske strukture, zelenega sistema in ekoloških funkcij prostora.
<ul style="list-style-type: none"> Število in površina funkcionalno razvrednotenih območij (FRO) [TP02] 2025 (Nacionalna evidenca FRO): 40, pov: 101 ha Trend: ↔						

Priloga 19: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kmetijska zemljišča

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Kmetijska zemljišča						
<ul style="list-style-type: none"> Površina (ha) kmetijskih zemljišč 2025 (MKGP): 38.142 ha Trend: ↓	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Strateška območja za kmetijstvo in pridelavo hrane; 2025 (Uredba o območjih za kmetijstvo in pridelavo hrane, ki so strateškega pomena za RS): <ul style="list-style-type: none"> Izjemno pomembna območja: 16.445 ha (11%) 	↓	<ul style="list-style-type: none"> Strateški cilj 1: Učinkovita in uravnotežena poselitev; Strateški cilj 3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura; Strateški cilj 4: Zagotavljanje stanovanj 	- Zmanjšanje obsega kmetijskih zemljišč ter fragmetacija in s tem tveganje izgube pridelovalnega potenciala in rodovitne zemlje	C	Potencialni vplivi izhajajo iz RPP ukrepov: <ul style="list-style-type: none"> širitev poselitve in novih stanovanjskih območij; razvoj in širitev gospodarskih območij; gradnjo ter nadgradnjo prometne, energetske in komunalne infrastrukture; nove prostorske ureditve za razvoj gospodarstva, turizma in oskrbe prebivalstva.

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
	<ul style="list-style-type: none"> • Zelo pomembna območja: 24.897 ha (17%) • Pomembna območja: 32.359 ha • Ostala območja za kmetijstvo in pridelavo hrane: 71.862 (49%) • Trajno varovana kmetijska zemljišča; 2026 (MKGP): 		<p>za vse generacije in skupine;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo. 			<p>RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poudarjanjem notranjega razvoja naselij, prenove funkcionalno razvrednotenih območij ter aktivacije nepozidanih stavbnih zemljišč, s čimer se zmanjšujejo pritiski na kmetijska zemljišča; • ohranjanjem in izboljševanjem pridelovalnega potenciala kmetijskih zemljišč ter spodbujanjem trajnostnega gospodarjenja z zemljišči; • preprečevanjem zaraščanja kmetijskih zemljišč ter ohranjanjem značilne mozaične krajinske strukture; • spodbujanjem lokalne samooskrbe, kratkih dobavnih verig in razvoja kmetijstva kot pomembnega nosilca razvoja podeželja; • varovanjem kakovostnih kmetijskih zemljišč, naravnih in drugih prostorsko občutljivih območij ter usmerjanjem novih posegov prednostno na manj kakovostna zemljišča, kadar se razvojnim potrebam ni mogoče izogniti. <p>Dodatni omilitveni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Umeščanje novih objektov v prostor se načrtuje tako, da povzročajo čim manjšo fragmentacijo kmetijskih zemljišč. • Pri umeščanju prometne in druge linijske infrastrukture se preprečuje drobljenje kmetijskih zemljišč in slabšanje dostopov do obdelovalnih površin. • Na stikih razvojnih območij s kmetijskimi zemljišči se ohranjajo oziroma vzpostavljajo sonaravno urejeni prehodni pasovi.
			<ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo; • Strateški cilj 7: Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo; • Strateški cilj 8: Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega krasa. 	<p>+ Ohranjanje rodovitnosti zemlje ter pogojev za kmetijsko proizvodnjo</p>	A	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo ter krepitev prehranske varnosti z razvojem lokalne pridelave hrane in kratkih dobavnih verig; • zaščito kakovostnih kmetijskih zemljišč, trajnostno gospodarjenje z zemljišči ter prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam; • povezovanje kmetijstva s prehransko industrijo, gospodarstvom in turizmom ter diverzifikacijo dejavnosti na podeželju; • ohranjanje mozaične krajinske strukture, travniških habitatov, pašnikov in mejic ter preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč; • ohranjanje kulturne krajine in identitete prostora kot pomembnega rezultata trajnostnega kmetovanja.

Priloga 20: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Gozd

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Gozd						
Površina (ha) in delež (%) gozda (ZGS, 2026; MKGP, 2025; MNVP, 2026): <ul style="list-style-type: none"> • GGN gozd: 102.673 (100%) • DRT 2005: 101.805 (99%) • DRT 2025: 102.849 (100%) • NRP G: 100.374 (98%) Trend: ↑	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> • Gozdovi s posebnim namenom: 3.925 ha • Varovalni gozdovi: 1.431 ha • Območja Natura 2000: 64.572 ha 	↔ / ↓ lokalno	<ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 1: Učinkovita in uravnotežena poselitev; • Strateški cilj 3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura; • Strateški cilj 4: Zagotavljanje stanovanj za vse generacije in skupine; • Strateški cilj 5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo. • Konkretno gre predvsem za krepitev Postojne, Cerknice, Ilirske Bistrice in drugih središč, določitev območij za dolgoročni razvoj naselij, razvoj regijskih območij za gospodarstvo Smrekce pri Postojni, Podskrajnik pri Cerknici, Plama pri Podgradu in industrijsko-obrtne cone Neverke pri Pivki, ter za načrtovano avtocestno povezavo Postojna–Jelšane, nadgradnjo avtocestnega koridorja in posodobitve regionalnih cestnih povezav. 	– zmanjšanje in fragmentacija gozdnega prostora ter posegi v gozdni rob, s slabšanjem ekoloških, socialnih, proizvodnih in varovalnih funkcij gozda	C	RPP vpliv omejuje predvsem z: usmerjanjem razvoja poselitve v obstoječa središča, notranjim razvojem naselij, aktivacijo nepozidanih stavbnih zemljišč in funkcionalno razvrednotenih območij ter zmanjševanjem pritiskov na kmetijska, gozdna in naravno ohranjena območja. RPP dodatno določa ohranjanje večjih gozdnih kompleksov Snežnika in Javornikov ter omejuje nove posege v gozd, zlasti za infrastrukturo, energetiko in turizem, na območja, kjer ne povzročajo bistvenega zmanjšanja ekoloških funkcij gozda, fragmentacije prostora ali razvrednotenja krajinske podobe. Pri razvoju gozdarstva in lesne predelave RPP določa, da se posegi v gozdni prostor usmerjajo izven najbolj občutljivejših območij, lesno-predelovalne dejavnosti pa v obstoječe in načrtovane gospodarske cone; iz prednostnih območij za nove lesno-predelovalne dejavnosti se izključujejo gozdni rezervati, varovalni gozdovi, mirne cone divjadi, zimovališča, ekološki koridorji, vodovarstveno občutljiva območja in območja z izrazito poudarjenimi funkcijami gozda. Dodatni omilitveni ukrepi: pri nadaljnjem načrtovanju se razvojna območja oblikujejo tako, da se čim bolj ohranjajo sklenjene gozdne površine, gozdni robovi in ključne gozdne povezave; posegi v gozdne rezervate in varovalne gozdove niso dopustni, posegi v gozdove s poudarjeno varovalno, hidrološko ali ekološko funkcijo pa se dopustijo le izjemoma, kadar ni izvedljive manj konfliktne alternative; pri linijski infrastrukturi se čim bolj omeji nova fragmentacija gozda in zagotovi prehodnost gozdnega prostora; na stikih naselij, gospodarskih območij in infrastrukture z gozdom se ohranja oziroma sonaravno oblikuje gozdni rob ter upošteva požarna ogroženost območja.
			<ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 6: Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni; • Strateški cilj 3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura; • Strateški cilj 8: Varovanje okolja in 	– povečanje motenj v gozdnem prostoru zaradi prometa, rekreacije, turizma, hrupa, osvetljevanja in obiskovalcev ter slabšanje mirnosti sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij		

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
		<p>ohranjanje danosti Zelenega krasa.</p>			<p>Dodatni omilitveni ukrepi: za turistično in rekreacijsko najbolj občutljiva gozdna območja se pri nadaljnjem načrtovanju pripravi oziroma vključi režim usmerjanja obiskovalcev, ki določi dovoljene dostope, parkiranje, potek poti, omejevanje motoriziranega dostopa, po potrebi sezonske omejitve in nadzor obiska; turistične, rekreacijske in prireditvene dejavnosti se usmerjajo izven mirnih, sklenjenih in ekološko občutljivih gozdnih območij; nova izhodišča za obisk, parkirišča in dostopi se ne umeščajo v notranjost sklenjenih gozdov; nove pohodniške, kolesarske in druge povezave se prednostno navezujejo na obstoječe poti in ne prekinjajo ključnih gozdnih povezav; v gozdnem prostoru in na gozdnem robu se ne umešča nove stalne osvetlitve, razen kjer je nujna zaradi varnosti in izvedena brez pomembnih vplivov.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> • Strateški cilj 5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo; • Strateški cilj 7: Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo; • Strateški cilj 8: Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega krasa. 	+ ohranjanje in krepitev trajnostnega večnamenskega gospodarjenja z gozdom ter njegovih ključnih funkcij	A	<p>RPP predvideva: opredelitev gozdov kot strateškega naravnega vira, nosilnega dela zelenega sistema in surovinske osnove za razvoj gozdno-lesne verige. Izpostavljene so varovalne, ekološke in socialne funkcije gozda, zlasti varstvo voda in tal, ponor ogljika, biotska raznovrstnost, ekološka povezljivost, rekreacija in turizem. RPP spodbuja razvoj regijske gozdno-lesne verige, regijske žage oziroma lesno-predelovalnega centra ali mreže vozlišč za zbiranje, sortiranje, žaganje, sušenje, skladiščenje in nadaljnjo obdelavo lesa, pri čemer se prednost daje programom z višjo dodano vrednostjo in uporabi lesnih ostankov po načelih krožnega gospodarstva. Zasnova zelenega sistema temelji na prepletu kraškega sveta, gozdnih območij, kmetijskih površin, vodnih in mokriščnih habitatov ter naselbinske strukture, zeleni sistem pa se načrtuje kot povezan sistem jedrnih naravnih območij, obvodnih koridorjev, kmetijskih zemljišč, zelenih površin v naseljih in rekreacijskih povezav. RPP naslavlja tudi preprečevanje zaraščanja z ohranjanjem odprte kulturne krajine, vzdrževanjem kmetijske rabe, spodbujanjem ekstenzivnih rab in omejevanjem opuščanja kmetij. Priporočilo: v nadaljnjem izvajanju RPP naj se pri ukrepih za gozdarstvo in zeleni sistem dodatno poudari podnebna odpornost gozda, predvsem ohranjanje strukturne in drevesne pestrosti, naravna obnova, ohranjanje povezanosti gozdov, zadrževanje vode v krajini ter prilagajanje gozdov na sušo, žled in požarno ogroženost. RPP požarno ogrožena območja sicer že obravnava s požarnimi pasovi, intervencijskimi potmi, vodnimi viri za gašenje, zgodnjim zaznavanjem in sanacijo požarišč z bolj odpornimi vrstami, vendar je smiselno ta vidik jasneje povezati tudi z gospodarjenjem z gozdom.</p>

Priloga 21: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Vode

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Površinske vode						
<ul style="list-style-type: none"> • Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda: dobro (ARSO,2025) Trend: ↔	Prisotnost: Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> • Poplavno ogrožena območja: 10.934 ha (zelo 	↔	<ul style="list-style-type: none"> • Izziv 1: Učinkovita in uravnotežena poselitve; nova stavbna zemljišča 	Možni vplivi (-): <ul style="list-style-type: none"> • povečanje onesnaženja (obremenitev vode z onesnaževali), 	C	Potencialni vplivi izhajajo iz: - širitev stavbnih zemljišč (Izziv 1 , Izziv 2 , Izziv 3 , Izziv 4 , Izziv 6),

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> Izvedba revitalizacij in drugih projektov za izboljšanje ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda: 0 Trend: ⇔ 	<ul style="list-style-type: none"> redke, redke, pogoste poplave) Plazljiva območja: 26.653 ha (srednja, velika, zelo velika verjetnost) ⇔ Erozijska območja: 38.256 ha Vodna dovoljenja in koncesije za posebno rabo površinskih voda: 143 Pozidane površine: 3.774 ha (2,59 %) Poplavno ogrožene pozidane površine (zelo redke, redke, pogoste poplave): 228 ha (6,04 % pozidanih površin) Plazljivo ogrožene pozidane površine (srednja, velika, zelo velika verjetnost): 723 ha (19,16 % pozidanih površin) Erozijsko ogrožene pozidane površine: 1.094 ha (28,99 % pozidanih površin) 	<ul style="list-style-type: none"> Izziv Strateški cilj Izziv 2: prometna infrastruktura; nove cestne povezave Izziv 3: Gospodarski izzivi; nova stavbna zemljišča Izziv 4: Javne storitve in stanovanja; nova stavbna zemljišča Izziv 5: Okoljski izzivi; varovanje razlivnih površin, ohranjanje zelenih površin Izziv 86: Turizem; razvoj turizma 	<ul style="list-style-type: none"> sprememba vodnega režima, posegi v poplavna območja, povečana raba vode Možni vplivi (+): ureditev odvajanja odpadnih vod, varovanje vodovarstvenih območij 	<p>B</p> <p>C</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> - povečana obremenitev zaradi odvajanja odpadnih voda (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6 SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6) - povečana raba vode (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6 SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6, SC7) - posegi v varovane (VVO) ali ogrožene površine (poplave) (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6 SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6). - zaščita območij (SC8 Izziv 5) - urejanja odvajanja odpadnih vod (SC3 Izziv 5) • prednostno se umešča na območja kjer je ni varstvenih režimov ali obroženih območij • pred umeščanjem v prostor se zagotovi ustrezno odvajanje (preveriti zmogljivost kanalizacije in ČN ob upoštevanju obstoječih in predvidenih obremenitev) • ohranja se naravne vodne in obvodne strukture, zlasti kraška polja, poplavne ravnice in naravna zadrževalna območja • pri odvajanju padavinskih voda se uporabljajo sonaravne rešitve (zadrževanje, ponikanje, zelena infrastruktura)
Okoljski vidik: Podzemne vode					
<ul style="list-style-type: none"> Kemijsko in količinsko stanje podzemnih voda: dobro (ARSO, 2025) Trend: ⇔ 	<ul style="list-style-type: none"> Prisotnost: Vodovarstvena območja (površine se dopolnijo) Vodne pravice za rabo podzemnih voda 		<ul style="list-style-type: none"> Možni vplivi (-): povečanje onesnaženja (obremenitev vode z onesnaževali), sprememba vodnega režima, posegi v poplavna območja, povečana raba vode Možni vplivi (+): ureditev odvajanja odpadnih vod, varovanje vodovarstvenih območij 	<p>C</p> <p>C</p>	<ul style="list-style-type: none"> Potencialni vplivi izhajajo iz: - širitev stavbnih zemljišč (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6), - povečana obremenitev zaradi odvajanja odpadnih voda (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6 SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6) - povečana raba vode (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6 SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6, SC7) - posegi v varovane (VVO) ali ogrožene površine (poplave) (Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6 SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6). - zaščita območij (SC8 Izziv 5) - urejanja odvajanja odpadnih vod (SC3 Izziv 5) • prednostno se umešča na območja kjer je ni varstvenih režimov ali obroženih območij • pred umeščanjem v prostor se zagotovi ustrezno odvajanje (preveriti zmogljivost kanalizacije in ČN ob upoštevanju obstoječih in predvidenih obremenitev) • ohranja se naravne vodne in obvodne strukture, zlasti kraška polja, poplavne ravnice in naravna zadrževalna območja • pri odvajanju padavinskih voda se uporabljajo sonaravne rešitve (zadrževanje, ponikanje, zelena infrastruktura)
Okoljski vidik: Raba voda					
<ul style="list-style-type: none"> Število podeljenih vodnih pravic za posebno rabo podzemne vode (Se dopolni) 	<ul style="list-style-type: none"> Prisotnost: Vodne pravice (se dopolni) 		<ul style="list-style-type: none"> Možni vplivi (-): povečana raba vode Možni vplivi (+): 		<ul style="list-style-type: none"> Potencialni vplivi izhajajo iz: - širitev stavbnih zemljišč ((Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6), - povečana raba vode ((Izziv 1, Izziv 2, Izziv 3, Izziv 4, Izziv 6)

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> Trend: ↑ 			<ul style="list-style-type: none"> ureditev infrastrukture, varovanje vodovarstvenih območij 		- zaščita območij (Izziv 5) <ul style="list-style-type: none"> pred umeščanjem v prostor se preveri razpoložljivost vodnih virov

Priloga 22: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana						
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila		
Okoljski vidik: Območja z naravovarstvenim statusom								
<ul style="list-style-type: none"> Stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov na območjih Natura 2000* v letu 2022 (MNVP, 2022): Trend: ↑ Ribe in piškurji, nekatere vrste plazilcev in ptic ↓ Členonožci, ptice, HT sladkih voda, HT celinskih voda, HT travišč, gozdni HT ↔ Rastline, nekatere vrste ptic Ni znano: sesalci, mehkužci, dvoživke, plazilci, sesalci, nekatere vrste ptic 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Območja Natura 2000 (ZRSVN, 2026): 84.390 ha (57,9 % regije) Zavarovana območja (ZRSVN, 2026): 37.808 ha (26,0 % regije) Naravne vrednote (ZRSVN, 2026): 26.093 ha (17,9 % regije) Ekološko pomembna območja (EPO) (ZRSVN, 2026): 117.278 ha (80,5 % regije) 	↓/↔/↑ lokalno	SC1: učinkovita in uravnotežena poselitve. SC3: sodobna, varna in okoljsko vzdržna GJL. SC5: razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo. SC6: trajnostni in vključujoč razvoj turizma ob upoštevanju nosilne zmogljivosti prostora. SC8: varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega krasa.	+ izboljšanje upravljanja, prepoznavnosti in povezanosti območij z naravovarstvenim statusom.		RPP pozitiven vpliv zagotavlja predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> zasnovo zelenega oziroma modro-zelenega sistema; ohranjanjem naravnih vrednot, biotske pestrosti, kraških pojavov, vodnih in mokrotnih sistemov; usmerjanjem razvoja v obstoječa, prenovljena in razvrednotena območja; omejevanjem razpršene poselitve; usmerjanjem turizma glede na nosilno zmogljivost prostora; urejanjem obiska na občutljivih območjih. 		
<ul style="list-style-type: none"> Območje razširjenosti zavarovanih vrst in habitatnih tipov Trend: Ni znan. 				- povečanje pritiskov na varstvene cilje, kvalifikacijske vrste in habitatne tipe na območjih Natura 2000, EPO, zavarovanih območjih in naravnih vrednotah.			RPP negativni vpliv omejuje predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> prednostnim usmerjanjem razvoja v prenavo, zgoščevanje in aktivacijo razvrednotenih območij; omejevanjem razpršene poselitve; upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev ter varstvenih režimov; usmerjanjem gospodarskih območij v obstoječa oziroma že preoblikovana območja; razvojem zelenega sistema in ekoloških povezav. 	
<ul style="list-style-type: none"> Stanje naravnih vrednot: Neopredeljeno stanje (MNVP, 2022)* Trend: Ni znan. 				- povečanje motenj zaradi turizma, rekreacije, prometa in obiskovanja. Vplivi so možni zaradi večje dostopnosti, parkiranja, obiskovanja, prireditvev, hrupa, svetlobnega onesnaževanja, teptanja, erozije in obremenitve občutljivih habitatov.				RPP vpliv omejuje predvsem z:
<ul style="list-style-type: none"> Stanje zavarovanih območij: Neopredeljeno stanje (MNVP, 2022)* Trend: Ni znan. *ocena in podatki veljajo za območje celotne Slovenije				- vplivi na naravne vrednote in njihove vrednostne lastnosti.				

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
						<ul style="list-style-type: none"> • usmerjanjem turizma glede na sposobnosti in nosilno zmogljivost okolja; • urejanjem vstopnih točk, poti, mirujočega prometa in režimov obiska; • spodbujanjem trajnostne mobilnosti; • usmerjanjem rekreacije na za to primerna območja; • varovanjem občutljivih kraških, mokrotnih, vodnih, gozdnih in obvodnih ekosistemov. <p>Dodatni omilitveni ukrep so navedeni v OP.</p> <p>RPP naravne vrednote prepozna kot pomemben del naravnih danosti, prostorske identitete in trajnostnega razvoja regije, vendar na strateški ravni ne more dovolj podrobno določiti usmeritev za ohranjanje vrednostnih lastnosti posameznih naravnih vrednot.</p> <p>Priporočilo: na zavarovanih območjih in v njihovih vplivnih oziroma funkcionalno povezanih območjih naj se razvoj turizma, rekreacije, dostopov, parkirišč, poti, vstopnih točk, interpretacijske in spremljajoče infrastrukture uskladi z varstvenimi cilji, režimi in upravljavskimi usmeritvami.</p>

Priloga 23: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Biotska raznovrstnost

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Biotska raznovrstnost						
<ul style="list-style-type: none"> • Število biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km² Trend: ↔	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> • Potencialni ekokoridorji za prehod jelenjadi • Občutljivo območje vodnih ptic • Ekokoridorji medveda • Migracijski koridorji v skupni površini 5.797,79 ha 	↕/↔ lokalno	SC1 - poselitev: usmerjanje razvoja v obstoječa naselja, notranji razvoj in razvrednotena območja. SC3 - GJI in trajnostna mobilnost: prostorsko usklajevanje prometnih in infrastrukturnih koridorjev z ekološko prehodnostjo prostora.	+ ohranjanje in krepitev biokoridorjev, migracijskih koridorjev in zelene infrastrukture		RPP pozitiven vpliv zagotavlja predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> • zasnovano zelenega oziroma modro-zelenega sistema; • krepitev ekoloških koridorjev in regijskih zelenih povezav; • ohranjanjem vodnih, mokrotnih, kraških, gozdnih in obvodnih sistemov;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
			SC8 - varovanje okolja in danosti Zelenega krasi: zeleni sistem, ekološki koridorji, varovanje naravnih, kraških, vodnih, mokrotnih, gozdnih in obvodnih sistemov.		<ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem razvoja v obstoječa, prenovljena in razvrednotena območja; omejevanjem razpršene poselitve.
<ul style="list-style-type: none"> Površina biokoridorjev/migracijskih koridorjev na km²: Trend: ⇄			SC1- poselitev: razvoj naselij, območja za dolgoročni razvoj naselij, stanovanjska območja. SC3 - GJI: prometna, železniška, energetska, komunalna in digitalna infrastruktura. SC5 - gospodarstvo: razvoj regionalnih gospodarskih območij. SC6 - turizem: turistična in rekreacijska infrastruktura. SC8 - varovanje okolja: upoštevanje zelenega sistema, ekološke povezanosti in občutljivosti kraškega prostora.	– izguba, zmanjšanje ali fragmentacija habitatov ter prekinjanje ekoloških povezav.	Priporočilo P01: pri nadaljnjem načrtovanju naj se biokoridorji, migracijski koridorji, zelena infrastruktura, rečni koridorji in habitatno pomembni elementi krajinske pestrosti prostorsko konkretizirajo ter upoštevajo kot pomemben pogoj pri umeščanju razvojnih območij, infrastrukture, turistično-rekreacijskih ureditev in zelenega sistema. RPP negativni vpliv omejuje predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem razvoja v prenovno in razvrednotena območja; omejevanjem razpršene poselitve; upoštevanjem prostorskih in okoljskih omejitev; zasnovo zelenega sistema; ohranjanjem kraških, vodnih, mokrotnih, gozdnih in obvodnih sistemov.
<ul style="list-style-type: none"> Število elementov krajinske pestrosti na km² Trend: Ni znan.			SC6 / trajnostni turizem: razvoj turizma glede na nosilno zmogljivost prostora, usmerjanje obiska, vstopne točke, poti in režimi obiska. SC3 - trajnostna mobilnost: prometna dostopnost, javni potniški promet, kolesarske povezave in mirujoči promet. SC8 - varovanje okolja: varovanje občutljivih habitatov in ekoloških povezav.	– povečanje motenj za domorodne prstoživeče vrste.	RPP vpliv omejuje predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> usmerjanjem turizma glede na nosilno zmogljivost in občutljivost prostora; urejanjem vstopnih točk, poti, mirujočega prometa in režimov obiska; spodbujanjem trajnostne mobilnosti; usmerjanjem rekreacije na primerna območja; varovanjem občutljivih naravnih sistemov. RPP vpliv podpira predvsem z: <ul style="list-style-type: none"> zasnovo zelenega sistema; varovanjem odprte in mozaične kulturne krajine; ohranjanjem vodnih, mokrotnih, kraških, gozdnih in obvodnih sistemov;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
					<ul style="list-style-type: none"> • usmerjanjem razvoja v obstoječa in razvrednotena območja; • spodbujanjem ekstenzivnih in trajnostnih oblik rabe prostora. <p>Omilitveni ukrepi so podani v OP.</p> <p>Priporočilo P02: pri nadaljnjem načrtovanju naj se ohranjajo habitatno pomembni elementi krajinske pestrosti, zlasti mejice, gozdni robovi, posamezna drevesa in skupine dreves, obvodna vegetacija, mokrišča, ekstenzivni travniki, pašniki, suhozidi, vrtače, gozdne zaplate in drugi krajinski elementi, ki omogočajo habitatno pestrost in prehodnost prostora.</p> <p>Priporočilo P03: v nadaljnjih prostorskih in razvojnih dokumentih naj se ekosistemske storitve obravnavajo kot eno izmed meril pri umeščanju in oblikovanju prostorskih ureditev, zlasti v povezavi z zelenim oziroma modro-zelenim sistemom, vodotoki, mokrišči, gozdovi, odprtim prostorom, kraškimi vodnimi sistemi in odpornostjo prostora na podnebne spremembe.</p> <p>RPP pozitiven vpliv podpira z usmerjanjem turizma v trajnostne, naravoslovne in doživljajske oblike ter z urejanjem obiska na občutljivih območjih.</p> <p>Priporočilo P04: na območjih povečanega obiska naj se v nadaljnjih fazah načrtovanja predvidijo tudi informiranje, interpretacija narave, usmerjanje obiskovalcev in sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.</p>

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
	•	SC3- GJI: prometna, železniška, komunalna in druga infrastruktura. SC5 - gospodarska območja: gradnje, sanacije in širitev funkcionalnih površin. SC6 - turizem in rekreacija: nove poti, dostopi, parkirišča, rekreacijska in interpretacijska infrastruktura. SC8 - varovanje okolja: uporaba sonaravnih rešitev, varstvo habitatov in domorodnih vrst.			- vnos in širjenje invazivnih tujerodnih vrst.
	•	SC1 in SC5: razvoj naselij in gospodarskih območij, ki lahko vpliva na drobne krajinske elemente. SC7 - kmetijstvo in lokalna samooskrba: ohranjanje ekstenzivnih rab, odprtih habitatov, travnikov, pašnikov in mozaične kulturne krajine. SC8 - varovanje okolja in Zeleni kras: zeleni sistem, ohranjanje kraške, vodne, mokrotne, gozdne in kulturnokrajinske strukture.			+ / - spremembe elementov krajinske pestrosti in ekosistemskih storitev.
	•	SC6 - turizem: naravoslovni, doživljajski in tematsko povezani turizem, interpretacija in usmerjanje obiskovalcev. SC8 - varovanje okolja: ozaveščanje, sodelovanje, varstvo naravnih vrednot, zelenega sistema in danosti regije.			+ povečanje znanja o biotski raznovrstnosti in njenem pomenu.

Priloga 24: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Blaženje podnebnih sprememb						
• Izpusti toplogrednih plinov (ARSO,2025) [PB03] Trend: ↓	Prisotnost: • TGP so v leti 2023 znašale približno 14.804 kt CO ₂	↓		Možni vplivi (-):	C	RPP vsebuje številne usmeritve, ki lahko prispevajo k zmanjšanju emisij TGP (trajnostna mobilnost, zgoščevanje poselitve, OVE, ohranjanje gozdov), vendar hkrati predvideni prometni in

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
<ul style="list-style-type: none"> Delež OVE v bruto končni rabi energije je v Sloveniji v letu 2022 znašal 23,7%. V letu 2023 je promet predstavljal 36,2% izpustov, energetika 22,4%, industrijski procesi 6,8%, goriva v industriji 11%, kmetijstvo 11%, odpadki 2,4%, drugi sektorji 8,5% ter ubežni izpusti iz goriv 2% 	<ul style="list-style-type: none"> Delež obnovljivih virov v bruto končni rabi energije (ARSO, 2025) [EN24] Trend: ⇄	↑	<ul style="list-style-type: none"> Izziv 1: Učinkovita in uravnotežena poselitev; nova stavbna zemljišča Izziv 2: prometna infrastruktura; nove cestne povezave, novi viri emisij, ugodno glede spodbujanja trajnostne mobilnosti Izziv 3: Gospodarski izzivi; novi viri emisij Izziv 4: Javne storitve in stanovanja; novi viri emisij Izziv 5: Okoljski izzivi; spodbujanje OVE, varovanje razlivnih površin, ohranjanje zelenih površin Izziv 6: Turizem; razvoj turizma in novi viri emisij 	- Rast poselitve ter prometno odvisne rabe prostora - nove dejavnosti - plinovod Možni vplivi (+): - trajnostna mobilnost - umeščanje OVE - zelene površine	C	gospodarski razvoj predstavljata pomembno tveganje za njihovo povečanje. <ul style="list-style-type: none"> Predvidena gradnja novih prometnih povezav (avtocesta Postojna–Jelšane, 6. razvojna os, obvoznice) in širitev gospodarskih območij lahko povečata cestni promet in s tem emisije TGP, zlasti zaradi večjega tovornega prometa. Pozitivne učinke na zmanjšanje emisij lahko prinesejo razvoj trajnostne mobilnosti, javnega prevoza, kolesarskih povezav, železniške infrastrukture in multimodalnih prometnih rešitev. Krepitev policentričnega razvoja (Postojna, Cerknica, Ilirska Bistrica) ter zgoščevanje poselitve zmanjšujeta potrebe po dolгих migracijah in omejujeta razpršeno gradnjo, kar prispeva k nižjim emisijam. Spodbujanje trajnostnega turizma (pohodništvo, kolesarjenje) zmanjšuje okoljske obremenitve, vendar lahko večji obisk turistov vseeno poveča prometne emisije. Pomemben poudarek je na varovanju gozdov, mokrišč in drugih naravnih območij, ki prispevajo k blaženju podnebnih sprememb. Predlog ukrepov <ul style="list-style-type: none"> Določitev jasnih ciljev za zmanjšanje emisij TGP skladno z nacionalnimi podnebnimi strategijami. Opredelitev razvojnih območij za OVE s poudarkom na degradiranih območjih. Prednostna uporaba energetske učinkovitosti, daljinskih sistemov na OVE, sončne energije in drugih brezogljčnih virov. Prilagoditev nove plinovodne infrastrukture za morebitno uporabo obnovljivih plinov (biometan, vodik). Spodbujanje gradnje nizkoenergijskih in ničenergijskih stavb ter lokalne energetske samooskrbe.
<ul style="list-style-type: none"> Raba končne energije skupno in po sektorjih (ARSO, 2025) [EN10] Trend: /		⇄			C	

Priloga 25: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Ravnanje z viri in odpadki

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Odpadki						
<ul style="list-style-type: none"> Količina (t) nastalih odpadkov [OD07] leto 2023 (ARSO): 90.181 t 		↑/↓	<ul style="list-style-type: none"> SC3: Sodobna, varna in okoljsko vzdržna 	+ izboljšanje sistema ravnanja z odpadki	A	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> razvoj in posodobitev infrastrukture za ravnanje z odpadki;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<p>Trend: ↑</p>			<p>gospodarska javna infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> SC5: Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo SC8: Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 		<ul style="list-style-type: none"> izboljšanje učinkovitosti in zanesljivosti sistemov ravnanja z odpadki; spodbujanje krožnega gospodarstva ter snovne in energetske izrabe virov; krepitev medobčinskega sodelovanja pri zagotavljanju komunalnih storitev; zmanjševanje okoljskih obremenitev in prehod v trajnostno ravnanje z viri in odpadki.
<ul style="list-style-type: none"> Količina (kg) nastalih komunalnih odpadkov na prebivalca 2024 [OD01] (SiStat): 420 kg/prebivalca <p>Trend: ↓</p>					<p>RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> zagotavljanjem sodobne, zanesljive in okoljsko vzdržne komunalne infrastrukture ter izboljševanjem učinkovitosti sistemov ravnanja z odpadki; spodbujanjem krožnega gospodarstva, učinkovite rabe virov ter zmanjševanjem količin odpadkov in drugih okoljskih obremenitev; načrtovanjem razvoja v skladu z načeli trajnostne rabe prostora in varovanja naravnih virov. <p>Dodatni omilitveni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pri gradnji, prenovi in odstranjevanju objektov se spodbuja zmanjševanje količin gradbenih odpadkov, učinkovita raba materialov ter uporaba recikliranih in lokalno dostopnih gradbenih materialov.
<ul style="list-style-type: none"> Delež ločeno zbranih komunalnih odpadkov 2024 (SiStat): 73,5 % od nastalih <p>Trend: ↑</p>			<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC4 – Zagotavljanje stanovanj za vse generacije in skupine SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo 	<p>- povečanje porabe prostora, vode, energije, gradbenega materiala in drugih virov</p> <p>- povečanje količin gradbenih, komunalnih in proizvodnih odpadkov</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Delež recikliranja odpadkov (brez mineralnih odpadkov) 2024 (Sistat): 77,5 % (na ravni Slovenije, ni podatka za regije) <p>Trend: ↔</p>					
<ul style="list-style-type: none"> Količina (kg) odloženih komunalni odpadkov na prebivalca 2024 (SiStat): 38,3 kg/prebivalca <p>Trend: ↓</p>					
<p>Število:</p> <ul style="list-style-type: none"> zbirnih centrov za ločeno zbiranje odpadkov: 6 centrov za ravnanje z odpadki: <p>2025 (ARSO):</p> <p>Trend: ↔</p>					
Okoljski vidik: Odpadne vode					
<ul style="list-style-type: none"> Količina in delež (%) ustrezno odvedene in očiščene odpadne vode [VD02] 2024 (Sistat): 3.652.000 m³ (98 %) <p>Trend: ↑</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Aglomeracije 2025 (DRSV): 3.621 ha (2,5 % regije) 	<p>↑/↓</p>	<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo 	<p>+/- sprememba količine porabljene - odpade vode</p>	<p>RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> spodbujanjem zgoščanja poselitve, notranjega razvoja naselij, prenove funkcionalno razvrednotenih območij ter aktivacije neizkoriščenih stavbnih zemljišč; zagotavljanjem visokega nivoja čiščenja odpadnih voda ter širitvijo kanalizacijskih sistemov; zagotavljanjem celovite in zanesljive oskrbe s pitno vodo ter varovanjem strateških vodnih virov; usmerjanjem razvoja v območja z ustrezno komunalno opremljenostjo oziroma možnostjo njenega zagotavljanja;
<ul style="list-style-type: none"> Število čistilnih naprav za komunalne odpadne vode (KOV) 2025 (ARSO): 28 <p>Trend: ↔</p>					
<ul style="list-style-type: none"> Število neskladnih aglomeracij z obremenitvijo enako ali več 2000 PE: 2 					

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
		Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.				
Okoljski vidik: Kakovost zunanjega zraka						
<ul style="list-style-type: none"> Letne emisije so SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, PM_{2,5}; 2023 (ARSO): / Trend: / Letne emisije delcev, težkih kovin in POP v zrak; 2023 (ARSO): / Trend: / Število merilnih mest s preseženim številom dni s preseženo dnevno mejno ravno PM₁₀ in število merilnih mest s preseženo mejno letno ravno delcev PM₁₀ in PM_{2,5} 2023 (ARSO): / Trend: / Število ur s preseženo mejno povprečno urno vrednostjo koncentracije SO₂ in število dni s preseženo mejno povprečno dnevno vrednostjo koncentracije SO₂ 2023 (ARSO): / Trend: / Število ur s preseženo opozorilno vrednostjo za O₃ 2023 (ARSO): / Trend: / Delež otrok izpostavljenim koncentracijam nad 30 µg Nivo Slovenije: od leta 2019 v sloveniji otroci niso bili izpostavljeni koncentracijam nad 30 µg (ARSO) Trend: ↓ Število primerov prezgodnje smrti zaradi onesnaženega zraka – število (O₃, NO₂, PM_{2,5}) (EEA, 2021): 43 (PM_{2,5}) Trend: ↓ Število konfliktnih območij (stiki območij namenjenih poselitvi in območij namenjenih industrijski proizvodnji in izkoriščanju mineralnih surovin) 2025 (VIR: NRP, PIS): 54 Trend: ↔ 		↑/↓ lokalno	<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitve SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	+/- Lokalne spremembe kakovosti bivalnega okolja ter okoljskih obremenitev zaradi emisij v zrak.	C	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> razvoj nove osrednje gospodarske cone v Postojni ter krepitev in širitev obstoječih gospodarskih con; razvoj prometne infrastrukture, vključno z izgradnjo AC Postojna–Jelšane, nadgradnjo avtoceste A1 in železniških povezav; razvoj stanovanjskih in turističnih območij ter krepitev regijskih središč, kar lahko lokalno poveča prometne tokove in emisije v zrak. <p>RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> razvojem sistema trajnostne mobilnosti, predvsem javnega potniškega prometa, kolesarskih povezav in večmodalnih sistemov; izboljšanjem notranje povezanosti regije ter zmanjševanjem potrebe po daljših dnevih migracijah; usmerjanjem razvoja v policentrični urbani sistem ter krepitev regionalnih in lokalnih središč; spodbujanjem energetske učinkovitosti, rabe obnovljivih virov energije in postopnega prehoda v podnebno nevtralnost; krepitev zelenega sistema regije, ki prispeva k ekološki stabilnosti prostora, blaženju podnebnih vplivov in izboljšanju kakovosti bivanjskega okolja; usmerjanjem prostorskega razvoja v trajnostno rabo prostora in varovanje okoljskih virov. <p>Omilitveni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nova razvojna območja, ki lahko povzročajo povečane emisije v zrak (gospodarske cone, logistične dejavnosti, prometna infrastruktura), naj se ne umeščajo v neposredno bližino strnjenih stanovanjskih območij. Ob večjih prometnih in gospodarskih območjih naj se zagotavljajo zelene bariere oziroma drugi prostorski ukrepi za zmanjševanje vplivov na bivalno okolje
Okoljski vidik: Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami						
<ul style="list-style-type: none"> Delež ljudi ki svoje bivalno okolje ocenjujejo kot hrupno; 2022 (VIR: NIJZ): 24,8% Trend: ↔ Število konfliktnih območij (stiki območij namenjenih poselitvi in območij namenjenih industrijski proizvodnji in izkoriščanju mineralnih surovin) 2025 (VIR: NRP, PIS): 54 Trend: ↔ 		↑/↓ lokalno	<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitve SC2 – Pravična dostopnost do storitev in kakovost bivanja 	+/- Lokalne spremembe kakovosti bivalnega okolja ter okoljskih obremenitev zaradi hrupa.	C	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> razvoj nove osrednje gospodarske cone v Postojni ter širitev in krepitev obstoječih gospodarskih con; razvoj prometne infrastrukture, vključno z AC Postojna–Jelšane, nadgradnjo avtoceste A1 in železniških povezav;

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> PLDP in delež (%) tovornih vozil na AC, HC, glavnih in regionalnih cestah 2024 (VIR: Zbirka dokumentov o prometnih obremenitvah državnega cestnega omrežja): AC: 27.941 (25,2%), HC: 10.968 (26%), G: 8.106 (15,6%), R: 4.899 (13,8%) <p>Trend: ↑</p>			<ul style="list-style-type: none"> SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 		<ul style="list-style-type: none"> razvoj turističnih območij ter stanovanjskih in drugih razvojnih ureditev, ki lahko lokalno povečajo obremenitve s hrupom. <p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> krepitev sistemov trajnostne mobilnosti, zlasti javnega potniškega prometa, kolesarskih povezav in večmodalnih sistemov; izboljševanjem notranje povezanosti regije ter policentričnim razvojem regionalnih in lokalnih središč, kar prispeva k bolj uravnoteženi razporeditvi prometnih tokov; usmerjanjem razvoja v notranji razvoj naselij, prenovo degradiranih območij in aktivacijo nepozidanih stavbnih zemljišč; <p>Dodatni omilitveni ukrepi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pri načrtovanju novih prometnic, železniških prog in drugih infrastrukturnih ureditev se preveri obremenjenost s hrupom ter po potrebi predvidi ustrezne protihrupne ukrepe. Nova razvojna območja, ki lahko povzročajo povečane obremenitve s hrupom (gospodarske cone, logistična območja, prometna infrastruktura ipd.), se ne umeščajo v neposredno bližino obstoječih stanovanjskih območij oziroma se zagotovijo ustrezni omilitveni ukrepi.
<ul style="list-style-type: none"> Dolžina AC, HC, glavnih in regionalnih cest 2026 (Kataster GJI, GURS): <ul style="list-style-type: none"> ceste: 350 km železniških prog: 106 km <p>Trend: ↔</p>					
<ul style="list-style-type: none"> Število zavezancev za obratovalni monitoring 2026 (VIR: Register upravljavcev in izdanih IED okoljevarstvenih dovoljenj, Register upravljavcev in čistopisov izdanih okoljevarstvenih dovoljenj za druge naprave, ARSO) : 9 <p>Trend: ↔</p>					
<ul style="list-style-type: none"> Število območij namenjeni industrijski in kmetijski proizvodnji ter delež zasedenosti 2025 (VIR: NRP, PIS, Dejanska raba MKGP): 136, 64% zasedenost <p>Trend: ↑</p>					
<ul style="list-style-type: none"> Število območij za pridobivanje mineralnih surovin 2025 (VIR: NRP, PIS): 11 <p>Trend: ↔</p>					
Okoljski vidik: Obremenitev zaradi virov sevanja					
<ul style="list-style-type: none"> Površina poselitvenih območij znotraj varovalnih pasov elektromagnetnih virov 110 kV in več; 2025 (VIR: NRP, PIS, Kataster GJI, GURS): 1,7 ha <p>Trend: ↔</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Varovalni pas elektroenergetskega omrežja: <ul style="list-style-type: none"> 40 m; za nadzemni vod (en ali več sistemov in RTP 400kV in 220kV); 10 m; vsak posamezen podzemni sistem nazivne napetosti 400 kV in 220 kV 15 m; za nadzemni vod (en ali več sistemov in RTP ter TP 110kV in 35kV); 3 m; vsak posamezen podzemni sistem nazivne napetosti 110 kV in 35 kV (VIR: Energetski zakon; EZ-2; MOPE) 	<p>↑/↓ lokalno</p>	<ul style="list-style-type: none"> SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	<p>+/- Lokalne spremembe kakovosti bivalnega okolja zaradi obremenitev z viri sevanja</p>	<p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> razvoj in nadgradnjo elektroenergetskega omrežja ter vključevanje obnovljivih virov energije; razvoj gospodarskih območij in spremljajoče energetske infrastrukture, kar lahko lokalno povzroči povečano izpostavljenost virom elektromagnetnega sevanja. <p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> načrtovanjem in nadgradnjo elektroenergetskega omrežja v okviru sodobne, varne in okoljsko vzdržne gospodarske javne infrastrukture; usklajevanjem razvoja energetske infrastrukture z drugimi rabami prostora ter varovanjem naravnih virov in prostorsko občutljivih območij; trajnostno rabo prostora ter upoštevanjem kakovosti bivanja pri načrtovanju prostorskega razvoja.
<ul style="list-style-type: none"> Število virov EMS ter njihova napetost 2025 (Kataster GJI, GURS): <ul style="list-style-type: none"> transformatorskih postaj (TP/RTP): 3 (do 10.000 kW), daljnovodov: 81 km (220 kV in 400 kV) <p>Trend: ↑</p>					
<ul style="list-style-type: none"> Število: <ul style="list-style-type: none"> št. oddajnikov: 44 št. baznih postaj: 60 <p>2025 (ARSO)</p> <p>Trend: ↑</p>					

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
<ul style="list-style-type: none"> Letna poraba elektrike svetilk, vgrajenih v razsvetljavo državnih cest, ocenjena na prebivalca (2025): ≈ 2,1 kWh Trend: ⇄						
<ul style="list-style-type: none"> Letna poraba elektrike vseh svetilk, ki so na območju posamezne občine vgrajene v razsvetljavo občinskih cest in razsvetljavo javnih površin, ocenjena na prebivalca; (2025): ≈ 29 kWh Trend: ⇄						
Okoljski vidik: Oskrba s pitno vodo						
<ul style="list-style-type: none"> Količina vode dobavljene gospodinjstvom in dejavnostim iz javnega vodovoda; 2024 (SiStat): 22 m³/prebivalca Trend: ⇄						
<ul style="list-style-type: none"> Delež prebivalcev z javno oskrbo s pitno vodo [ZD05] 2024 (NLZOH): 98,2 % Trend: ↑						
<ul style="list-style-type: none"> Delež neskladnih vzorcev pitne vode [VD08]; 2024 (MZ; Monitoring pitne vode): <ul style="list-style-type: none"> brez priprave 9,2% prisotnost kolioformnih bakterij 3,7% prisotnost E. Coli 2,8% prisotnost enterokokov 0,9% prisotnost Clostridium perfringens 0,9% Trend: ⇄	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Vodovarstvena območja določena na podlagi predpisa Vlade RS: 3.584 ha Vodovarstvena območja določena na podlagi občinskih odlokov: 14.731 ha (VIR: DRSV)	↑/↓	<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	+/- Spremembe obremenitev vodnih virov, tveganja za onesnaženje virov pitne vode ter zanesljivosti oskrbe s pitno vodo	C	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> razvoj novih stanovanjskih, gospodarskih in turističnih območij, ki lahko povečajo potrebe po vodi ter obremenitve vodnih virov; RPP negativen vpliv omejuje predvsem s/z: <ul style="list-style-type: none"> zagotavljanjem celovite oskrbe s pitno vodo ter izboljševanjem zanesljivosti vodovodnih sistemov; varovanjem vodonosnikov Malni in Bistrica kot strateških vodnih virov regije; zagotavljanjem rezervnih vodnih virov in večje odpornosti gospodarske javne infrastrukture na vplive podnebnih sprememb; celostnim upravljanjem voda ter varovanjem vodnih virov in vodovarstvenih območij. Dodatni omilitveni ukrepi: POČEK
<ul style="list-style-type: none"> Število hidričnih izbruhov [ZD04]; 2024 (ARSO): / ** podatek na ravni Slovenije Trend: ⇄						
<ul style="list-style-type: none"> Površina VVO; 2025 (DRSV): <ul style="list-style-type: none"> VVO RS: 3584 ha VVO občinski: 14731 ha Trend: ⇄						
<ul style="list-style-type: none"> Število vodnih dovoljenj za lastno oskrbo s pitno vodo; 2025 (DRSV): 6 Trend: ⇄						
Okoljski vidik: Dostopnost zelenih površin						
<ul style="list-style-type: none"> Površina in delež javno dostopnih površin namenjenih za šport in rekreacijo ter igro otrok; 2025 (NRP; PIS): 313 ha (0,21%) Trend: ⇄		↑/↓	<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev SC2 – Pravična dostopnost do 	+/- Spremembe dostopnosti do zelenih površin ter kakovosti in povezanosti zelene infrastrukture	C	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> razvoj novih stanovanjskih, gospodarskih, turističnih in infrastrukturnih območij, ki lahko lokalno vplivajo na obseg in dostopnost zelenih površin; RPP vpliv omejuje predvsem s/z:
<ul style="list-style-type: none"> Število javno dostopnih zelenih območij s površino najmanj; 2025 (NRP; PIS): 						

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> 0,5 ha v oddaljenosti 300 m od doma: 49 20 ha v oddaljenosti 2 km od doma: 4 100 ha v oddaljenosti 5 km od doma: 500 ha v oddaljenosti 10 km od doma Trend: ⇔			storitev in kakovost bivanja <ul style="list-style-type: none"> SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 		<ul style="list-style-type: none"> krepitev zelenega sistema regije, ki povezuje naravne površine ter prispeva k ekološki stabilnosti prostora in kakovosti bivanja; ohranjanjem ekoloških funkcij prostora ter krepitev družbenih funkcij zelene infrastrukture; varovanjem krajinske prepoznavnosti, naravnih vrednot in prostorsko občutljivih območij; usmerjanjem razvoja v notranji razvoj naselij, prenovo degradiranih območij in aktivacijo neizkoriščenih stavbnih zemljišč, s čimer se zmanjšujejo pritiski na zelene površine. Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.

Priloga 27: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Naravne in druge nesreče

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja kazalcev	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Ocena	Področna zakonodaja/določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Naravne nesreče						
Število občin v 5. razredu ogroženosti/tveganja in število prebivalcev v teh občinah (URSZR, 2024; SURS, 2025): <ul style="list-style-type: none"> poplave: 0 potresi: 3 / 42.635 ↑ požari: 0 / 0 žled: 3 / 36.918 ↑ suša: 0 Trend: ↑	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Območja za potrebe varstva pred naravnimi nesrečami: 1 Mnenja: <ul style="list-style-type: none"> URSZR, 2023 in 2024 	↑	+ Preprečitev naravnih nesreč ter omejitve njihovih posledic	<ul style="list-style-type: none"> Prilagajanje podnebnim spremembam in izboljšanje poplavne varnosti (SC3) Blažitev tveganj zaradi naravnih nesreč (SC8): <ul style="list-style-type: none"> zaradi podnebnih sprememb (poplave, suše, žled, pozebe) z okrepitev dejavnosti zaščite in reševanja – vzpostavitev nacionalnega centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji (načrtovati lokacijo nacionalnega centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami) s celovitim upravljanjem s podnebnimi tveganji Opredeleitev preventivnih ukrepov zaščite pred naravnimi nesrečami (P4.5.2 Zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečam) 	A	<ul style="list-style-type: none"> Definira se konkretne ukrepe z navedbo nosilca njihove izvedbe (OU)
Površina pozidanih ogroženih območij (DRSV, 2025; MKGP, 2025): <ul style="list-style-type: none"> erozijska ogroženost: <ul style="list-style-type: none"> srednja: 948 ha ↑ pojavnost plazov: <ul style="list-style-type: none"> zelo velika: 92 ha ↑ velika: 344 ha ↑ srednja: 287 ha ↑ pojavnost zemeljskih in hribinskih plazov: 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Ogrožena območja (ZV-1): <ul style="list-style-type: none"> srednja erozijska ogroženost: 32.224 ha (22 % regije) zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja plazov: 26.653 ha (18 % regije) zelo velika, velika in srednja verjetnost pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov: 	↑↓	- Povečana izpostavljenost okoljskim tveganjem in/ali nevarnostim - Povečanje števila in/ali obsega nesreč ter žrtev in drugih posledic teh nesreč - Povečanje poplavne in erozijske ogroženosti prebivalcev, gospodarskih dejavnosti in kulturne dediščine - Zmanjšanje prostora za poplavne, erozijske in plazovne procese	<ul style="list-style-type: none"> Notranji razvoj naselij ter širjenja pozidave in prometne infrastrukture (SC1, SC2, SC3, SC4, SC5, SC6) 	C	PODROČNA ZAKONODAJA: <ul style="list-style-type: none"> ZVO-1 in Uredba Varstveni režimi po ZV-1 – Če ni karte GeoZS oz. vseh varstvenih režimov v RPP se jo doda (OU) SPLOŠNA POGLAVJA <ul style="list-style-type: none"> <u>Razvojne potrebe</u>: prilagajanje na vplive podnebnih sprememb (poplave, suše) <u>Okoljski in podnebni izzivi</u>: Podnebne spremembe se že kažejo v obliki ekstremnih vremenskih pojavov, suš, erozije in poplavnih tveganj, kar dodatno ogroža trajnostni razvoj <u>Vizija</u>: Potrebne so trajnostne in pametne naložbe v: odvajanje komunalnih voda, varovanje vodnih virov in zagotavljanje rezervnih vodnih virov, izboljšanje pripravljenosti za boj z naravnimi nesrečami

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<ul style="list-style-type: none"> • zelo velika: 0 ha ⇄ • velika: 6 ha ⇄ • srednja: 30 ha ↑ • območje pomembnega vpliva poplav: ha • iKRPN: • Pv: 4 ha ⇄ • Ps: 23 ha ↑ • Pm: 30 ha ⇄ • opozorilna karta poplav: 172 ha ↑ <p>Trend: ↑</p>	<p>hribinskih plazov: 16.593 ha (11 % regije)</p> <ul style="list-style-type: none"> • območje pomembnega vpliva poplav: • velika, srednja in majhna poplavna nevarnost: 2.089 ha (1 % regije) • opozorilna karta poplav: 8.829 ha (6 % regije) <p>Mnenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • NIJZ, 2024 • DRSV, 2024 				<ul style="list-style-type: none"> • <u>Usmeritve za urejanje krajine</u>: Krajinsko načrtovanje mora vključevati tudi prilagajanje podnebnim spremembam – ohranjanje naravnih poplavnih območij, sonaravno zadrževanje voda, varovanje gozdov pred požari in erozijo. <p>KONKRETNE OMEJITVE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Načrtovanje in izvedba celovitih protipoplavnih ukrepov: • Izdelava HHŠ (SC8) • Izvedba poplavne varnosti v porečjih Pivke, Reke, Cerknishčice in Ljublanice z naravnimi ukrepi (mokrišča, zadrževalniki, sonaravna nasipna zaščita) (SC8) • Zagotovi se varovanje razlivnih površin z varstvenim režimom (OU) <p>USMERITVE ZA IZVAJANJE RPP</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pri izvajanju RPP je pomembno, da se upoštevajo sledeče usmeritve: • Načrtovanje razvoja poselitve in drugih območij za gradnjo objektov se izvaja ob upoštevanju poplavne in z njo povezane erozijske nevarnosti območij. • Načrtovanje rabe tal se izvaja ob upoštevanju ogroženosti zaradi erozije, zemeljskih in snežnih plazov. Pri tem se upošteva opozorilne karte ravni merila 1:25.000 in tudi navodila za uporabo teh kart v postopkih izdaje pogojev, mnenj in soglasij. Kjer natančnejših kart še ni izdelanih, se upoštevajo karte iz načrta upravljanja voda ravni merila 1:250.000. • Prostorski razvoj se usmerja tako, da se zmanjšuje koncentracija kritične infrastrukture na posebej ogroženih območjih. • Pri načrtovanju gradnje se upošteva seizmično ogroženost območja (npr. karte ARSO/UEP). • Spodbuja se utrjevanje in potresno varna sanacija obstoječih stavb kulturne dediščine in pomembnih javnih objektov. • Pri umeščanju novih infrastrukturnih koridorjev se preveri tveganja za poškodbe in možnosti zagotavljanja redundance (npr. več poti oskrbe). • Razvoj poselitve in drugih območij za gradnjo objektov se izogiba območjem z večjo požarno ogroženostjo (npr. gozdovi iglavcev, območja z omejenim dostopom in težjo intervencijo). • Ob infrastrukturi in poselitvi ter drugih območjih za gradnjo objektov se načrtuje protipožarne pasove in površine brez gorljivih materialov. • Predvidi se intervencijske poti in vodne vire za gašenje (npr. hidranti, zajetja, vodnjaki). • Upošteva se usmeritve državnih in občinskih načrtov varstva pred požarom ter prostorske podatke o požarno ogroženih območjih. • Izogiba se linijskim trasam (npr. elektro in komunikacijski vodi) skozi območja z največjo verjetnostjo žleda. • Pri umeščanju energetske, prometne in komunikacijske infrastrukture se upošteva tveganje obremenitev zaradi žleda. • Predvidi se možnosti podzemnih in zaščitnih napeljav, kjer je to prostorsko in ekonomsko utemeljeno.

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
					<ul style="list-style-type: none"> Spodbuja se sanacijo in prilagajanje gozdov (npr. mešani sestoji, zmanjšanje deleža iglavcev) za večjo odpornost na žledolome.
		 + Preprečitev naravnih nesreč (poplav) ter omejitev njihovih posledic	<ul style="list-style-type: none"> Načrtovanje in izvedba celovitih protipoplavnih ukrepov: izdelava HHŠ (SC8) izvedba poplavne varnosti v porečjih Pivke, Reke, Cerknici in Ljubljane z naravnimi ukrepi (mokrišča, zadrževalniki, sonaravna nasipna zaščita) (SC8) 	A	<ul style="list-style-type: none"> Pri izdelavi HHŠ se upošteva okoljske vidike in že v fazi načrtovanja celovitih protipoplavnih ukrepov prepreči njihove bistvene vplive na okolje (OU) Zagotovi se varovanje razlivnih površin z varstvenim režimom (OU)
		 - Suša	<ul style="list-style-type: none"> Povečana poraba (pitne) vode vezane na razvoj poselitve, gospodarskih dejavnosti, turizma in kmetijstva (SC1, SC2, SC4, SC5, SC6, SC7) 	B	<ul style="list-style-type: none"> Zagotoviti ustrezno varovanje vodonosnikov za vire pitne vode (SC8) Opredelitev zelenega sistema regije (SC8) Zagotoviti ustrezno varovanje vodonosnikov za vire pitne vode, z vzpostavitvijo vodovarstvenih območij in vzpostavljenimi režimi varovanja (SC8) Uskladitev sektorskih interesov, ki vplivajo na kvaliteto vodnih teles – kmetijstvo, poselitev, obramba... (SC8) Zmanjšanje tveganj zaradi podnebnih sprememb (poplave, suše, žled, pozebe) (SC8) Spodbujanje naložb v odpornost v kmetijstvu, gozdarstvu, turizmu in drugih ranljivih sektorjih (SC8) Izboljšanje sistemov spremljanja in opozarjanja (npr. za gibanje podzemnih voda) (SC8) Razvijanje zeleno modre infrastrukture za prilagajanje ekstremnim vremenskim razmeram (SC8)
Število ogroženih prebivalcev na območjih pomembnega vpliva poplav, plazov in erozije: Trend: ni podatka		 + Suša	<ul style="list-style-type: none"> Opredelitev zelenega sistema regije (SC8) Zagotoviti ustrezno varovanje vodonosnikov za vire pitne vode, z vzpostavitvijo vodovarstvenih območij in vzpostavljenimi režimi varovanja (SC8) Uskladitev sektorskih interesov, ki vplivajo na kvaliteto vodnih teles – kmetijstvo, poselitev, obramba... (SC8) Zmanjšanje tveganj zaradi podnebnih sprememb (poplave, suše, žled, pozebe) (SC8) Spodbujanje naložb v odpornost v kmetijstvu, gozdarstvu, turizmu in drugih ranljivih sektorjih (SC8) Izboljšanje sistemov spremljanja in opozarjanja (npr. za gibanje podzemnih voda) (SC8) Razvijanje zeleno modre infrastrukture za prilagajanje ekstremnim vremenskim razmeram (SC8) 	A	<ul style="list-style-type: none"> Definira se konkretne ukrepe z navedbo nosilca njihove izvedbe (OU)
Površina razlivnih površin: Trend:		 + Preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic nesreč	<ul style="list-style-type: none"> Krepitev centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji (SC8) 	C	<ul style="list-style-type: none"> Umestitev nacionalnega centra za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se uskladi z URSZR, saj ni naveden na njihovem seznamu novih območij za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, določenih na državni ravni (OU)

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Okoljski vidik: Druge nesreče					
<p>Število občin v 5. razredu ogroženosti in število prebivalcev v teh občinah (URSZR, 2024):</p> <ul style="list-style-type: none"> nesreča z nevarnimi snovmi: 1 / 13.255 ↓ jedrska oz. radiološka nesreča: 0 <p>Trend: ↓</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Območja za potrebe varstva pred drugimi nesrečami: 4 <p>Mnenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> URSZR, 2023 in 2024 		<p>+ Zmanjšanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje</p> <p>+ Zmanjšanje števila drugih nesreč</p>	<ul style="list-style-type: none"> Opredelitev preventivnih ukrepov zaščite pred naravnimi nesrečami (P4.5.2 Zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečam) 	<ul style="list-style-type: none"> Definira se konkretne ukrepe z navedbo nosilca njihove izvedbe (OU) Opredeli se lokacije in varnostne pasove SEVESO obratov (OU)
<p>Število (ARSO, 2025; MOPE, 2025):</p> <ul style="list-style-type: none"> SEVESO obratov: 1 IED naprav: 9 <p>Trend: ni podatka</p>	<p>Prisotnost:</p> <ul style="list-style-type: none"> Varnostni pasovi SEVESO obratov: ni podatka <p>Mnenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> NIJZ, 2024 	<p>↑</p>	<p>- povečanje možnosti pojava večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ter njihovih posledic za človekovo zdravje in okolje;</p> <p>- povečanje možnosti pojava drugih nesreč</p>	<ul style="list-style-type: none"> Razvoj regionalnih gospodarskih območij – obstoječe in nove cone (SC5) z možnostjo umestitve SEVESO obratov, IED naprav in/ali objektov namenjenih ravnanju z odpadki prevoz nevarnih snovi - pomembnejše cestne in železniške povezave 	<p>ZAKONODAJA:</p> <p>SPLOŠNA POGLAVJA</p> <p>KONKRETNE OMEJITVE</p> <ul style="list-style-type: none"> Opredeli se lokacije in varnostne pasove SEVESO obratov (OU) Opredeli se območja oz. cone, ki so/bodo namenjene umeščanju SEVESO obratov, IED naprav in/ali ravnanju z odpadki (OU) prevoz nevarnih snovi - pomembnejše cestne in železniške povezave <p>USMERITVE ZA IZVAJANJE RPP</p> <ul style="list-style-type: none"> Pri izvajanju RPP je za preprečevanje in obvladovanje posledic okoljskih nesreč pomembno, da se upoštevajo sledeče usmeritve: Pri načrtovanju poselitve, gospodarske rabe prostora in infrastrukture se upošteva tveganja za okoljske nesreče, zlasti različna nevarnih snovi, požare, nenadzorovane emisije v zrak, vode ali tla ter nesreče pri prevozu nevarnega blaga; prostorske rešitve se načrtujejo po načelu previdnosti tako, da se zmanjšata verjetnost in posledice nesreč. V prostorskih aktih se prepoznajo območja povečane verjetnosti za okoljske nesreče (npr. industrijske in skladiščne cone z nevarnimi snovmi, logistična vozlišča in križišča koridorjev za nevarno blago, območja z več viri tveganj) ter se določijo ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vplivov (npr. varnostne razdalje, zadrževalni/ločevalni sistemi za razlite tekočine, usmerjanje odtokov v varne zbirne sisteme, požarna ločitev in dostopi za intervencijske službe). Pri umeščanju novih dejavnosti in objektov v območjih večje izpostavljenosti se preverijo kumulativna tveganja, tudi tista, ki jih povečujejo podnebne spremembe (poplave, suše, vročinski valovi), ter se zagotovi ustrezna prometna in komunalna opremljenost za odzivanje ob nesreči. Na območjih z večjo koncentracijo prebivalcev in ranljivih skupin (npr. vrtci, šole, bolnišnice, domovi za starejše) se rabe in objekti umeščajo tako, da se izogne območjem povečanega tveganja; predvidijo se varne poti evakuacije, zbirna mesta ter zagotovijo nemoteni dostopi za zaščito in reševanje.

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
						<ul style="list-style-type: none"> Pri pripravi prostorskih aktov se upoštevajo državne, regijske in občinske ocene ogroženosti ter načrti zaščite in reševanja; rešitve v prostoru morajo biti z njimi skladne in omogočati učinkovito izvajanje ukrepov zaščite, reševanja in pomoči. Pri izvajanju RPP je za preprečevanje in obvladovanje posledic večjih nesreč pomembno, da se upoštevajo sledeče usmeritve: Načrtovanje območij za industrijske dejavnosti in okoljsko ter energetska infrastrukturo ter območij za razvoj poselitve in drugih območij z večjo prisotnostjo ljudi in infrastrukture v bližini obstoječih SEVESO obratov naj poteka ob upoštevanju nevarnosti za nastanek večjih industrijskih nesreč. Pri tem se upošteva Varnostne pasove in merila iz SEVESO uredbe . Pri načrtovanju območij za industrijske dejavnosti in okoljsko ter energetska infrastrukturo se določi tista, ki so primerna za umeščanje SEVESO obratov in tista, ki zaradi bližine območij, kjer se zadržuje večje število ljudi, za to niso ustrezna. Pri tem se upoštevajo varnostni pasovi in merila iz SEVESO uredbe. Ob potrebi po novih lokacijah za umeščanje SEVESO obratov se zagotovi variantne rešitve.
Površina naselij, območij dejavnosti in infrastrukture znotraj varnostnih pasov SEVESO obratov: ni podatka o varnostnih pasovih Trend: ni podatka		+ Preprečitev oz. zmanjšanje žrtev in drugih posledic nesreč	<ul style="list-style-type: none"> Krepitev centra in mreže za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami v regiji (SC8) 	C	<ul style="list-style-type: none"> Umestitev nacionalnega centra za zaščito in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami se uskladi z URSZR, saj ni naveden na njihovem seznamu novih območij za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, določenih na državni ravni (OU) 	
Število lokacij za umeščanje obratov/posegov, ki predstavljajo tveganje za okolje: Trend: ni podatka		- Obramba	<ul style="list-style-type: none"> SC3 in SC8: Postopno prenehanje z aktivnostmi na OVAD Poček in opustitev obrambne dejavnosti na vodovarstvenem območju 		<ul style="list-style-type: none"> Z vidika obrambe države je to nesprejemljivo (OU) 	

Priloga 28: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Prilagajanje podnebnim spremembam						
<ul style="list-style-type: none"> Ekonomska škoda zaradi podnebnih sprememb (ARSO, 2025)[PP01] Trend: ↑ 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Skupna škoda v obdobju 1980-2021 je v Sloveniji znaša približno 3.848 milijonov €. 	↑	<ul style="list-style-type: none"> Izziv 1: Učinkovita in uravnotežena poselitev; nova stavbna zemljišča Izziv 2: Strateški cilj prometna infrastruktura; 	Možni vplivi (-): <ul style="list-style-type: none"> Posegi na ogroženih območjih, poplavnih ravninah/kraška polja ter zmanjševanje naravnih zadrževalnih površin Večja izpostavljenost prebivalstva in infrastrukture, povečanje Zmanjšanje naravnih površin Povečanje ranljivosti 	C	RPP temelji na trajnostnem prostorskem razvoju, ki združuje prilagajanje podnebnim spremembam, zmanjševanje tveganj naravnih nesreč, ohranjanje naravnih virov in krepitev odpornosti infrastrukture ter naselij. Hkrati uvaja vrsto preventivnih ukrepov za zmanjšanje negativnih vplivov prihodnjega razvoja na okolje. <ul style="list-style-type: none"> RPP krepi odpornost regije na podnebne spremembe z usmerjanjem razvoja v obstoječa urbana središča ter ohranjanjem gozdov, kmetijskih zemljišč in drugih naravnih površin. Varovanje vodnih in obvodnih območij, mokrišč, gozdov in naravnih retenzijskih površin zmanjšuje
<ul style="list-style-type: none"> Ranljivost na podnebne spremembe (MKO, 2014) Trend: ↑ 		↑		Možni vplivi (+): <ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje zelenih površin in modro zelene infrastrukture Varovanje vodnih virov 	C	

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
			<p>nove cestne povezave</p> <ul style="list-style-type: none"> Izziv 3: Gospodarski izzivi; nova stavbna zemljišča Izziv 4: Javne storitve in stanovanja; nova stavbna zemljišča Izziv 5: Okoljski izzivi; varovanje razlivnih površin, ohranjanje zelenih površin Izziv 86: Turizem; razvoj turizma 	<ul style="list-style-type: none"> Načrtovanje ukrepov za izboljšanje poplavne varnosti Usmerjanje razvoja v zgoščevanje 		<p>poplavno ogroženost, izboljšuje zadrževanje vode in blaži posledice suš.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ohranjanje narave in krajine krepí ekosistemske storitve, ki predstavljajo pomemben naravni mehanizem prilagajanja na podnebne spremembe. Tveganja nastajajo predvsem zaradi širjenja stavbnih zemljišč in razvoja novih stanovanjskih, gospodarskih, turističnih ter infrastrukturnih območij, zlasti če se umeščajo na poplavna, erozijska ali plazljiva območja. Nova poselitev in infrastruktura se praviloma ne umeščata na območja z visoko stopnjo ogroženosti; kjer tveganja že obstajajo, se predvidevajo prilagoditveni in sanacijski ukrepi. Posebna pozornost je namenjena odpornosti kritične infrastrukture (promet, energetika, vodovod, komunikacije, zdravstvo), ki mora delovati tudi v izrednih razmerah. Pri večjih prostorskih ureditvah se uvaja preverjanje kumulativnih tveganj (npr. sočasni vplivi poplav, industrijskih dejavnosti, nevarnih snovi in podnebnih sprememb). Na področju okoljskih ciljev RPP poudarja varovanje vodnih virov, kraških območij, razvoj zelene infrastrukture, preprečevanje zaraščanja kulturne krajine in krepitev lokalne prehranske samooskrbe. <p>Predlog ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ozelenjevanje naselij in zmanjševanje toplotnega otoka. Upoštevanje podnebnih tveganj ter trenda podnebnih sprememb (poplave, suša, požari, vročina) pri kriterijih za umeščanje dejavnosti in pri dimenzioniranju infrastrukture. Ohranja se naravne vodne in obvodne strukture, zlasti kraška polja, poplavne ravnice in naravna zadrževalna območja Pri odvajanju padavinskih voda se uporabljajo sonaravne rešitve (zadrževanje, ponikanje, zelena infrastruktura).

Priloga 29: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Kulturna dediščina

Stanje okolja			Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Nepremična kulturna dediščina						
<ul style="list-style-type: none"> Število in površina enot nepremične kulturne 	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> spomeniki 2025 (MK; eVrd): 	↔	<ul style="list-style-type: none"> SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj 	+ Krepitev ohranjanja, prepoznavnosti in	A	RPP predvideva:

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
<p>dediščine, vključno z vplivnimi območji; 2025 (MK; eVrd): 1146 enot KD v skupni površini 11.036 ha</p> <p>Trend: ⇔</p>			<p>turizma na regionalni ravni</p> <ul style="list-style-type: none"> • SC7 – Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo • SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	<p>družbenega pomena kulturne dediščine.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje in krepitev kulturne dediščine kot pomembnega elementa identitete Zelenega krasa ter njeno vključevanje v prostorski razvoj regije; • varovanje in ohranjanje značilnih kulturnih krajin, zgodovinskih naselij, tradicionalnih vzorcev poselitve in arhitekture; • razvoj trajnostnega turizma na podlagi naravne in kulturne dediščine ter krepitev prepoznavnosti regije kot prostora izjemnih naravnih in kulturnih vrednot.
			<ul style="list-style-type: none"> • SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev • SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo • SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni • SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	<p>- poslabšanje stanja kulturne dediščine</p>	<p>C</p>
Okoljski vidik: Nesnovna kulturna dediščina					
<ul style="list-style-type: none"> • Število enot nesnovne kulturne dediščine 2025 (MK): 14 <p>Trend: ⇔</p>		⇔	<ul style="list-style-type: none"> • SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni • SC7 – Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo • SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	<p>+ Povečanje prepoznavnosti, ohranjanja in družbenega pomena nesnovne kulturne dediščine</p>	<p>A</p> <p>RPP predvideva:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohranjanje in krepitev identitete Zelenega krasa ter prepoznavnosti kulturne krajine; • razvoj trajnostnega in doživljajskega turizma, ki temelji na naravni in kulturni dediščini regije; • povezovanje turizma, lokalne ponudbe, kmetijstva in kulturne dediščine; • ohranjanje tradicionalnih oblik rabe prostora, značilne krajinske podobe ter lokalne identitete.

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana			
			<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev SC5 – Razvoj regionalnih gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	- Izguba povezanosti nesnovne kulturne dediščine s prostorom, tradicionalnimi praksami in skupnostjo.	<p>Potencialni vplivi izhajajo iz RPP ukrepov:</p> <ul style="list-style-type: none"> širitev naselij in razvoj novih stanovanjskih območij; razvoj gospodarskih con in prometne infrastrukture; razvoj turističnih območij in novih turističnih dejavnosti, <p>kar lahko vpliva na povezanost nesnovne kulturne dediščine s tradicionalnim prostorom, krajino in lokalnimi skupnostmi.</p> <p>RPP vpliv omejuje predvsem s/z:</p> <ul style="list-style-type: none"> ohranjanjem krajinske identitete, kulturne krajine in prepoznavnosti Zelenega krasa; spodbujanjem tradicionalnih dejavnosti, lokalne pridelave hrane ter povezovanja kmetijstva, turizma in lokalnega okolja; razvojem trajnostnega in doživljajskega turizma, ki temelji na naravni in kulturni dediščini regije; ohranjanjem vitalnosti podeželja ter krepitevijo lokalne identitete in razvojnih potencialov lokalnih skupnosti. <p>Dodatni omilitveni ukrepi niso potrebni.</p>

Priloga 30: Podatki o stanju okolja in presoja ugotovljenih vplivov na področju varovanja, ohranjanja in izboljševanje naravnega kapitala za okoljski vidik: Krajina

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
Kazalci (trend)	Posebni pravni režimi	Predvidena smer gibanja/vrednost kazalcev	Ukrepi/izzivi (strateški cilj (SC) ali poglavje (P))	Pomembni vplivi plana (+ pozitivni/ - negativni)	Ocena	Določila RPP/omilitveni ukrepi/priporočila
Okoljski vidik: Krajina						
<ul style="list-style-type: none"> Število območij s prepoznavnimi značilnostmi na nacionalni ravni z ohranjenim stanjem 2025 (MNVP): <ul style="list-style-type: none"> izjemne krajine: 3 <p>Trend: ⇔</p>	Prisotnost: <ul style="list-style-type: none"> Izjemne krajine 2025 (MNVP): 6.516 ha (4,5 % regije) 	⇔	<ul style="list-style-type: none"> SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni SC7 – Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 	+ izboljšanje krajinske slike	A	RPP predvideva: <ul style="list-style-type: none"> ohranjanje in krepitev krajinske identitete Zelenega krasa, značilnih krajinskih vzorcev ter mozaične krajinske slike; ohranjanje travniških habitatov, pašnikov, mejic in drugih značilnih elementov kulturne krajine ter preprečevanje zaraščanja kmetijskih zemljišč; varovanje in razvoj krajinsko najvrednejših območij ter krepitev zelenega sistema regije, ki prispeva k večji krajinski pestrosti in prepoznavnosti prostora.
<ul style="list-style-type: none"> Število krajinskih plemen z ohranjenim stanjem; 2025 (MNVP) <p>Trend: ⇔</p>			<ul style="list-style-type: none"> SC1 – Učinkovita in uravnotežena poselitev SC3 – Sodobna, varna in okoljsko vzdržna gospodarska javna infrastruktura SC5 – Razvoj regionalnih 	- zmanjšanje krajinske pestrosti, značaja in prepoznavnosti prostora ter poslabšanje identitete kulturne krajine	C	RPP vpliv omejuje predvsem s/z: <ul style="list-style-type: none"> ohranjanjem krajinske identitete, prepoznavnosti Zelenega krasa ter značilnih krajinskih vzorcev in mozaične krajinske slike; ohranjanjem travnikov, pašnikov, mejic in drugih značilnih elementov kulturne krajine ter preprečevanjem zaraščanja krajine;
<ul style="list-style-type: none"> Dejanska raba na območjih izjemnih krajin in krajinskih območjih s prepoznavnimi značilnostmi (MKGP, MNVP): <ul style="list-style-type: none"> kmetijska zemljišča: 8.569 ha (16,5 %) gozd: 42.442 ha (81,5 %) 						

Stanje okolja		Presoja ugotovljenih vplivov glede na okoljske cilje plana				
<ul style="list-style-type: none"> • pozidana zemljišča: 622 ha (1,2 %) • vode: 103 ha (0,2 %) • ostala nekmetijska zemljišča: 333 ha (0,6 %) <p>Trend: ⇔</p>			<p>gospodarskih območij z visoko dodano vrednostjo</p> <ul style="list-style-type: none"> • SC6 – Trajnostni in vključujoč razvoj turizma na regionalni ravni • SC7 – Ohranjanje in razvoj konkurenčnega kmetijstva za večjo lokalno samooskrbo • SC8 – Varovanje okolja in ohranjanje danosti Zelenega Krasa 			<ul style="list-style-type: none"> • usmerjanjem razvoja ob upoštevanju naravnih in kulturnih značilnosti prostora ter varovanjem krajinsko najbolj prepoznavnih območij; • krepitevijo zelenega sistema regije in ohranjanjem povezanosti naravnih in krajinskih območij; • varovanjem zavarovanih območij in obsežnih gozdnih kompleksov Snežnika, Javornikov in Nanosa kot pomembnih nosilcev krajinske prepoznavnosti regije.

PRILOGA Č: PODATKI O STANJU OKOLJA

Priloge so podpora izdelavi okoljskega poročila. Vsebina bo posodobljena oziroma dopolnjena in dokončno usklajena z OP v naslednji fazi projekta.

Priloga 31: Pozidana in nepozidana stavbna zemljišča v regiji

namenska raba prostora (NRP)		stavbna zemljišča (ha)	pozidana stavbna zemljišča (ha)	nepozidana stavbna zemljišča (NSZ) (ha)	delež NSZ glede na NRP (%)	delež NSZ glede na vsa stavbna zemljišča (%)
območja stanovanj	S	2.734,08	1.717,50	1.016,58	37,18	42,83
območja centralnih dejavnosti	C	404,99	303,03	101,96	25,18	4,30
območja proizvodnih dejavnosti	I	502,83	320,38	182,46	36,29	7,69
posebna območja	B	399,08	94,03	305,05	76,44	12,85
območja zelenih površin	Z	629,91	107,73	522,18	82,90	22,00
območja prometne infrastrukture	P	1.007,33	837,65	169,68	16,84	7,15
območja komunikacijske infrastrukture	T	0,19	0,01	0,18	95,10	0,01
območja energetske infrastrukture	E	37,51	2,84	34,67	92,43	1,46
območja okoljske infrastrukture	O	22,91	13,98	8,93	38,99	0,38
območja za potrebe obrambe	F	56,52	56,52	0,00	0,00	0,00
površine razpršene poselitve	A	86,85	55,14	31,71	36,52	1,34
SKUPAJ		5.882,20	3.508,79	2.373,40	40,35	100,00

Priloga 32: Pregled površin gozda

Podatek	Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Delež območja gozda (ZGS) (%)
Gozd po podatkih Zavoda za gozdove Slovenije	154.907	67%	100%
Gozdna zemljišča po dejanski rabi tal (2000)	2005	157.373	68%
	2025	159.098	68%
	Trend	1,01	
Gozd po namenski rabi prostora (G)	156.630	67%	101%
Na 1. stopnji poudarjene ekološke funkcije gozda	74.808	32%	48%
Na 1. stopnji poudarjene socialne funkcije gozda	21.008	9%	14%
Na 1. stopnji poudarjene proizvodne funkcije gozda	100.748	43%	65%
Gozdni rezervati	1.409	1%	1%
Varovalni gozdovi	28.900	12%	19%
Območje Natura 2000 v gozdu	75.275	32%	49%

Vir: ZGS, 2026; MNVP, 2026; MKGP, 2026; ZRSVN, 2026; Preračun ZaVita d.o.o., 2026

Površinske vode

Podatek	Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Delež območja gozda (ZGS) (%)
VVO 0	0	0,0 %	0
VVO 1	0	0,0 %	0
VVO 2	1.258	35,1 %	861
VVO 3	2.327	64,9 %	1.899

VVO 4	0	0,0 %	0
Skupaj	3.585	100 %	2.760

Priloga 33: Kemijsko in ekološko stanje

Kemijsko stanje (NUV II):

- Reka – SI52VT19 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Reka – SI52VT15 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Reka – SI52VT11 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Molja – SI5212VT4 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Klivnik – SI5212VT2 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Pivka – SI144VT1 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Pivka – SI144VT2 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Jezerski Obrh – SI141VT1 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Cerknjščica – SI14102VT – dobro (srednja raven zaupanja)
- Rak – SI143VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Unica – SI145VT – dobro (visoka raven zaupanja)
- Cerknjško jezero – SI141VT2 – dobro (visoka raven zaupanja)

Ekološko stanje (NUV II):

- Reka - SI52VT19 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Reka – SI52VT15 – dobro (srednja raven zaupanja)
- Reka - SI52VT11 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Molja - SI5212VT4 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Klivnik - SI5212VT2 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Pivka - SI144VT1 – zmerno (nizka raven zaupanja)
- Pivka - SI144VT2 – slabo (srednja raven zaupanja)
- Jezerski Obrh - SI141VT1 – dobro (visoka raven zaupanja)
- Cerknjščica - SI14102VT – zelo slabo (srednja raven zaupanja)
- Rak – SI143VT – zmerno (srednja raven zaupanja)
- Unica – SI145VT – zelo dobro (visoka raven zaupanja)
- Cerknjško jezero – SI141VT2 – dobro (srednja raven zaupanja)

Priloga 34: Število podeljenih vodnih pravic za posebno rabo površinske vode

Koncesije za rabo vode:

- Kopališča, ko se rabi termalna, mineralna ali termomineralna voda: 0
- Odvzem naplavin: 0
- Ogrevanje: 0
- Proizvodnja električne energije (HE z nazivno močjo do 10 MW): 0
- Proizvodnja električne energije (HE z nazivno močjo nad 10 MW): 0
- Proizvodnja pijač: 0

Vodna dovoljenja:

- Dejavnosti naravnih in bazenskih kopališč: 0
- Druga raba, ki presega splošno rabo po ZV-1: 4
- Gojenje morskih organizmov: 0
- Gojenje sladkovodnih organizmov in komercialni ribniki: 12
- Lastna oskrba s pitno vodo: 6
- Male hidroelektrarne: 10
- Mlini in žage: 5
- Namakanje: 8
- Odvzemi iz javnega vodovoda za namakanje, tehnološko rabo, bazenska kopališča in drugo rabo: 28
- Oskrba s pitno vodo, ki se izvaja kot gospodarska javna služba: 54
- Pridobivanje toplote: 6
- Pristanišča, vstopno-izstopna mesta in plavajoče naprave: 4
- Proizvodnja pijač, ko se rabi voda iz javnega vodovoda: 0
- Tehnološki nameni: 4
- Zasneževanje smučišč: 2

Število evidentiranih posebnih rab vode: 4

Podzemne vode

Priloga 35:

Priloga 36:

Območja z naravovarstvenim statusom

Priloga 37:

Natura 2000 območja so naslednja:

- Mateča voda in Bistrica (SI3000005)
- Mišja dolina (SI3000297)
- Kozje stene pri Slivnici (SI3000151)
- Bezuljak (SI3000310)
- Kozja luknja (SI3000130)
- Mrzla jama pri Prestranku (SI3000174)
- Cerknjščica (SI3000323)
- Slavinski Ravnik (SI3000197)
- Nanoščica - (SI3000126)
- Nanoščica - (SI5000017)
- Trnovski gozd - Nanos (SI3000255)
- Krimsko hribovje – Menišija (SI3000256)
- Notranjski trikotnik (SI300032)
- Sušački, Smrdejski in Fabski potok (SI3000258)

- Bloščica (SI3000173)
- Reka (SI3000223)
- Zabiče (SI3000222)
- Javorniki – Snežnik (SI3000231)
- Kočevsko (SI3000263)
- Cerknjiško jezero (SI5000015)
- Dolina Reke (SI5000003)
- Planinsko polje (SI5000016)
- Vipavski rob (SI5000021)
- Kras (SI5000023)
- Kras (SI3000276)
- Snežnik - Pivka (SI5000002)
- Matarsko podolje (SI3000233)

Priloga 38:

Biotska raznovrstnost

Priloga 39:

Priloga 40:

Blaženje podnebnih sprememb

Priloga 41:

Priloga 42: Raba energije po sektorjih v letu 2023 (<https://kazalci.arso.gov.si>)

Sektor	Raba (ktoe)	Delež (%)
promet	1.853,65	41,3
Industrija	1.073,31	23,9
Gospodinjstva	982,69	21,9
Ostalo	581,47	12,9
Skupaj	4.491,12	100

Priloga 43:

Raba virov in ravnanje z odpadki

Priloga 44:

Komunalni odpadki (vir: stat.si)

2015	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	449
------	---	-----

	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	313
	Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih)	64,3
	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	181,0
	Odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% po regijah)	5,8
	Nevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% od vseh)	0,8
2020	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	434
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	352
	Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih)	72,7
	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	60,1
	Odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% po regijah)	1,6
	Nevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% od vseh)	2,7
2024	Nastali komunalni odpadki (kg/prebivalca)	420
	Komunalni odpadki, zbrani z javnim odvozom (kg/prebivalca)	332
	Ločeno zbrani komunalni odpadki (% od nastalih)	73,5
	Odloženi komunalni odpadki (kg/prebivalca)	38,3
	Odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% po regijah)	4,2
	Nevarni odpadki iz proizvodnih in storitvenih dejavnosti (% od vseh)	0,7

Delež neprečiščene odpadne vode in prečiščene odpadne vode (vir: stat.si)

2020	Neprečiščene odpadne vode	5
	Prečiščene odpadne vode (primarno čiščenje)	-
	Prečiščene odpadne vode (sekundarno čiščenje)	21
	Prečiščene odpadne vode (terciarno čiščenje)	74
2024	Neprečiščene odpadne vode	2
	Prečiščene odpadne vode (primarno čiščenje)	-
	Prečiščene odpadne vode (sekundarno čiščenje)	12
	Prečiščene odpadne vode (terciarno čiščenje)	86

Priloga 45:

Enakost v zdravju

Priloga 46:

Priloga 47:

Kakovost zunanjega zraka

Priloga 48:

Priloga 49:

Obremenjenost okolja s hrupom in vibracijami

Priloga 50:

Priloga 51:

Obremenitev zaradi virov sevanja

Priloga 52:

Priloga 53:

	Zdrava leta življenja (št. let)	Pričakovano trajanje življenja (št. let)	Zdrava leta življenja, kot % pričakovanega trajanja življenja
MOŠKI	63,2	78,8	80,2
ŽENSKE	70,8	84,7	83,6
SKUPAJ	67,3	81,6	82,4

Cerknica	1,10
Ilirska Bistrica	1,00
Loška dolina	0,97
Pivka	0,93
Postojna	1,03
Bloke	1,09

OBČINA		2014	2024
Stopnja delovne aktivnosti (%)	Bloke	62,9	75,2
	Cerknica	63,1	74,2
	Ilirska Bistrica	58,6	74,8
	Loška dolina	63,1	75,4
	Pivka	62,5	74,8
	Postojna	60,2	74,4

Onesnaženost in degradacija tal

Priloga 54:

Priloga 55:

Oskrba s pitno vodo

Priloga 56:

Priloga 57:

Dostopnost kopalnih voda in splošna raba voda

Priloga 58:

Priloga 59:

Dostopnost do zelenih površin

Priloga 60:

Priloga 61:

Priloga 62: Površina ogroženih območij in delež območja regije z opredeljeno ogroženostjo ter površina pozidanih zemljišč na ogroženih območij v letih 2005 in 2025

Podatek		Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Površina pozidanih ogroženih območij* (ha)		
				2005	2025	Trend
Erozijska območja						
Opozorilna karta erozije (NUV I) ²	razred srednje ogroženosti	32.224	22,1	883	948	↑
	razred majhne ogroženosti	6.033	4,1	151	146	↓
	ni opredeljene erozijske ogroženosti	107.338	73,7	2.555	2.680	↑
Plazljiva območja						
Plazljiva območja (NUV I)	zelo velika verjetnost pojavljanja plazov	2.239	1,5	90	92	↑
	velika verjetnost pojavljanja plazov	12.887	8,9	337	344	↑
	srednja verjetnost pojavljanja plazov	11.527	7,9	282	287	↑
	majhna verjetnost pojavljanja plazov	46.324	31,8	499	549	↑

² V letu 2025 bodo izdelane Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja ploskovne in linijske erozije v merilu 1:25.000 za 104 občin. Načrtuje se, da bodo karte za celotno Slovenijo izdelane do leta 2029. (DRSV, 2024)

Podatek		Površina (ha)	Delež območja regije (%)	Površina pozidanih ogroženih območij* (ha)		
				2005	2025	Trend
	zelo majhna verjetnost pojavljanja plazov	34.421	23,6	286	363	↑
	zanemarljiva verjetnost pojavljanja plazov	38.139	26,2	2.095	2.139	↑
	ni opredeljene verjetnosti pojavljanja plazov	58	0	0	0	↔
Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov (GeoZS)**3	zelo velika stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	70	0,0	0	0	↔
	velika stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	2.840	2,0	6	6	↔
	srednja stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	13.683	9,4	24	30	↑
	majhna stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	21.973	15,1	24	27	↑
	zelo majhna stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	8.453	5,8	12	14	↑
	zanemarljiva stopnja verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov	8.475	5,8	48	43	↓
	ni podatka	90.101	62	3.475	3.655	↑
Poplavna območja						
Območje pomembnega vpliva poplav						
Integralna karta razredov poplavne nevarnosti (iKRPN)	območje razreda velike poplavne nevarnosti (Pv)	813	0,6	18	4	↓
	območje razreda srednje poplavne nevarnosti (Ps)	910	0,6	22	23	↑
	območje razreda majhne poplavne nevarnosti (Pm)	366	0,3	30	30	↔
	območje razreda preostale poplavne nevarnosti (Pp)	281	0,2	43	41	↓
Opozorilna karta poplav (izven območja veljavnosti rezultatov iKRPN)	območje pogostih poplav	193	0,1	2	2	↔
	območje redkih poplav	3.303	2,3	14	24	↑
	območje zelo redkih (katastrofalnih) poplav	5.333	3,7	134	146	↑
Funkcionalna razlivna površina						

Legenda: ↑ povečanje vrednosti; ↓ zmanjšanje vrednosti; ↔ vrednost ostaja enaka; ● izboljšanje; ● poslabšanje; ● ni spremembe

* pozidana in sorodna zemljišča (3000) po dejanski rabi tal (DRT) (MKGP, 2005 in 2025)

** podatki za občine Cerknica, Loška dolina, Pivka in Postojna niso na voljo

Vir: DRSV, 2025; MKGP, 2025; preračun ZaVita, d.o.o., 2025 (eVode, Opozorilna karta erozije iz NUV1 (Datum objave: 3. 4. 2019 D96/TM); Plazljiva območja iz NUV1 (Datum objave: 11. 12. 2020 D96/TM); Opozorilna karta verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov SKUPNA – GeoZS 1:25.000 (Datum objave: 11. 12. 2024 D96/TM); Območja

³ Načrtuje se, da bodo karte za celotno Slovenijo izdelane do leta 2029 (DRSV, 2024).

pomembnega vpliva poplav (104 območij iz tretjega cikla izvajanja direktive 2022-2027) (Datum objave: 10. 3. 2025, D96/TM), Razredi poplavne nevarnosti (Integralna karta razredov poplavne nevarnosti – IKRPN; velja samo za območje veljavnosti rezultatov (Datum objave: 22.10.2025 D96/TM); Opozorilna karta poplav (Datum objave: 4. 9. 2025 D96/TM in 12. 11. 2020 D96/TM); RABA Grafični podatki RABA za celo Slovenijo (KoordSistem: D96/TM, Datum 30. 9. 2025); RABA Grafični podatki RABA za verzije: 2002, 2005, 2009, 2012, 2014, 2017 in 2020 (KoordSistem: D96/TM, Datum: 7. 9. 2021))

Priloga 63: Območje pomembnega vpliva poplav v regiji

Porečje	Naziv območja pomembnega vpliva poplav	Površina območja (km ²)	Število stalnih in začasnih prebivalcev na območju OPVP	Število stavb na območju OPVP	Število IPPC in IED zavezancev
Ljubljana z Gradaščico	Cerknica	1,03	2.590	1.030	0

Vir:

Priloga 64: Območja pomembnega vpliva poplav v regiji

Porečje	Naziv območja pomembnega vpliva poplav	Površina območja (km ²)	Število stalnih in začasnih prebivalcev na območju OPVP	Število stavb na območju OPVP	Število IPPC in IED zavezancev
Zgornja Sava	Tržič	1,15	7327	1726	1
	Kropa	0,13	536	246	0
	Begunje na Gorenjskem	0,12	350	149	0
	Jesenice	3,93	16876	2566	2
Sora	Železniki	0,75	3113	857	1
	Škofja Loka	0,66	5069	1654	1
	Bitnje - Žabnica	2,30	3610	1669	0
	Žiri	1,68	3400	1357	0
Ljubljanska Sava	Zalog - Podgrad - Videm	1,10	3079	1078	0
	Medvode - Tacen	0,67	1414	642	2
	Gameljne	0,51	1471	669	0
Ljubljana z Gradaščico	Ljubljana-jug	10,42	45059	14464	1
	Dobrova	1,02	633	295	0
	Lavrica - Škofljica	2,14	4894	1321	0
	Ljubljana-Dravljica	1,70	9300	1626	0
	Ljubljana-Podutik	1,41	3583	1381	0
	Ljubljana-Bizovik	0,74	1689	669	0
	Vrhnika	1,81	7137	1815	0
	Horjul	0,79	1436	661	1
	Ig	0,58	1297	552	0
	Vevče - papirnica	0,01	0	20	1
Kamniška Bistrica	Stahovica - Kamnik	1,08	5396	1543	4
	Komenda - Moste - Suhadole	0,83	4029	1316	0
	Domžale	0,83	4551	1188	0
	Nožice	0,25	919	321	0
	Jarše - Radomlje	3,00	5862	1957	2
	Trzin	0,84	2017	628	0
	Cerklje na Gorenjskem	0,92	2035	896	0
	Ihan - farme	0,01	0	20	0
Mejna Drava z in Mežo Mislinjo	Prevalje - Ravne na Koroškem	1,61	6277	2013	3
	Dravograd	1,20	3116	1176	0
	Črna na Koroškem - Žerjav	0,62	2265	840	5

Porečje	Naziv območja pomembnega vpliva poplav	Površina območja (km ²)	Število stalnih in začasnih prebivalcev na območju OPVP	Število stavb na območju OPVP	Število IPPC in IED zavezancev
	Slovenj Gradec	1,82	5465	1366	0
	Mežica	0,82	3010	1008	0
Mariborsko-Ptujska Drava	Ruše	0,72	2589	671	0
	Spodnji Duplek	0,48	1508	654	0
	Ptuj-Center	0,70	1435	542	0
	Ptuj - Rogoznica	1,30	1229	699	0
	Maribor - Radvanje	0,63	1392	513	0
Dravinja	Slovenske Konjice	0,82	2627	535	0
	Poljčane	0,70	1144	484	0
Slovenska Mura	Sladki Vrh - tovarna papirja	0,01	102	24	1
	Gornja Radgona	0,01	70	36	0
	Bistrica	1,36	839	667	0
Idrija	Idrija	0,99	4972	1424	0
	Cerkno	0,35	1364	499	0
Vipava	Podnanos	0,11	374	229	0
	Vipava	0,30	2038	578	0
	Miren	0,44	1471	862	0
	Nova Gorica	0,71	4297	1245	2
	Vrtojba - Šempeter pri Gorici	1,21	4688	2050	1
	Renče	0,38	659	320	0

Vir:

Priloga 65: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob naravnih nesrečah

Naravna nesreča	Število občin (število prebivalcev 2010/2025)					Trend (4. in 5. razred)
	Razred ogroženosti/tveganja					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Poplave*	2 (7.496/ 7.685)	2 (29.586/ 30.787)	1 (11.181/ 11.848)	1 (3.954/ 3.506)	0	↓
Potres**	0	0	0	3 (11.450/ 11.191)	3 (40.767/ 42.635)	↕↑
Požari v naravnem okolju in na prostem***	0	3 (16.703/ 16.908)	0	3 (35.514/ 36.918)	0	↑
Žled****	0	0	0	3 (16.703/ 16.908)	3 (35.514/ 36.918)	↑
Suša*****	3 (16.703/ 16.908)	3 (35.514/ 36.918)	0	0	0	↔

Legenda: ↑ povečanje vrednosti; ↓ zmanjšanje vrednosti; ↔ vrednost ostaja enaka; ● izboljšanje; ● poslabšanje; ● ni spremembe

Vir: *URSZR, 2016; **URSZR, 2018a; ***URSZR, 2023; ****URSZR, 2018b; *****ARSO, 2015; SURS, 2025

Priloga 66: SEVESO obrati na območju regije

SEVESO obrat	Status obrata	Dejavnost	Upravljavac (lokacija)	Občina
Proizvodnja in predelava plastičnih mas	Večji	Kemični obrat	PLAMA-PUR, proizvodnja in predelava plastičnih mas, d.d. (Podgrad)	Ilirska Bistrica

Vir: ARSO, 2025 in MOPE, 2025a – Register obratov SEVESO (obratu manjšega in večjega tveganja za okolje).

Priloga 67: IED dejavnosti na območju regije

Vrsta IED dejavnosti	Naziv IED naprave – upravljavec (lokacija)	Občina
2.6 Površinska obdelava kovin ali plastičnih materialov z uporabo elektrolitskih ali kemičnih postopkov, kjer skupen volumen kadi, v katerih poteka obdelava, presega 30 m ³	Površinska obdelava kovin z uporabo elektrolitskih in kemičnih postopkov – KOVINOPLASTIKA LOŽ d.o.o. (Stari trg pri Ložu)	Loška dolina
	Površinska obdelava kovin z uporabo elektrolitskih in kemičnih postopkov – LIV Systems, proizvodnja, predelava in trgovina, d.o.o. (Postojna)	Postojna
6.4a Obratovanje klavnice z zmogljivostjo proizvodnje več kot 50 ton klavnih trupov na dan 6.4b1 Obdelava in predelava, razen zgolj pakiranja, naslednjih surovin ne glede na to, ali so bile te predhodno obdelane ali ne, z namenom proizvodnje živil, pijač in krmil iz: zgolj živalskih surovin (razen izključno mleka) s proizvodnjo končnih izdelkov, večjo od 75 ton na dan	Klavnica perutnine in predelava mesa – Pivka perutninarstvo d.d., Enota Meso (Kal)	Pivka
6.6a Intenzivna reja perutnine ali prašičev z več kot 40.000 mesti za perutnino	Intenzivna reja perutnine – Pivka perutninarstvo d.d., Farma Kal (Kal)	Pivka
	Intenzivna reja perutnine – Pivka perutninarstvo d.d., Farma Neverke (Neverke)	
	Hlevi na Farmi Neverke – Bojan Sušelj s.p. (Neverke)	
	Hlevi na Farmi Neverke – Leopold Trebec s.p. (Neverke)	
6.7 Površinska obdelava snovi, predmetov ali izdelkov z uporabo organskih topil, zlasti za apreturo, tiskanje, prekrivanje površin, razmaščevanje, vodotesno impregniranje, lepljenje, barvanje, čiščenje ali impregniranje z zmogljivostjo porabe organskih topil več kot 150 kg na uro ali več kot 200 ton na leto	Naprava za proizvodnjo tiskane in netiskane embalaže – TERMOPLASTI-PLAMA d.o.o. (Podgrad)	Ilirska Bistrica

Vir: ARSO, 2025 in MOPE, 2025b – Register upravljavcev in izdanih IED okoljevarstvenih dovoljenj

Priloga 68: Število občin in število prebivalcev po stopnjah ogroženosti ob drugih nesrečah

Nesreča	Število občin (število prebivalcev 2010/2025)					Trend (4. in 5. razred)
	Razred ogroženosti					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Nesreče z nevarnimi snovmi zaradi stacionarnih obratov po Uredbi SEVESO in IED ^{4*}	0	0	3 (25.521/ 27.169)	0	1 (13.947/ 13.255)	↓

⁴ Upoštevane so dejavnosti in naprave iz Priloge 1 Uredbe IED z izjemo točk 2.1–2.5, 5.4 in 6.6.

Nesreča	Število občin (število prebivalcev 2010/2025)					Trend (4. in 5. razred)
	Razred ogroženosti					
	1.	2.	3.	4.	5.	
Nesreče z nevarnimi snovmi zaradi prevoza nevarnih snovi po cestah, železnici in v letalstvu*	0	2 (5.522/ 5.060)	0	4 (46.695/ 48.766)	0	↑
Jedrska in radiološka nesreča**	0	6 (52.217/ 53.826)	0	0	0	↔

Legenda: ↑ povečanje vrednosti; ↓ zmanjšanje vrednosti; ↔ vrednost ostaja enaka; ● izboljšanje; ● poslabšanje; ● ni spremembe

Vir: *URSZR, 2021; **URSZR, 2023a; SURS, 2025

Prilagajanje na podnebne spremembe

Priloga 69:

Priloga 70:

Nepremična kulturna dediščina

Priloga 71:

Priloga 72:

Arheološke ostaline

Priloga 73:

Priloga 74:

Nesnovna kulturna dediščina

Priloga 75:

Priloga 76:

Krajina

Priloga 77:

Priloga 78: